

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Academic Journal of Phetchaburi Rajabhat University

ISSN 2229-0435 eSSN XXXX-XXXX

ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2565
Vol.12 No.2 May - August 2022

สารบัญ/Contents

	หน้า
บทความวิจัย	
การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี Development of Curriculum to Enhance Ability in Designing Instruction Activities that Integrate Technology Based on Experiential Learning and Blended Learning for Undergraduate Students พีชานิกา เพชรสังข์	4
ประสิทธิภาพของกระบวนการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ The Efficiency of Listing Process on the Market for Alternative Investment (MAI) มาลัย ถึกขุนทด เกษม สวัสดิ์ และ พูนศักดิ์ แสงสันต์	14
การพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศฤงคารพิทยาคม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี The Development of the Pronunciation of English Final Consonants (/s/, /z/, /ed/) Using Cooperative Learning with STAD Technique of Mathayom 4 Students in Krabwai Vongkusolkrit Phitthayakhom School, Ban Pong, Ratchaburi Province นิภัทร์ การะเวก ทศนีย์ จันตียะ สุภิญญา ปัญญาสิทธิ์ จิราภรณ์ กาแก้ว โชคชัย เตโซ และศศิธร ศรีพรหม	22
การพัฒนากิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น Development of Math Camp Activities to Enhance Learners' Key Competency for Junior High School กำธร คงอรุณ และ ณิชฎกานต์ พึ่งกุล	30
การบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย News Management at Radio Thailand คงขวัญ กลิ่นจันทร์ ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค และอุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล	39
การประยุกต์ใช้แนวคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน วิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี A Guideline to Apply the Process Genre Approach to Develop Practical Writing Ability for Chinese Students in the Chinese Language Program: A Case Study at Phetchaburi Rajabhat University. กรกมล ณะโรจน์รุ่งเรือง Yap Pei Sze และ ศุภรัสมิ์ ศิริพุทธิพันธ์	47

บทความวิจัย

- การพัฒนานวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตสำหรับผู้สูงอายุ
ที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว** 60
The Innovation of Multipurpose Wheelchair Developed from Peritoneal Dialysis
Bags for Older Adults with Non-communicable Disease and Limited Mobility
พรนรินทร์ ศิลปธรรม นงนภัทร รุ่งเนย โชติกา ผลสุข พรรณนิภา อุดมพันธ์ ปราโมทย์ ตงฉิน
และ จินตนา ทองเพชร
- การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ** 69
The Development of Learning Management Plans Using Multimedia Teaching on Garland
Making for Students in Home Economics Education , Faculty of Home Economics Technology,
Rajamangala University of Technology Krungthep
จักรพันธ์ รูปงาม และ วิสุทธิ์ แซ่แต้
- การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอน
แบบโครงการสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา** 79
Applying of Hi/Scope Method Learning Activities for Project Approach Teaching Skill
Development for Students in the Early Childhood Program
พรพรรณ เฟื่องผล
- ความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ และความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์
เครื่องสำอางธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ
(OMNI-CHANNEL) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก** 86
Trust Perception Experience Value and Patronage Intention of Herbal Cosmetics Product in
Omni-Channel of Consumers in Meaung District, Phitsanulok Province.
พรกนก เพลินสุข ถัสดา ยาวีละ และรัตนา สิทธิอ่วม
- การวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อผิดพลาดการใช้คำภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ”
ในภาษาไทย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี** 98
The Analysis and Comparison of Errors in Using Chinese Words that have Common
Meanings as the Word ‘Approximately’ (ประมาณ) in Thai Language
: A Case Study of Phetchaburi Rajabhat University
พรเพ็ญ จุโรยานนท์ และ ฐณัฐา ลาภเลิศ

บทความวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยาน
ซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ก่อนทำการบิน และระหว่างทำการบิน
ที่ส่งผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย 109
A Study of the Relationship between Legal Recognition of Unmanned Aerial Vehicle: Weight
Less than 3 Kg before the Flight and During the Flight that Affect the Compliance trend of the
Controllers in Thailand
ปริญญา บรรจงมณี

การสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์การอ่านเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี 119
Using Reading Strategy-based Instruction to Promote
EFL Undergraduates' Reading Ability
บุษราคัม อินทสุก

บทความวิชาการ

แนวทางการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานในสถานการณ
การแพร่ระบาดของโควิด-19 สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 127
The Practice Guideline to Enhance Self- Management of People with Diabetes
Mellitus During the COVID-19 Pandemic for Healthcare Providers
กันตภณ เชื้อฮ้อ

วิเคราะห์สาเหตุแห่งผลกรรมที่ทำให้เกิดเป็นสัตว์นรก ในวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี 133
An Analysis Cause of Result of Karma in Klon-Suat Literature Entitled
Phra Malai Phetchapuri Version
ณัฐวุฒิ คล้ายสุวรรณ และ กรกมล ชนะโรจน์รุ่งเรือง

การพัฒนาหนังสือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 142
The Development of Books to Enhance Early Childhood Development
ชนาธิป บุบผามาศ

คำแนะนำในการเตรียมต้นฉบับ

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

Development of Curriculum to Enhance Ability in Designing Instruction Activities that Integrate Technology Based on Experiential Learning and Blended Learning for Undergraduate Students

พีชานิกา เพชรสังข์
Peechanika Pechsung

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000
Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: peechanika.pec@mail.pbr.ac.th

Received: 22 December 2021, Revised: 28 March 2022, Accepted: 24 May 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีและ 2) ประเมินคุณภาพของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา มีระยะเวลาในการทดลองใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น 6 สัปดาห์ 24 ชั่วโมง ซึ่งมีนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และแบบประเมินการวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบที

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีหลักการ 4 ประการ คือ 1) หลักการการเรียนรู้ตามต้องการ 2) หลักการการสร้างความรู้ด้วยตนเอง 3) หลักการส่งเสริมการนำความรู้ไปใช้ 4) หลักการกำกับติดตามและการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาที่ใช้มีดังนี้ 1) การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน 2) การเลือกใช้เทคโนโลยี google for education apps 3) เทคนิคการสอน 4) ทักษะการสอน 5) การจัดการชั้นเรียน โดยมีขั้นตอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 1) ชั้นประสบการณ์เชิงรูปธรรม 2) ชั้นการสังเกตอย่างไตร่ตรอง 3) ชั้นสรุปเป็นหลักการนามธรรม และ 4) ชั้นการทดลองปฏิบัติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใช้แบบทดสอบ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และแบบประเมินการวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

2. นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษามีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในการประเมินครั้งที่ 3 นักศึกษามีความสามารถอยู่ในคุณภาพระดับพอใช้จำนวน 2 คน ระดับดีจำนวน 13 คน และระดับดีมากจำนวน 20 คน

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ การเรียนรู้แบบผสมผสาน

Abstract

The purposes of this study were to:1) develop of curriculum to enhance ability in designing instruction activities that integrate technology based on experiential learning and blended learning for undergraduate students and assess the effectiveness of the developed curriculum. This study is research and development. Which took place over a period of 6 weeks, 24 hours. The sample group obtained through purposive sampling consisted of 35 undergraduate students who were studying in 3rd year students, 1st term, academic year 2021, Mathematics program Phetchaburi Rajabhat university.

The instruments for data collection and analysis of the effectiveness of the program were the tests, the lesson plan evaluation forms, the teaching evaluation forms, and analyzing and redesigning lesson plan forms. The data was analyzed by using frequency, arithmetic mean, standard deviation, and paired sample t – test.

The results showed that

1. Curriculum to enhance ability in designing instruction that integrate technology based on experiential learning and blended learning for undergraduate students based on 4 principles; 1) on-demand learning principles 2) principles of self-knowledge creation 3) principles for promoting the use of knowledge, and 4) principles of monitoring and feedback. The curriculum aimed to enhance ability in designing instruction activities that integrate technology. The curriculum consisted of 5 contents as follows; 1) design teaching and learning activities 2) the use of technology google for education apps 3) teaching techniques 4) teaching skills, and 5) class management. The procedure of the program composed of 4 stages were; 1) concrete experience 2) reflective observation 3) summarized as an abstract principle, and 4) practical experiment. Measurement and evaluation were using tests, lesson plan evaluation forms, teaching evaluation forms and analyzing, and redesigning lesson plan forms.

2. The undergraduate students in sample group has the mean score of ability in designing instruction that integrate technology after based on the curriculum was higher than before using the curriculum at .05 level of significance.

3. The undergraduate students have continuously developed their ability in designing instruction that integrate technology. In the third assessment, there were 2 students with fair quality, 13 students with good quality and 20 at very good level.

Keywords : Development of Curriculum, Designing Instruction Activities, Experiential Learning, Blended Learning

บทนำ

คุณภาพของผู้เรียนเป็นผลที่เกิดจากคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนของครู คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนมาจากความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนและการนำแผนการเรียนการสอนที่ออกแบบไว้ดีแล้วไปใช้กับผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งหวังผลการเรียนรู้ จึงมีใช้สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือโดยบังเอิญ แต่ต้องอาศัยการออกแบบการเรียนการสอนเป็นอย่างดี การออกแบบการเรียนการสอนจึงเป็นสมรรถภาพที่สำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพครู [1] และในขณะที่ แนวคิดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อเติมเต็มการสอน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อแทนที่ชั้นเรียนปกติกลายเป็นระบบการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งเทคโนโลยีช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และนอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการอยู่ในสังคมยุคใหม่ ซึ่งจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ในหมวด 9 [2] สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาของไทยในอนาคตที่ยังคงต้องมุ่งเน้นที่คุณภาพด้านวิชาการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

ในการผลิตครู ภาพที่ต้องการเห็น คือ การสร้าง “ครูในศตวรรษที่ 21” ให้มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรู้ในเรื่องที่สอน มีเทคนิคการสอนดี ถ่ายทอดให้เข้าใจง่าย มีความรู้ด้าน ICT มีบุคลิกภาพดี และสิ่งสำคัญคือมีทักษะการพูดที่ดี สามารถสื่อสารและจูงใจนักเรียนได้ด้วย อันเป็นทักษะสำคัญสำหรับยุคปัจจุบัน [3] ดังนั้นนักศึกษาครูจะต้องประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนทั้งความรู้ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ กอปรกับนักศึกษาครูจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และทักษะด้านการทำงาน [4] ซึ่งเป็นสมรรถนะที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 อันเป็นปัจจัยสำคัญอันทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการใช้ชีวิตในสังคม มีการเรียนรู้และทำงานได้ในยุคเทคโนโลยีระบบดิจิทัล

จากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพบว่า การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีหลักพื้นฐานที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนควรคำนึงถึง เช่น การรู้จักประยุกต์ใช้หลักการเรียนการสอน สื่อการสอนที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้การออกแบบการเรียนการสอนมีคุณภาพ [5] ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นว่าในการออกแบบการเรียนการสอนนั้น นักศึกษาต้องมีประสบการณ์ในเรื่องของการออกแบบการเรียนการสอนก่อน และจึงนำไปทดลองหรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ที่เป็นการดำเนินการอันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ก่อน และให้ผู้เรียนสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น และนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกันจนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนรู้ แล้วจึงนำความคิดเหล่านั้น

ไปทดลองหรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่อไป [6] นอกจากนี้ จากสถานการณ์โควิด-19 ควรเปลี่ยนให้ทุก ๆ ที่กลายเป็นโรงเรียน ความท้าทายในการเปลี่ยนครั้งนี้ไม่ใช่แค่การแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าในสถานการณ์โควิด-19 เท่านั้น แต่ควรเป็นการ “เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส” ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการการเรียนรู้ของไทยจึงไม่ควรปรับแค่กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน แต่ต้องปรับใหญ่ทั้งระบบการเรียนรู้ที่ต้องสอดคล้องกันและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของเด็ก [7] ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดทางด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำแนวคิดการเรียนแบบผสมผสานมาใช้ร่วมกับการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เนื่องจากการเรียนการสอนแบบผสมผสานนั้นจะทำให้ให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ในการออกแบบการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีทั้งในห้องเรียนออนไลน์ถ่ายทอดสดและการเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ด้วยตนเอง

หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการเรียนรู้อย่างเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้นักศึกษาคูในฐานะครูในอนาคตพร้อมปรับตัวและพัฒนาตนเองให้เท่าทันเทคโนโลยี สามารถนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเพื่อให้นักศึกษามีความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและการทำงาน พร้อมทั้งสามารถนำไปแนะนำหรือถ่ายทอดให้กับผู้อื่นได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีของนักศึกษา ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
 - 2.2 เพื่อศึกษาพัฒนาการของความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีของนักศึกษาระหว่างการใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ขอบเขตการดำเนินงาน

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตและศึกษาศาสตรบัณฑิต

2. กลุ่มตัวอย่าง

ส่วนหนึ่งของกลุ่มเป้าหมายที่นำมาใช้ในการทดลอง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา และการนำหลักสูตรที่พัฒนาไปทดลองนั้นก็เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ดังนั้น เมื่อผู้วิจัยนำหลักสูตรไปใช้กับนักศึกษาแล้ว จะมีการประเมินเพื่อนำผลการประเมินที่สะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรมาปรับปรุงให้ดีขึ้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ตัวแปรจัดการสำหรับการทดลอง ได้แก่ หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี

3. ระยะเวลา

ระยะเวลาในการทดลองใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ ดำเนินการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ 24 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายไว้ ดังนี้

การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ หมายถึง การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นประสบการณ์เชิงรูปธรรม (Concrete Experience-CE) 2) ขั้นการสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation-RO) 3) ขั้นสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization-AC) และ 4) ขั้นการทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation-AE)

การเรียนรู้แบบผสมผสาน หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้ผ่านห้องเรียนออนไลน์ ถ่ายทอดสดและเรียนรู้อย่างเป็นอิสระผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยนักเรียนสามารถควบคุมตัวแปรทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งในด้านเวลา สถานที่ แนวทางการเรียนรู้และอัตราการเรียนรู้ของตนเอง อีกทั้งผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกัน

ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี หมายถึง การปฏิบัติของนักศึกษาคณะครูในการออกแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วยความสามารถ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานเทคโนโลยี 2) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ 3) การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้สามารถวัดความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีได้จากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ 1) แบบทดสอบ เรื่อง การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี 2) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบประเมินการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และ 4) แบบประเมินการวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีจุดประสงค์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบไปด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นประสบการณ์เชิงรูปธรรม 2) ขั้นการสังเกตอย่างไตร่ตรอง 3) ขั้นสรุปเป็นหลักการนามธรรม และ 4) ขั้นการทดลองปฏิบัติ ซึ่งจะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านห้องเรียนออนไลน์ถ่ายทอดสดและการเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ด้วยตนเอง ซึ่งเนื้อหาที่ใช้ในหลักสูตรมีดังนี้ 1) หลักการเขียนวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน 3) หลักในการเลือกใช้และประโยชน์ของเทคโนโลยีในการเรียนการสอน 4) เทคโนโลยีที่เป็นแบบออนไลน์ 5) เทคโนโลยีที่เป็นแบบออฟไลน์ 6) การเลือกใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ (Online) และ แบบออฟไลน์ (Offline) ซึ่งการดำเนินการใช้หลักสูตรประกอบด้วย 2 ระยะ ได้แก่ ก่อนการใช้หลักสูตร และหลังการใช้หลักสูตร ใช้เวลาทั้งหมด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ตามกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรและมีแนวทางเพื่อประเมินความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีของนักศึกษาก่อนและหลังเข้าร่วมหลักสูตร โดยใช้ 1) แบบทดสอบ เรื่อง การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี 2) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ผสมผสานเทคโนโลยี 3) แบบประเมินการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และ 4) แบบประเมินการวิเคราะห์การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

นักศึกษาระดับปริญญาตรี หมายถึง ผู้เรียนที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตและศึกษาศาสตรบัณฑิต

วิธีดำเนินการ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

ระยะที่ 1 การวิจัย (Research): การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและศึกษาข้อมูลพื้นฐาน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งพบว่า ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ประเมินความต้องการจำเป็น จากนักศึกษาสายครูชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พบว่า ในส่วนของการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี นักศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี อธิบายไม่ได้ สามารถทำได้ แต่ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนได้

3. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การปฏิบัติของนักศึกษาคณะครูในการออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดเทคโนโลยี ประกอบด้วยความสามารถ ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานเทคโนโลยี 2) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ 3) การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้สามารถวัดความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีได้จากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ 1) แบบทดสอบ เรื่อง การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสาน

เทคโนโลยี 2) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ผสมผสานเทคโนโลยี 3) แบบประเมินการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และ 4) แบบประเมินการวิเคราะห์การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

4. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญของแนวคิดได้ ดังนี้

สาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

- ประสบการณ์เป็นแหล่งที่มาของการเรียนรู้และเป็นพื้นฐานสำคัญของการเกิดความคิด ความรู้ และการกระทำต่าง ๆ
- การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมในเรื่องที่เรียนรู้ ประสบด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี
- การกำกับติดตามและได้รับข้อมูลย้อนกลับของการปฏิบัติงานเป็นส่วนประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ และนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองและปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ

- การสร้างความคิดรวบยอดด้วยตนเองจากประสบการณ์ และนำไปประยุกต์ใช้กับประสบการณ์ใหม่ ทำให้ผู้เรียนขยายขอบเขตการเรียนรู้หรือปรับเปลี่ยนความคิดตามความเหมาะสม

สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

- การเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบพบกันในชั้นเรียนกับการเรียนด้วยตนเองจากเทคโนโลยีต่าง ๆ ในระบบออนไลน์เข้าด้วยกัน

- การเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นแนวคิดที่นำเสนอเครื่องมือและวิธีที่หลากหลาย ทำให้การเรียนการสอนมีความยืดหยุ่นสามารถปรับกลวิธีให้ตรงตามความต้องการมากขึ้นได้สำหรับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงในแต่ละหัวข้อและยังสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่แตกต่างจากเดิม

- การเรียนรู้แบบผสมผสานจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ ผ่านเครื่องมือ และประสบการณ์การเรียนรู้ได้แบบออนดีมานด์ ซึ่งผู้เรียนก็สามารถที่จะเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วตามความต้องการของตนเอง

- การเรียนรู้แบบผสมผสานนี้จะช่วยเพิ่มประสบการณ์การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนให้กับผู้เรียนมากขึ้น ด้วยการประสานเทคโนโลยีของช่องทางการสื่อสารรวมถึงโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ที่สามารถเป็นตัวกลางเชื่อมการสนทนาระหว่างกลุ่ม หรือระหว่างบุคคลให้ได้มีส่วนร่วมในการสื่อสาร

ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development): การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับร่าง)

ขั้นที่ 1 สร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจากระยะที่ 1 มาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) เนื้อหาสาระ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เมื่อพัฒนาร่างหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วผู้วิจัยนำร่างหลักสูตรไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ โดยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรในภาพรวมโดยผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.47, SD = 0.53) จากนั้นนำผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

1. แบบทดสอบ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 24 ข้อ ใช้ก่อนและหลังการใช้หลักสูตร และมีการหาคุณภาพของแบบทดสอบโดยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ แล้วนำมาคะแนนวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบโดยใช้ Kuder - Richardson แบบ KR - 20 โดยมีเกณฑ์ความเที่ยงตั้งแต่ .60 ขึ้นไป แล้วนำมาหาค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่า 0.20 ขึ้นไป

2. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และแบบประเมินการวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ แบบมาตราประเมินค่า มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปรีด 4 ระดับ ใช้หลังการใช้หลักสูตร กำหนดเป็นระดับคุณภาพของความสามารถ คือ ควรปรับปรุง พอใช้ ดีและดีมาก ตามลำดับ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลความสามารถ ดังนี้

0.00 – 0.75 หมายถึง ความสามารถอยู่ในระดับควรปรับปรุง 0.76 – 01.50 หมายถึง ความสามารถอยู่ในระดับพอใช้ 1.51 – 2.25 หมายถึง ความสามารถอยู่ในระดับดี และ 2.26 – 3.00 หมายถึง ความสามารถอยู่ในระดับดีมาก [8] และมีการหาคุณภาพของแบบประเมินโดยนำไปทดลองใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบประเมินโดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยมีเกณฑ์ความเที่ยงตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และนำมาหาค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่า 0.20 ขึ้นไป

ระยะที่ 3 การวิจัย (Research): การวิจัยเพื่อศึกษาผลทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี (ฉบับร่าง) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

ผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปทดลองใช้กับนักศึกษา สาขาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ชั้นปีที่ 3 ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้สภาพการเรียนการสอนจริง แล้วนำผลจากการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมที่พัฒนายิ่งขึ้น

ระยะที่ 4 การพัฒนา (Development): การวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการนำโปรแกรมไปใช้ มีการกำหนดแบบแผนการทดลองแบบการศึกษาแบบแบบศึกษาเดี่ยววัดสองครั้ง (The One - Group Pretest - Posttest Design) และดำเนินการปฐมนิเทศนักศึกษา เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 35 คน โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนใช้หลักสูตรและดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นเวลา 6 สัปดาห์ จำนวน 24 ชั่วโมง และดำเนินการประเมินความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 3 ครั้ง หลังจากนั้นให้นักศึกษาทำแบบทดสอบ

ขั้นที่ 3 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 5 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสรุปผลการใช้และปรับปรุงหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การจัดทำหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบซึ่งประกอบด้วย 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) เนื้อหาสาระ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

หลักการของหลักสูตร

1. ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมทั้งในชั้นเรียนแบบพบกันและการเรียนรู้ด้วยตนเองในระบบออนไลน์ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามต้องการและสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้เรียน
2. การมีประสบการณ์ในการสร้างความรู้ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง
3. การส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ที่ได้รับจากในชั้นเรียนแบบพบกันและจากการเรียนรู้ด้วยตนเองในระบบออนไลน์ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ทำให้ผู้เรียนได้ขยายขอบเขตการเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ และเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

4. การกำกับติดตาม การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ทั้งในชั้นเรียนแบบพบกันและการเรียนด้วยตนเองในระบบออนไลน์โดยใช้เทคโนโลยีและโซเซียลมีเดีย ช่วยเพิ่มประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาและปรับปรุงตนเอง

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น คือ เสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี ทั้งในด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และการวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

เนื้อหาสาระ รายละเอียดของเนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรมมีดังนี้

- 1) การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2) การเลือกใช้เทคโนโลยี google for education apps
- 3) เทคนิคการสอน
- 4) ทักษะการสอน
- 5) การจัดการชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

- 1) ขั้นตอนประสบการณ์เชิงรูปธรรม
- 2) ขั้นตอนการสังเกตอย่างไตร่ตรอง
- 3) ขั้นสรุปเป็นหลักการนามธรรม และ
- 4) ขั้นการทดลองปฏิบัติ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีของนักศึกษา ดำเนินการทั้งก่อนและหลังใช้หลักสูตร โดยใช้แบบทดสอบ เรื่อง การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และแบบประเมินการวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลประเมินคุณภาพของหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี

1) ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตร โดยมีคะแนนเต็ม 24 คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตร (N = 35)

คะแนนสอบ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		D	t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
คะแนนเต็ม 24 คะแนน	13.49	3.128	22.17	2.443	8.68	23.011	.000*

*p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้วยการใช้สถิติทดสอบที หลังการใช้หลักสูตร กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (คะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้หลักสูตรเท่ากับ 13.49 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้หลักสูตรเท่ากับ 22.17)

2) ผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาการของความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีของนักศึกษาระหว่างการใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ในการประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีในภาพรวมของทุกองค์ประกอบ ดังนี้

ตารางที่ 2 พัฒนาการของนักศึกษาจากการประเมินครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3

ระดับคุณภาพ	ครั้งที่ประเมิน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
	จำนวน (คน)	จำนวนคน	จำนวนคน	จำนวนคน
ควรปรับปรุง		5	0	0
พอใช้		22	15	2
ดี		8	10	13
ดีมาก		1	10	20

จากตารางที่ 2 สามารถวิเคราะห์ได้ว่า นักศึกษามีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในการประเมินครั้งที่ 3 นักศึกษามีความสามารถอยู่ในคุณภาพระดับพอใช้จำนวน 2 คน ระดับดีจำนวน 13 คน และระดับดีมากจำนวน 20 คน

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีหลักการที่เกิดจากการบูรณาการจากแนวคิดดังกล่าว และมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ Tyler ที่กล่าวว่า การพัฒนาโปรแกรมเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคคลในด้านต่าง ๆ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะควรมีขั้นตอนที่ชัดเจน [9] และนอกจากนี้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ดังที่ นรรีชต์ ฟินเชียร์ กล่าวว่า ประสบการณ์การทำงานหลาย ๆ อย่างในช่วงของการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญและที่ควรทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการหางานในอนาคต [10] อีกทั้งหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นยังช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับข้อมูลย้อนกลับทั้งในชั้นเรียนแบบพบกันและการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีได้ดีขึ้น สอดคล้องกับ จงกลวรรณ มุสิกทอง ที่กล่าวว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างเฉพาะเจาะจงเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในสิ่งที่ปฏิบัติหรือพฤติกรรมนั้น ๆ ของผู้เรียน รวมถึงการให้ข้อมูลเพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมให้ถูกต้องเหมาะสม [11] และสอดคล้องกับ ชลิตา ขาววิจิตร และ ธีระวัฒน์ จันทร์ทิพย์ พบว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้พนักงานทราบผลการปฏิบัติงาน และช่วยให้พนักงานได้พัฒนาตนเองเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ซึ่งจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับที่รวดเร็วเพื่อให้พนักงานได้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน มีผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงาน และเกิดการพัฒนาปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง [12] และนอกจากนี้ หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีโอกาสนำไปใช้ได้จริงเนื่องจากการใช้เทคโนโลยีมีความสำคัญกับครูในศตวรรษที่ 21 ดังที่ จิตติวิมล สุขป้อมและคณะ กล่าวว่า ครูจึงต้องมีความรู้รอบและทักษะครอบคลุมความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 4 มิติ ได้แก่ การใช้ การเข้าใจ การสร้าง และการเข้าถึง สามารถนำมาจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด [13]

2. ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นช่วยส่งเสริมความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเรียนรู้แบบผสมผสาน ดังเห็นได้จาก แนวคิดของ Lewin (2005) เชื่อว่าประสบการณ์นำไปสู่การเรียนรู้ที่มากขึ้น และมีมุมมองเกี่ยวกับประสบการณ์ที่สำคัญ 2 ประการคือ การเรียนรู้เป็นรูปธรรมของการนำประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมมาใช้ ประสบการณ์ของคนเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อนำไปสู่ความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม [14] ซึ่งสอดคล้องกับบุญล้อม ด่วงวิเศษ และ มนสิข สิทธิสมบุรณ์ ที่กล่าวว่า แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์นี้เป็นวิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการกระทำ ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยเริ่มจากการรับรู้ปัญหา คิดหาแนวทางแก้ไข ลงมือปฏิบัติจนเกิดประสบการณ์ ผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้ตนเอง เกิดการปรับเปลี่ยนความรู้เดิมให้เป็นความรู้ใหม่ ซึ่งจะเป็ความรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดและการคิดและการกระทำจนก่อให้เกิดการเรียนรู้ [15] และยังสอดคล้องกับ วัชรีย์ ร่วมคิด ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูอนุบาลในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งพบว่า ความสามารถในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 [16] นอกจากนี้ จินตวีร์ คล้ายสังข์ กล่าวว่า การสอนแบบผสมผสานถือว่าเป็นระบบการเรียนที่ผสมผสานจุดเด่นของการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งในด้านการนำเสนอเนื้อหาและการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและศึกษาข้อมูลเนื้อหาการเรียนการสอนเมื่อใดและเวลาใดก็ได้ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรวมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดระหว่างผู้เรียนทั้งในห้องเรียน และสามารถต่อยอดได้ผ่านสังคมการเรียนรู้ออนไลน์ ดังนั้นเวลาที่ม้ค่าในชั้นเรียนผู้สอนสามารถฝึกทักษะต่าง ๆ ตลอดจนเสริมสร้างเจตคติทางการเรียนที่จำเป็น และการพัฒนาทักษะ การคิดของผู้เรียน [17] เมื่อพิจารณาผลการวิจัยที่วิจัยได้ประเมินความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีในสัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 3 และ 6 ซึ่งเป็นการประเมินที่มีช่วงเวลาแต่ละระยะเท่ากัน และพบว่า นักศึกษามีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในการ

ประเมินครั้งที่ 3 นักศึกษามีความสามารถอยู่ในคุณภาพระดับดีจำนวน 13 คน และระดับดีมากจำนวน 22 คน นั้น เนื่องจากการฝึกการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนมีการแบ่งออกเป็นส่วนตัว ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Josh Kaufman ที่กล่าวว่า คุณต้องแยกส่วนของทักษะที่คุณอยากจะทำออกมาเป็นย่อย ๆ เพราะจริง ๆ แล้วทักษะจะเกิดจากการรวมกันของกิจกรรมย่อย ๆ และนอกจากนี้ในการพัฒนาความสามารถหรือทักษะใด ๆ เป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลา [18] ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แหมมณี ที่กล่าวว่า การมีทักษะ ต้องลงมือปฏิบัติและฝึกฝนทำบ่อย ๆ จนสามารถปฏิบัติได้อย่างชำนาญ [6]

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า แต่ละขั้นตอนของการพัฒนาความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนั้นในการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องศึกษาบทบาทในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง และผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรเวลาในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากแต่ละขั้นตอนมีความสำคัญและเป็นจุดเน้นของหลักการของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรประเมินคุณภาพของหลักสูตรที่ส่งผลต่อตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา แรงจูงใจในการเรียน
2. ควรมีการประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการคัดกรองนักศึกษาเฉพาะกลุ่มที่พบปัญหาในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีมาศึกษาเป็นรายกรณี (Case study) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยีและปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถดังกล่าว ซึ่งจากการวิจัยพบว่า มีนักศึกษาจำนวน 2 คน ที่เมื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนของหลักสูตรสิ้นสุดแล้วยังมีการเปลี่ยนแปลงของความสามารถไม่มากนัก ดังนั้น ผู้วิจัยควรศึกษากรณีเพื่อศึกษาว่าองค์ประกอบใดที่ทำให้ประสบปัญหาในการพัฒนาความสามารถดังกล่าว เพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นยิ่งขึ้น
3. ในการวิจัยครั้งต่อไป สำหรับการประเมินการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ของนักศึกษาควรมีผู้สังเกตร่วมเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] สมจิต จันทรฉาย. การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม: เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด; 2557.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว; 2542.
- [3] กระทรวงศึกษาธิการ. ศธ.จัดครูปรับบทบาทใหม่ทันกับเทคโนโลยีสอนเด็ก. [อินเทอร์เน็ต]. 2556[เข้าถึงเมื่อ 10 ธันวาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=34113&Key=hotnews>
- [4] North Central Regional Educational Laboratory & Metiri Group. [Internet]. 2003[cite 2021 November 10]. Available from: <http://www.ncrel.org/engage/skills/skills.htm>
- [5] Smith, P. L. & Ragan, T. J. Instructional design (3rd ed.). New Jersey: John Wiley & Sons; 2005.
- [6] ทิศนา แหมมณี. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2559.
- [7] ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย. [อินเทอร์เน็ต]. 2563[เข้าถึงเมื่อ 13 ธันวาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>
- [8] เกรียง สุตติจำเริญพร. การพัฒนากระบวนการนำครูใหม่เข้าสู่วิชาชีพ โดยใช้แนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นฐานร่วมกับการเป็นพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2560.
- [9] Tyler, R. W. Evaluation acting program. Boston Allin and Bacon; 1986.
- [10] นรวิทย์ ผินเชียร. การสร้างประสบการณ์การทำงานสำหรับผู้เรียน. [อินเทอร์เน็ต]. 2563[เข้าถึงเมื่อ 19 ธันวาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.trueplookpanya.com/education/content/80922/-teaartedu-teaart->
- [11] จงกลวรรณ มุสิกทอง. Clinical Teaching: Feedback (การให้ข้อมูลย้อนกลับ). [อินเทอร์เน็ต]. 2556[เข้าถึงเมื่อ 19 ธันวาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: https://ns.mahidol.ac.th/english/th/departments/MN/th/km/56/km_feedback.html

- [12] ชลิตา ชาญวิจิตร และ ชีระวัฒน์ จันทิก. การให้ข้อมูลป้อนกลับที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานในสายการผลิต. *Veridian E-Journal, Silpakom University* 2561; 1: 290 - 302.
- [13] ฐิติวัสส์ สุขป้อม, ณ์ภูธรกรณ์ ปะพาน, ปิยาภรณ์ เตชะเรืองรอง และอุดม ตะหนอง. ครูกับเทคโนโลยีการสอนในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม* 2563; 2: 1 – 17.
- [14] Kurt Lewin. *Field Theory in Social Science: Selected Theoretical Papers*; 1951.
- [15] บุญล้อม ดั่งวิเศษ และ มนสิข สิทธิสมบูรณ์. การพัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์* 2560; 23: 67 – 84.
- [16] วัชรีย์ ร่วมคิด. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูอนุบาลในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน[วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551.
- [17] จินตวีร์ คล้ายสังข์. ผลของการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้คอร์สแวร์ในรูปแบบที่ต่างกันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียนระดับปริญญาบัณฑิตที่มีระดับความสามารถทางการเรียนรู้ต่างกันในรายวิชาโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บชั้นนำ [รายงานการวิจัย]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2553.
- [18] Kaufman, J. *The first 20 hours: How to learn anything... fast!*. 1st ed. Penguin; 2013.

ประสิทธิภาพของกระบวนการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

The Efficiency of Listing Process on the Market for Alternative Investment (MAI)

มาลัย ถึกขุนทด เกษม สวัสดิ์ และ พูนศักดิ์ แสงสันต์

Malai Tukunthod, Kasem Swasdee and Poonsak Sangsunt

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10240

Master of Business Administration Program, faculty of Business Administration, Ramkhamheang University, Bangkok 10240

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: kasem250088@gmail.com

Received: 11 September 2021, Revised: 11 December 2021, Accepted: 03 January 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) 2) เปรียบเทียบเวลาการปฏิบัติงานจริงในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI กับเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กำหนด และ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข ในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีความรอบรู้ และมีประสบการณ์ในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI รวมจำนวน 13 คน ประกอบด้วยผู้บริหารงานออกหลักทรัพย์ และผู้ช่วยผู้บริหารงาน MAI ที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย ผู้บริหารบริษัทที่จดทะเบียนใน MAI คือกรรมการบริษัท ประธานฝ่ายการเงิน ผู้จัดการฝ่ายบัญชีการเงิน ผู้ตรวจสอบภายใน โดยการเลือกกลุ่มแบบเจาะจงและวิเคราะห์ผลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สรุปข้อค้นพบการวิจัยดังนี้ 1) กระบวนการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ประกอบด้วย 5 กระบวนการ คือ การแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชี การยื่นคำขอ การตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาอนุมัติ การกำหนดราคาและกระจายหุ้น และการเข้าจดทะเบียนรับหลักทรัพย์และทำการซื้อขาย ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบเวลาการปฏิบัติงานจริงในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนพบว่า กระบวนการที่ 3-5 ใช้เวลาการปฏิบัติงานจริงอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนกระบวนการที่ 1-2 ใช้เวลาปฏิบัติงานจริงมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และ 3) ปัญหาอุปสรรคคือ ที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชีที่มีรายชื่อขึ้นทะเบียนกับคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีไม่เพียงพอและค่าจ้างมีราคาสูง บริษัทไม่มีระบบการควบคุมภายในที่ดี ระบบบัญชีไม่มีมาตรฐาน และขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แนวทางแก้ไขปัญหาคือ บริษัททำการนัดหารือประเด็นที่สำคัญกับคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปรับเปลี่ยนองค์กร ระบบบัญชี ระบบการควบคุมภายใน การวางแผนทางการเงิน ข้อเสนอแนะ 1) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ควรลดกระบวนการให้สั้นลง เพิ่มประสิทธิภาพด้านเวลา และผ่อนคลายกฎระเบียบหลักเกณฑ์ และ 2) หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบควรให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องและกฎระเบียบการเข้าจดทะเบียนใน MAI ให้มากขึ้น

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ กระบวนการจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

Abstract

The research objectives were: 1) to study the listing processes on the Market for Alternative Investment (MAI) 2) to compare actual operating times of work processes with standard times set by the Stock Exchange of Thailand (SET) 3) to study the problems and solutions of the listing processes on MAI. This research was a qualitative research, the research tool was unstructured interview form and using in-depth interview, 13 experts were selected from team manager of MAI and assistance team manager, the listed financial advisor and auditor approved by the Securities and Exchange Commission (SEC), legal advisors, the management team (director, chief of financial, chief of accounting, internal auditor) of public company listed on MAI by purposive sampling, and the results were analyzed by content analysis. The research found as follows: 1) the listing processes on the Market for Alternative Investment (MAI) consisted of 5 processes were appointment the financial advisor and the auditor, filing, data verification and approval, pricing and distributions of shares to the public, and listing on the MAI and trading, respectively, 2) to compare actual operating times of work processes with standard times, found that the actual operating times of the 3rd-5th processes were in accordance with standards

times, but the 1st-2nd processes took more time than standards times, and 3) the problems were as follows: high fees and insufficient listed financial advisor and auditor, company lack of knowledge of relevant law and regulation, had no readiness in financial accounting and internal control. To solve various problems were as follows: pre-consultation with the SEC and SET, re-organization, improve accounting system and internal control and the company's financial plans. Suggestions: 1) the SET and SEC should reduce procedures and approval times, and deregulation, and 2) the government agency should provide more knowledge of relevant law and listed rules.

Keywords : Efficiency, Listing processes, Stock Market (MAI)

บทนำ

ตามรายงานของธนาคารโลก (World Bank) แต่เดิมบริษัทธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (small and medium-sized enterprises: SMEs) เข้าระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้น้อย เนื่องจากมีข้อจำกัด เช่น ไม่มีความรู้ทางการเงิน ข้อมูลทางการเงินไม่สมบูรณ์ ตลาดหลักทรัพย์มีกฎระเบียบที่เข้มงวด แต่หลังจากเกิดวิกฤตการเงินในเอเชียปี 1997 ผู้กำหนดนโยบายของประเทศในเอเชีย ได้พยายามจูงใจให้บริษัท SMEs ระดมทุนจากตลาดหลักทรัพย์โดยผ่อนคลายนโยบาย การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินไม่เข้มงวด การลดค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและแต่งตั้งที่ปรึกษา รวมถึงมาตรการอื่นๆ ช่วยให้ บริษัท SMEs สามารถเข้าจดทะเบียนระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้ง่ายขึ้น [1] และจากรายงานของธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) การเกิดใหม่และการเติบโตอย่างรวดเร็วของ บริษัท SMEs ในเอเชียทำให้ความต้องการเงินทุนระยะยาว ความต้องการเข้าถึงเงินทุนของ บริษัท SMEs จากตลาดทุนเพื่อเป็นทางเลือกในการจัดหาเงินทุน เพิ่มมากขึ้น [2]

สำหรับประเทศไทย บริษัท SMEs มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจากรายงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2564 มีจำนวนผู้ประกอบการ SMEs ทั้งสิ้นจำนวน 3.2 ล้านราย ซึ่งเป็นประเภทนิติบุคคลถึงจำนวน 793,000 ราย มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand: SET) ได้จัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment: MAI) ขึ้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 เพื่อเปิดโอกาสให้บริษัท SMEs มีทางเลือกในการระดมทุนเพื่อลดต้นทุนทางการเงิน เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งเป็นการสร้างรากฐานที่เข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจโดยรวม SET และ ก.ล.ต. กำหนดหลักเกณฑ์ ลักษณะที่สำคัญของบริษัท SMEs ที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) เช่น เป็น บริษัท จำกัด (มหาชน) มีฐานะการเงินมั่นคง และมีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอ มีทุนชำระแล้วเฉพาะหุ้นสามัญ (หลังเสนอขายหุ้นแก่ประชาชน) และมีฐานะการเงินสภาพคล่องส่วนของผู้ถือหุ้น (หลังขายหุ้นแก่ประชาชน) ไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท และก่อนการเสนอขายหุ้นใหม่แก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (Initial Public Offering : IPO) ต้องมีส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่า 0 บาท (ศูนย์บาท) และมีผลการดำเนินงานไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยอยู่ภายใต้การจัดการของกรรมการและผู้บริหาร ส่วนใหญ่กลุ่มเดียวกันมาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนยื่นคำขอจดทะเบียนใน MAI (filing) มีกำไรสุทธิในปีล่าสุดก่อนยื่นคำขอ ไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิในงวดสะสมก่อนยื่นคำขอกระจายการถือหุ้นรายย่อย (หลังเสนอขายหุ้นแก่ประชาชน) จำนวนผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่น้อยกว่า 300 ราย โดยถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่า 25% ของทุนชำระแล้ว (หรือไม่น้อยกว่า 20% หากมีทุนชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 3,000 ล้านบาท) แต่ละรายต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 1 หน่วยการซื้อขายที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด การเสนอขายหุ้นแก่ประชาชนต้องได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ยกเว้นนิติบุคคลที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ และเสนอขายผ่านผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ จำนวนหุ้นที่เสนอขายไม่น้อยกว่า 15% ของทุนชำระแล้ว มีกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมที่มีคุณสมบัติคือไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้าม ไม่เป็นบุคคลที่ฝ่าฝืนข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่อาจมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสิทธิประโยชน์ หรือการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน หรือการเปลี่ยนแปลงในราคาของหลักทรัพย์ มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท มีผู้รับผิดชอบสูงสุดสายงานบัญชีและการเงิน (CFO) และผู้ควบคุมดูแลการทำบัญชีที่มีคุณสมบัติตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน มีบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและผู้จัดการหรือตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นไม่เป็นบุคคลเดียวกัน มีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีกรรมการอิสระซึ่งมีองค์ประกอบและคุณสมบัติตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน และมีคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ซึ่งมีองค์ประกอบ คุณสมบัติ และขอบเขตการดำเนินงานตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีงบการเงินที่มีลักษณะตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ผู้สอบบัญชีของผู้ยื่นคำขอต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นต้น เพียงวันที่ 14 ธันวาคม 2564 มีบริษัท SMEs จดทะเบียนใน MAI จำนวนเพียง 183 บริษัทโดยลักษณะเป็นบริษัทประกอบธุรกิจใญ่อุตสาหกรรมต่างๆ คือเกษตร

และอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 8 บริษัท สินค้าอุปโภคบริโภค 15 บริษัท ธุรกิจการเงิน 10 บริษัท สินค้าอุตสาหกรรม 38 บริษัท อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง 34 บริษัท ทรัพยากร 11 บริษัท บริการ 49 บริษัท เทคโนโลยี 18 บริษัท (ไม่รวมที่ย้ายไปเข้าทำการซื้อขายใน SET จำนวน 10 กว่าบริษัท) ดังนั้นโดยเฉลี่ย MAI รับบริษัทเข้าจดทะเบียนใหม่ได้ปีละเพียง 8- 10 บริษัท [3] เมื่อเทียบกับตลาดหลักทรัพย์ AIM ของประเทศอังกฤษซึ่งก่อตั้งในเวลาใกล้เคียงกับ MAI ของประเทศไทย AIM รับจดทะเบียนบริษัท SMEs ถึงจำนวน 1,100 บริษัท ผู้วิจัยเห็นว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดของ MAI แสดงข้อมูลรายละเอียดมากมีผลกระทบต่อระยะเวลาในการแสดงข้อมูลระยะเวลาของกระบวนการอนุมัติเข้าจดทะเบียนและประสิทธิภาพกระบวนการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หากบริษัทดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามคุณสมบัติที่สำคัญของการจดทะเบียนและกระบวนการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างครบถ้วน จึงสนใจศึกษาประสิทธิภาพด้านเวลาของกระบวนการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI โดยมีคำถามวิจัยว่ามีกระบวนการเป็นอย่างไร มีประสิทธิภาพด้านการใช้เวลาในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดหรือไม่อย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้างและมีแนวทางแก้ไขได้อย่างไร ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลให้บริษัท SMEs ใช้ประโยชน์ในการที่จะระดมทุนเข้าจดทะเบียนใน MAI และเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงกฎเกณฑ์กระบวนการนำบริษัท SMEs เข้าจดทะเบียนใน MAI ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบเวลาการปฏิบัติงานจริงในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI กับเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัย (หนึ่งคน) ปฏิบัติงานอยู่กับบริษัทซึ่งอยู่ระหว่างยื่นคำขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานให้ทำวิจัยได้ จึงมีความสะดวกในการรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อยื่นคำขอจดทะเบียน จากเอกสารต่างๆ ประกาศของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีความรอบรู้ และมีประสบการณ์ในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI ออกแบบสัมภาษณ์จากการศึกษากระบวนการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI ตามคู่มือ Listing Guide และ IPO and Listing Guide ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย [4] [5] แล้วนำไปปรึกษากับผู้บริหารงานออกหลักทรัพย์ MAI เพื่อสอบถามความถูกต้องและนำมาปรับแก้ไข และเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยวิธีแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ตามกระบวนการที่เกี่ยวข้องตั้งแต่กระบวนการที่ 1) การแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชี จนถึงกระบวนการสุดท้ายที่ 5) เข้าจดทะเบียนรับหลักทรัพย์และทำการซื้อขาย รวมจำนวน 13 คนคือผู้บริหารงานออกหลัก MAI จำนวน 1 คน และผู้ช่วยผู้บริหารงาน จำนวน 1 คน ที่ปรึกษาทางการเงินจากบริษัทที่ปรึกษาทางการเงินที่ได้รับความเห็นชอบขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน ก.ล.ต. จำนวน 2 คน ผู้สอบบัญชีของบริษัทที่มีรายชื่อได้รับอนุญาตขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน ก.ล.ต. จำนวน 1 คน ที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย 3 คน ผู้บริหารบริษัทที่จดทะเบียนใน MAI ประกอบด้วย กรรมการบริษัท 1 คน ประธานฝ่ายการเงิน 1 คน ผู้จัดการฝ่ายบัญชีการเงิน 1 คน ผู้ตรวจสอบภายใน 2 คน และทดลองแบบสัมภาษณ์และตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับกับผู้บริหารบริษัทที่จดทะเบียนใน MAI นอกเหนือจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งได้ข้อมูลที่ตรงกัน (เป็นการทดสอบแบบสามเส้า) วิเคราะห์ผลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยการจำแนกข้อมูลตามกระบวนการ เปรียบเทียบข้อมูลเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานเกิดจริงกับเวลาตามเกณฑ์ที่ SET กำหนดแล้วเสร็จ แล้วจึงนำมาตีความสร้างข้อสรุปและทำการสังเคราะห์เพื่ออภิปรายผลในเชิงพรรณนา (Descriptive) [6]

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้
ตารางที่ 1 แสดงกระบวนการนำบริษัท เข้าจดทะเบียนใน MAI และเปรียบเทียบเวลาปฏิบัติงานตามเกณฑ์ที่ SET กำหนด (Standard time: ST) กับเวลาปฏิบัติงานจริง (Actual Time: AT)

กระบวนการงาน	ระยะเวลาปฏิบัติงานที่ SET กำหนด (ST)	ระยะเวลาปฏิบัติงานจริง (AT)	ความหมาย
กระบวนการที่ 1. การแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชี (appoint financial advisor and auditor)	ไม่เกิน 12 เดือน	18 เดือน	ใช้เวลามากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
กระบวนการที่ 2 การยื่นคำขอ (IPO filling submissions and listing application)	ไม่เกิน 12 เดือน	18 เดือน	ใช้เวลามากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
กระบวนการที่ 3 การตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาอนุมัติ (visit to the company, revise IPO filing and approve the application)	ไม่เกิน 165 วัน	120 วัน	ใช้เวลาอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด
กระบวนการที่ 4 การกำหนดราคา และกระจายหุ้น (distributions of share to the public)	ไม่เกิน 6 เดือน	6 เดือน	ใช้เวลาอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด
กระบวนการที่ 5 การเข้าจดทะเบียนรับหลักทรัพย์และทำการซื้อขาย (trading and listing on the mai)	ไม่เกิน 6 เดือน	6 เดือน	ใช้เวลาอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

1. กระบวนการนำบริษัท เข้าจดทะเบียนใน MAI โดยสรุปมีดังนี้ 1) การแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. และแต่งตั้งผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. จัดทำเอกสาร ตรวจสอบรับรองข้อมูลงบการเงินเป็นไปตามมาตรฐานบัญชี สร้างระบบการควบคุมภายในที่ดี ปรับโครงสร้างการถือหุ้นและโครงสร้างกลุ่มบริษัทให้มีระบบการดำเนินงานและการกำกับดูแลกิจการที่ดีปราศจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) และตรวจสอบได้ รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ที่ปรึกษากฎหมาย ผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สิน 2) การยื่นคำขอการหาหรือประเด็นที่สำคัญ (Pre – Consult) กับสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ แปรสภาพเป็นบริษัท จำกัด (มหาชน) ยื่นคำขอเสนอขายหุ้น IPO ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ยื่นคำขอเข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ 3) การตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาอนุมัติ สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ตรวจสอบข้อมูล เยี่ยมชมกิจการ สัมภาษณ์ผู้บริหาร ที่ปรึกษาทางการเงิน ผู้ตรวจสอบบัญชีและคณะกรรมการตรวจสอบ และพิจารณาอนุมัติ 4) การกำหนดราคาและกระจายหุ้น แต่งตั้งผู้จัดจำหน่ายและรับประกันการจัดจำหน่าย (Underwriter) ให้ข้อมูลแก่ผู้ลงทุนก่อนเสนอขาย เสนอขายหุ้นแก่ประชาชน 5) การเข้าจดทะเบียนรับหลักทรัพย์และทำการซื้อขาย แต่งตั้งนายทะเบียนหลักทรัพย์ (Thailand Securities Depository Co., Ltd.: TSD) จดทะเบียนและเริ่มซื้อขายในตลาด MAI

2. เปรียบเทียบเวลาการปฏิบัติงานจริงในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนใน MAI กับเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด เป็นดังนี้ กระบวนการที่ 1. การแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชี กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 12 เดือน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 18 เดือน และกระบวนการที่ 2 การยื่นคำขอ กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 12 เดือน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 18 เดือน ใช้เวลามากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด กระบวนการที่ 3 การตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาอนุมัติ กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 165 วัน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 120 วัน กระบวนการที่ 4 การกำหนดราคาและกระจายหุ้น กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 6 เดือน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 6 เดือน กระบวนการที่ 5 การเข้าจดทะเบียนรับหลักทรัพย์และทำการซื้อขาย กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 6 เดือน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 6 เดือน ทั้งสามกระบวนการใช้เวลาปฏิบัติงานจริงอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

3. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข ในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียน MAI มีดังนี้

ตารางที่ 2 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไข ในการนำบริษัท เข้าจดทะเบียน MAI

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. การเลือกที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชีที่มีความสามารถช่วยให้บริษัทเข้าจดทะเบียน MAI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1) เลือกที่ปรึกษาทางการเงิน และผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายชื่อที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. ที่มีหลักการสามารถแนะนำให้บริษัทปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของ สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ 2) ประชุมกับที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. เพื่อคัดเลือกที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์มีเวลาเพียงพอที่จะให้บริการ เข้าใจแนวคิด กิจกรรมทางธุรกิจของบริษัท
2. ที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชี ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องการเข้าจดทะเบียน และค่าที่ปรึกษาทางการเงินและค่าสอบบัญชีมีราคาสูง	1) ก.ล.ต. ควรส่งเสริมให้มีที่ปรึกษาทางการเงินมากขึ้น 2) ก.ล.ต. ควรให้ความรู้ความเข้าใจผู้ประกอบการเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการเข้าจดทะเบียน 3) บริษัทควรเปรียบเทียบราคาและหาข้อมูลประสบการณ์การทำงานของที่ปรึกษา 4) บริษัทต้องมีเงินทุนสำหรับใช้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงอย่างเพียงพอ
3. ระบบบัญชีและแนวทางการปฏิบัติงานของบริษัทยังไม่มีมาตรฐาน รายงานและการแก้ไขปัญหาระบบบัญชียังไม่สามารถดำเนินการได้	1) ผู้บริหารบริษัทต้องมีธรรมาภิบาลที่จะนำบริษัทเข้าจดทะเบียน ไม่เอาเปรียบผู้ถือหุ้นรายย่อย ต้องปฏิบัติตามที่ปรึกษาทางการเงิน และผู้สอบบัญชีแนะนำตามข้อกำหนดของ ก.ล.ต. อย่างเคร่งครัด 2) ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทต้องมีความรู้ความสามารถในการปรับปรุงรายการระหว่างกัน เพื่อตัดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest)
4. ผู้บริหาร/พนักงานไม่เข้าใจระบบควบคุมภายในที่ดีไม่ปรับเปลี่ยนแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสมตามข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน	1) จัดอบรมให้ความรู้ ผู้บริหารและพนักงาน เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่ดี ก่อนการเตรียมตัวเข้าจดทะเบียน 2) ผู้บังคับบัญชาต้องหมั่นตรวจสอบวิธีการปฏิบัติงานที่ต้องปรับเปลี่ยน และกำชับให้ผู้นิติปฏิบัติทำตามอย่างเคร่งครัด เสมอ โดยสามารถสอบถามเพิ่มเติมกับผู้ตรวจสอบภายในได้
5. บริษัทแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนก่อนที่ด้านอื่นๆของบริษัทจะมีความพร้อม	1) บริษัทควรขอคำแนะนำที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ที่เคยให้คำปรึกษากับบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ถึงข้อปฏิบัติตามกฎหมายบริษัทมหาชน และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาทางการเงิน เพื่อเร่งให้ด้านอื่นๆ มีความพร้อม
6. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงวันประชุมผู้ถือหุ้น เปลี่ยนมติวาระแปรสภาพบริษัททำให้ข้อมูลเปลี่ยนแปลง เป็นต้น	1) กำหนดวันประชุมให้แน่นอนหากมีการเปลี่ยนแปลงบริษัทควรแจ้งที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้องโดยด่วน 2) ที่ปรึกษาทางการเงินและทางกฎหมายแจ้งให้บริษัททราบถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงข้อมูลจะกระทบและต้องแก้ไขเอกสารใดๆ บ้าง 3) ตรวจสอบและเช็คข้อมูลในทุกเอกสารให้ถูกต้องตรงกันทุกครั้ง
7. ก.ล.ต.และตลาดหลักทรัพย์ฯเรียกขอข้อมูลเพิ่มเติมหลายครั้งทำให้การพิจารณาอนุญาตล่าช้า	1) ก่อนการยื่นคำขออนุญาตที่ปรึกษาทางการเงินและบริษัทควรทำการหารือประเด็นที่สำคัญ (pre -consultation) กับ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อเตรียมข้อมูลได้ครบถ้วน 2) ทีมงานของตลาดหลักทรัพย์ฯและ ก.ล.ต. ควรจะให้คำแนะนำก่อน (early consultation) การยื่นคำขออนุญาตเพื่อให้บริษัทสามารถแก้ไขปัญหาสำคัญต่างๆ ให้เรียบร้อยก่อนยื่น
8. บริษัทต้องเสนอขายหุ้นแก่ประชาชนตามเงื่อนไขต่างๆ เช่น > 15% ของทุนชำระแล้ว ผู้ถือหุ้นรายย่อย ≥ 300 ราย เป็นต้น	1) ผู้จัดการจำหน่ายและรับประกันการจัดจำหน่าย (underwriter) ต้องประสานงาน ติดตาม ตรวจสอบ ข้อมูลการจองหุ้นตามเกณฑ์การจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนตลอดช่วงระยะเวลาที่เปิดการจองซื้อ เพื่อจะได้เป็นไปตามข้อกำหนดได้ครบถ้วน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
9. การกำหนดราคา IPO (Initial Public Offering) ต่ำหรือสูงเกินไป และการขายหุ้น IPO ไม่หมด	1) ที่ปรึกษาทางการเงิน และ underwriter ควร valuation ให้ราคาเหมาะสม มีแผนการ road show เพื่อประชาสัมพันธ์บริษัทให้นักลงทุนทราบอย่างทั่วถึง และรับซื้อหุ้นที่เหลือ
10. กระบวนการจดทะเบียนเพิ่มทุนและยื่นบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่จองซื้อต่อกระทรวงพาณิชย์ ยื่นเอกสารคำขอให้รับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนกับทางตลาดหลักทรัพย์เพื่อให้หุ้นสามัญสามารถเริ่มซื้อขายบนกระดานในวันถัดไป (1 st Day Trading)	1) บริษัทควรมีที่ปรึกษากฎหมายที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินการยื่นจดทะเบียนเพิ่มทุนและยื่นบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่จองซื้อต่อกระทรวงพาณิชย์ เนื่องจากมีเอกสารหลายอย่างที่ต้อใช้ เช่น เอกสารจากสถาบันการเงินที่รับรองจำนวนเงินเพิ่มทุน เป็นต้น นำหนังสือรับรองที่จดทะเบียนเพิ่มทุนแล้วยื่นเอกสารต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ทันต่อการประกาศรับหุ้นสามัญของบริษัทเป็นหลักทรัพย์ฯ จดทะเบียนตามกำหนดการซื้อขายบนกระดานในวันถัดไป (1 st Day Trading) 2) การกำหนดวันเข้าซื้อขาย ควรดูความพร้อม และความเหมาะสมในหลายๆ ด้าน เช่น ภาวะอุตสาหกรรม ภาวะตลาด ความสนใจของนักลงทุน แผนการใช้เงินของบริษัท เป็นต้นเพื่อมิให้เกิดภาวะราคาหุ้นตกต่ำกว่าราคา IPO

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลข้อค้นพบตามลำดับวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสำนักงาน ก.ล.ต. ได้กำหนดกระบวนการนำบริษัทเข้าจดทะเบียน MAI คือ 1) การแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. และแต่งตั้งผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. มีรายละเอียดของงานคือการจัดทำเอกสาร การตรวจสอบรับรองข้อมูลงบการเงินเป็นไปตามมาตรฐานบัญชี การสร้างระบบการควบคุมภายในที่ดี การปรับโครงสร้างการถือหุ้นและโครงสร้างกลุ่มบริษัทให้มีระบบการดำเนินงานและการกำกับดูแลกิจการที่ดีปราศจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of interest) และตรวจสอบได้ รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ที่ปรึกษากฎหมาย ผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สิน 2) การยื่นคำขอ ประกอบด้วยการหารือประเด็นที่สำคัญ (Pre – consult) กับสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ แปรสภาพบริษัทเป็นบริษัท จำกัด (มหาชน) ยื่นคำขอเสนอขายหุ้น IPO ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ยื่นคำขอเข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ 3) การตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาอนุมัติ โดยสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ตรวจสอบข้อมูล เยี่ยมชมกิจการ สัมภาษณ์ผู้บริหารบริษัท ที่ปรึกษาทางการเงิน ผู้ตรวจสอบบัญชี และคณะกรรมการตรวจสอบ 4) การกำหนดราคาและกระจายหุ้น ประกอบด้วยงานการแต่งตั้งผู้จัดจำหน่ายและรับประกันการจัดจำหน่าย (Underwriter) การให้ข้อมูลแก่ผู้ลงทุนก่อนเสนอขายหุ้น และเสนอขายหุ้นแก่ประชาชน 5) การเข้าจดทะเบียนรับหลักทรัพย์และทำการซื้อขาย มีการแต่งตั้งนายทะเบียนหลักทรัพย์ (Thailand Securities Depository Co., Ltd.: TSD) จดทะเบียนและเริ่มซื้อขายในตลาด mai ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดกระบวนการดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนมีระบบการกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดี มีธรรมาภิบาล (Corporate Governance) สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) และสำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (Governance Outcome) คือ ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิ และมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย (Ethical and Responsible business) และสามารถแข่งขันได้มีผลประกอบการที่ดี โดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (Competitiveness and Performance with Long-Term Perspective) [7] [8]

2. ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสำนักงาน ก.ล.ต. ได้มีการกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานในแต่ละกระบวนการให้แล้วเสร็จ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี Service Level Agreement ของ ITIL Foundation version 4 ซึ่งเป็นการทำข้อตกลงระหว่างผู้ให้บริการกับผู้ใช้บริการ มีความชัดเจนในเนื้อหาโดยมีรายละเอียดของงานในแต่ละกระบวนการ กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ กำหนดความรับผิดชอบ และมีผลบังคับใช้ ทำให้ทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน และสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในส่วนของตนเองได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ [9] เมื่อพิจารณาเวลาที่กำหนดในแต่ละกระบวนการ กล่าวคือกระบวนการที่ 1. การแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชี กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 12 เดือน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 18 เดือน และกระบวนการที่ 2 การยื่นคำขอ กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 12 เดือน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 18 เดือน ซึ่งใช้เวลามากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แสดงถึงการ

ปฏิบัติงานทั้งสองกระบวนการยังไม่มีประสิทธิภาพด้านเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระบบการจัดเก็บข้อมูล เอกสารหลักฐาน ระบบบัญชี การเงิน ระบบการควบคุมภายใน การมีธรรมาภิบาลของบริษัท ยังไม่มีมาตรฐาน ต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยน ส่วนกระบวนการที่ 3 การตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาอนุมัติ กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 165 วัน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 120 วัน กระบวนการที่ 4 การกำหนดราคาและกระจายหุ้น กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 6 เดือน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 6 เดือน กระบวนการที่ 5 การเข้าจดทะเบียนรับหลักทรัพย์และทำการซื้อขาย กำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่เกิน 6 เดือน เปรียบเทียบเวลาปฏิบัติเกิดจริง 6 เดือน ทั้งสามกระบวนการใช้เวลาปฏิบัติงานจริงอยู่ในระยะเวลาที่กำหนด แสดงถึงการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพด้านเวลา อนึ่งเวลาในการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพิจารณาอนุมัติซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ และสำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดไว้ 165 วัน ไม่สอดคล้องกับ Initial Listing Guide ของตลาดหลักทรัพย์ Nasdaq ที่ได้กำหนดกระบวนการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ Nasdaq โดยสามารถสมัครผ่าน Application Platform ระบบ Online ผู้มีอำนาจตรวจสอบข้อมูลพิจารณาอนุมัติแล้วเสร็จภายในเวลาเพียง 4 ถึง 6 สัปดาห์ (ไม่เกิน 42 วัน) [10] และไม่สอดคล้องกับ A Guide for Entrepreneurs ของตลาดหลักทรัพย์ London's Alternative Investment Market (AIM) ที่ได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจตรวจสอบข้อมูลพิจารณาอนุมัติแล้วเสร็จภายในเวลาเพียงไม่เกิน 2 เดือน (ไม่เกิน 60 วัน) [11] และไม่สอดคล้องกับรายงานของตลาดหลักทรัพย์ออสเตรเลีย (Australia Stock Market: ASX) สามารถพิจารณาอนุมัติภายในเวลา 6 สัปดาห์ [12] ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเพราะในการพิจารณาอนุมัติของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องใช้เวลาในการขอข้อมูลเพิ่มเติมหลายครั้ง (Rework) ตัวอย่างเช่นตามข้อค้นพบปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข ตารางที่ 2 ข้อที่ 7 การขอข้อมูลประเด็นที่สำคัญต่อการยื่น filing 3. ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการนำบริษัท เข้าจดทะเบียน MAI คือ ที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชีมีไม่เพียงพอ มีราคาค่าจ้างสูงและไม่ประสบความสำเร็จเข้ารับงาน IPO ส่งผลให้บริษัทใช้เวลาเตรียมตัวนาน เสียค่าใช้จ่ายสูง บริษัทไม่มีความพร้อมทั้งในด้านระบบบัญชี ระบบการควบคุมภายใน ผู้บริหารและพนักงานไม่เข้าใจกฎหมายของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ขาดความรู้ความเข้าใจข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง มีการแปรสภาพจากบริษัทจำกัด เป็นบริษัท จำกัด (มหาชน) ในขณะที่ยังไม่มีความพร้อมที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และการกำหนดวันเข้าซื้อขายหุ้นไม่เหมาะสมอาจทำให้เกิดภาวะราคาหุ้นตกต่ำกว่าราคา IPO การแก้ไขปัญหาอุปสรรค มีการดำเนินการดังนี้ ทำการคัดเลือกที่ปรึกษาทางการเงินและผู้สอบบัญชีที่มีรายชื่อได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. และเลือกที่ปรึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจกิจกรรมทางธุรกิจของบริษัท และมีหลักการสามารถแนะนำให้บริษัทปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สำคัญของ สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ บริษัทต้องมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง เช่น องค์กร ระบบบัญชี ระบบการควบคุมภายใน และมีแผนการดำเนินงานในอนาคต ที่ปรึกษาทางการเงินและบริษัทควรทำการหารือประเด็นที่สำคัญ (Pre-consultation) กับสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อเตรียมข้อมูลได้ถูกต้องครบถ้วน การจำหน่ายหุ้นต่อประชาชนจะต้องทำผ่านบริษัทหลักทรัพย์ที่รับเป็นผู้จัดจำหน่ายและรับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriters) ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. ผู้จัดจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่มทุนต้องประสานงานตรวจสอบข้อมูลการจดทะเบียนการจดทะเบียนหุ้นทุกๆ วันตลอดช่วงระยะเวลาที่เปิดการจองซื้อ เพื่อจะได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ถูกต้องครบถ้วน ในการกำหนดวันเข้าซื้อขาย ควรดูความพร้อมและความเหมาะสมของอุตสาหกรรมในหลายๆ ด้าน เช่น ภาวะตลาด ความสนใจของนักลงทุน เป็นต้น สอดคล้องกับรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการระดมทุนของ SMEs ในตลาดหลักทรัพย์ alternative ประเทศ Ghana ซึ่งเป็น emerging market เช่นเดียวกับประเทศไทย ของ Barbara Johnson และ Richard Angelous Kotey (2018) เรื่อง The Influence of Small and Medium Enterprises (SMEs) Listing on the Ghana Alternative Market (GAX): Prevailing Factors กล่าวว่า บริษัท SMEs ในประเทศ Ghana มีเพียง 4 บริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาด alternative (GAX) เนื่องจากบริษัท SMEs ส่วนใหญ่มีข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ alternative น้อย ดังนั้นการให้ความรู้เรื่องหลักเกณฑ์และประโยชน์ที่บริษัท SMEs จะได้รับจากการเข้าจดทะเบียนระดมทุนในตลาด GAX จะต้องดำเนินการมากขึ้น [13] สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของอาณัติชัย วาสประเสริฐสุข (2559) เรื่องโมเดลการกำกับดูแลกิจการที่ดีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) จากการศึกษาพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ซึ่งประกอบด้วยการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ เป็นปัจจัยที่สำคัญ [14] สอดคล้องกับรายงานของ Praseeda Nair (2018) เรื่อง What does going public on AIM mean for SMEs ? กล่าวว่าปี 2017 London's Alternative Investment Market (AIM) รับจดทะเบียนบริษัท SMEs เข้าตลาด ถึง 49 บริษัท เพิ่มขึ้นจากปี 2016 เกือบสองเท่า อันเนื่องมาจากการผ่อนคลายกฎเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนใน AIM ให้เหมาะสมกับบริษัท SMEs [15] สอดคล้องกับรายงานของ Keren Concepcion G. Valmonte (2021) เรื่อง Regulators ease listing rules, set guidelines for SME sponsoring กล่าวว่า เมื่อเดือนมีนาคม 2021 ตลาดหลักทรัพย์ฟิลิปปินส์ และคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ของฟิลิปปินส์ได้อนุมัติกฎเกณฑ์ใหม่ในการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สำหรับ SMEs โดยผ่อนปรนกฎเกณฑ์ กำหนดแนวทางให้การสนับสนุน SMEs เข้าจดทะเบียนได้ง่ายขึ้น [16] ดังนั้นผู้วิจัยเห็นสอดคล้องว่าหากจะให้บริษัท SMEs

ในประเทศไทย มีโอกาสระดมทุนเข้าจดทะเบียนใน MAI เพิ่มขึ้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรดำเนินการให้ความรู้เรื่องหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและประโยชน์ที่บริษัท SMEs จะได้รับให้มากขึ้น และควรผ่อนคลายกฎเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย คือ สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรลดกระบวนการให้สั้นลง เพิ่มประสิทธิภาพด้านเวลา และผ่อนคลายกฎระเบียบหลักเกณฑ์การนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาด MAI นำระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อลดระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาอนุมัติ 2) หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบควรให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบการเข้าจดทะเบียนและประโยชน์ที่บริษัท SMEs จะได้รับให้มากขึ้น 3) บริษัทควรปรับระบบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานบัญชีและมีระบบการควบคุมภายในที่ดี

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยในอนาคต ควรศึกษาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนใน MAI เปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ alternative ของต่างประเทศ ว่ามีความเหมือนหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- [1] World Bank. SMEs capital markets: A viable Alternative. [internet]. 2019 [cited 2021 Jan 25]. Available from: <https://blogs.worldbank.org/developmenttalk/sme-capital-markets-viable-alternative>
- [2] Asian Development Bank. Capital Market Financing for SMEs: A Growing Need in Emerging Asia. [internet]. 2014 [cited 2021 Jan 25]. Available from: <https://www.adb.org/publications/capital-market-financing-smes-growing-need-emerging-asia>
- [3] ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. เกณฑ์การนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai). [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย; 2563 [เข้าถึงเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2563], เข้าถึงได้จาก http://www.set.or.th/th/regulations/simplified_regulations/common_shares_p1.html
- [4] ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. คู่มือการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai). [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย; 2017 [เข้าถึงเมื่อ 27 พฤศจิกายน 2563], เข้าถึงได้จาก: https://www.set.or.th/th/products/listing2/set_primary_p1.html
- [5] ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. Listing Guide on SET and mai. [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย; 2017 [เข้าถึงเมื่อ 25 มกราคม 2564], เข้าถึงได้จาก: https://www.set.or.th/en/products/listing2/mai_business_p4.html
- [6] สุภางค์ จันทวานิช. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2552.
- [7] OECD. OECD principles of corporate governance. [internet]. 2004 [cited 2021 Jan 25]. Available from: <http://www.oecd.org>
- [8] สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน (Corporate Governance Code). [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์; 2560 [เข้าถึงเมื่อ 27 พฤศจิกายน 2563]. เข้าถึงได้จาก: https://www.sec.or.th/TH/Documents/CompanyHandbooksandGuidelines/CGcode2560_th.pdf
- [9] ITIL Foundation. Service Level Agreement. [internet]. 2019 [cited 2021 Jan 25]. Available from: <http://www.bmc.com>
- [10] Nasdaq Listing Center. Initial Listing Guide. [internet]. USA; 2021 [cited 2021 Mar 2]. Available from: <https://listingcenter.nasdaq.com>
- [11] London's Alternative Investment Market (AIM). A Guide for Entrepreneurs. [internet]. UK; 2021 [cited 2021 Mar 2]. Available from: https://docs.londonstockexchange.com/sites/default/files/documents/AIM_guide_for_entrepreneurs_v2.pdf
- [12] Australia Stock Market (ASX). The listing Process. [internet]. AUS; 2021 [cited 2021 Dec 10]. Available from: <https://www2.asx.com.au/listings/how-to-list/the-listing-process>
- [13] Johnson, B.; Kotey, R. A. The Influence of Small and Medium Enterprises (SMEs) Listing on the Ghana Alternative Market (GAX): Prevailing Factors. [internet]. Ghana: University of Ghana; 2018 [cited 2021 Jan 28]. Available from: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/215860/1/THE%20INFLUENCE%20OF%20SMALL%20AND%20MEDIUM%20ENTERPRISES%20%28SMEs%29%20LISTING%20ON%20THE.pdf>
- [14] อามัตชัย วาสประเสริฐสุข. โมเดลการกำกับดูแลกิจการที่ดีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai). [วิทยานิพนธ์]. [อินเทอร์เน็ต]. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2559. [เข้าถึงเมื่อ 27 พฤศจิกายน 2563]. เข้าถึงได้จาก: <https://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- [15] Nair, P. What does going public on AIM mean for SMEs? [internet]. UK; 2018 [cited 2021 Mar 2]. Available from: <https://www.growthbusiness.co.uk/going-public-alternative-investment-market-aim-mean-smes-2553449/>
- [16] Valmonte, Keren C. G. Regulators ease listing rules, set guidelines for SME sponsoring. [internet]. Philippine; 2021 [cited 2021 Dec 10]. Available from: <https://www.bworldonline.com/regulators-ease-listing-rules-set-guidelines-for-sme-sponsoring/>

การพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/)
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

The Development of the Pronunciation of English Final Consonants
(/s/, /z/, /ed/) Using Cooperative Learning with STAD Technique of
Mathayom 4 Students in Krabyai Vongkusolkit Phitthayakhom School,
Ban Pong, Ratchaburi Province

นิภัทร์ การะเวก ทศนีย์ จันตียะ สุภิญญา ปัญญาสีห์ จิราภรณ์ กาแก้ว โชคชัย เตโช และศศิธร ศรีพรหม
Nipat Karawek, Tassanee Juntiya, Suphinya Panyasi, Jiraporn Kakaew, Chokchai Techo and Sasithorn Sriprom

คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จังหวัดนครปฐม 73140
Faculty of Education and Development Science, Kasersart University, Nakhon Pathom 73140

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: earth.nipat@gmail.com

Received: 25 July 2021, Revised: 22 November 2021, Accepted: 23 May 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD (Student Team Achievement Division) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษด้านการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 38 คน จำนวน 1 ห้องเรียน ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (อ31101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD หลังการทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 และผลสัมฤทธิ์ในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) สูงขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การออกเสียง เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD (Student Team Achievement Division)

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop the pronunciation of English final consonants (/s/, /z/, /ed/) using cooperative learning with STAD technique of Mathayom 4 students to reach above the 70 percent or more threshold, and 2) to compare the learning achievement of English language course in the pronunciation of English final consonants (/s/, /z/, /ed/) before and after using cooperative learning with STAD technique of Mathayom 4 students. The sample group was thirty-eight of Mathayom 4/2 students who studied Basic English Language Course 1 (EN31101), Semester 1, Academic Year 2020, Krabyai Vongkusolkit Phitthayakhom School, Ban Pong, Ratchaburi Province, selected by Purposive Sampling. The research instruments consisted of 1) 5 lessons plans for developing the pronunciation of English final consonants (/s/, /z/, /ed/) using cooperative learning with STAD technique of Mathayom 4 students and 2) a pre-test and a post-test with 30 multiple-choice questions. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and t-test.

The results showed that students who received a cooperative learning with STAD technique after experiment were above the 70 percent threshold and had a higher achievement score of English final consonant (/s/, /z/, /ed/) pronunciation than before experiment with statistical significance at the .01 level.

Keywords : Pronunciation, English Final Consonants, Cooperative Learning, STAD (Student Team Achievement Division) technique

บทนำ

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษนั้นมีบทบาทต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยมากขึ้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นประโยชน์ที่จะช่วยยกระดับคุณค่าในหลายด้าน และภาษาอังกฤษจึงถูกกำหนดลงไปในการเรียนแก่ผู้เรียนในทุกๆระดับชั้น โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่มีภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในนั้น ให้เป็นหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทย ไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ โดยประกอบด้วยสาระสำคัญของภาษาเพื่อการสื่อสารดังนี้ การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูลความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม[1]

การเรียนรู้เรื่องการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ถือเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ เรามักจะนึกถึงไวยากรณ์ คำศัพท์ การฟัง การอ่าน และการเขียนเป็นสำคัญแต่ว่าการออกเสียงภาษาอังกฤษมักจะไม่คำนึงถึงหรือถูกเพิกเฉย หลายคนจึงมักมาศึกษาภายหลังด้วยเหตุที่ว่าครูหรือสถาบันบางแห่งอาจไม่มีเวลาพอที่จะเพิ่มการออกเสียงเข้าไปในเนื้อหาวิชาที่สอน โรงเรียนหรือสถาบันสอนภาษา จึงเน้นการสอนหลักไวยากรณ์เป็นส่วนใหญ่ แต่ถ้าต้องการที่จะพูดภาษาอังกฤษแล้วคนฟังเข้าใจสิ่งที่พูดการออกเสียงเป็นสิ่งสำคัญมาก การที่มนุษย์จะพูดหรือสื่อความหมายเข้าใจกันได้นั้นต้องเกิดจากการเปล่งเสียงหรือการออกเสียง โดยเฉพาะผู้ที่เรียนภาษาที่สองการออกเสียงถือว่าเป็นเรื่องยาก เมื่อออกเสียงเพี้ยนความหมายย่อมเปลี่ยนเพราะฉะนั้นการออกเสียงให้ถูกต้องหรือใกล้เคียงกับสำเนียงของเจ้าของภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องการออกเสียงคำต่างๆในภาษานั้นๆได้อย่างถูกต้อง [2]

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในด้านการศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีหลายประการ แต่ที่เป็นปัญหามากเป็นอันดับต้นๆคือ ปัญหาด้านการออกเสียงที่ถูกต้อง โดยเป็นการออกเสียงที่คล้ายคลึงเจ้าของภาษาก็นับเป็นปัญหาที่สำคัญ โดยเสียงภาษาอังกฤษบางเสียงก็เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับคนไทย ถึงแม้ว่าผู้เรียนได้เข้าใจและทำการศึกษาในด้านทฤษฎีการออกเสียงมาแล้วอย่างเข้าใจลึกซึ้ง แต่ในทางปฏิบัตินั้นก็มีความเป็นไปได้ที่ผู้เรียนไม่สามารถแยก หรือจำแนกการออกเสียงได้อย่างถูกต้องโดยความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการออกเสียงเช่นนี้ สามารถเกิดได้หลายระดับ โดยเริ่มตั้งแต่ระดับที่ไม่เป็นปัญหาในเชิงสื่อสาร ถึงระดับที่เป็นปัญหา โดยเกิดความสับสนในด้านการสื่อสารต่างๆ โดยปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ มีการสอดแทรกของภาษาแม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเพราะผู้เรียนจะใช้เสียงที่ตนเองคุ้นเคยหรือใกล้เคียงมาใช้แทนเสียงในภาษาอังกฤษ ตัวอย่างการออกเสียงพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้ายพยางค์ที่มีความคล้ายคลึงกันผิด และจะทำให้ความหมายของคำเหล่านั้นเปลี่ยนไปเช่น rain กลายเป็น lain หรือ planned กลายเป็น planet [3]

การออกเสียงภาษาอังกฤษเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของนักเรียนไทย ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างของระบบเสียงระหว่างภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาแม่กับระบบเสียงภาษาอังกฤษ ซึ่งในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น การรู้แต่คำศัพท์และโครงสร้างเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ นักเรียนบางคนไม่สามารถเรียนรู้การออกเสียงได้เนื่องจากขาดความเข้าใจในเรื่องการเชื่อมโยงตัวอักษรและเสียงที่ไม่คุ้นเคยหรืออ่านออกเสียงผิดจึงทำให้เกิดความผิดพลาดในทางความหมายของคำศัพท์ที่ออกเสียงนั้นอีกด้วย ดังนั้นการสอนให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง และถูกความหมายของคำศัพท์ที่ออกเสียงจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากในการศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทย [4]

แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจนำมาใช้ในการแก้ปัญหาอีกแนวทางหนึ่งคือการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนและมีความรับผิดชอบร่วมกันทำให้ผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น [5] การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ด้วยเทคนิค STAD (Student Team Achievement Division) หรือ วิธีสอนแบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสาน

ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการสอนรายบุคคล (Individualize Instruction) ผู้เรียนจะถูกจัดกลุ่มให้คล่องตามความสามารถทางการเรียนกลุ่มละ 4 -5 คน ในแต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีผลการเรียนระดับ สูง ปานกลาง และต่ำ มาเรียนรู้ร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มมีการเรียนรู้เนื้อหาที่ผู้สอนนำมาเสนอจนเข้าใจ มีการสอนและแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม ผู้เรียนที่เก่งต้องช่วยเหลือผู้เรียนที่อ่อนกว่า เพื่อเตรียมความพร้อมให้สมาชิกกลุ่มทุกคนเพื่อทำแบบทดสอบต่อไป

จากแนวทางการจัดการเรียนการสอนข้างต้นสรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สำหรับผู้เรียนที่มีใช้เจ้าของภาษาหรือเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จำเป็นต้องคำนึงถึงวิธีการที่จะให้ผู้เรียนสามารถที่จะกล้าออกเสียงได้อย่างถูกต้องและสื่อความหมายของคำๆนั้นได้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นอีกเทคนิคหนึ่งของการจัดการเรียนสอนที่มีประสิทธิภาพและได้ผลสูง เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ให้เข้าใจยิ่งขึ้น โดยการนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเข้ามาใช้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นกิจกรรมการเรียนที่ผสมผสานการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ผู้เรียนที่เก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนกว่า อีกทั้งการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้การออกเสียงผ่านทางเพื่อน โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ทำให้ผู้เรียนมีความกล้าที่จะออกเสียง จึงทำให้ทราบได้ว่าผู้เรียน ออกเสียงถูกหรือผิด ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนรู้ดังกล่าว จึงมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ [6]

จากความสำคัญและสภาพปัญหาที่ผู้วิจัยพบเจอ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ออกเสียงภาษาอังกฤษไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ (/s/, /z/, /ed/) (final consonants) เมื่อนักเรียนออกเสียงผิดอาจทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร คือมีปัญหาในเรื่องของการ เข้าใจความหมาย เพราะคำศัพท์ต่างๆมีเสียงท้ายพยางค์ที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความหมายที่ผิดพลาดสับสนกันได้ [7] ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการออกเสียงท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษด้านการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลสถลกิจพิทยาคม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 144 คน
กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลสถลกิจพิทยาคม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 38 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. ขอบเขตเนื้อหา
เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาจากตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (อ31101) ของโรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลสถลกิจพิทยาคม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งการนำเสนอเนื้อหาผู้วิจัยได้นำมาปรับให้เหมาะสมกับนักเรียน
3. ขอบเขตด้านตัวแปร
ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการกิจกรรมเรื่อง Nice to meet you และ Sightseeing โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือด้วยเทคนิค STAD
ตัวแปรตาม ได้แก่
 1. พัฒนาการการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD
 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษด้านการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/)

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้แผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนหลัง (The One-Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีรูปแบบการทดลองดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยแบบ Pre-Experiment Design : One group Pretest Posttest Design

	Pre-test		Treatment		Post-test
	T1		X		T2
เมื่อ	T1	แทน	การทดสอบก่อนจัดการเรียนรู้		
	X	แทน	การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ (/s/, /z/, /ed/)		
	T2	แทน	การทดสอบหลังจัดการเรียนรู้		

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD จำนวน 5 แผน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใช้เวลาสอน 5 คาบ คาบละ 50 นาที
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ (/s/, /z/, /ed/) ก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ (/s/, /z/, /ed/) หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศกกิจพิทยาคม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยศึกษามาตรฐานการเรียนรู้, ตัวชี้วัด, สาระการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อใช้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ศึกษาคู่มือครู รวมทั้งศึกษาหลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อ 31101) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศกกิจพิทยาคม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ในส่วนของโครงสร้างหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะใช้สอนกับกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการออกเสียงคำศัพท์ และหลักการสร้างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะใช้สอนกับกลุ่มตัวอย่าง

1.4 ศึกษาและเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการทดลองสอน ซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อหา ในหนังสือเรียนของรายวิชา ภาษาอังกฤษ 1 (อ 31101) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับให้เหมาะสมกับนักเรียน

1.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD สำหรับผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งประกอบไปด้วย แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน จากเนื้อหาในหนังสือเรียน เรื่อง Nice to meet you และ Sightseeing

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะทางด้านเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล

1.7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำกลับมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม โดยพิจารณาว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดหรือไม่ ก่อนทำการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา Content validity index (CVI) เท่ากับ 1 โดยพิจารณาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้และทำการปรับปรุงแก้ไขทั้งหมดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับจริง ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 แผน

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน

2.1 ศึกษาคู่มือครู รวมทั้งศึกษาหลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อ 31101) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศกศึกษาพิทยาคม จังหวัดราชบุรี ในส่วนของโครงสร้างหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชา ศึกษาหนังสือแบบเรียน เรื่อง Nice to meet you และ Sightseeing เพื่อกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาตามหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 สร้างแบบทดสอบทางการออกเสียง เรื่อง Nice to meet you และ Sightseeing จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย คำศัพท์จำนวน 40 คำ โดยให้ครอบคลุมกับเนื้อหา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยใช้ข้อคำถามเป็นการออกเสียง ที่มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ออกเสียงถูกต้องให้ 1 คะแนน และถ้าออกเสียงไม่ถูกต้องให้ 0 คะแนน

2.3 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of item objective congruence (IOC) ของแบบทดสอบ พบว่ามีค่า IOC ของแบบทดสอบระหว่าง 0.67-1 ซึ่งแปลผลได้ว่า แบบทดสอบ จำนวน 40 ข้อ (ข้อที่ 1 - ข้อที่ 40) มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัด

2.4 ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศกศึกษาพิทยาคม ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 คน แล้วนำผลมาหาค่าดัชนีความยากง่าย (p) และค่าดัชนีอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยเลือกใช้ข้อสอบที่มีดัชนีความยากง่ายระหว่าง 0.2 – 0.8 และค่าดัชนีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป จากนั้นหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ซึ่งใช้สูตร KR-20 พบว่า แบบทดสอบมีค่าดัชนีความยากง่ายของข้อสอบรายข้ออยู่ระหว่าง .21 – .95 และ ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้ออยู่ระหว่าง -.20 – .89 ดังนั้นมีข้อสอบที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ จำนวน 33 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson ได้ค่าเท่ากับ 0.80

2.6 ปรับปรุงแบบทดสอบทั้งฉบับก่อนนำไปใช้จริงจำนวน 30 ข้อ

ขั้นตอนการดำเนินวิจัย

1. วัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ของคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (Pretest)

2. จัดการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ของคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลสถกกิจพิทยาคมซึ่งประกอบไปด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน คือ เรื่อง Nice to meet you และ Sightseeing โดยใช้เวลาในการดำเนินการทั้งสิ้น 5 คาบเรียน คาบละ 50 นาที ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

3. วัดผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (Posttest)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคะแนนความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD กับเกณฑ์ ร้อยละ 70

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างรายบุคคลก่อนเรียนและหลังเรียน จากแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน โดยนำคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ มาวิเคราะห์ข้อมูล ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตารางที่ 2 การพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน

ระดับความสามารถ	จำนวนนักเรียน	จำนวนร้อยละของนักเรียน
ผ่านเกณฑ์	26	68.42
ไม่ผ่านเกณฑ์	12	31.58
รวม	38	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD หลังเรียนเมื่อเทียบเกณฑ์ร้อยละ 70 ได้ว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 68.42 ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มทดลอง	จำนวน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ทดสอบก่อนเรียน	38	30	14.97	4.17	16.74	.00
ทดสอบหลังเรียน	38	30	22.21	2.88		

** ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่าความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สรุปผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลสถกกิจพิทยาคม จังหวัดราชบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 68.42 และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 ของนักเรียนทั้งหมด (ตารางที่ 2) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลการเรียนรู้ในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลสถกกิจพิทยาคม จังหวัดราชบุรี หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 14.97 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 22.21 ซึ่งผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตารางที่ 3) แสดงให้เห็นว่าการใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ในการพัฒนาการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ช่วยให้นักเรียนสามารถออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ได้ดีขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษา “การพัฒนาความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD” ในครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ด้านความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 2 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลกิจพิทยาคม จังหวัดราชบุรี มีค่าสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 68.42 เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่เป็นชนนีอภิปรายได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นการเรียนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการสอนรายบุคคลเข้าด้วยกัน เป็นวิธีการเรียนรู้ที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถจากแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ครูเตรียมให้ และเน้นส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น มีการระดมความคิดและตัดสินใจร่วมกัน เนื่องจากเป็นวัยเดียวกันภาษาที่ใช้สื่อสารกันนั้นจะสื่อความหมายเข้าใจซึ่งกันและกันได้ดี ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ความสัมพันธ์ที่ระหว่างสมาชิกทำให้เกิดการพัฒนาความรู้และกระบวนการคิดที่หลากหลายมีการรับรู้ปัญหาและแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นการส่งเสริมกระบวนการคิดและความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ซึ่งส่งผลที่ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีการเสริมแรงให้กับนักเรียนทั้งกลุ่มโดยการยกย่องชมเชย และมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จ เมื่อเห็นประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบนี้ทำให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มพยายามช่วยเหลือกันมากขึ้นสังเกตจากคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มจะพัฒนาดีขึ้น และทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) และการประเมินตามสภาพจริง พบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านและเขียนดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีผลการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70[8] และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551พบว่า สอดคล้องกับสมรรถนะความสามารถในการสื่อสารและสอดคล้องกับสมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

2. การพัฒนาความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ภาษาอังกฤษ (/s/, /z/, /ed/) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ผู้วิจัยในฐานะครูได้นำเทคนิค STAD ที่เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์สูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์คะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตก่อนเรียนเท่ากับ 12.00 และหลังเรียนเท่ากับ 23.42 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยอาจพิจารณาได้ว่า เป็นผลสืบเนื่องมาจากประเด็นสำคัญ ดังนี้ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มละ 4-5 คน ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถ ทางการเรียนแตกต่างกัน คือ ผู้เรียนที่เรียนเก่ง ผู้เรียนที่เรียนปานกลาง และผู้เรียนที่เรียนอ่อน ซึ่งในการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD นี้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ผู้เรียนกลุ่มเก่งต้องช่วยเหลือ อธิบายเนื้อหา ความรู้ที่สมาชิกในกลุ่มที่ผู้เรียนอ่อนไม่เข้าใจ เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มอยู่ในวัยเดียวกันจึงสื่อสารกันได้ง่ายกว่าครูผู้สอน ผู้เรียนอ่อนก็ไม่อายในการสอบถามในสิ่งที่ตนสงสัยกับผู้เรียนที่เก่งกว่า ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จ ของกลุ่ม และเนื่องจากคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนในความสำเร็จของกลุ่มจึงส่งผลให้ผู้เรียนทุกคน ตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ผู้เรียนอ่อนจึงฝึกปฏิบัติทักษะการออกเสียงเพื่อให้มีคะแนนการทดสอบที่ดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สามารถแก้ปัญหาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ ส่งผลให้ ผู้เรียนมีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษดีขึ้นด้วย ทั้งนี้การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะทางสติปัญญาที่เพิ่มพูนการเรียนรู้มากกว่าการเรียนรู้รายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของศศิกานต์ ไชยิตตระกูล[9] ได้ศึกษาการประเมินความสามารถด้าน

ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค (STAD) และเพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อเทคนิคการสอนนี้ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 25 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้เทคนิค (STAD) ก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปได้ว่า เทคนิค STAD เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เนื่องจากนักเรียนมีการเรียนรู้ร่วมกันกับกลุ่มเพื่อน เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้รับผลตอบแทนที่ทำให้เห็นคุณค่าของทุกคนในกลุ่ม อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนกล้าที่จะถาม และฝึกฝนการออกเสียงมากยิ่งขึ้นกับเพื่อนในกลุ่ม จึงทำให้การจัดการกิจกรรมเช่นนี้เกิดประสิทธิภาพ และการจดจำที่ยาวนานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD นั้น ครูเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นครูต้องมีการเตรียมตัว ฝึกฝนการออกเสียงคำศัพท์ที่ถูกต้องและเป็นต้นแบบได้ เพื่อให้การดำเนินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนและถูกต้องที่สุด

1.2 ควรเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับนักเรียน ควรเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจใกล้ตัวนักเรียนหรือตามที่หลักสูตรกำหนดและไม่ควรยากเกินไป

1.3 ควรเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน โดยต้องเป็นกิจกรรมที่ช่วยฝึกฝนทักษะหรือทบทวนความรู้ที่นักเรียนได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และต้องสอดคล้องกับสถานที่หรือจำนวนนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อทำวิจัย ดังนี้

2.1 ควรนำเทคนิค STAD ไปพัฒนานักเรียนในด้านภาษาอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็น วิชาภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาเกาหลี เป็นต้น เพื่อแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรขยายเวลาในการดำเนินการทดลองเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะชั้นทดลอง ควรจัดคาบเรียนให้เป็น 2 คาบเรียนเป็นต้นไป เพื่อการจัดการกิจกรรมที่ไม่ต้องรีบร้อนและเกิดประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

2.3 มีการจัดสรรด้านเวลากับเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกัน เนื้อหายาก ใช้เวลาเยอะ เนื้อหาง่าย ใช้เวลาน้อย เพื่อให้มีความสมดุลกันในการจัดการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมให้เหมาะสมและดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด; 2552.
- [2] ประภอบ ผลงาม. เอกสารประกอบการสอนสัทศาสตร์. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท; 2549.
- [3] พิณทิพย์ หวยเจริญ. การพูดภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ; 2544.
- [4] บำรุง ไตรรัตน์. วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2547.
- [5] Ghaith, G. M. and Yaghi, H. Effect of cooperative learning on the acquisition of second language rules and mechanics. System; 1998
- [6] สพลณภัทร ทองสอน. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2558; 26(1):147-158.
- [7] Hewings, M., & Goldstein, S. Pronunciation plus: Practice through interaction. Cambridge, UK: Cambridge University Press; 1998.
- [8] รัชชสุดา ทรัพย์มาก. การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน(CIRC) และการประเมินตามสภาพจริง [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น ; 2548.
- [9] ศศิกันต์ โฆษิตตระกูล. ความสามารถด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาที่เรียน แบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค STAD [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2551.

การพัฒนากิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

Development of Math Camp Activities to Enhance Learners' Key Competency for Junior High School

กำธร คงอรุณ* และ ณัฐกานต์ พึ่งกุล
Kamton Kongarun* and Natthakan Phuengkuson

สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000
Mathematics Program, Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University, Phetchabun 67000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: kamtonk57@gmail.com

Received: 16 November 2021, Revised: 25 January 2022, Accepted: 24 May 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและเพื่อศึกษาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน จำนวน 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมฐาน Cup challenge กิจกรรมฐาน คนละครึ่งหัวใจ กิจกรรมฐานปริศนาในถ้ำ กิจกรรมฐานเชือกพิสดาร กิจกรรมฐานเกมอักษรนำคำตอบ และแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนผู้เรียน จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับครูผู้สอนประเมินผู้เรียน ฉบับที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับผู้เรียนประเมินตนเอง และฉบับที่ 3 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับเพื่อนประเมินผู้เรียน ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 และภาพรวมของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม ซึ่งมีค่าร้อยละ 78.82 เมื่อพิจารณาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับดีเยี่ยมจำนวนของผู้เรียนที่มีสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับดีเยี่ยมมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ตามลำดับ

คำสำคัญ : กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

Abstract

This research aimed to create a math camp activity that enhances learners' key competencies and to study learners' key competencies after participating in a math camp activity that enhances learners' key competencies. Participants were 80 junior high school students from PhuKhiao school, Chaiyaphum province. The research instruments were math camp activities that enhanced learners' Key competencies. They consisted of 5 activities, which were the cup challenge base activity, the half heart base activity, the mystery base activity in the cave, the baroque rope base activity, and the answer game base activity. In addition, the evaluations of learners' key competencies included self-evaluation, teacher evaluation, and peer evaluation. The mean, standard deviation, and percentage were used to analyze the data. The results showed that math camp activity that enhanced students' key competencies that the researcher created at the most appropriate level. The arithmetic mean was 4.55, the standard deviation was 0.37, and the overall of the learners' key competency was excellent, which was 78.82 percent. When considering the learners' key competencies in each area, it was found that all aspects were at an excellent level and the number of learners with the most excellent level was the ability to communicate, followed by the ability to use technology, the ability to think, the ability to use life skills, and the ability to solve problems, respectively.

Keywords : Math Camp Activity, Learners' Key Competency, Junior High School

บทนำ

ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาทุนมนุษย์และปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเพื่อให้คนมีความคืออยู่ใน 'วิถี' การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ การปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉมในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครูการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถก้าวทันการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่อง [1]

จากระบบการศึกษาของประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤตทางการศึกษาหลายอย่างหนึ่งในปัญหานั้น คือ ปัญหาเรื่องของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพราะระบบการศึกษาของโรงเรียนยังคงยึดติดกับวิธีการสอนแบบเดิม ทำให้ผู้เรียนถูกปลูกฝังด้วยการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อนำไปสอบมากกว่าที่จะเรียนรู้เพื่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนเรียนรู้มาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองและสังคมได้ คือ เด็กไทยนั้นมีสมรรถนะที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น อันเป็นเรื่องที่เสียเปรียบอย่างมากในการแข่งขันกับนานาชาติ จึงทำให้ทางภาครัฐจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนรู้ใหม่ โดยเปลี่ยนจุดเน้นจากที่เคยเป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (content - based) คือ เน้นเนื้อหาวิชา และมีมาตรฐานและตัวชี้วัดจำนวนมาก ไปเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ (competency-based) คือ มุ่งไปยังพฤติกรรมที่ผู้เรียนโดยตรง ยึดความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้เป็นหลัก เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้เรียนจะมีทักษะและความสามารถในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม [2]

จากการประเมินผลการศึกษาของไทยจากหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งชี้ว่าคุณภาพการศึกษาไทยมีปัญหาผลการประเมินในโครงการประเมินผู้เรียนนานาชาติปี 2018 โดยองค์การ OECD ตั้งแต่ปี 2012 – 2018 พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ของผู้เรียนไทยมีแนวโน้มลดต่ำลง โดยในปี 2012 มีคะแนนเท่ากับ 427 ปี 2015 มีคะแนนเท่ากับ 415 และในปี 2018 มีคะแนนเพิ่มขึ้นจากปี 2015 เป็น 419 คะแนน ถึงแม้แนวโน้มคะแนนในปี 2018 จะสูงขึ้นกว่าปี 2015 แต่ก็สูงขึ้นเพียงเล็กน้อย [3] รวมถึงการจัดการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-Net) ตั้งแต่ปี 2558-2561 พบว่า ผลการประเมินระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาคณิตศาสตร์ มีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ย o-net ลดต่ำลง โดยในปี 2558 มีคะแนนเท่ากับ 32.40 ปี 2559 มีคะแนนเท่ากับ 29.31 และปี 2560 มีคะแนนเท่ากับ 26.30 แม้ในปี 2561 จะมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็น 30.28 แต่ก็ยังถือว่าแนวโน้มลดลงจากปี 2558 ซึ่งเป็นตัวบ่งบอกถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยเฉพาะคณิตศาสตร์ [4]

จากเหตุผลดังกล่าวชี้ให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์นั้น ครูควรจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เน้นความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ที่เรียนกับสถานการณ์ในชีวิตจริง เลือกกิจกรรมที่สัมพันธ์หรืออยู่ในความสนใจของผู้เรียน ใช้สื่อการสอนหลายรูปแบบและเลือกแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนทราบเป้าหมายของกิจกรรมและเน้นการปฏิบัติจริง กระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้เรียนเผชิญกับปัญหาด้วยวิธีการของตนเอง โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ ให้ผู้เรียนรู้จักคิด และมีทักษะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะ หมวด 4 มาตรา 22 มาตรา 23 และ มาตรา 24 สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์จริง ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น [5]

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ได้มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพมนุษย์ โดยการพัฒนาคอนให้เหมาะสมตามช่วงวัยเพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้หลักสูตรฯ ยังมีการกำหนดให้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนจึงเป็นกลไกสำคัญอันหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรฯ [6] หลักสูตรฯ ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญไว้ คือ การวัดคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ปฏิบัติงาน หรือสร้างผลงานได้ ซึ่งสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี [7]การจัดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกห้องเรียนโดยจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ณ สถานที่หนึ่งในช่วงเวลาที่กำหนดให้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การเรียนการสอนคณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้จากธรรมชาติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน เป็นต้น การจัดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์มีทั้งกิจกรรมทางวิชาการ และกิจกรรมนันทนาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ทักษะกระบวนการ และความสามารถทางคณิตศาสตร์ในสภาพแวดล้อมที่จัดให้ [8-9] สอดคล้องกับ [10] กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์มีส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมหลักสูตรคณิตศาสตร์ให้บังเกิดผล เสริมสร้างความสามารถในด้านต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของคณิตศาสตร์ ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยสอดแทรกอยู่ในกิจกรรมต่าง ๆ อีกทั้งการจัดค่ายคณิตศาสตร์โดยแบ่งผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เป็นกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนฝึกการทำงานเป็นทีม ยอมรับฟังเหตุผลของคนอื่น ๆ มีการวางแผนการทำงาน และรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นการปลูกฝังลักษณะอันพึงประสงค์ จะเห็นว่าค่ายคณิตศาสตร์มีประโยชน์ทั้งในด้านความรู้ ด้านทักษะและกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงควรให้ความสำคัญและจัดให้มีค่ายคณิตศาสตร์แก่ผู้เรียนอยู่เสมอ [11]

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจการพัฒนากิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งจะส่งผลดีต่อคุณภาพการศึกษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 เพื่อสร้างกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 2 เพื่อศึกษาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 80 คน เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน มีจำนวน 5 กิจกรรม กิจกรรมละ 60 นาที โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักสูตร เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์

2.1.2 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

2.1.3 สร้างกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.1.4 นำกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

2.1.5 ปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.1.6 ทดลองใช้กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

2.1.7 ปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้กับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

2.2 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน มี 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับครูผู้สอนประเมินผู้เรียน (ให้พี่สี่แต่ละสี่เป็นผู้ประเมิน) ฉบับที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับผู้เรียนประเมินตนเอง และฉบับที่ 3 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับเพื่อนประเมินผู้เรียน โดยนำผลคะแนนการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมาเทียบกับเกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ดังนี้

ร้อยละของผลการประเมิน	ระดับคุณภาพ
75 – 100	ดีเยี่ยม
50 – 74.99	ดี
25 – 49.99	พอใช้
0 – 24.99	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

2.2.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักสูตร เอกสารที่เกี่ยวกับการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเนื้อหาสาระรายวิชาคณิตศาสตร์

2.2.2 สร้างแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.2.3 นำแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.5 ทดลองใช้แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

2.2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแล้วนำไปใช้กับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยจัดค่ายคณิตศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้กับกลุ่มทดลอง นั่นคือ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 60 คน ในวันที่เสาร์ที่ 24 สิงหาคม 2562 โดยใช้กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ และแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เมื่อทดลองใช้เสร็จผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

3.2 ผู้วิจัยจัดค่ายคณิตศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้กับกลุ่มเป้าหมาย นั่นคือ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 80 คน ในวันที่เสาร์ที่ 20 มีนาคม 2563 โดยใช้กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ และแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำผลที่ได้จากการประเมินกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และนำผลที่ได้จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 3 ฉบับ มาคำนวณหาค่าร้อยละทั้งภาพรวมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และจำนวนของผู้เรียนที่มีระดับคุณภาพของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในแต่ละด้าน

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งมีประเด็นการประเมินความเหมาะสม ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรม 2) วัตถุประสงค์ 3) วัสดุและอุปกรณ์ 4) การดำเนินกิจกรรม 5) การประเมินผล แล้วนำผลมาเทียบกับเกณฑ์แปลความหมายในแต่ละระดับ ดังนี้ 1.00 – 1.49 เหมาะสมน้อยที่สุด 1.50 – 2.49 เหมาะสมน้อย 2.50 – 3.49 เหมาะสมปานกลาง 3.50 – 4.49 เหมาะสมมาก 4.50 – 5.00 เหมาะสมมากที่สุด ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเหมาะสมของกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์

กิจกรรมฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
Cup challenge	4.60	0.38	เหมาะสมมากที่สุด
คนละครึ่งหัวใจ	4.73	0.19	เหมาะสมมากที่สุด
ปริศนาในถ้ำ...	4.53	0.38	เหมาะสมมากที่สุด
เชือกพิศดาร	4.47	0.47	เหมาะสมมาก
เกมอักษรนำคำตอบ	4.40	0.45	เหมาะสมมาก
รวม	4.55	0.37	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการสร้างกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยการตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ความเหมาะสมของกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์แต่ละฐาน พบว่า ฐานคนละครึ่งหัวใจ เป็นกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.19 รองลงมา คือ ฐาน Cup challenge มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 ฐานปริศนาในถ้ำ... มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 ฐานเชือกพิศดาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และฐานเกมอักษรนำคำตอบมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 ตามลำดับ

กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์นี้เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 ฐาน ดังนี้ ฐานที่ 1 Cup challenge เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งผู้เรียนจะได้ร่วมกันในการรับและส่งสาร ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

รูปที่ 1 กิจกรรมฐาน Cup challenge

ฐานที่ 2 คนละครึ่งหัวใจ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด ซึ่งผู้เรียนจะได้คิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม

รูปที่ 2 กิจกรรมฐาน คนละครึ่งหัวใจ

ฐานที่ 3 ปริศนาในถ้ำ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้เรียนจะได้การแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

รูปที่ 3 กิจกรรมฐาน ปริศนาในถ้ำ

ฐานที่ 4 เชือกพิสดาร เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

รูปที่ 4 กิจกรรมฐาน เชือกพิสดาร

ฐานที่ 5 เกมอักษรนำคำตอบ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการเทคโนโลยี ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะ กระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

รูปที่ 5 กิจกรรมฐาน เกมอักษรนำคำตอบ

2. ผลการศึกษาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ระหว่างจัดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ผู้วิจัยได้ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (พีสี่แต่ละละสี่เป็นผู้ประเมิน) เมื่อจบกิจกรรมฐานทั้ง 5 ฐาน ผู้วิจัยแจกแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้กับผู้เรียน จำนวน 2 ฉบับ คือ ฉบับประเมินตนเอง และ ฉบับประเมินเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ร้อยละของผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ร้อยละของผลการประเมิน	ระดับคุณภาพ
ด้านความสามารถในการสื่อสาร	81.22	ดีเยี่ยม
ด้านความสามารถในการคิด	76.85	ดีเยี่ยม
ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	77.73	ดีเยี่ยม
ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	78.25	ดีเยี่ยม
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	80.05	ดีเยี่ยม
ภาพรวมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	78.82	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม ซึ่งมีค่าร้อยละ เท่ากับ 78.82 เมื่อพิจารณาระดับคุณภาพของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับดีเยี่ยม

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับคุณภาพของสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแต่ละด้าน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	จำนวนผู้เรียน	จำนวน (ร้อยละ) ของผู้เรียน			
		ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ด้านความสามารถในการสื่อสาร	80	46 (57.50)	32 (40.00)	2 (2.50)	-
ด้านความสามารถในการคิด	80	45 (56.25)	32 (40.00)	3 (3.75)	-
ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	80	40 (50.00)	35 (43.75)	5 (6.25)	-
ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	80	43 (53.75)	33 (41.25)	4 (5.00)	-
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	80	45 (56.25)	33 (41.25)	2 (2.50)	-

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแต่ละด้าน พบว่า จำนวนของผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกด้าน จำนวนของผู้เรียนที่มีระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในระดับดีเยี่ยมจำนวนมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 ฐาน ได้แก่ ฐาน Cup challenge ฐานคนละครึ่งหัวใจ ฐานปริศนาในถ้ำ ฐานเชือกพิสดาร และฐานเกมอักษรนำคำตอบ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ของแต่ละกิจกรรม พบว่า ความเหมาะสมของกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37

2. ผลการศึกษาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม เท่ากับ ร้อยละ 78.82 เมื่อพิจารณาระดับคุณภาพสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับดีเยี่ยม และจำนวนของผู้เรียนที่มีระดับคุณภาพสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับดีเยี่ยมมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการสร้างกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 ฐาน ได้แก่ ฐาน Cup challenge ฐานคนละครึ่งหัวใจ ฐานปริศนาในถ้ำ ฐานเชือกพิสดาร และฐานเกมอักษรนำคำตอบ ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ของแต่ละกิจกรรม ผลปรากฏว่า ความเหมาะสมของกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 ทั้งนี้ เนื่องจากกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายทำให้ผู้เรียนได้นำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ทำงานรวมกันเป็นทีม ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ยังมีนันทนาการซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน เป็นกันเอง ไม่เขินอาย สนุกสนาน ผลที่ตามมา คือ ผู้เรียนจะแสดงความสามารถ

ออกมาอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ [8] กล่าวว่า กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เป็นการศึกษาคณิตศาสตร์นอกห้องเรียน ณ ที่ใดที่หนึ่งในช่วงเวลาที่กำหนดให้ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และนันทนาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางคณิตศาสตร์ ทักษะกระบวนการ และประสบการณ์ทางด้านคณิตศาสตร์ในสภาพแวดล้อมที่จัดให้และส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ และสอดคล้องกับ [12] กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ที่มีออกแบบเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมีกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ กิจกรรมนันทนาการ มีการฝึกสมองซีกซ้ายและซีกขวาโดยมีกิจกรรมปรบมือจำนวนคู่จำนวนคี่ การคิดทำประกอบเพลงคณิตศาสตร์ประจำกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาและฝึกการให้เหตุผลโดยใช้สื่อและอุปกรณ์ในชุดกิจกรรมที่จัดเตรียมไว้ให้

2. ผลการศึกษาศมรรถนะสำคัญของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม เท่ากับ ร้อยละ 78.82 เมื่อพิจารณาระดับคุณภาพสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับดีเยี่ยม และจำนวนของผู้เรียนที่มีระดับคุณภาพสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับดีเยี่ยมมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการสื่อสาร รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านความสามารถในการคิด ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เป็นกิจกรรมกลุ่มที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอด ความรู้ความเข้าใจของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์จากการรับข้อมูลอย่างมีเหตุผลและเหมาะสม ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างเป็นระบบ สร้างสรรค์ และมีวิจารณญาณ ใช้ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้นำความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตมาใช้ในการทำงานเป็นกลุ่ม ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เผชิญ และผู้เรียนยังได้นำความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีมาใช้พัฒนาตนเองและสังคมได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ [7] พฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ปฏิบัติงาน หรือสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในชั้นเรียน และสอดคล้องกับ [10] กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้กระบวนการกลุ่มในการแก้ปัญหาโดยแต่ละคนในกลุ่มสามารถร่วมกันแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ทำให้ทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมและมีกิจกรรมสนทนากลุ่มสอดแทรกทำให้เกิดความสนุกสนาน ซึ่งส่งผลให้ความสามารถในการให้เหตุผลของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การพัฒนากิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ในการออกแบบกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน

1.2 การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยนำไปใช้การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่คงทนและเพิ่มมากขึ้น

1.3 การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นควรมีครูคณิตศาสตร์เข้าร่วมสังเกตการณ์และประเมินผลสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจัดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ให้ผู้เรียนทุกระดับชั้น เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้ครบทุกด้าน

2.3 ควรจัดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอธิการบดี คณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ให้การสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการ ครู และผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ และโรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิที่ได้ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580. [อินเทอร์เน็ต]. 2562. [เข้าถึงเมื่อ 19 มีนาคม 2562]. เข้าถึงได้จาก: https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_PlanOct2018.pdf
- [2] นรรัตน์ ผืนเขียว. 7กลยุทธ์ที่ช่วยสร้างชั้นเรียนที่มีคุณภาพ. [อินเทอร์เน็ต]. 2562. [เข้าถึงเมื่อ 19 มีนาคม 2562]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.trueplookpanya.com/education/content/73708/-tearttea-teart-teamet>.

- [3] สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับ Organisation for Economic Co-Operation and Development (OECD). ตารางข้อมูลผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์. [อินเทอร์เน็ต]. 2562. [เข้าถึงเมื่อ 19 มีนาคม 2562]. เข้าถึงได้จาก: <https://drive.google.com/file/d/1XwOytxlWbR6SJQl3s54wvyBXxqmhLZz1/view>.
- [4] สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561. [อินเทอร์เน็ต]. 2562. [เข้าถึงเมื่อ 19 มีนาคม 2562]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.niets.or.th/th/catalog/view/3865>
- [5] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) : ฉบับสรุป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค; 2545.
- [6] กระทรวงศึกษาธิการ. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2560.
- [7] กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ; 2555.
- [8] ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล. ชุดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาการจัดค่ายคณิตศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์; 2542.
- [9] สมวงศ์ แปลงประสพโชค และคณะ. ค่ายคณิตศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สถาบันราชภัฏพระนคร; 2543.
- [10] วันชนะ ปานสุวรรณภรณ์, นवलชื่น ธานีพูน และสุดาภรณ์ ภูแปง. กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสิงห์บุรี. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ 2559; 11 (ฉบับพิเศษ):25-41.
- [11] นิพนธ์ สารถ้อย. กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ สำหรับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสภาดพัฒนาจังหวัดน่าน [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย] กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2546.
- [12] ขวัญชนก แก้วสี และรุจโรจน์ แก้ววูไร. กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและการให้เหตุผลสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารเทคโนโลยีการศึกษาและมีเดียคอนเวอร์เจนซ์ 2557; 1:63-72.

การบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

News Management at Radio Thailand

คงขวัญ กลิ่นจันทร์* ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค์ และอุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล

Kongkwun Klinchun*, Paiboon Kachenthornphan and Aunalom Chanr ungmameekul

สาขาวิชานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารกิจการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี 11120

Communication Arts Program of Communications Business Administration Sukhothai Thammathirat Open University,
Nonthaburi 11120

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: kongkwun1986m@gmail.com

Received: 15 November 2021, Revised: 10 February 2022, Accepted: 24 May 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 2) ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และ 3) ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แหล่งข้อมูลมี 2 ส่วนคือ ส่วนแรกแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ กลุ่มผู้บริหารระดับสูง กลุ่มผู้บริหารระดับปฏิบัติการและปฏิบัติงานด้านการข่าว จำนวน 12 คน เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ส่วนที่สอง แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการราชการกรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ. 2563-2580 และระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ฉบับสมบูรณ์ กรมประชาสัมพันธ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ และแบบวิเคราะห์เอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและศึกษาจากเอกสาร และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการสร้างข้อสรุป

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมีโครงสร้างการดำเนินงานแบบระบบราชการที่สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ตามนโยบายภาครัฐเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐกับประชาชน โดยนโยบายการบริหารงานข่าวมุ่งเน้นความถูกต้อง ความชัดเจน ความเที่ยงตรง และครบถ้วน เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจและเชื่อถือ ส่วนกระบวนการบริหารงานข่าวเริ่มจากการประชุมโต๊ะข่าวกรมประชาสัมพันธ์ร่วมกันของกองบรรณาธิการข่าวทั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคพร้อมกันทุกวันเพื่อกำหนดประเด็นข่าวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันก่อนจะมอบหมายผู้สื่อข่าวในสายลงพื้นที่ทำข่าว 2) ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แบ่งเป็นปัจจัยภายใน ได้แก่ ความเป็นระบบราชการ นโยบายผู้บริหาร บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญและไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี รวมทั้งการแข่งขันและการหารายได้ และ 3) ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ได้แก่ โครงสร้างการบริหารด้านบุคลากรในระบบราชการ ภาวะสมองไหลเพราะขาดความไม่มั่นคงในอาชีพ จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ระเบียบปฏิบัติของทางราชการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย

คำสำคัญ : การบริหารงานข่าว สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าว

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the conditions and status of news management at Radio Thailand; 2) factors that affect the process of news management at Radio Thailand; and 3) problems or obstacles that affect the process of news management at Radio Thailand.

This was a qualitative research. Data were obtained from documents and in-depth interviews. For the interviews, the key informants were 12 high-level administrators, operating managers and operations-level news staff at Radio Thailand, chosen through purposive sampling. The documentary source of data was full versions of the Public Relations Department's 2020-2037 operations plan and the 3-year plan for 2020-2022 and related documents. The research tools were 3 semi-structured interview forms and a document analysis form. Data were analyzed deductively.

The results showed that 1) The news management at Radio Thailand was structured in the bureaucratic system because the station supports government public relations following the government policy and has the mission of creating

a good understanding between the government and the people. The news management policy emphasizes truth, accuracy, clarity, and thoroughness in order to maintain public confidence. The news management process starts with a meeting in the Public Relation Department's news room where news staff of national and regional radio and TV stations join to discuss on the direction of news issues for mutual understanding before delegating assignments to their reporters. 2) Factors that affected Radio Thailand's news management process included internal factors, such as the bureaucratic system, administrators' policies, lack of experiences of the staff and personnel shortages; and external factors such as changes in the media landscape, technological advancements, market competition and the need to make revenue. 3) Problems or obstacles affecting the process of news management at Radio Thailand were the personnel management structure in the government bureaucracy, brain drain because talented people felt working at Radio Thailand was not secure enough, personnel shortages, some government red tape that did not facilitate nimble work operations, and a lack of sufficient materials and modern equipment.

Keywords : News Management, Factors Affecting News Management Proceed, Radio Thailand

บทนำ

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารนโยบายของรัฐ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน ในอดีตวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนเนื่องจากเข้าถึงประชาชนได้มาก [1] สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกพื้นที่เกือบทุกจุด แม้ผู้รับข่าวสารจะอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ ก็สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารเช่นกัน [2] วิทยุกระจายเสียงจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารทั้งทำหน้าที่ส่งข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างรัฐกับประชาชน [3] โดยในปี 2488 รัฐบาลมีคำสั่งให้ทุกจังหวัดต้องมีวิทยุกระจายเสียงเปิดให้ประชาชนฟัง รัฐบาลพยายามชักชวนให้ประชาชนฟังวิทยุ ซึ่งเป็นปากเสียงสำคัญของรัฐบาล ในสมัยนั้นวิทยุสามารถสร้างกระแสชาตินิยมให้เกิดขึ้นได้อย่างกว้างขวางทั่วประเทศ [4] แต่ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ปัจจุบันวิทยุกระจายเสียง ถูกเรียกว่าสื่อเก่าท่ามกลางสื่อใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์แบบพกพา เป็นต้น อุปกรณ์การสื่อสารทันสมัยเหล่านี้ มีความสะดวกสบายในการใช้และการพกพารวมถึงสามารถรับสื่อได้หลายประเภทในเครื่องเดียวกันทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์ และนิตยสารออนไลน์ เทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาอย่างไม่หยุดนิ่ง ทำให้ความนิยมฟังวิทยุจากเครื่องรับวิทยุโดยตรงลดน้อยลง [5] เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปทำให้พฤติกรรมมารับสารของประชาชนเปลี่ยนไปด้วย และพฤติกรรมที่เปิดรับสารที่มีความเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ พฤติกรรมของวัยรุ่นที่ฟังวิทยุน้อยลง ดูโทรทัศน์เฉพาะรายการบันเทิง อ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสารน้อยลง จำนวนผู้ฟังรายการวิทยุลดลง [6] วิทยุกระจายเสียงจึงถูกแทรกแซงพื้นที่การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนจากสื่อต่างๆ โดยเฉพาะจากสื่อสังคมออนไลน์อย่างเลี่ยงไม่ได้

การรับฟังข่าวจากสถานีวิทยุกระจายเสียงในปัจจุบันมีความจำเป็นที่ต้องเข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ประกอบการ หรือผู้ผลิตข่าวสารหรือรายการวิทยุกระจายเสียงจะต้องปรับตัวใช้เทคโนโลยีดำเนินการและเป็นลมหายใจให้กับวิทยุกระจายเสียง [7] การนำเสนอข่าวสารที่น่าสนใจจากหน่วยงานรัฐไปสู่ประชาชน เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในทิศทางการดำเนินงานของรัฐเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความก้าวหน้าของประเทศ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นสถานีวิทยุกระจายเสียงของชาติ แม้มีได้ดำเนินการเพื่อหวังผลกำไรทางธุรกิจ แต่มีส่วนสำคัญในการส่งข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐสู่ประชาชนและสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนสู่ภาครัฐ มีบทบาทต่อการควบคุม ชับเคลื่อน และเปลี่ยนแปลงสังคม ซึ่งต่างจากสื่อทั่วไป ท่ามกลางปัจจัยอื่นๆ ที่เกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะสื่อของเอกชนและภาคประชาชน สื่อสังคมออนไลน์ที่เพิ่มขึ้น บทบาทและความสำคัญของสถานีจึงอาจเปลี่ยนไป ถูกแทรกแซงพื้นที่จากสื่อที่มาจากหลากหลายช่องทางตามแพลตฟอร์มต่างๆ อย่างเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะในยุคที่ผู้บริโภคสามารถเลือกรับสื่อเองได้ จะทำอย่างไรให้ประชาชนเลือกรับข่าวสารจากสถานีซึ่งเป็นสื่อวิทยุกระจายเสียงของชาติ จึงจำเป็นที่ต้องศึกษาการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อนำสู่การพัฒนา หรือเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการนำเสนอ เพื่อรักษาความนิยมในกลุ่มผู้ฟังของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยไว้ ให้กลุ่มคนฟังยังติดตามรับฟัง และเข้าถึงผู้ฟังในทุกกลุ่ม คงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือในฐานะวิทยุกระจายเสียงของชาติ

ท่ามกลางการหลั่งไหลของข่าวสารที่มาหลายช่องทาง ล้วนมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ปฏิเสธไม่ได้ว่าจะต้องนำเทคโนโลยีสื่อสารในปัจจุบันเข้ามา มีบทบาทสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารงานข่าวซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ แม้จะเผชิญกับข้อจำกัดที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่จะทำอย่างไรให้คนฟังจดจำและรู้สึกได้ว่าการฟังวิทยุเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งในการรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แหล่งข้อมูลจากบุคคล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม รวมจำนวน 12 คน กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหารระดับสูงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จำนวน 2 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับปฏิบัติการและผู้ปฏิบัติงานด้านการข่าว ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 10 คน ทั้งนี้การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้ศึกษาใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ว่าจะต้องเป็นผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของการบริหารกิจการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รวมทั้งผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนที่ดูแลใกล้ชิดงานด้านการบริหารรายการข่าว และผู้ปฏิบัติงานโดยตรงซึ่งมีผลต่อการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยทั้งสิ้น ส่วนที่ 2 แหล่งข้อมูลจากเอกสาร ประกอบไปด้วย จากหนังสือวารสาร 72 ปี กรมประชาสัมพันธ์ และแผนปฏิบัติการกรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ. 2563-2580 และระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) ฉบับสมบูรณ์ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี รวมถึงแหล่งข้อมูลที่มาจากรีดิโอสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (Radio Thailand)

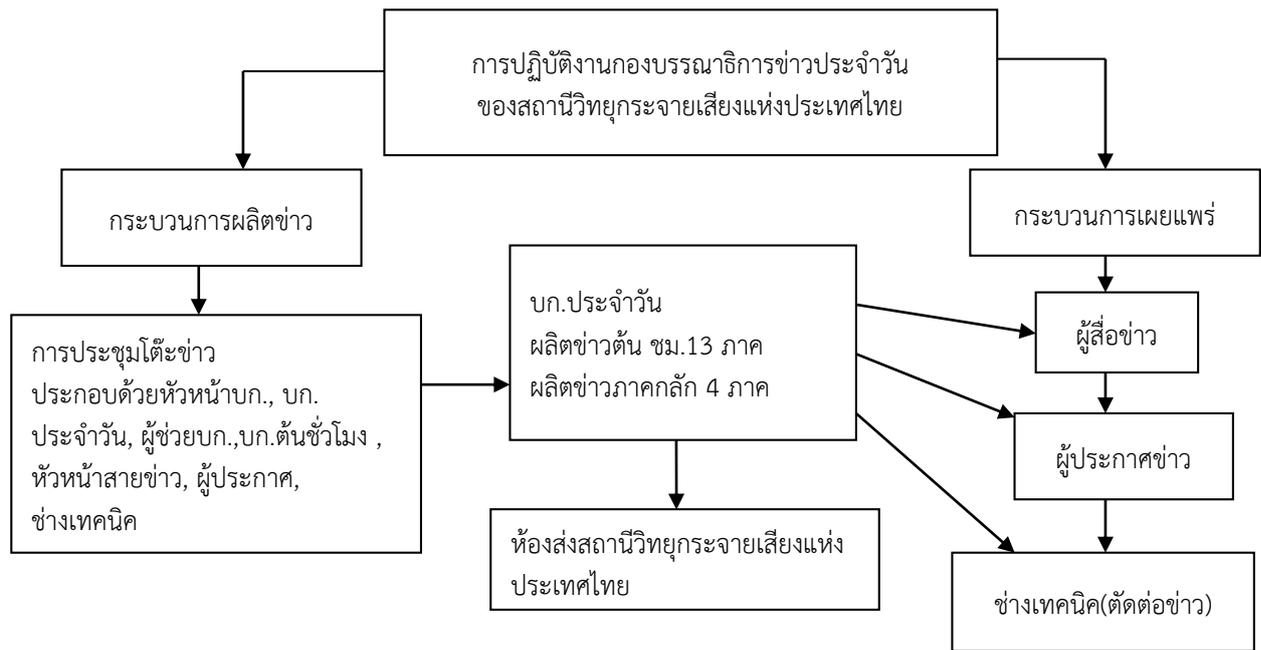
สำหรับเครื่องมือการวิจัยเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงใช้การสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลแบบเจาะลึก โดยทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างมีคำถามแน่นอน กำหนดประเด็นหลักประเด็นย่อยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ ซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยด้วยวิธีตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ร่วมกับการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกและจดบันทึกรายละเอียดคำให้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง ซึ่งในระหว่างการสัมภาษณ์มีการบันทึกเสียงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์เพื่อแสดงให้เห็นถึงสภาพการการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และสำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะนำเสนอโดยแยกเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยซึ่งแบ่งเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานของรัฐ สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ มีโครงสร้างการบริหารงาน 11 ส่วนงาน สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมากที่สุด คือ ส่วนสื่อข่าวและผลิตรายการข่าว มีหน้าที่ผลิตและเผยแพร่ข่าวประจำวัน ข่าวภาคหลัก 4 ภาค ออกอากาศเวลา 07.00น. 12.00น./ 19.00น./ 20.00 น. และข่าวต้นชั่วโมง 13 ภาค ซึ่งมีการบริหารงานภายใต้นโยบายสำคัญในฐานะสื่อมวลชนของรัฐ มุ่งขยายโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์สำคัญอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อสะท้อนความคิด ข้อเสนอแนะจากประชาชนสู่รัฐบาลและจากรัฐบาลสู่ประชาชน โดยกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เริ่มจากการจัดการประชุมแผนงานด้านการข่าว หรือที่เรียกว่า "การประชุมโต๊ะของข่าวกรมประชาสัมพันธ์" ซึ่งมีกองบรรณาธิการข่าว ทั้งสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ ประชุมร่วมกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อกำหนดทิศทางกรนำเสนอร่วมกันทุกวัน เวลา 10.00 น ผ่านระบบ Conference ระบุออนไลน์ เพื่อติดตามประเด็นข่าวในแต่ละวันให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ภาพที่ 1 แสดงการปฏิบัติงานกองบรรณาธิการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
ที่มา : ผู้วิจัย

การบริหารงานด้านข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีการประชุมโต๊ะข่าวร่วมกัน วันละ 2 ครั้ง เพื่อให้บรรณาธิการข่าวแต่ละสาย นำเสนอประเด็นที่แต่ละคนสนใจและคัดเลือกออกมานำเสนอ จากนั้นจะมีการมอบหมายผู้สื่อข่าวในสายลงพื้นที่ทำข่าว เพื่อรวบรวมข้อมูลและส่งข่าวกลับมายังสถานีตามเวลาที่กำหนด เพื่อให้กองบรรณาธิการนำมาพิจารณาจัดเรียงประเด็นตามความสำคัญ ทำเป็นบทข่าว สคริปต์รายการ เพื่อส่งต่อไปยังช่างเทคนิคผู้ควบคุมและผู้ประกาศเตรียมพร้อมก่อนออกอากาศ โดยต้องคำนึงและยึดเป็นหลักในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าวที่จะนำเสนอในแต่ละวัน คือ 1) เป็นประเด็นที่แสดงถึงความเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาล 2) เป็นประเด็นที่นำมาขยายผลนโยบายสำคัญของรัฐบาล และ 3) เป็นเรื่องที่ประชาชนได้รับประโยชน์ ในฐานะหน่วยงานกลางด้านการประชาสัมพันธ์ของรัฐ ที่มีหน้าที่สื่อสารทำความเข้าใจ ระหว่างรัฐกับประชาชน พร้อมทั้งมีการสื่อสารกลับจากประชาชนสู่รัฐ ซึ่งต้องเป็นข่าวสารที่อยู่บนพื้นฐานของความจริง นำเสนออย่างเป็นกลาง ถูกต้อง ชัดเจน เป็นธรรม และคำนึงถึงการให้บริการข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นหลัก

ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณากำหนดประเด็นที่จะนำเสนอข่าวสารสู่ประชาชน ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย นั้น ประกอบด้วย 1) นโยบายหรือข้อสั่งการของผู้บริหารและการเมือง มีส่วนสำคัญในการกำหนดประเด็นการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีการเชื่อมโยงกับนโยบายหรือข้อสั่งการของผู้บริหาร เนื่องจากการทำงานในระบบราชการ ข้อสั่งการของผู้บริหารถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาปฏิบัติ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้บริหารระดับสูงของกรมประชาสัมพันธ์ มีผลเกี่ยวเนื่องกับการกำหนดนโยบายด้านการข่าวด้วยเช่นกัน 2) เป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจและมีความค่าน่าของข่าว เป็นกระแสสังคม ผู้คนให้ความสำคัญสนใจและพูดถึง ซึ่งการนำเสนอประเด็นดังกล่าวต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง 3) รูปแบบและเอกลักษณ์การนำเสนอข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คือ การนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชนด้วยข้อเท็จจริง มีแบบแผนที่เป็นทางการ ไม่บิดเบือน มีความถูกต้อง ชัดเจน เป็นกลาง และเป็นประโยชน์กับประชาชน ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น เชื่อถือในความเป็นวิทยุกระจายเสียงของชาติ สื่อสารด้วยการใช้ภาษาที่เป็นทางการ มีแบบแผน มีมาตรฐาน แหล่งข่าวเชื่อถือได้ เป็นต้น 4) ช่วงเวลาที่ออกอากาศ การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แบ่งเป็น ช่วงข่าวภาคหลักและข่าวต้นชั่วโมง ถือเป็นปัจจัยในการกำหนดประเด็นการนำเสนอเนื่องจากแต่ละช่วงเวลามีความสำคัญไม่เท่ากัน ช่วงข่าวภาคหลัก หรือ ข่าวภาคบังคับ จะเป็นประเด็นหลักที่มีความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ ส่วนข่าวภาครองหรือข่าวต้นชั่วโมงจะเป็นประเด็นที่ขยายจากประเด็นหลัก ช่วงเวลาจึงมีผลต่อการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่จะนำเสนอ

นอกจากนี้ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมีเครือข่ายในส่วนภูมิภาค สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยที่อยู่ในภูมิภาคจะมีหน้าที่ผลิตข่าวสารส่งมาออกอากาศยังส่วนกลาง เป็นการขยายประเด็นในเชิงพื้นที่ เช่น จังหวัดต่างๆมีการนำนโยบายรัฐบาลไปสานต่อหรือขยายผลอย่างไร ประชาชนในพื้นที่ต้องการความช่วยเหลือหรือได้รับความเดือดร้อนในเรื่องใดเพื่อสะท้อนประเด็นในพื้นที่ถือเป็นประโยชน์และผลดีของการผลิตข่าวที่มีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศ ประชาชนได้รับทราบข่าวสาร สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่างๆอย่างทั่วถึง โดยมีผู้สื่อข่าวและแหล่งข่าวในพื้นที่พร้อมให้ข้อมูล อีกทั้งทำให้สามารถผลิตข่าวสารได้ทันต่อ

เหตุการณ์ รวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงานหากต้องการทราบข่าวในพื้นที่ไหนก็มีบุคลากรในพื้นที่สามารถออกไปผลิตข่าวสารได้ทันเหตุการณ์ อย่างไรก็ตามยังมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการออกอากาศ เนื่องจากข่าวแต่ละภาคของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (ส่วนกลาง) มีเวลาจำกัด การมีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศ จึงไม่สามารถนำข่าวที่ผลิตทั้งหมดมาออกอากาศได้ครบถ้วน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ประกอบไปด้วย ปัจจัยภายใน 1) **ความเป็นระบบราชการ** สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เป็นระบบราชการเมื่อบุคลากรมีการโยกย้ายไปดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นในระดับผู้บริหาร ซึ่งเป็นไปตามโครงสร้างในระบบราชการจึงส่งผลต่อการบริหารงานข่าว เนื่องจากบุคลากรที่เชี่ยวชาญโยกย้ายสายงาน 2) **นโยบายผู้บริหารในระดับสูง** ถือเป็นเรื่องสำคัญและมีผลโดยตรงต่อการบริหารงานข่าว โดยเฉพาะประเด็นการนำเสนอ (ปัจจัยนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 7 คน) ผู้บริหารระดับปฏิบัติการและบรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว มองว่านโยบายของผู้บริหารระดับสูง หากเป็นประเด็นการเมืองให้เลี่ยงการนำเสนอ ในขณะที่เดียวกันผู้ประกาศข่าว ผู้ดำเนินรายการข่าวมองว่าแม้นโยบายผู้บริหารมีส่วนในการกำหนดทิศทางหรือนำเสนอแต่เป็นไปตามกรอบการทำงานที่สอดคล้องกันทั้งในด้านนโยบายและวิธีทัศน์จึงไม่ได้สร้างความกดดันในการปฏิบัติงาน 3) **บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญและไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน** ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการบริหารงานข่าว สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมีบุคลากรจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (ปัจจัยนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 9 คน) ส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราวจ้างเหมาบริหาร เกิดภาวะสมองไหลเนื่องจากต้องการความมั่นคงในอาชีพ รวมทั้งสื่อใหม่ที่เข้ามาทำให้เกิดภาระงานมากกว่างานในตำแหน่ง เนื่องจากสถานีมีแนวคิดที่จะใช้บุคลากรเดิมผลิตงานสื่อใหม่แล้วหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้มาอบรม การดำเนินงานในลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้ประสิทธิภาพงานด้านการข่าวลดลง รวมทั้งพบว่ามีการลาออกก่อนกำหนดเนื่องจากภาระงานที่ล้นมือ อีกทั้งยังพบว่าวัฒนธรรมองค์กรที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ขาดการทำงานแบบที่สอนน้อง การให้ความช่วยเหลือเผื่อแผ่กันลดลง จึงส่งผลให้บุคลากรรุ่นใหม่ไม่มีความพร้อมในการทำงาน และเกิดความขัดแย้ง ส่งผลต่อกระบวนการข่าวและความสำเร็จขององค์กร

สำหรับ ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย 1) ความเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีความจำเป็นที่จะต้องนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยเสริมช่องทางการเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังที่มีความหลากหลาย (ปัจจัยนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 12 คน) เนื่องจากเทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว มีการศึกษาและกำหนดประเด็นข่าวสารให้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ผลิตรายการข่าววิทยุในรูปแบบใหม่ นำสื่อออนไลน์เข้ามามีบทบาทสำคัญ ทำให้เกิดการสื่อสารสองทางระหว่างผู้ดำเนินรายการกับผู้ฟังสามารถตอบคำถามกลับได้ทันที ผู้ฟังรับฟังได้ทุกที่และสามารถรับชมย้อนหลังได้ เทคโนโลยีที่นำเข้ามาช่วยเสริมในการผลิตข่าว แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องรับส่งสัญญาณ มีความทันสมัยเป็นดิจิทัลมากขึ้น คุณภาพเสียงและสัญญาณเสียงมีประสิทธิภาพมากขึ้นและส่วนการผลิตชิ้นงานข่าว มีการใช้ระบบออนไลน์เข้ามาช่วยในขั้นตอนต่างๆ การค้นคว้าหาข้อมูล การตัดต่อด้วยโปรแกรมตัดต่อเสียงที่ทันสมัย หรือ การใช้ E-mail การใช้แอปพลิเคชัน Line ส่งข้อมูลส่งข่าวส่งไฟล์เสียง บันทึกเสียงด้วยสมาร์ตโฟน ทำให้มีความสะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงานได้อย่างมาก อย่างไรก็ตามจะต้องทำควบคู่กันไปอย่างวิทยุสื่อสารและสื่อใหม่อย่างโซเชียลมีเดีย ที่เข้ามามีบทบาทในขั้นตอนต่างๆ เป็นเพียงส่วนเสริมเท่านั้น 2) การแข่งขันและการหารายได้แม้ว่าสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจะเป็นสื่อของภาครัฐที่ไม่จำเป็นต้องแข่งขัน แต่ด้วยความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้ฟังทำให้จำเป็นต้องเกิดการแข่งขันโดยอัตโนมัติ แต่มีได้ทำเพื่อหาผลกำไรแต่เพื่อพัฒนาช่องทางสื่อให้มีความหลากหลาย ทันสมัย เข้าถึงผู้ฟัง สำหรับด้านการหารายได้นั้นได้รับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐซึ่งงบประมาณดังกล่าวไม่สามารถทำให้ทุกรายการมีคุณภาพได้ รายการที่จะเป็นประโยชน์มีความสร้างสรรค์และทันสมัย จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการผลิต การหารายได้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยดำเนินการเพื่อความอยู่รอด เพื่อการพัฒนาสื่อของตนเองซึ่งมิได้มุ่งหวังหรือแสวงหากำไรและความร่ำรวย

3. ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ได้แก่ 1) โครงสร้างการบริหารงานบุคลากรในระบบราชการ มีโครงสร้างด้านบุคลากรที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตในสายงาน ไม่มีความสอดคล้องกับตำแหน่งและหน้าที่ตามโครงสร้าง (ปัญหานี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 7 คน) ซึ่งต้องมีการโยกย้ายเพื่อไปดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น เนื่องจากตำแหน่งที่รองรับมีจำนวนน้อย ส่งผลให้ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการข่าวถ่ายทอดความรู้แนะนำดูแลและควบคุมการผลิตงานข่าวให้มีคุณภาพ 2) ภาวะสมองไหลเพราะขาดความไม่มั่นคงในอาชีพ โครงสร้าง (ปัญหานี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 6 คน) เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราว จ้างเหมาบริการมีเงินเดือนน้อย ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจบใหม่ ทำให้เกิดความรู้สึกไม่มีความมั่นคงในอาชีพ มักจะลาออกเพื่อไปสมัครงานใหม่ในที่ที่มี

รายได้และความมั่นคงสูงกว่า ส่งผลให้ต้องมีการเปิดรับสมัครและสอนงานกันใหม่เรื่อยๆ ทำให้บุคลากรที่มีอยู่ไม่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ขาดความรู้และประสบการณ์ในสายงานข่าว ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนางานข่าวให้มีประสิทธิภาพของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 3) จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอโครงสร้าง (ปัญหานี้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 7 คน) เนื่องจากปัจจัยหลายด้านดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เช่น การโยกย้ายเปลี่ยนสายงานเพื่อเลื่อนขึ้นตำแหน่งผู้บริหาร ภาวะสมองไหลหางานใหม่ที่มั่นคง การลาออกก่อนเกษียณ ส่งผลให้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเกิดภาวะขาดแคลนบุคลากร เมื่อบุคลากรน้อยจึงเกิดปัญหาอื่นตามมา คือเรื่องของ“ภาระงานล้นมือ” มีภาระงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่ ทำให้งานด้านการผลิตข่าวถูกลดความสำคัญลง คุณภาพงานข่าวลดลงจากภาระงานที่เพิ่ม ทำให้บุคลากรเกิดความเหนื่อยล้า ท้อแท้ ส่งผลให้บุคลากรลาออกจากราชการก่อนครบเกษียณอายุราชการ 4) ระเบียบปฏิบัติของทางราชการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน โครงสร้าง (ปัญหานี้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 4 คน) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เป็นการดำเนินงานในระบบราชการ ดังนั้น การดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นด้านใดจะต้องเป็นตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ซึ่งการดำเนินงานด้านการข่าวจำเป็นต้องใช้ความรวดเร็ว ความสะดวกคล่องตัว ในกรณีฉุกเฉินจะต้องทำข่าวด่วน ทำให้เป็นอุปสรรคและปัญหาไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ยังไม่มีข้อปฏิบัติหรือแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการข่าวกรณีฉุกเฉินอย่างชัดเจน ส่วนใหญ่ที่ผ่านมาผู้สื่อข่าวของสถานีฯจะเป็นผู้แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล 5) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงาน โครงสร้าง (ปัญหานี้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 5 คน) รวมถึงมีอุปกรณ์ที่พบว่าชำรุดเสียหายยังไม่มีกรซ่อมแซมทำให้ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จึงมีข้อจำกัดและเป็นปัญหาในการทำงานทำให้ไม่สามารถทำงานได้เต็มศักยภาพส่งผลต่อประสิทธิภาพของงาน นอกจากนี้ เรื่องของอุปกรณ์พื้นฐานที่ต้องใช้ในการทำงานยังไม่เพียงพอ เช่น โทรศัพท์พื้นฐาน เครื่องสำรองไฟ ยานพาหนะในการลงพื้นที่ไปทำข่าวไม่เพียงพอ บางครั้งผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องหา ยานพาหนะไปเอง ซึ่งอาจไปไม่ทันและก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลต่อภาพลักษณ์ในฐานะที่เป็นวิทยุกระจายเสียงของชาติได้

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารงานข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

การบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ดำเนินการภายใต้แผนงานปฏิบัติการด้านการบริหารงานข่าวที่มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ที่กรมประชาสัมพันธ์ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแผนปฏิบัติการกรมประชาสัมพันธ์ ให้หน่วยงานในสังกัดนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ถือเป็นแนวทางและนโยบายสำคัญให้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย นำมาประกอบเป็นแผนงานปฏิบัติการด้านการข่าวผลิตข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชน

กระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีการประชุมแผนงานด้านการข่าวเพื่อกำหนดทิศทาง การนำเสนอ ติดตามประเด็นข่าวในแต่ละวันให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จัดประชุมโต๊ะข่าวร่วมกันเพื่อให้บรรณาธิการข่าวบริหาร ประเด็นการนำเสนอข่าว โดยคำนึงถึงความเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาล และเป็นเรื่องที่ประชาชนได้รับประโยชน์ ซึ่งมาจากนโยบาย หรือข้อสั่งการของผู้บริหาร หรือเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจและมีคุณค่าของข่าว และที่สำคัญต้องคงไว้ซึ่งรูปแบบและเอกลักษณ์ การนำเสนอข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย โดยขั้นตอนการผลิตและเผยแพร่ข่าวนั้นเริ่มจากประชุมโต๊ะข่าวของกองบรรณาธิการข่าว จากนั้นมอบหมายผู้สื่อข่าวลงพื้นที่สัมภาษณ์แหล่งข่าวแล้วส่งข่าวเข้ารระบบถึงข่าวและอีเมล พร้อมทั้งรายงานข่าวเสียงทางโทรศัพท์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในกองบรรณาธิการข่าวเลือกตรวจสอบความถูกต้อง คัดเลือกข่าวที่เกี่ยวข้องมาเรียบเรียงลำดับความสำคัญ แล้วเขียนเป็นบทสคริปต์ส่งให้ทีมเทคนิคและผู้ประกาศข่าวเตรียมอ่านข่าวออกอากาศตามลำดับ ซึ่งกระบวนการบริหารงานข่าวดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับผู้ส่งสารในแนวคิดเรื่อง ผู้เฝ้าประตู คือจากต้นตอแหล่งข่าว จะมีข่าวสารมากมายหลายชิ้นส่งยังสถานีวิทยุกระจายเสียง บรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่คัดเลือกข่าวสารเพียงบางชิ้นเพื่อออกอากาศ ข่าวสารที่ถูกคัดเลือกนี้จะถูกตัดแต่งให้เหมาะสมกับเวลาเพื่อส่งไปยังผู้ฟัง[8] ในส่วนของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยที่อยู่ในภูมิภาค ก็จะผลิตข่าวสารเข้ามาออกอากาศยังส่วนกลาง ถือเป็นกรขยายประเด็นในเชิงพื้นที่เป็นประโยชน์และผลดีต่อการผลิตข่าวที่มีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศเพราะประชาชนได้รับทราบข่าวสารอย่างทั่วถึง

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยนั้นมีหลายด้าน ประเด็นสำคัญคือเรื่องนโยบายหรือข้อสั่งการของผู้บริหารที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานในการผลิตข่าวสารเผยแพร่สู่ประชาชนที่ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนมองว่าเป็นการตีกรอบความคิด ขาดความเป็นอิสระ ถือว่าไม่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการบริหารกองบรรณาธิการข่าว เพราะหัวใจสำคัญของการบริหารงานกองบรรณาธิการ คือ ความเป็นอิสระและความคิดสร้างสรรค์งานด้านข่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่ถูก

แทรกแซงจากหน่วยงานบุคคลหรือธุรกิจใดๆ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้สามารถบริหารจัดการข่าวสารให้เที่ยงธรรม เป็นกลาง นำเชื่อถือสำหรับประชาชนได้ [9] อีกทั้ง ไม่สอดคล้องกับแนวคิดจริยธรรมสื่อมวลชน ซึ่งจรรยาบรรณและจริยธรรมเป็นหลักปฏิบัติที่สื่อมวลชนควรยึดถือในการนำเสนอข่าวสาร โดยบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสื่อมวลชนในการรายงานข่าว ต้องอยู่ภายใต้กรอบจริยธรรมและจรรยาบรรณ แม้ว่าสื่อมวลชนจะมีสิทธิ เสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร เพื่อเป็นการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชน [10] โดยเฉพาะในประเด็นทางการเมืองจำเป็นต้องนำเสนอทั้งสองฝ่าย มีความเป็นกลางและเป็นธรรม อย่างไรก็ตามแม้ข้อสั่งการหรือนโยบายผู้บริหารจะมีผลต่อการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แต่ก็ถือว่าการกำหนดทิศทางการนำเสนอให้เป็นไปตามกรอบการทำงานที่ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความชัดเจนในการทำงาน ถือเป็นแนวทางในการนำเสนอข่าวสารที่สอดคล้องกับการทำงานสื่อของภาครัฐ ที่ต้องการให้เกิดความสงบและลดความขัดแย้งในสังคม โดยเฉพาะประเด็นทางการเมืองที่มีนโยบายให้เลี่ยงการนำเสนอเพราะถือเป็นประเด็นที่ล่อแหลม ซึ่งอาจมีผลต่อการทำงานของภาครัฐ ความร่วมมือกันในสังคมการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวจึงถือเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งทำให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน มีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะการดำเนินงานในระบอบราชการข้อสั่งการถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ในส่วนของโครงสร้างองค์กรที่ดูจะเป็นปัญหาใหญ่ และไม่สอดคล้องกับจำนวนงานที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีสื่อใหม่เข้ามาเพิ่มช่องทางการเข้าถึงประชาชนผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ เดิมผลิตงานข่าวสารเพื่อออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงเพียงอย่างเดียว แต่ปัจจุบันต้องนำเสนอควบคู่ไปกับสื่อโซเชียลมีเดีย ในขณะที่การแก้ปัญหาของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เลือกใช้วิธีการพัฒนาบุคลากรเดิมโดยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้มาฝึกอบรมและปฏิบัติงานควบคู่กันไป ลักษณะการทำงานดังกล่าวมองว่า เป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน สร้างคนเก่งมีคุณภาพและเข้ากับยุคสมัย บุคลากรได้รับความรู้ใหม่ๆ ได้พัฒนาศักยภาพตัวเองให้เทียบเท่ากับองค์กรอื่น ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานตนเองได้ แต่อย่างไรก็ตามการทำงานด้านสื่อใหม่ให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ฝึกฝนเรียนรู้จนสามารถทราบเทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์งานอย่างมีคุณภาพได้ การนำบุคลากรเดิมมาปฏิบัติงานแทนอาจทำให้เกิดความล่าช้าขาดคุณภาพ เพราะบุคลากรไม่มีความรู้มากพอและใช้เวลาช่วงฝึกอบรมอาจไม่เพียงพอไม่สามารถผลิตงานด้านสื่อใหม่อย่างมีคุณภาพได้ เพราะในขณะที่เรียนรู้งานสื่อใหม่ก็มีงานเก่าซึ่งเป็นงานหลักในการรับผิดชอบ แม้จะมีงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ในการผลิตสื่อใหม่ก็ตามหากบุคลากรไม่มีความสามารถในการใช้ก็ไม่เกิดความคุ้มค่า และส่งผลให้เกิดภาระงานที่ล้นมือ งานหลักอาจลดประสิทธิภาพลง ซึ่งไม่เกิดผลดีต่อองค์กร จึงควรเปิดรับบุคลากรใหม่ที่มีความสามารถเฉพาะด้านทำงานได้ตรงสาย มีเวลาในการสร้างสรรค์งานอย่างเต็มที่ พัฒนางานให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าถึงผู้ฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนเสริมที่ควบคู่กับวิทยุกระจายเสียง แต่ก็จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้านมาดูแลเพื่อให้งานออกมาเหมาะสม ผู้คนเชื่อถือในความเป็นวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

ด้านวัฒนธรรมองค์กรเกิดการเปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยมีรูปแบบการทำงานแบบพี่สอนน้อง รุ่นพี่ที่มีประสบการณ์มีความรู้ความสามารถก็จะถ่ายทอดสู่รุ่นน้องที่เข้ามาใหม่ ดูแลเป็นที่เลี้ยง สอนขั้นตอนและเทคนิคการทำงานแบบมืออาชีพ ถ่ายทอดประสบการณ์จากรุ่นสู่รุ่น รักในวิชาชีพ สามัคคีกลมเกลียวกัน แตกต่างจากปัจจุบันเพราะเด็กรุ่นใหม่มีความมั่นใจในตัวเองสูงไม่พร้อมเปิดรับประสบการณ์จากรุ่นพี่ ขาดความศรัทธาในอาชีพ จึงเกิดความท้อแท้ ต่างคนต่างทำ ถือเป็นจุดอ่อนภายในองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานข่าวของสถานีฯ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีวัฒนธรรมองค์กรเพราะวัฒนธรรมองค์กรเป็นตัวสร้างพลังขับเคลื่อนที่สำคัญขององค์กร รวมทั้งยังเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กร ซึ่งมีผลต่อจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรได้ [11]

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

1.1 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ควรมีการปรับปรุงระเบียบการปฏิบัติงานด้านการข่าว ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิบัติการณ์ด้านการข่าวที่ต้องอาศัยความรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ สามารถลดขั้นตอนการดำเนินงานด้านการข่าวได้

1.2 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ควรพิจารณาเร่งระเบียบข้อปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ หรือคู่มือ ที่ระบุถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการข่าวในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการข่าวทั้งในส่วนภูมิภาคและพื้นที่ต่างๆ นำไปปฏิบัติ คาดว่าจะสามารถลดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการข่าวที่มีข้อจำกัดเรื่องระเบียบวิธีปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน ไม่เอื้อต่อการทำงานข่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีจุดบกพร่องและข้อจำกัดในเรื่องการบริหารบุคลากร ทั้งเรื่อง ภาวะสมองไหล ความไม่มั่นคงในอาชีพ บุคลากรลาออกก่อนเกษียณอายุราชการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจหรือแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการข่าวเกิดความรักและภักดีในองค์กร และนอกจากนี้ บุคลากรทุกระดับมีความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร "Put the right man on the right job" เป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากบุคลากรจะสามารถทำงานให้ประสบผลสำเร็จด้วยดี ควรมีการบริหารจัดการให้ถูกต้อง บริหารคนอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้คนให้ตรงกับงาน ตรงตำแหน่ง ตรงความสามารถ เพื่อแก้ปัญหาด้านบุคลากรและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสถานี

1.4 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ควรมีการศึกษาวิจัยในส่วนสื่อใหม่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นทางการ อาจมีการสร้างกรอบอัตราค่าจ้างที่เปิดรับสมัครใหม่โดยตรง มีบุคลากรในตำแหน่งหัวหน้าและผู้ปฏิบัติงานในการพัฒนางานด้านสื่อใหม่อย่างชัดเจน เพราะต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ผลิตคอนเทนต์ในรูปแบบสื่อสมัยใหม่ควบคู่กับงานวิทยุกระจายเสียง อีกทั้งเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนกับงานฝ่ายข่าวหรือฝ่ายงานเทคนิค และเป็นการแก้ปัญหาทางล้นมือที่กระทบต่อประสิทธิภาพงานข่าว ซึ่งหากมีบุคลากรในตำแหน่งโดยตรงแล้วคาดว่าจะสามารถพัฒนาช่องทางการเข้าถึงประชาชนผ่านสื่อใหม่ได้อย่างเต็มศักยภาพ และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึก ในด้านโครงสร้างบุคลากรด้านการข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อดูความเหมาะสมทั้งในเชิงคุณภาพ (ความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญ) และเชิงปริมาณบุคลากร (จำนวนเพียงพอ มากน้อยเพียงใดเหมาะสมหรือไม่) เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาบุคลากร กำหนดอัตราค่าจ้าง หรือ ปรับเปลี่ยนโครงสร้าง ตามความเหมาะสมต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับผู้บริหารระดับสูงและระดับปฏิบัติเพื่อนำผลการวิจัยในเชิงลึกมาพัฒนาคุณภาพงานข่าวระหว่างสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (ส่วนกลาง) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในส่วนภูมิภาค

2.3 ควรมีการศึกษาการใช้สื่อใหม่ในกระบวนการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ว่ามีการพัฒนาและใช้แพลตฟอร์มใดบ้างที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] วีระยุทธ วีริยะสัจจะจิตร. การบริหารงานข่าววิทยุไทยที่ปีเอสออนไลน์ที่มีผลต่อการทำหน้าที่สื่อสาธารณะ กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต; 2556.
- [2] พัชราภรณ์ สุวลัย. บทบาทสื่อวิทยุกระจายเสียงของรัฐกับการรับรู้ข่าวสารภาคีรัฐของประชาชน จังหวัดพะเยา. เชียงราย [วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ; 2553.
- [3] ครรชิต สิงหเสมานนท์. ลมหายใจวิทยุกระจายเสียงในยุคดิจิทัล Radio Broadcasting Breath in the Digital Age. วารสารมหาวิทยาลัยรามคำแหง 2562; 3: 25-37.
- [4] วิวัฒนาการของวิทยุในประเทศไทย. สื่อการสอน ในรายวิชาการบูรณาการสารสนเทศ [อินเทอร์เน็ต].กรุงเทพฯ: สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต; 2558 [เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก: <https://allsite.wordpress.com>
- [5] สุมณ อยู่สิน. การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี. วิทยุกระจายเสียงในโลกปัจจุบัน. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานวิทยุกระจายเสียง หน่วยที่1นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2557.
- [6] สุมณ อยู่สิน. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ฟังรายการวิทยุกระจายเสียง. วิทยุกระจายเสียงในโลกปัจจุบัน .เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานวิทยุกระจายเสียง หน่วยที่1นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2557.
- [7] ครรชิต สิงหเสมานนท์. ลมหายใจวิทยุกระจายเสียงในยุคดิจิทัล Radio Broadcasting Breath in the Digital Age. วารสารมหาวิทยาลัยรามคำแหง 2562; 3: 25-37.
- [8] พาณิซย์ สดสี. แนวทางการป้องกันและมาตรการควบคุมการเผยแพร่ข่าวเท็จในเฟซบุ๊ก.วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ 60 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2560-2561
- [9] สุรินทร์ แปลงประสพโชค. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารรายการข่าววิทยุกระจายเสียง. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานวิทยุกระจายเสียง. หน่วยที่ 9 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2557.
- [10] พัชราภา เอื้ออมรวันช. ความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนในยุคข่าวสารไร้พรมแดน. คณะวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี; 2561
- [11] วิฑิตินัน บุญภาพ คอมมอน. บริหารจัดการสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัลหลอมรวม. ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต; 2559.

การประยุกต์ใช้แนวทางการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

A Guideline to Apply the Process Genre Approach to Develop Practical Writing Ability for Chinese Students in the Chinese Language Program: A Case Study at Phetchaburi Rajabhat University.

กรกมล ธนะโรจน์รุ่งเรือง^{1*} Yap Pei Sze² และ ศุภรัสมิ์ ศิริพุทธิพันธ์³
Kornkamon Thanarotrungreang¹ Yap Pei Sze² and Suparat Siraputtiphan³

¹สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

²ภาควิชาภาษาจีนศึกษา สถาบันภาษาจีนศึกษา มหาวิทยาลัยตุนกูอับดุลเราะห์มาน ประเทศมาเลเซีย 50300

³สาขาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

¹Chinese Language Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

²Department of Chinese Studies, Institute of Chinese Studies, Universiti Tunku Abdul Rahman, Malaysia 50300

³Teaching Profession, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: fon.kg@hotmail.com

Received: 28 January 2022; Revised: 23 May 2022; Accepted: 22 August 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ก่อนและหลังการสอน โดยใช้แนวทางการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) และ 2) เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน หลังการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 รายวิชา การเขียนภาษาจีน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการสอนรายวิชา การเขียนภาษาจีน การเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) จำนวน 3 เรื่อง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนภาษาจีน ก่อนและหลังการสอน 3) แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอนในการเรียนรายวิชา การเขียนภาษาจีน หลังการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 4) เกณฑ์การประเมินความสามารถการเขียนภาษาจีน ผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนมีผลคะแนนความสามารถการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ทั้ง 3 ประเภท คือ 1) ผลคะแนนความสามารถการเขียนประกาศ ก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 54.01 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน และหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 64.93 2) ผลคะแนนความสามารถการเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 50.95 หลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 64.39 และ 3) ผลคะแนนความสามารถการเขียนจดหมายสมัครงาน ก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 46.21 และหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 58.61 ค่าการทดสอบที ทั้ง 3 เรื่อง เท่ากับ 17.28 14.11 และ 12.91 ตามลำดับ และผู้เรียนส่วนใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงเจตคติในทางบวกทุกด้านเพิ่มขึ้นหลังกระบวนการเรียนการสอนการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 63.73 และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 78.92 ซึ่งผลการวัดเจตคติหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ : การเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน อรรถฐาน เจตคติ

Abstract

The purposes of this research were 1) to improve students' Chinese practical writing ability based on Process Genre – Approach and 2) to study attitude of students toward the learning Chinese practical writing writing after Teaching using Process Genre – Approach writing concept. The samples were selected by purposive Sampling of twenty-two fourth-year, Chinese Language Program , Chinese writing course, Phetchaburi Rajabhat University in the first semester of 2021. The instruments used in this research were 1) process Genre – Approach three lesson plan 2) practical writing before and after Teaching using Process Genre – Approach writing concept writing test 3) attitude questionnaire and 4) criteria for

assessing Chinese writing ability. The study results revealed that 1) the score student' Chinese notice writing ability before Teaching using Process Genre – Approach writing concept was 54.01% , after Teaching using Process Genre – Approach writing concept was 64.93 % 2) the score student' Chinese announcement writing ability before Teaching using Process Genre – Approach writing concept was 50.95 % , after Teaching using Process Genre – Approach writing concept was 64.39 % and 3) the score student' Chinese cover letter writing ability before Teaching using Process Genre – Approach writing concept was 46.21 % , after Teaching using Process Genre – Approach writing concept was 58.61 % and three lesson plan t-test equal to 17.28, 14.11 and 12.91, respectively. Most of the students had positive attitudes in all aspects after they had learned Chinese language practical writing (Process Genre-Approach). The mean of pre-test was 63.73, and the mean of post-test was 78.92. The results of the assessment of attitude post-test were higher than those of the pre-test accounted for 10.20%, with a statistical significance of .05.

Keywords : Chinese Practical Writing, Process Genre – Approach, Attitude

บทนำ

การเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ถือเป็นส่วนหนึ่งของการสอนภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือที่เรียกว่า Chinese for Specific Purposes (CSP) เป็นศาสตร์ที่ดัดแปลงมาจากการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) โดยหลักการสำคัญในการจัดการสอนภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้เพียงแค่บริบทของคำศัพท์ และคำศัพท์เฉพาะเท่านั้น แต่เป็นระบบทักษะการสื่อสารภาษาจีนที่สามารถเริ่มตั้งแต่ระบบเสียง (สัทอักษร) คำศัพท์ โครงสร้างประโยค จนถึงระบบการเรียนรู้โครงสร้างการวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความ หรือที่เรียกว่า "ปริจเฉทวิเคราะห์ (Discourse Analysis)" อีกทั้ง การสอนภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เน้นผลลัพธ์ของบริบทสถานการณ์การสื่อสารภาษาเฉพาะทางนั้นๆ โดยนักภาษาศาสตร์ Hu Zhuang Lin [1] และ Halliday [2] ได้กล่าวว่า ตัวแปรที่สามารถกำหนดลักษณะบริบท (context) การใช้ภาษา สามารถแยกตามหน้าที่เป็นสามโดเมน คือ field (สิ่งที่เกิดขึ้น หรือสถานการณ์ทางสังคม) tenor (ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง บทบาทหน้าที่และความสัมพันธ์ทางสังคม) และ mode (บทบาทของภาษาที่มีในบริบท สื่อและช่องทางที่ใช้) ซึ่งโดเมน field จะเป็นตัวกำหนดการใช้ภาษาของ tenor และผลลัพธ์การสื่อสารที่ออกมาก็เป็นตัวกำหนดการเลือกภาษา สื่อและช่องทางที่สื่อสารออกมา

ปัจจุบัน งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียนภาษาจีน ส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยที่เป็นการวิจัยพื้นฐานการเขียน อาทิ เน้นเรื่องของการแก้ไขปัญหาคำผิดอักขรภาษาจีนที่ผิดพลาด การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาจีน การพัฒนาทักษะการจำอักษรจีน และการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถและความคงทนในการเขียนตัวอักษรภาษาจีน เป็นต้น ในส่วนของงานวิจัยที่นำเอาทฤษฎีและแนวคิดการเรียนการสอนต่างๆมาใช้ในการสอนภาษาจีน ยังคงพบน้อย นั่นอาจจะเป็นเพราะรายวิชาการเขียนภาษาจีน ส่วนใหญ่มักจะมอบหมายให้เจ้าของภาษารับผิดชอบในการเรียนการสอน เพราะการสอนรายวิชา การเขียนภาษาจีน อาจจะมีคามยากเกินไปสำหรับอาจารย์ผู้สอนชาวไทย อีกทั้งเป็นการคำนึงถึงในด้านของความแม่นยำและความถูกต้องในการเขียน ตรวจสอบคำ อักษร หลักไวยากรณ์ การใช้วรรคตอนในการเขียนประกอบด้วย แต่เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดที่เกิดขึ้น ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้มีโอกาสในการสอนรายวิชา การเขียนภาษาจีน มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน จากการเรียนการสอนการเขียนภาษาจีนที่ผ่านมา พบว่า ปัญหาการเขียนภาษาจีนของผู้เรียนที่สำคัญ คือ การขาดความรู้สะสมในส่วนของคำศัพท์ การขาดความเข้าใจในตรรกของการเขียนเชิงข้อความ การเขียนเชิงบทความ การวางโครงร่างการเขียน และการขาดกระบวนการเขียนที่เป็นระบบ ซึ่งปัญหาต่างๆที่ระบุมานี้ทั้งหมดนี้คือ ปัญหาการขาดทักษะการเขียนภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับวิชาการเขียนภาษาจีนที่พบว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดของผู้เรียนที่เรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ คือ การขาดความรู้และทักษะในการเขียนภาษาจีน เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ทักษะการเขียนของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำและสิ่งนี้ได้นำไปสู่ปรากฏการณ์ของความสามารถในการเขียนภาษาจีน จากประสบการณ์ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจากประเทศจีน และได้รับการเรียนรู้ทักษะภาษาจีนเช่นเดียวกับผู้เรียนที่เป็นเจ้าของภาษา เห็นว่า การฝึกฝนการเขียนภาษาจีนให้กับผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มตั้งแต่การฝึกเขียนบันทึกประจำวัน การคัดลอกบทเรียน การจดบันทึกการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ การฝึกฝนเขียนรูปแบบเอกสารภาษาจีนต่างๆ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ในทางปฏิบัติและจำเป็นในการเขียนภาษาจีน ขณะเดียวกันก็เพื่อปลูกฝังความสามารถในการเขียนภาษาจีนของนักเรียนในขั้นตอนและระดับ เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนใช้สื่อสารให้มากขึ้น และใช้อักษรจีนบ่อยครั้ง เน้นเรื่องการปฏิบัติจริง สามารถนำความรู้ที่เรียนในตำรา มาปรับใช้ได้จริง ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาจีนอย่างเป็นรูปธรรมการสอนในรูปแบบปฏิสัมพันธ์ ประเด็นที่เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด คือคุณภาพของครูผู้สอนที่จะต้องมีความสมบูรณ์ในหลายด้าน เช่น ในด้านการออกแบบรูปแบบการสอนในห้องเรียน ผู้สอนต้อง

บริหารจัดการกับเนื้อหาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน เป็นต้น รวมทั้งการจัดรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถปฏิบัติได้จริง

แนวการสอนการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) เป็นแนวการสอนที่ Richard Badger และ Goodith White [3] ได้นำเสนอแนะให้เกิดการผสมผสานวิธีการสอนที่เป็นที่นิยมทั้ง 3 วิธี คือ การสอนเขียนที่เน้นผลลัพธ์ (Product Approach) การสอนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach) และการสอนเขียนแบบเน้นอรรถฐาน หรือรูปแบบการเขียน (Genre – Based Approach) เข้าด้วยกัน และนิยามวิธีการสอนการเขียนดังกล่าวใหม่ว่า วิธีการสอนเขียนที่เน้นอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach: PGA) ซึ่งจุดเด่นของการสอนแบบนี้คือ เป็นการสอนที่เน้นกระบวนการการเขียนที่ช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์และรูปแบบของงานเขียนรูปแบบต่างๆ ผู้เรียนจะถูกฝึกฝนให้เกิดทักษะกระบวนการเขียนและทักษะการใช้ภาษาในเวลาเดียวกัน ส่งผลให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนและพัฒนาตนเองในด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมตั้งแต่ก่อนเขียนจนถึงขั้นตอนการเขียนที่สมบูรณ์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้านการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน จำนวน 3 เรื่อง คือ การเขียนประกาศ 《启事》 การเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》 และการเขียนจดหมายสมัครงาน 《求职信》 ซึ่งเป็นเนื้อหาของรายวิชา การเขียนภาษาจีน ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีความรู้พื้นฐานด้านการเขียนภาษาจีนมาแล้ว และสอบผ่านการวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ผ่านขั้นในระดับ 4 ขึ้นไป โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการสอนตามวงจรอรรถฐาน ประกอบไปด้วย การให้ข้อมูล (Input Ideas) การให้รูปแบบ (A Modeling Stage) ตกลงร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความ (Joint Construcion) การระดมสมอง (A Joint Negotiation Stage) และการฝึกเขียน (An Independent Stage) โดยกระบวนการการเรียนการสอนการเขียนภาษาจีน เป็นการอิงโมเดลการเขียนของ PGA: Process Genre – Approach (Richard Badger & Goodith White (2000) ซึ่งประกอบไปด้วย Situation, Purpose, Consideration of mode field tenor, Planning, Drafting, Publishing Text ตามลำดับ ซึ่งขั้นตอนตามโมเดลนี้ ครอบคลุมไปถึงความร่วมมือระหว่างครูผู้สอน (Situation, Purpose, Publishing Text) และผู้เรียน (Situation, Planning) โดยขั้นที่ 5 (Drafting) และ 6 (Publishing Text) ในกระบวนการฝึกเขียนเป็นวงจรผ่านขั้นที่ 3 (Consideration of mode field tenor) ขั้นที่ 2 (Purpose) และขั้นที่ 1 (Situation) ตามลำดับ กระบวนการทั้งหมดเป็นการเน้นของวิธีการสอนแบบ PGA : ความรู้ตามบริบท จุดประสงค์ในการเขียนและความรู้ภาษา รวมถึงเน้นทักษะการเขียนและกลยุทธ์การเขียนและในส่วนของเกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยเลือกใช้เกณฑ์การให้คะแนน Rating Criteria for Writing ของ Li Xuanxi [4]

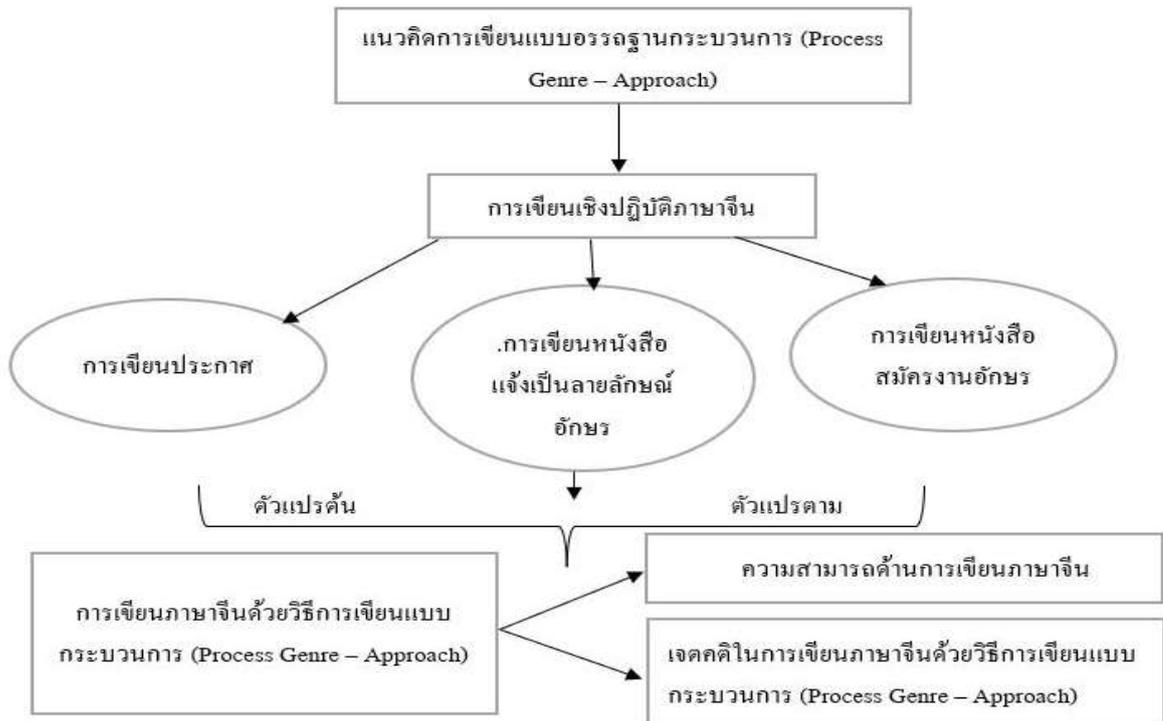
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ก่อนและหลังการสอน โดยใช้แนวความคิดการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 หลังการสอน โดยใช้แนวความคิดการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach)

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ที่เรียนการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ด้วยวิธีการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) มีคะแนนการเขียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ที่มีเจตคติที่ดีต่อการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีนด้วยแนวความคิดการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การประยุกต์ใช้แนวคิดการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีกลุ่มประชากรและเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนชั้นปีที่ 4 ในรายวิชา การเขียนภาษาจีน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 8 คาบๆละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการสอนการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) จำนวน 3 เรื่อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แผนการสอนแบบอรรถฐาน (Genre – Based Approach)	จำนวนคาบที่ใช้ในการสอน	เวลาที่ใช้สอนแต่ละคาบ (ชั่วโมง)
1. การเขียนประกาศ 《启事》	2	6
2. การเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》	2	6
3. การเขียนจดหมายสมัครงาน 《求职信》	4	12

2. แบบทดสอบวัดความสามารถภาษาจีนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) หลังการสอน จำนวน 22 ชุด เป็นข้อสอบอัตนัยที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เพื่อวัดความสามารถในการเขียนภาษาจีนแบบอรรถฐาน (Genre – Based Approach) ทั้ง 3 เรื่อง

3. แบบสอบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอนในการเรียนรายวิชา การเขียนภาษาจีน หลังการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ โดยทำเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยใช้ตามวิธีการของ Linkert ซึ่งมีตัวเลือกให้เลือก 5 ข้อโดยถือเกณฑ์น้ำหนักในการให้คะแนนตัวเลือกของข้อคำถามประเภททางบวก(Favorable Statement) และ ประเภททางลบ (Unfavorable Statement) [5]

4. เกณฑ์การประเมินความสามารถการภาษาจีน ที่อิงตามเกณฑ์การใช้คะแนน Rating Criteria for Writing ของ Li Xuanxi (2010:35) แบ่งเป็น 1) เนื้อหา (内容) 2) โครงสร้าง (结构) 3) การใช้ภาษา (语言) 4) ไวยากรณ์ (语法) 5) เครื่องหมายวรรคตอน (标点)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาจีน ทั้ง 3 ประเภท ก่อนการทดลองสอน แล้วนำแบบทดสอบไปให้ผู้ตรวจคะแนน ทั้ง 3 ท่าน

2. ทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับวิธีการสอน วัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการวัดและการประเมินผล รวมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนต่างๆ

3. ทดลองสอนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการสอนที่สร้างขึ้น โดยใช้แผนการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) หลังการสอน ทั้ง 3 เรื่อง ดังนี้

- เรื่องที่ 1 《启事》 และเรื่องที่ 2 《通知书》 ใช้เวลาสอน 2 คาบ จำนวน 6 ชั่วโมง แผนดำเนินการสอน คือ ชั่วโมงที่ 1 ผู้สอนอธิบายเนื้อหา รายละเอียด คำศัพท์ ไวยากรณ์ที่ใช้เฉพาะ แบบฟอร์มที่กำหนด พร้อมยกตัวอย่างให้ผู้เรียนศึกษา ชั่วโมงที่ 2-3 ทำตัวอย่างที่ผิดพลาดทั้งการใช้ภาษาและแบบฟอร์มมาให้ผู้เรียนทำการวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มเพื่อออกมานำเสนออภิปรายแก้ไขเนื้อหาพร้อมสรุปร่วมกัน ชั่วโมงที่ 4 - 5 ให้ผู้เรียนลงมือเขียนตามหัวข้อที่ผู้สอนกำหนด โดยเขียนให้ถูกต้องตามองค์ประกอบ การใช้ภาษา รวมถึงหลักไวยากรณ์ที่ถูกต้อง ชั่วโมงที่ 6 ผู้สอนทำการประเมินการเขียนของผู้เรียนตามเกณฑ์การประเมิน พร้อมสรุปร่วมกัน

- เรื่องที่ 3 《求职信》 ใช้เวลาในการสอน 4 คาบ จำนวน 12 ชั่วโมง โดยมีแผนดำเนินการสอน คือ ชั่วโมงที่ 1-4 ให้ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างจดหมายสมัครงานภาษาจีน โดยแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนอภิปรายส่วนประกอบของจดหมายสมัครงานภาษาจีน ช่วยกันรวบรวมคำศัพท์ที่สำคัญที่ใช้ในการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาจีน ชั่วโมงที่ 5-6 ผู้สอนอธิบายรายละเอียดองค์ประกอบและโครงสร้างของจดหมาย รูปแบบภาษา คำศัพท์ สำนวนการใช้ภาษาของจดหมายสมัครงานภาษาจีน และให้ผู้เรียนวิเคราะห์จดหมายสมัครงานอีกครั้งเพื่อความแม่นยำ ตามโครงสร้าง คำศัพท์ สำนวนการใช้ภาษาเฉพาะของจดหมายสมัครงาน ชั่วโมงที่ 7-10 ให้ผู้เรียนเริ่มเขียนจดหมายสมัครงาน ตามหัวข้อตำแหน่งที่ผู้สอนกำหนด โดยเขียนให้ถูกต้องตามองค์ประกอบและโครงสร้างของจดหมาย รวมทั้งการใช้ภาษา หลักไวยากรณ์ คำศัพท์และสำนวนที่ถูกต้อง ชั่วโมงที่ 11 -12 ผู้สอนทำการประเมินการเขียนของผู้เรียนตามเกณฑ์การประเมิน พร้อมสรุปร่วมกันอีกครั้ง

4. ทดสอบวัดความสามารถในการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ทั้ง 3 เรื่อง หลังการสอน (Post - test) แล้วนำไปให้ผู้ตรวจทั้ง 3 ท่านให้คะแนน

5. สอบถามเจตคติในการเรียนรายวิชา การเขียนภาษาจีน หลังการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ โดยทำเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จากนั้นนำคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้ง 20 ข้อไปหาค่าทดสอบอัตราส่วนวิกฤติ (t-test) เพื่อดูความแตกต่างของค่ามัธยฐานของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง เพื่อทดสอบสมมติฐาน

6. เพื่อประเมินความเหมาะสมของเนื้อหาในการสอน ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

7. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้ค่าคะแนนที่ได้จากการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนมาหาค่ามัธยฐานและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นหาค่าทดสอบอัตราส่วนวิกฤติ (t-test) เพื่อดูความแตกต่างของค่ามัธยฐานของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง เพื่อทดสอบสมมติฐาน

8. สรุปผลและอภิปรายการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. หาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ทั้ง 3 เรื่อง
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ทั้ง 3 เรื่อง ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้

t-test แบบ Dependent samples

3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบสอบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอนในการเรียนรายวิชาการเขียนภาษาจีน หลังการสอน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ก่อนและหลังการสอน จำนวน 22 ชุด นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ในตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบ คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เรื่อง การเขียนประกาศ 《启事》 ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน โดยใช้แนวคิดการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

ลำดับ	ก่อนทดลอง				หลังทดลอง				
	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	คะแนนเฉลี่ยที่ เพิ่มขึ้นหลังจัด กิจกรรม(ร้อยละ)
1	51	55	54	53	68	67	68	68	14.3
2	59	57	55	57	65	66	66	66	8.7
3	54	59	61	58	72	72	70	71	13.3
4	65	67	69	67	75	74	75	75	7.7
5	61	66	63	63	70	73	75	73	9.3
6	52	55	59	55	61	60	63	61	6
7	39	41	44	41	55	53	59	56	14.3
8	61	60	59	60	76	74	76	75	15.3
9	49	44	47	47	56	55	51	54	7.3
10	51	53	55	53	69	71	70	70	17
11	56	55	59	57	63	65	69	66	9
12	43	41	44	43	56	54	56	55	12.7
13	39	38	41	39	51	49	49	50	10.3
14	55	51	59	55	63	65	67	65	10
15	45	44	49	46	55	59	54	56	10
16	69	65	66	67	75	78	78	77	10.3
17	55	56	52	54	68	68	67	68	13.3
18	49	44	51	48	55	58	57	57	8.7
19	55	58	59	57	63	65	65	64	7
20	61	65	61	62	74	79	75	76	13.7
21	49	45	49	48	59	60	59	59	11.7

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ก่อนทดลอง				หลังทดลอง				
	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	คะแนนเฉลี่ยที่ เพิ่มขึ้นหลังจัด กิจกรรม(ร้อยละ)
22	58	55	59	57	65	69	69	68	10.3
รวม	1176	1174	1215	1188.3	1414	1434	1438	1428.7	240.3
เฉลี่ย	53.5	53.4	55.2	54.0	64.3	65.2	65.4	64.9	10.9
ร้อยละ	53.5	53.4	55.2	54.0	64.3	65.2	65.4	64.9	10.9
S.D.	7.8	8.8	7.4	7.8	7.6	8.3	8.4	8.0	2.97

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบ คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เรื่อง การเขียนประกาศ 《启事》 จะพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เรื่อง การเขียนประกาศ 《启事》 ก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 54.0 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 54 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) 7.80 และหลังจัดกิจกรรม (Post-test) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 64.9 จากคะแนนเต็ม 100 คิดเป็นร้อยละ 64.9 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 8.00 ดังนั้น ผู้เรียนมีระดับความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เรื่อง การเขียนประกาศ 《启事》 สูงกว่าในครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 10.9 แสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนตามอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนให้กับผู้เรียนได้ดีขึ้น สามารถวัดจากการจัดรูปแบบเอกสารที่ผู้เรียนจัดวางได้ถูกต้องมากกว่าครั้งแรก การใช้คำศัพท์เฉพาะทางของการเขียนเอกสารประเภทนี้ การวางคำเชื่อม ตำแหน่งไวยากรณ์ให้เหมาะสมมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถปรับรูปแบบการใช้คำให้เป็นไปตามบริบทของงานที่กำหนดให้เขียนได้อีกด้วย

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบ คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เรื่อง การเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》 ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน โดยใช้แนวคิดการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach)

ลำดับ	ก่อนทดลอง				หลังทดลอง				
	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	คะแนนเฉลี่ยที่ เพิ่มขึ้นหลังจัด กิจกรรม(ร้อยละ)
1	49	48	45	47	56	59	61	59	11.33
2	56	59	54	56	70	67	65	67	11.00
3	48	47	42	46	65	68	69	67	21.67
4	61	57	59	59	78	75	69	74	15.00
5	59	61	65	62	64	67	70	67	5.33
6	48	49	44	47	61	64	67	64	17.00
7	39	35	41	38	54	57	55	55	17.00
8	51	58	55	55	79	75	77	77	22.33
9	46	59	48	51	68	71	75	71	20.33
10	47	43	46	45	53	55	56	55	9.33
11	45	44	48	46	57	55	59	57	11.33
12	36	31	37	35	45	48	51	48	13.33
13	39	33	35	36	45	44	47	45	9.67
14	48	53	49	50	59	62	61	61	10.67
15	52	55	59	55	71	72	75	73	17.33
16	68	66	67	67	82	83	79	81	14.33
17	52	61	59	57	69	71	69	70	12.33

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ก่อนทดลอง				หลังทดลอง				
	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	คะแนนเฉลี่ยที่ เพิ่มขึ้นหลังจัด กิจกรรม(ร้อยละ)
18	46	51	59	52	59	61	65	62	9.67
19	51	55	54	53	69	65	69	68	14.33
20	60	63	65	63	78	75	79	77	14.67
21	47	43	45	45	55	53	51	53	8.00
22	57	52	59	56	63	69	65	66	9.67
รวม	1105.0	1123.0	1135.0	1121.0	1400.0	1416.0	1434.0	1416.7	295.7
เฉลี่ย	50.2	51.0	51.6	51.0	63.6	64.4	65.2	64.4	13.4
ร้อยละ	50.2	51.0	51.6	51.0	63.6	64.4	65.2	64.4	13.4
S.D.	7.70	9.77	9.25	8.51	10.44	9.68	9.24	9.60	4.47

ผลคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เรื่อง การเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》 ในตารางที่ 2 พบว่า ก่อนจัดกิจกรรม (Pre-test) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.0 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 51 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 8.51 และหลังจัดกิจกรรม (Post-test) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 64.4 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 64.4 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 9.60 แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนที่เรียนผ่านกระบวนการการสอนการเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบของการเรียนการสอนตามอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) สามารถพัฒนาการเขียนของตนเองได้ดีมากขึ้นพอสมควร คิดเป็นร้อยละ 13.4 ในส่วนนี้เราสามารถวัดได้จากคะแนนการประเมินการเขียนด้านนี้ ทั้งในด้านของการใช้คำศัพท์ การเรียบเรียงเนื้อหา การใช้ภาษาเฉพาะของเรื่อง เครื่องหมายวรรคตอนและรูปแบบการวางโครงสร้างการเขียนที่เขียนได้ถูกต้องมากขึ้น ช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนให้กับผู้เรียนได้ดีขึ้น สามารถวัดจากการจัดรูปแบบเอกสารที่ผู้เรียนจัดวางได้ถูกต้องมากกว่าครั้งแรก ผู้เรียนสามารถแยกแยะการเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรตามรูปแบบการแจ้งให้ทราบ และการแจ้งให้ปฏิบัติงาน สามารถแยกเขียนออกมาตามรูปแบบที่กำหนด จัดองค์ประกอบการเขียน การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับรูปแบบทั้งสองชนิดมากขึ้น

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบ คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เรื่อง การเขียนจดหมายสมัครงาน 《求职信》 ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน โดยใช้แนววิธีการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ลำดับ	ก่อนทดลอง				หลังทดลอง				คะแนนเฉลี่ยที่ เพิ่มขึ้นหลังจัด กิจกรรม (ร้อยละ)
	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนน เฉลี่ย (ร้อยละ)	
1	41	43	40	41	55	54	56	55	13.67
2	49	51	52	51	63	63	64.5	55	12.83
3	46	47	49	47	59	58	59	64	11.33
4	54	56	58	56	67	68	66	59	11.00
5	55	53	58	55	64	65	63	67	8.67
6	43	40	43	42	59	60	61.6	64	18.20
7	31	35	33	33	42	43	42	60	9.33
8	57	54	51	54	63	64	62	42	9.00
9	41	43	40	41	51	53	53	63	11.00
10	43	42	41	42	51	53	51	52	9.67

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ก่อนทดลอง				หลังทดลอง				คะแนนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นหลังจัดกิจกรรม (ร้อยละ)
	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)	ผู้ตรวจ 1	ผู้ตรวจ 2	ผู้ตรวจ 3	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)	
11	56	55	59	57	64	66	65	52	8.33
12	35	33	37	35	42	41	43	65	7.00
13	32	35	35	34	39	39	38	42	4.67
14	41	44	43	43	65	63.4	62	39	20.80
15	45	44	47	45	56	59	57	63	12.00
16	56	55	57	56	71	70	72	57	15.00
17	49	47	47	48	58	58	59	71	10.67
18	42	41	41	41	57	54	55	58	14.00
19	49	47	49	48	61	63	64	55	14.33
20	59	58	59	59	69	67	69	63	9.67
21	45	44	44	44	65	63	65	68	20.00
22	43	43	45	44	64	65	67	64	21.67
รวม	1012	1010	1028	1016.67	1285	1289.4	1294.1	65	272.8333
เฉลี่ย	46.00	45.91	46.73	46.21	58.41	58.61	58.82	1289.5	12.40
ร้อยละ	46.00	45.91	46.73	46.21	58.41	58.61	58.82	58.61	12.40
S.D.	7.94	7.15	7.97	7.58	8.78	8.68	8.90	8.74	4.51

จากตารางที่ 3 ผลต่างระหว่างคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เรื่อง การเขียนจดหมายสมัครงาน 《求职信》 ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันที่ 12.40 หรือความแตกต่างทางคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังคิดเป็นร้อยละ 12.40 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.51 โดยคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เรื่อง การเขียนจดหมายสมัครงาน 《求职信》 ก่อนการทดลอง (Pre-test) เท่ากับ 46.21 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 46.21 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 7.58 และคะแนนหลังการสอน (Post-test) โดยแนวทางการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.61 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 8.74 แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ตัวอย่าง การระดมความคิด การได้รับข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันผ่านกระบวนการเรียนการสอนแบบแนวทางการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) สามารถทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 12.40 ถึงแม้การเขียนจดหมายสมัครงานภาษาจีนจะเป็นการเขียนที่มีความซับซ้อนและมีรูปแบบภาษาที่ยากกว่าการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีนแบบอื่นๆ แต่การเน้นย้ำการใช้คำศัพท์ รวบรวมคำศัพท์จากตัวอย่างเป็นจำนวนมากขึ้น การฝึกเขียนประโยคต่างๆ ซ้ำๆ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียบเรียงความคิดได้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน โดยใช้แนวทางการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) โดยใช้ t-test แบบ Dependent samples ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ทั้ง 3 เรื่อง ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 โดยใช้แนวคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ก่อนจัดกิจกรรม (First draft) และหลังการทดลอง (Final draft) คะแนนเต็ม 100 คะแนน

แผนการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach)	การทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.	t - test
1.การเขียนประกาศ 《启事》	ก่อนเรียน	22	54	7.80	17.28
	หลังเรียน	22	64.9	8.00	
2.การเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》	ก่อนเรียน	22	51	8.51	14.11
	หลังเรียน	22	64.40	9.60	
3.การเขียนจดหมายสมัครงาน 《求职信》	ก่อนเรียน	22	46.21	7.58	12.91
	หลังเรียน	22	58.61	8.74	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางสรุปผลการเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ทั้ง 3 เรื่อง ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 โดยใช้แนวคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ก่อนจัดกิจกรรม (First draft) และหลังการทดลอง (Final draft) โดยใช้สถิติทดสอบค่า t (t-test Dependent Samples) ซึ่งเป็นการนำเอาคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนของกรรมการผู้ตรวจประเมินทั้งสามท่าน มาสรุปหาค่า t อีกครั้ง จากคะแนนเต็ม 100 คะแนนในทุกการประเมิน สามารถสรุปได้ว่า ผลคะแนนเฉลี่ยการสอบหลังการทดลองของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนทั้ง 3 เรื่อง แบ่งเป็น เรื่อง การเขียนประกาศ 《启事》 มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 64.94 และ 54.02 เรื่อง การเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》 มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 64.39 และ 50.95 และเรื่อง การเขียนจดหมายสมัครงาน 《求职信》 มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 58.61 และ 46.21 โดยระดับการเขียนการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีนทั้ง 3 ประเภท อยู่ในระดับดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และมีค่าความเชื่อมั่นจากผู้ตรวจทั้ง 3 คนอยู่ที่ระดับ 0.89 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูง

3. ผลการศึกษาเจตคติที่มีต่อการเขียนภาษาจีนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน

ตารางที่ 5 ตารางผลการศึกษาเจตคติที่มีต่อการเขียนภาษาจีนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน ตามวิธีการของ Linkert

ผลการศึกษาเจตคติที่มีต่อการเขียนภาษาจีนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach)	n (จำนวนข้อ)	\bar{X}	S.D.	t - test
ก่อนเรียน	20	63.73	4.53	10.20
หลังเรียน	20	78.92	5.09	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาเจตคติที่มีต่อการเขียนภาษาจีนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน โดยนำคะแนนแบบทดสอบวัดเจตคติก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้ของทุกข้อไปหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สถิติทดสอบค่า t (t-test Dependent Samples) พบว่า การแปลความหมายของแบบวัดเจตคติของผู้เรียนทั้ง 20 ข้อ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยการวัดเจตคติของผู้เรียนก่อนเรียนเท่ากับ 63.73 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.53 และค่าเฉลี่ยหลังเรียนการเขียนภาษาจีนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 78.92 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 5.09 ซึ่งผลการวัดเจตคติหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ 1.65 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า เจตคติของผู้เรียนด้าน การเขียนภาษาจีนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ทำให้ผู้เรียนเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ทั้ง 3 เรื่องได้ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ได้มากขึ้น และด้านผู้เรียนสามารถดูตัวอย่างรูปแบบการเขียนเชิง

ปฏิบัติภาษาจีน ทั้ง 3 เรื่องได้หลากหลายมากขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และกระบวนการฝึกเขียนซ้ำๆทำให้ผู้เรียนเข้าใจและคุ้นเคยกับคำศัพท์ ประโยคและไวยากรณ์เฉพาะของการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีนได้มากขึ้น คะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ระดับดี ($\bar{X}=3.74$,S.D.=0.27) แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน แบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) กระบวนการเรียนนี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ การใช้ภาษา คำศัพท์ รูปแบบประโยค และรูปแบบการเขียน องค์ประกอบ โครงสร้างการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ทั้ง 3 ประเภทมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการประยุกต์ใช้แนวคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน นักศึกษาศาสาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ทั้ง 3 เรื่อง ผู้วิจัยขออภิปรายผลเป็นประเด็นต่างๆตามลำดับ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ของนักศึกษาศาสาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน โดยใช้แนวคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) มีค่าคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง เนื่องด้วยการเขียนการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เป็นการเขียนภาษาจีนเฉพาะทาง หรือที่เรียกว่า Chinese for Specific Purposes (CSP) โดยการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน เป็นระบบทักษะการสื่อสารภาษาจีนที่สามารถเริ่มตั้งแต่ระบบเสียง (สัทอักษร) คำศัพท์ โครงสร้างประโยค จนถึงระบบการเรียนรู้โครงสร้างการวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความ หรือที่เรียกว่า "ปริเฉทวิเคราะห์ (Discourse Analysis)" อีกทั้ง การสอนภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เน้นผลลัพธ์ของบริบทสถานการณ์การสื่อสารภาษาเฉพาะทางนั้นๆ มีความยากสำหรับผู้เรียนพอสมควร ผู้เรียนต้องการฝึกฝนและสั่งสมภาษาจีนมาในระดับมากพอ จึงจะสามารถทำความเข้าใจและเขียนออกมาได้ เพราะเนื้อหาและรูปแบบมีความซับซ้อน จากคะแนนก่อนเรียนที่ปรากฏ จะพบว่า ในการเริ่มต้นเขียนเอกสารเหล่านี้ ผู้เรียนไม่ค่อยมีความรู้ในการเขียน เพราะไม่ค่อยได้ใช้ในชีวิตประจำวัน พอลงมือเขียนจึงอาศัยความเคยชินและความน่าจะเป็นในการเขียนออกมา ผู้เรียนจึงเขียนออกมาโดยไม่ม้องค์ประกอบที่สมบูรณ์ การใช้ศัพท์ที่เป็นศัพท์ทั่วไป การเรียบเรียงภาษา ประโยคและไวยากรณ์ยังไม่สมบูรณ์ ดังนั้นในงานเขียนที่ผู้เรียนลองเขียนก่อนการทดลอง จึงไม่เป็นไปตามรูปแบบการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ทั้งสามประเภท แต่หลังจากที่ผู้สอนใช้กระบวนการตามแนวคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) พบว่า ผู้เรียนเริ่มมีกรอบและขอบเขตรูปแบบในการเขียน มีความเข้าใจมากขึ้น มีความชัดเจนในส่วนของ การใช้ภาษา คำศัพท์และประโยคเฉพาะเอกสารนั้นๆ สามารถแยกแยะประเภทเนื้อความ บริบทเรื่องราวการเขียนประกาศ 《启事》 และการเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》 ในแต่ละบริบทได้ชัดเจนขึ้น และสามารถจัดโครงสร้างการเขียนจดหมายสมัครงาน 《求职信》 ออกมาเป็นลำดับได้ โดยการสังเกตได้จากการเขียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Qi Chunhong [6] จากงานวิจัยเรื่อง “Application of Process Genre Approach in Teaching Chinese Writing to Southeast Asian Students” ที่พบว่า การนำเอาแนวคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของนักศึกษาต่างชาติ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการเขียนภาษาจีนมากขึ้น กระตือรือร้นมากขึ้น สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้สูงขึ้นได้

2. ผลคะแนนเปรียบเทียบความสามารถของการเขียนการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ทั้ง 3 ประเภท มีผลคะแนนที่แปรปรวนไปตามบริบทของประเภทนั้นๆ ถ้าหากดูจากผลความแตกต่างของคะแนนก่อนทดลองและหลังทดลองแล้ว จะพบว่า การเขียนประเภทแรก เรื่อง การเขียนประกาศ 《启事》 มีค่าคะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังเรียนอยู่ที่ 10.92 แต่ เรื่อง หนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》 และ เรื่อง การเขียนจดหมายสมัครงานภาษาจีน 《求职信》 มีความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังที่ 12.40 และ 13.43 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า บริบทและรูปแบบที่ต่างกันของการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีนแต่ละประเภท มีผลต่อคะแนนความแตกต่างก่อนและหลังการทดลอง โดยการเขียนประกาศ 《启事》 และการเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》 เป็นรูปแบบการเขียนประกาศทางภาษาจีนที่เป็นรูปแบบเฉพาะ มีการใช้ภาษาเฉพาะในการเขียน ซึ่งแบ่งออกเป็นหลายประเภท อาทิ การเขียนประกาศ 《启事》 มีทั้งการประกาศคนหาย 《寻人启事》 ประกาศของหาย 《寻物启事》 ประกาศคืนของให้เจ้าของ 《招领启事》 เป็นต้น ส่วนประเภทของการเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》 มีทั้งการเขียนหนังสือแจ้งให้ทราบ (告知类通知) และประเภทสั่งการ (指示性通知) ผู้เรียนต้องเรียนรู้และศึกษารูปแบบ ส่วนประกอบ และการใช้ภาษาเฉพาะของการเขียน จึงจะสามารถเขียนออกมาได้ แต่เนื่องด้วยการเขียนประเภทนี้มีการจำกัดการใช้คำ มีข้อมูลในการเขียนที่เจาะจง ชัดเจน คือ ข้อมูลที่ต้องการประกาศ สถานที่เกิดเหตุการณ์ ข้อมูลผู้ประกาศ เป็นต้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากองค์ประกอบที่ผู้สอนป้อนข้อมูลให้ และวิเคราะห์จากรูปแบบที่ผู้สอนให้เป็นตัวอย่าง หลังจากนั้นก็สามารถเขียนออกมาได้อย่างถูกต้อง ฉะนั้น ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนประเภทก่อนและหลังการทดลองนี้ จึงมีความ

แตกต่างกันที่ 10.92 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2.96 ซึ่งเป็นคะแนนที่เพิ่มขึ้นมาจากระดับความสามารถในการเขียนในระดับเกณฑ์เดียวกัน คือ ดี ถึง ค่อนข้างดีมาก ในส่วนของการใช้คำศัพท์เฉพาะทางของการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ประเภทการเขียนหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร 《通知书》 นั้น จะมีรูปแบบโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน แต่จะมีความซับซ้อนมากกว่าประเภทตรงส่วนของการวางคำเชื่อม ตำแหน่งไวยากรณ์ให้เหมาะสมมากขึ้น โดยเฉพาะหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ประเภทสั่งการ 《指示性通知》 ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นการแจ้งจากผู้บังคับบัญชาไปยังผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินงาน จัดกิจกรรม และออกคำสั่งให้หน่วยงานย่อยดำเนินการ หนังสือประเภทนี้ต้องมีการเขียนเนื้อหาทางงาน รายละเอียดข้อกำหนด และประเด็นเฉพาะอย่างชัดเจน รูปแบบการเขียนจึงต้องมีความถูกต้องและเหมาะสม ผู้เรียนจึงต้องผ่านการศึกษารูปแบบการเขียน คำศัพท์ การใช้ภาษาเฉพาะ และการศึกษาตัวอย่างการเขียนให้ชัดเจน จึงจะสามารถเขียนออกมาได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ หลังจากที่มีผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนการสอนแนวความคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) แล้ว มีคะแนนสูงกว่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.43 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.46 ซึ่งมีความแตกต่างกันมากกว่าการเขียนแบบแรก

สำหรับการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาจีน 《求职信》 มีความยากและซับซ้อนมากกว่าการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีนทั้งสองประเภทแรก ดังนั้น ค่าคะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการทดลองจึงสูงกว่าสองประเภทแรก อยู่ที่ 12.40 เหตุเนื่องด้วยจดหมายสมัครงานเป็นการรวบรวมข้อมูลส่วนตัว ประสบการณ์การทำงาน ใช้เพื่อสมัครงานในตำแหน่งที่ตนเองสนใจ เป็นเอกสารที่มีความสำคัญมากที่สุดในกระบวนการสมัครงาน องค์ประกอบ โครงสร้างของรูปแบบ การใช้ภาษาในแต่ละส่วนจึงมีความซับซ้อนมากกว่าเอกสารสองชนิดที่เรียนไป อีกทั้งความยาวของเนื้อหาที่ไม่ได้จำกัดตัวอักษร สามารถเขียนได้สูงที่สุดไม่เกินสองหน้ากระดาษ ฉะนั้น การสอนผู้เรียนให้บรรลุถึงการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาจีนที่สมบูรณ์ จึงต้องใช้เวลามากพอสมควร ผู้สอนต้องวางแผนกระบวนการสอนที่เป็นขั้นตอนตามลำดับ เริ่มตั้งแต่การให้ผู้เรียนศึกษาวิเคราะห์ตัวอย่าง เกิดความคุ้นเคยในรูปแบบและเนื้อหาของจดหมาย การมีส่วนร่วมในการค้นพบการใช้ภาษา การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง หลังจากนั้นถึงจะสามารถให้ผู้เรียนลงมือเขียนได้ ดังนั้น การใช้แนวความคิดการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาจีน แบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยวัดจากผลคะแนนประเมินแบบทดสอบภายหลังจากการทดลองการเขียนภาษาจีน โดยแนวความคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) พบว่า ผู้เรียนดำเนินการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาจีนตามโครงสร้างที่ได้รับการฝึกฝน เริ่มจากส่วนของคำขึ้นต้นจดหมาย เนื้อหาหรือข้อความในจดหมาย (เริ่มต้น แนะนำตัวเอง และประโยคปิดท้าย) ลงชื่อ วัน เดือน ปี และเอกสารแนบ ผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถจัดลำดับการเขียนได้ดีกว่าก่อนการทดลอง ในส่วนของเนื้อหา คำศัพท์ และประโยคเฉพาะที่ใช้ในการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาจีน หลังจากที่มีผู้เรียนได้ร่วมกันวิเคราะห์และรวบรวมคำศัพท์ที่สำคัญที่ใช้ในการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาจีนแล้ว ผู้เรียนมีความเข้าใจในคำศัพท์ ประโยค และไวยากรณ์เฉพาะที่ใช้มากขึ้น ทำให้การเลือกภาษาที่มีความคล่องแคล่วมากขึ้นด้วย

3. ผลค่าคะแนนก่อนและหลังการทดสอบมีความใกล้เคียงกัน แต่ค่า S.D.ต่างกัน ทำให้ผู้สอนมองเห็นถึงความแตกต่างกันของผู้เรียน ถึงแม้ผู้เรียนจะเป็นนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายแล้ว มีความรู้พื้นฐานภาษาจีนมากพอสมควร อีกทั้งยังมีทักษะการเขียนภาษาจีนที่สามารถเทียบเคียงได้กับการวัดระดับภาษาจีน (HSK) ที่ระดับ 3-4 ขึ้นไป แต่จากข้อมูลค่าคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน โดยใช้แนวความคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ทั้ง 3 เรื่องนั้น แสดงให้เห็นว่าในชั้นเรียนนี้มีนักศึกษาเก่งและไม่เก่งรวมกัน อาทิ นักศึกษาคนที่ 7 คนที่ 12 และนักศึกษาคนที่ 13 ซึ่งมีผลคะแนนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนที่ต่ำกว่าทุกคนทั้งสามเรื่อง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งกระบวนการให้ข้อมูล การให้ตัวอย่างและการทำงานวิเคราะห์เป็นกลุ่ม ผู้เรียนกลุ่มนี้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การรวบรวมเนื้อหา คำศัพท์ และการลงมือเขียน แต่ในกระบวนการเหล่านี้ มีระยะเวลาจำกัดในการเรียนการสอน ผู้เรียนต้องใช้ระยะเวลาในการทำความเข้าใจเนื้อหา รูปแบบ การใช้ภาษาในการเขียนที่มากกว่าเพื่อนร่วมชั้นคนอื่นๆ ดังนั้น ผู้สอนอาจจะต้องเลือกใช้วิธีการสอนที่หลากหลายมากขึ้น และควรแยกกลุ่มผู้เรียนเหล่านี้ออกมาสอนเพิ่มเติม

4. การวัดเจตคติที่มีต่อการเขียนภาษาจีนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังสอน โดยใช้แนวความคิดการเขียนแบบบรรณฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ซึ่งผู้วิจัยให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามการวัดเจตคติหลังจากที่ได้ทำการทดลองไปแล้ว พบว่า ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้สอนให้คำแนะนำและให้ความรู้กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ เป็นการสอนที่มีใช้การป้อนและการรับอย่างเดียว มีผู้เรียนที่ให้ข้อเสนอแนะในส่วนของระยะเวลาการทำกิจกรรม ควรจะมีระยะเวลาที่มากกว่านี้ โดยเฉพาะช่วงเวลาของการวิเคราะห์ตัวอย่าง การรวบรวมและทำความเข้าใจในคำศัพท์และประโยคที่มากขึ้น ก่อนเข้าสู่การนำไปเขียนจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน โดยใช้แนวคิดแนวคิดการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) จะมีปัญหาในการเขียนเรื่องการใช้ประโยคและศัพท์เฉพาะ ผู้สอนต้องหาตัวอย่างคำศัพท์และประโยคมาให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจให้มากขึ้น ในการนำมาปรับเขียนในงานเขียน โดยคำศัพท์ ประโยคและไวยากรณ์ที่ผู้เรียนมักจะใช้ผิดบ่อยมากที่สุด คือ คำศัพท์กลุ่มคำสรรพนาม คำคุณศัพท์ ประโยคที่นำมาใช้เฉพาะในการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีน ส่วนใหญ่เป็นภาษาเขียน ลักษณะการเลือกใช้คำหรือประโยคในการเขียนนี้แตกต่างจากการเขียนทั่วไป หรือแตกต่างจากการเขียนเชิงพรรณนา รูปประโยค ส่วนวณภาษา และไวยากรณ์มักจะมีรูปแบบที่ใช้กระทัดรัด เอาเฉพาะใจความสำคัญและตายตัว อาทิ ตัวอย่างคำศัพท์และรูปแบบประโยคในจดหมายสมัครงาน “获悉” แปลว่า “รับรู้” หรือ ประโยครูปแบบเกริ่นนำคำขึ้นต้นจดหมายที่แสดงถึงความเคารพและมารยาทของผู้เขียน “感谢您在百忙之中拨冗阅读本人的求职信。” ที่แปลว่า “กราบขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาอันมีค่ามาอ่านจดหมายสมัครงานของข้าพเจ้า ” เป็นต้น ซึ่งผู้สอนต้องให้ผู้เรียนฝึกฝนและคุ้นเคยกับคำศัพท์ ประโยคและรูปแบบเฉพาะนี้บ่อยๆ ถึงจะสามารถเขียนออกมาได้

2. การเขียนภาษาจีนเป็นทักษะที่ยากที่สุดในกลุ่มทักษะภาษาจีนทั้งหมด ดังนั้นการสอนการเขียนภาษาจีนจึงต้องใช้เวลามากพอสมควร งานเขียนถึงจะออกมาอย่างสมบูรณ์ อีกทั้งการเขียนเชิงปฏิบัติภาษาจีนเป็นการเขียนเฉพาะที่แตกต่างจากการเขียนทั่วไป ดังนั้น การจัดเวลาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเขียน รวมทั้งต้องใช้เวลาผู้เรียนทำความเข้าใจกับเนื้อหาอย่างถ่องแท้ แล้วถึงจะลงมือเขียนจริงได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาจีนของผู้เรียน ไม่ควรเร่งรีบเกินไป โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีการรับรู้ซ้ำ และควรแยกกลุ่มผู้เรียนเหล่านี้ออกมาจัดเป็นกลุ่มใหม่ในการทดลอง

2. สามารถนำแนวคิดการเขียนแบบอรรถฐานกระบวนการ (Process Genre – Approach) ไปประยุกต์ใช้กับรูปแบบการสอนอื่นๆ อาทิ การสอนสัทอักษรภาษาจีน การพูดภาษาจีน การอ่านภาษาจีน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] Zhuang Lin H. A survey of systemic-functional grammar. 5th ed.China: Beijing Language and Culture University Publishing;1989.
- [2] Halliday M. A. K., McIntosh A & Strevens P. The Linguistic Sciences and Language Teaching. 4th ed. London: Longmans. Published online by Cambridge University Press; 1964.
- [3] Richard B, Goodith W. A process genre approach to teaching writing. ELT Journal 2000; (54)2:153–160.
- [4] Xuanxi L. Rating Criteria for Writing.2th ed. China: Peking University Publishing; 2010.
- [5] บุญเรียง ขจรศิลป์. การสร้างแบบวัดเจตคติ. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ 2528; 2:137-155.
- [6] Chunhong Q.Application of Process Genre Approach in Teaching Chinese Writing to Southeast Asian Students. Journal of Southwest Petroleum University Social Science Edition 2019;18(2):112-119.

การพัฒนานวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตสำหรับผู้สูงอายุ ที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว

The Innovation of Multipurpose Wheelchair Developed from Peritoneal Dialysis Bags for Older Adults with Non-communicable Disease and Limited Mobility

พรนรินทร์ ศิลปธรรม¹ นงนภัทร รุ่งเนย^{1*} โชติกา ผลสุข² พรรณนิภา อุดมขันธ³ ปราโมทย์ ตงฉิน⁴ และ จินตนา ทองเพชร¹
Pornnarin Sinlapatham¹, Nongnaphat Rungnoei^{1*}, Chotika Phonsuk², Phannipha Udumkan³, Pramote Tongchin⁴
and Jintana Tongpeth¹

¹วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก จังหวัดเพชรบุรี 76000

²โรงพยาบาลระยอง จังหวัดระยอง 21000

³โรงพยาบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี 70000

⁴คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

¹Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute, Phetchaburi 76000

²Rayong Hospital, Rayong 21000

³Ratchaburi Hospital, Ratchaburi 70000

⁴Faculty of Information Technology, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: nongnaphat@pckpb.ac.th

Received: 07 December 2021; Revised: 05 February 2022; Accepted: 03 April 2022

บทคัดย่อ

การพัฒนาวัตกรรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตใช้แล้วสำหรับผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว และ (2) ประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น โดยใช้แนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด จำนวน 14 คน คือ ผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว จำนวน 6 คน ผู้ดูแล จำนวน 6 คน และเจ้าหน้าที่ที่มึสุขภาพ จำนวน 2 คน ในชุมชนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D. =0.18) ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความปลอดภัยในการใช้งาน นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีราคาต่ำกว่าราคากลางถึง 4.9 เท่า ช่วยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหวสามารถทำกิจวัตรประจำวันได้สะดวกเพิ่มขึ้น รวมถึงสามารถลดอุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับได้

คำสำคัญ : รถเข็น ถุงน้ำยาล้างไต ผู้สูงอายุ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว

Abstract

This innovation development aimed to (1) develop the multipurpose wheelchair from reuse peritoneal dialysis bag for older adults with non-communicable diseases and limited mobility, (2) evaluate the effectiveness of the developed innovation. The Sufficiency Economy Philosophy was used to guide the study. The evaluation of its effectiveness was made in 14 samples were selected by purposive sampling. The samples included 6 older adults with non-communicable diseases and limited mobility, 6 caregivers, and 2 healthcare providers in Thongchai sub-district, Muang district, Phetchaburi province. The results showed a very high level of their satisfaction towards the developed innovation ($\bar{X}=4.67$, SD =0.18). The item with the highest score is the multipurpose wheelchair, which is safe to use. The cost of developed innovation was lower than the reference price by 4.9 times. It helps to encourage the older adults with non-communicable diseases and limited mobility to perform daily activities more conveniently. In addition to able to reduce the incidence of pressure sores.

Keywords : Wheelchair, Peritoneal Dialysis Bag, Older Adult, Non-Communicable Disease, Limited Mobility

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-communicable disease) ของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากสถิติในปี พ.ศ. 2557-2561 พบว่า โรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นปัญหาสุขภาพอันดับแรกของประเทศ ทั้งในมิติจำนวนการเสียชีวิตและภาระโรคโดยรวม โดยในปีพ.ศ. 2561 โรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่เป็นสาเหตุการเสียชีวิต 3 อันดับแรก ได้แก่ โรคมะเร็งรวมทุกประเภท รองลงมาคือ โรคหลอดเลือดสมอง และโรคหัวใจขาดเลือด คิดเป็นอัตราการเสียชีวิตเท่ากับ 123.3, 47.1 และ 31.8 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ [1] ขณะเดียวกันประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเนื่องจากอายุขัยเฉลี่ยของประชากรที่เพิ่มขึ้น สัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุมีมากกว่าร้อยละ 16.7 ของประชากรทั้งหมด [2] ซึ่งผู้สูงอายุมักมีปัญหาสุขภาพเรื้อรังเนื่องจากความเสื่อมของร่างกายและโรคที่เกิดขึ้นตามวัย ได้แก่ ข้อเสื่อม โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคเบาหวาน โรคมะเร็ง เป็นต้น ปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในผู้สูงอายุจึงมีเพิ่มขึ้น [3,4,5] ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองได้น้อยและบางรายเกิดภาวะติดเตียงและเกิดแผลกดทับได้ ผลการประเมินคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุของกระทรวงสาธารณสุข ในปีงบประมาณ 2561 จำนวน 7,183,769 คน พบว่ามีผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงกลุ่มติดบ้านติดเตียงจำนวน 221,936 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 [6] แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุมีความต้องการการดูแลด้านสุขภาพที่บ้านและมีข้อจำกัดในการดูแลตนเองสูง สำหรับจังหวัดเพชรบุรีพบว่ามีประชากรผู้สูงอายุ 76,598 คน จากประชากรทั้งหมด 438,486 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 ส่งผลให้มีสัดส่วนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงหรือมีข้อจำกัดในการดูแลตนเองเพิ่มขึ้น และมีผู้สูงอายุที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและช่วยเหลือตนเองไม่ได้ (กลุ่มติดเตียง) จำนวน 613 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 [7] และในตำบลธงชัยซึ่งเป็นตำบลที่วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรีตั้งอยู่และเป็นชุมชนเป้าหมายในการให้บริการวิชาการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างต่อเนื่อง พบว่าในปี พ.ศ. 2561 มีผู้สูงอายุที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังจำนวน 315 ราย ซึ่งช่วยเหลือตนเองน้อยจำนวน 19 ราย และมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว 6 ราย [8] ทำให้ผู้สูงอายุมีความต้องการการดูแลเพิ่มขึ้น และมีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว เช่น ตกเตียง หกล้ม มีแผลกดทับ เป็นต้น

วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้าจังหวัดเพชรบุรีดำเนินการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศด้านการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และบูรณาการแนวคิดการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสู่การจัดการเรียนการสอนโดยส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมทางด้านสุขภาพ เพื่อส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการขึ้นโดยส่งเสริมให้นักศึกษาและอาจารย์เยี่ยมบ้านผู้สูงอายุร่วมกับทีมสุขภาพและส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอย่างต่อเนื่อง และมีการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า นวัตกรรมที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไตช่วยป้องกันแผลกดทับได้อย่างมีประสิทธิภาพ [9,10] จึงได้พัฒนานวัตกรรมที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไตที่ใช้แล้วเพื่อลดแผลกดทับและทดลองใช้ในชุมชนตำบลธงชัยซึ่งช่วยให้มีอุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยที่ทดลองใช้ลดลง คณะผู้จัดทำตระหนักถึงความสำคัญของการลดแผลกดทับในผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยเรื้อรังสามารถทำกิจวัตรประจำวันและเข้าร่วมกิจกรรมกับสังคมและชุมชนได้สะดวกเพิ่มขึ้น ยังไม่พบการพัฒนานวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์สำหรับผู้ป่วย คณะผู้จัดทำจึงสนใจพัฒนานวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตเนื่องจากการใช้นวัตกรรมที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไตพบว่าช่วยลดแรงกดทับ มีความปลอดภัย และลดต้นทุนในการดูแลได้ [9] ซึ่งสามารถนำหลักการดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตได้ และได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช [11] มาประยุกต์ในการพัฒนานวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไต โดยนำรถเข็นที่ชำรุดในโรงพยาบาลและถุงน้ำยาล้างไตที่ใช้แล้วมาปรับเป็นรถเข็นสำหรับผู้ป่วยซึ่งสามารถขับถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะได้บนรถเข็นเพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายผู้ที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหวให้สามารถไปสถานที่ต่างๆ ได้ตามที่ต้องการ โดยเลือกใช้ผ้าชนิดที่ไม่ซึมซับน้ำ ระบายอากาศได้ดี ทำความสะอาดได้ง่าย มีช่องปิด-เปิดสำหรับขับถ่ายเพื่อความสะดวกสบายรวมถึงสามารถควบคุมความดันที่เหมาะสมที่สามารถป้องกันและลดการเกิดแผลกดทับได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนานวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตสำหรับผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตสำหรับผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ

1. ผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 6 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามกำหนดคุณสมบัติที่กำหนด คือ 1) อายุ 60 ปีขึ้นไป มีประวัติเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังโรคใดโรคหนึ่ง ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคกระดูกพรุน โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคความดันโลหิตสูงหรือโรคหลอดเลือดสมอง 2) มีคะแนนความสามารถในการทำกิจกรรมประจำวันด้วยตนเองประเมินโดยใช้ Barthel index มีคะแนนต่ำกว่า 11 คะแนน 3) รู้สึกตัวดี สื่อสารรู้เรื่อง และยินดีเข้าร่วมการทดลองใช้นวัตกรรม เกณฑ์ในการคัดออก คือ มีอาการเจ็บป่วยรุนแรงที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

2. ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหวที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นญาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วยเป็นหลัก และยินดีเข้าร่วมการทดลองใช้นวัตกรรม

3. บุคลากรที่มีสุขภาพ ได้แก่ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลธงชัย จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพและนักวิชาการสาธารณสุขที่ทำหน้าที่ติดตามเยี่ยมบ้านและดูแลผู้สูงอายุที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างและยินดีเข้าร่วมทดลองการใช้นวัตกรรม

วิธีดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรมนี้ใช้กระบวนการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ Plan-Do-Check-Act (PDCA) [12,13] ดำเนินการตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม 2561 ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมการ (Plan) 2) ขั้นดำเนินการ (Do) 3) ขั้นตรวจสอบ (Check) และ 4) ขั้นการปรับปรุง (Act) ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Plan)

1.1 ศึกษาและสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสถิติของผู้สูงอายุและปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของผู้สูงอายุในตำบลธงชัย เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาสุขภาพที่พบ

1.2 วางแผนพัฒนานวัตกรรม ศึกษาข้อมูลในการเลือกวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์นวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ายาล้างไต

1.3 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลธงชัย เจ้าหน้าที่หน่วยไตเทียม โรงพยาบาลพระจอมเกล้าจังหวัดเพชรบุรี ในการติดต่อขอถุงน้ายาล้างไตที่ใช้แล้วและประสานงานกับอาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านฟิสิกส์เพื่อพัฒนานวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ายาล้างไต

2. ขั้นดำเนินการ (Do)

2.1 ออกแบบรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ายาล้างไต คณะผู้จัดทำได้ร่วมกันออกแบบนวัตกรรมและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ โดยออกแบบให้หนักพียงของรถเข็นสามารถปรับระดับได้ 3 ระดับ เพื่อความผ่อนคลายของผู้สูงอายุ (Flexibility of posture) มีช่องเปิด-ปิดสำหรับขับถ่ายเพื่อความสะดวกสบายของผู้ที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว และเลือกใช้วัสดุ คือ รถเข็นที่ชำรุดของโรงพยาบาลและนำมาซ่อมแซมก่อนนำมาใช้ในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย และใช้ถุงน้ายาล้างไตทำเป็นเบาะที่นอนได้ และเลือกผ้าที่ใช้ทำเบาะที่มีคุณสมบัติไม่ซึมซับน้ำ ระบายอากาศได้ดี ทำความสะอาดได้ง่าย ทบทวนวิธีการป้องกันการรั่วซึมของถุงน้ายาล้างไตและการควบคุมความดันลมภายในถุงน้ายาล้างไตที่เหมาะสมในการป้องกันการเกิดแผลกดทับ ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 การออกแบบและพัฒนารถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ายาล้างไต

2.2 พัฒนานวัตกรรมการรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไต โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ หลักสามห่วงสองเงื่อนไข ควบคู่กับคุณธรรม ดังนี้

ห่วงที่ 1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยและไม่มากเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น โดยการนำวัสดุที่ใช้แล้วและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ชำรุดมาต่อยอดและปรับปรุงในการจัดทำนวัตกรรม ซึ่งหมายถึงการนำถุงน้ำยาล้างไตและรถเข็นผู้ป่วยที่ชำรุดหรือไม่สามารถใช้งานได้จากโรงพยาบาลมาผลิตอุปกรณ์ในการดูแลและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว

ห่วงที่ 2 ความมีเหตุผล หมายถึง การกระทำหรือตัดสินใจใดๆจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุและผล โดยการพิจารณาและวิเคราะห์สาเหตุรวมถึงการคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบและระมัดระวัง ซึ่งหมายถึง การศึกษาคุณสมบัติวัสดุที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุได้แก่ ถุงน้ำยาล้างไตในการทำเบาหวานเนื่องจากถุงน้ำยาล้างไตมีคุณสมบัติยืดหยุ่นสูง สามารถรองรับน้ำหนักได้ดี ผ้าที่นำมาใช้ในการตัดเย็บเบาจะเป็นผ้าลินินซึ่งระบายความร้อนได้ดี แห้งได้เร็ว เนื้อผ้านุ่ม ทำให้นั่งแล้วรู้สึกสบาย [14] และบริเวณกันมีพลาสติกคุณภาพดีบุรองกันเปื้อนอุจจาระและปัสสาวะ สามารถทำความสะอาดได้ง่ายโดยใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดทำความสะอาด นอกจากนี้ยังศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดแผลกดทับ พบว่า ในคนปกติมีความดันหลอดเลือดแดงส่วนปลายระหว่าง 28-32 มิลลิเมตรปรอท และหลอดเลือดดำส่วนปลาย 9-12 มิลลิเมตรปรอท การมีแรงกดบริเวณเนื้อเยื่อเป็นเวลานานจะทำให้ผิวหนังที่กดทับขาดเลือดไปเลี้ยงและเกิดการตายของผิวหนังได้ [15] และการที่มีแรงกดทับในหลอดเลือดมากกว่า 80 มิลลิเมตรปรอท จะทำให้เกิดแผลกดทับได้ [16] ดังนั้นคณะผู้จัดทำจึงอัดอากาศเข้าถุงน้ำยาล้างไตให้มีปริมาณความดันต่ำกว่าระดับความดัน (Static pressure) ที่ทำให้เกิดแผลกดทับ คือ 70 มิลลิเมตรปรอท

ห่วงที่ 3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมความพร้อมเพื่อรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยการคาดคะเนความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ ออกแบบให้สามารถปรับระดับได้เพื่อป้องกันความเมื่อยล้า และควบคุมปริมาตรอากาศที่อัดเข้าสู่ถุงน้ำยาล้างไตให้มีปริมาตรเท่ากับถุงละ 1,500 มิลลิเมตร [9] เพื่อให้เกิดการกระจายความดันที่เหมาะสม มีการทดสอบนวัตกรรมก่อนการใช้งานจริงโดยตรวจสอบการรับน้ำหนักที่เพียงพอต่อการรองรับน้ำหนักของผู้ป่วยในระดับ 100 กิโลกรัม และเตรียมความพร้อมในการใช้งาน โดยสอนและให้คำแนะนำวิธีการใช้งานแก่อาสาสมัครสาธารณสุขที่รับผิดชอบดูแลผู้สูงอายุและผู้ดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว สาธิตพร้อมให้ฝึกปฏิบัติใช้งานรถเข็นเอนกประสงค์ก่อนใช้จริงกับผู้สูงอายุ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุหรืออันตรายแก่ผู้สูงอายุ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2 เงื่อนไข

1) **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ได้แก่ วิชาฟิสิกส์ทางการแพทย์ ในการพัฒนาโครงสร้างของรถเข็นที่ชำรุดจากโรงพยาบาล วิชาพยาธิวิทยาในเรื่องกลไกการเกิดแผลกดทับ ความรอบคอบที่จะนำความรู้มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2) **เงื่อนไขคุณธรรม** ประกอบด้วย ความตระหนักในคุณธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความพากเพียร ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา ซึ่งคณะผู้จัดทำได้ใช้ความมุ่งมั่น อดทน สติปัญญา และความพากเพียรในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งความสามัคคีในการทำงานร่วมกันด้วยความตั้งใจเพื่อสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว

3. ขั้นตอนตรวจสอบ (Check)

คณะผู้จัดทำได้พัฒนานวัตกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดและนำรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหวในชุมชนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 6 คน โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลธงชัยและอาสาสมัครสาธารณสุขในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง และขอความร่วมมือในการทดลองใช้นวัตกรรมตามความสมัครใจของผู้สูงอายุและผู้ดูแลตามหลักการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้สูงอายุและผู้ดูแลมีสิทธิที่จะยกเลิกหรือยุติการทดลองใช้เมื่อใดก็ได้

หลังจากผู้สูงอายุและผู้ดูแลให้ความยินยอมเข้าร่วมการทดลองใช้นวัตกรรมแล้ว คณะผู้จัดทำแนะนำวิธีการใช้งานรถเข็นเอนกประสงค์ที่พัฒนาขึ้น การรักษาความปลอดภัย การบำรุงรักษา การแก้ไขปัญหาเบื้องต้นกรณีรถเข็นใช้งานไม่ปกติหรือเกิดเหตุพึงประสงค์ระหว่างการใช้งาน และให้ฝึกปฏิบัติจริงโดยทดลองเคลื่อนย้ายผู้ป่วยในการนั่งบนรถเข็น สมมติสถานการณ์การขับถ่าย และเซ็นบริเวณรอบบ้านจนผู้ดูแลมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติได้จริงและปลอดภัยกับผู้สูงอายุ ใช้เวลาในการสอนคนละ 30-45 นาที แล้วติดตามเยี่ยมบ้านร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลธงชัยเพื่อประเมินผลลัพธ์หลังทดลองใช้งานเป็นเวลานาน 2 สัปดาห์ ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นและการทดลองใช้

การพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้กำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จในด้านความคุ้มค่าหรือต้นทุนและความพึงพอใจต่อนวัตกรรมด้านคุณสมบัติทางกายภาพ ประโยชน์และต้นทุนของนวัตกรรม โดยประเมินจากต้นทุนในการพัฒนานวัตกรรม ความพึงพอใจต่อนวัตกรรมของผู้สูงอายุ ผู้ดูแล และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในการดูแลและติดตามเยี่ยมผู้สูงอายุที่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมายของผลลัพธ์ที่ต้องการ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
1. มีนวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตที่มีต้นทุนต่ำกว่าราคากลาง	อย่างน้อย 3 เท่า
2. ความพึงพอใจต่อนวัตกรรม	ระดับดีขึ้นไป
• ผู้สูงอายุ	ค่าเฉลี่ย ≥ 3.51 จากคะแนนเต็ม 5
• ผู้ดูแล	ค่าเฉลี่ย ≥ 3.51 จากคะแนนเต็ม 5
• บุคลากรทีมสุขภาพ	ค่าเฉลี่ย ≥ 3.51 จากคะแนนเต็ม 5

4. ขั้นตอนการปรับปรุง (Act)

จากการทดลองใช้ 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอให้ปรับระดับของถาดรองรับสิ่งขับถ่ายให้เลื่อนห่างจากบริเวณก้นเพื่อป้องกันสิ่งสกปรกที่อาจสัมผัสกับร่างกายของผู้สูงอายุได้ คณะผู้จัดทำปรับระดับของถาดเพิ่มขึ้นและนำมาทดลองใช้ครั้งที่ 2 มีข้อเสนอแนะให้ปรับที่ล้อสำหรับป้องกันอันตรายจากการเคลื่อนที่ของล้อ

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไต ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในด้านความปลอดภัยในการใช้งานโดยผู้ทรงคุณวุฒิและวิศวกรก่อนใช้งาน จำนวน 3 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยข้อคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ อายุ เพศ ประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของผู้ป่วย และคะแนนประเมินความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (Braden scale) สำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแล ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ เกี่ยวกับอายุ เพศ ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย และระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้ป่วย

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรม คณะผู้จัดทำสร้างขึ้นเองโดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแบบสอบถาม ดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อนวัตกรรมของผู้ป่วย ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ เกี่ยวกับคุณสมบัติทางกายภาพ โครงสร้าง ความสุขสบาย ความปลอดภัย ความสะดวกในการใช้งาน ประโยชน์ ความคุ้มค่า และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนา

2.2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อนวัตกรรมของผู้ดูแลและบุคลากรทีมสุขภาพ ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นของผู้ดูแลและบุคลากรทีมสุขภาพเกี่ยวกับนวัตกรรม คณะผู้จัดทำสร้างขึ้นเองโดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 9 ข้อ เกี่ยวกับคุณสมบัติทางกายภาพ โครงสร้าง ความสุขสบาย ความปลอดภัย ความสะดวกในการใช้งาน การทำความสะอาด ประโยชน์ ความคุ้มค่า และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนา

ลักษณะแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งสองชุด ใช้มาตราวัดประมาณค่า (rating scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ตั้งแต่ 1-5 โดยคะแนน 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด และคะแนน 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด การแปลความหมายของระดับ

คะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับคะแนนของ Best & Kahn [16] คือ คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับ มาก คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item objective congruence: IOC) หลังจากนั้นผู้วิจัย นำน้ำหนักในแต่ละข้อคำถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ถ้าดัชนีความสอดคล้องรายข้อมากกว่า 0.5 ถือว่ารายการข้อคำถามข้อนั้นสามารถนำไปใช้ได้ ผลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 0.67-1.00

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการพัฒนาวัตกรรม

กลุ่มตัวอย่าง 14 คน ประกอบด้วย ผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 6 คน (ร้อยละ 42.85) ผู้ดูแล 6 คน (ร้อยละ 42.85) และบุคลากรทีมสุขภาพจำนวน 2 คน (ร้อยละ 14.29) ผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว อายุระหว่าง 67-75 ปี เพศชาย 3 คน และเพศหญิง 2 คน ป่วยเป็นโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง ร่วมกับมีปัญหาหลอดเลือดสมอง 2 ราย โรคกระเพาะ 3 ราย และโรคหัวใจและหลอดเลือดร่วมกับข้อเสื่อม 1 ราย พบว่ามีปัญหาในการขับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะบนเตียงไม่สะดวก และมีความต้องการรถเข็นในการช่วยขับถ่ายอุจจาระ แต่มีข้อจำกัดในการซื้อรถเข็นที่มีราคาสูง คณะผู้จัดทำจึงได้พัฒนานวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตแล้วนำไปให้ทดลองใช้ตามความสมัครใจ

ผลการประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น พบว่า บรรลุเป้าหมายทุกตัวชี้วัด รถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตสามารถปรับระดับการนั่งได้ 3 ระดับ เปิดบริเวณที่นั่งให้ถ่ายอุจจาระได้สะดวก มีเบาะรองบริเวณหลังและที่นั่ง ทำให้นุ่มสบาย และลดแรงกดทับบริเวณที่นอน มีค่าใช้จ่ายในการพัฒนาวัตกรรมเท่ากับ 3,500 บาท ต่ำกว่าราคากลางของรถเข็นสำหรับนั่งถ่ายในลักษณะเดียวกันซึ่งมีราคาสูงถึง 17,200 บาท คิดเป็น 4.9 เท่าของราคากลาง และกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มพึงพอใจในระดับมากที่สุด รายละเอียดดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	ผลลัพธ์
1. มีนวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตที่มีต้นทุนต่ำกว่าราคากลางอย่างน้อย 3 เท่า	น้อยกว่าราคากลาง 4.9 เท่า
2. ความพึงพอใจต่อนวัตกรรมอยู่ในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย ≥ 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.00)	ระดับมากที่สุด
• ผู้สูงอายุ	ค่าเฉลี่ย 4.60
• ผู้ดูแล	ค่าเฉลี่ย 4.74
• บุคลากรทีมสุขภาพ	ค่าเฉลี่ย 4.67

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจต่อนวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตของกลุ่มตัวอย่าง (n=14)

รายการประเมิน	ผู้สูงอายุ (n=6)		ผู้ดูแล (n=6)		บุคลากรทีมสุขภาพ (n=2)		ภาพรวม	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD
ด้านคุณสมบัติทางกายภาพ								
1. โครงสร้างเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ	4.50	0.55	4.67	0.52	4.50	0.71	4.57	0.51
2. มีความปลอดภัยในการใช้งาน	4.83	0.41	5.00	0.00	5.00	0.00	4.86	0.36
3. พนักงานขับรถเข็นปรับระดับได้ตามความต้องการของผู้สูงอายุ	4.67	0.52	4.83	0.41	5.00	0.00	4.79	0.43
4. สามารถรับน้ำหนักได้ดี	4.50	0.55	4.67	0.52	4.50	0.71	4.57	0.51
5. ดูแลรักษาความสะอาดได้ง่าย	-	-	4.67	0.52	4.50	0.71	4.63	0.52

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้สูงอายุ (n=6)		ผู้ดูแล (n=6)		บุคลากรทีมสุขภาพ (n=2)		ภาพรวม	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ด้านประโยชน์ของนวัตกรรม								
1. ลดการเกิดแผลกดทับ	4.33	0.52	4.33	0.52	4.00	0.00	4.29	0.47
2. สะดวกในการเคลื่อนย้าย	-	-	4.83	0.41	4.50	0.71	4.75	0.46
3. สะดวกในการขับถ่ายหรือการดูแล ขณะขับถ่าย	4.67	0.52	4.83	0.41	4.50	0.71	4.79	0.43
ด้านความคุ้มค่า								
ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการพัฒนา นวัตกรรมเหมาะสม (3,500 บาท)	4.67	0.52	4.83	0.41	5.00	0.00	4.79	0.43
รวม	4.60	0.16	4.74	0.19	4.67	0.25	4.67	0.18

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจต่อนวัตกรรมของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.60, SD=0.25) ค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีความปลอดภัยในการใช้งาน (\bar{X} =4.86, SD=0.36) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับดี คือ ลดการเกิดแผลกดทับ (\bar{X} =4.29, SD=0.47) ข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิดและการสนทนากับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุและผู้ดูแลขณะติดตามเยี่ยมบ้านพบว่า มีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมและให้ความเห็นว่าเป็นนวัตกรรมที่ดี มีประโยชน์สามารถนำมาใช้ได้จริง ค่าใช้จ่ายเหมาะสม สามารถลดต้นทุนในการจัดซื้อรถเข็นนั่งถ่ายแบบเดียวกันได้ ทำให้ผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหวสามารถเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมได้เพิ่มขึ้น ไม่เกิดปัญหาในการเคลื่อนย้ายขณะขับถ่าย และลดแผลกดทับได้ในผู้ป่วยที่มีปัญหาท้องผูกและต้องนั่งขับถ่ายเวลานาน เนื่องจากมีเบาะรองนั่งที่นุ่ม ไม่เพิ่มการกดทับบริเวณก้น

“รถเข็นเอนกประสงค์ที่ได้ทดลองใช้นี้ดีมาก ช่วยให้ได้ไปเข้าร่วมงานในหมู่บ้านได้และสะดวกในการถ่ายมากขึ้น”

“รถเข็นนี้ใช้ได้สบาย ถ่ายง่ายกว่าการนั่งบนเตียงมากเลย” ผู้ป่วยหญิงรายที่ 1

“รถเข็นที่วิทยาลัยนำมาให้ใช้ ช่วยให้ลุกสะดวกขึ้นมากๆ นั่งสบาย ไม่เจ็บก้นเวลาถ่ายนานๆ” ผู้ป่วยชายรายที่ 3

“รถเข็นนี้ใช้ได้สบาย ถ่ายง่ายกว่าการนั่งบนเตียงมากเลย” ผู้ป่วยหญิงรายที่ 5

การอภิปรายและสรุปผล

นวัตกรรมรถเข็นเอนกประสงค์จากถุงน้ำยาล้างไตพัฒนาขึ้นโดยใช้แนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง [11] เป็นรถเข็นที่ใช้สำหรับเข็นผู้ป่วยและสามารถขับถ่ายบนรถเข็นได้ ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างโดยเฉพาะผู้ป่วยพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และนวัตกรรมมีต้นทุนต่ำกว่าราคากลางถึง 4.9 เท่า และค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความปลอดภัยในการใช้งาน แสดงให้เห็นว่า นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีความปลอดภัยในการใช้งานสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรังและมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว ซึ่งบางรายช่วยเหลือตนเองได้น้อย มีภาวะติดเตียง การที่รถเข็นปรับระดับได้จึงมีความสะดวกในการใช้งาน และการมีที่ล้อคล้อ ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยในการใช้งานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้รถเข็นยังทำความสะอาดง่าย เนื่องจากใช้พลาสติกหุ้มชนิดที่ไม่ซึมซับน้ำ ระบายอากาศได้ดี มีช่องเปิด-ปิดสำหรับขับถ่ายเพื่อความสะอาดสบาย รวมถึงสามารถควบคุมความดันที่เหมาะสมที่สามารถป้องกันและลดการเกิดแผลกดทับ คือ ความดันต่ำกว่า 80 มิลลิเมตรปรอท [16] สอดคล้องกับการพัฒนานวัตกรรมที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไตที่ผ่านมา พบว่า นวัตกรรมมีความแข็งแรง สะดวกในการใช้งาน ลดต้นทุนในการดูแล บุคลากรและผู้ป่วยพึงพอใจต่อนวัตกรรมในระดับมาก [9,10]

กล่าวได้ว่า นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิผลดี ถือว่าเป็นการใช้วัสดุที่ใช้แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุดและส่งผลดีที่ตีในการดูแลผู้สูงอายุโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว ซึ่งนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบตามวงจรคุณภาพ และมีการบูรณาการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง สามารถนำมาใช้งานแทนรถเข็นที่มีราคาสูงได้ เมื่อเทียบกับรถเข็นที่มีในท้องตลาดที่มีเบาะรองพองน้ำหรือหนังที่มีช่องเปิดสำหรับขับถ่ายได้ พบว่านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีราคาถูกกว่า น้ำหนักเบา และทำความสะอาดง่าย ระบายอากาศได้ดีกว่า อย่างไรก็ตามรถเข็นเอนกประสงค์นี้เป็นเพียงอุปกรณ์ส่วนหนึ่งที่ช่วยในการดูแลและอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหวและช่วยให้ขับถ่ายได้สะดวกขึ้น การป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยการดูแลอย่างเป็นองค์รวม การดูแลทั้งด้านโภชนาการ การออกกำลังกาย การพลิกตัวหรือเปลี่ยนท่านอน และให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติผู้ดูแลในการป้องกันการเกิดแผลกดทับเพิ่มขึ้นไปด้วย [15]

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้ คือ การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการอย่างเป็นระบบ การสืบค้นและใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการพัฒนานวัตกรรม การใช้กระบวนการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ ความร่วมมือของผู้ป่วย ญาติผู้ดูแล เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการประสานความร่วมมือของสหวิชาชีพ คือ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี โรงพยาบาลพระจอมเกล้า และมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีซึ่งมีอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านฟิสิกส์ ทำให้สามารถออกแบบและพัฒนารถเข็นได้เหมาะสมเพิ่มขึ้น

ข้อจำกัดในการพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้ คือ ศึกษาในขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยและช่วงเวลาการศึกษาจำกัด คือ ทดลองใช้นวัตกรรมเพียงสองสัปดาห์ ยังไม่มีการติดตามผลลัพธ์ทางคลินิกในระยะยาว เช่น อุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับ และนวัตกรรมนี้ใช้รถเข็นที่ชำรุดแล้วจากโรงพยาบาลซึ่งซ่อมแซมและตรวจสอบคุณภาพก่อนนำมาใช้งาน ซึ่งอาจมีข้อจำกัดในการใช้งานในระยะยาว และการขยายผลเพื่อพัฒนานวัตกรรมในปริมาณเพิ่มขึ้นให้เพียงพอต่อความต้องการการใช้งานของชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางการพยาบาลซึ่งเชื่อมโยงกับแนวคิดการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยเน้นการสร้างเสริมศักยภาพของนักศึกษาในการคิดวิเคราะห์ปัญหาและใช้วงจรคุณภาพในการดำเนินงาน ทำให้ได้ข้อเสนอแนะในการนำนวัตกรรมไปใช้ และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศด้านการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังดังนี้

1. การพัฒนาปรับปรุงนวัตกรรมและการนำไปใช้ประโยชน์ ควรส่งเสริมการนำนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในพื้นที่จริง และศึกษาทดลองระยะยาวเพื่อติดตามผลลัพธ์ในเชิงคลินิก เช่น การลดอุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับ และเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้เพื่อให้สามารถสรุปอ้างอิงได้เพิ่มขึ้น

2. อาจารย์ผู้สอนควรนำกระบวนการพัฒนานวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในยุคปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสุขภาพและระบบบริการ อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันและจุดประกายความคิดในการวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนานวัตกรรม ซึ่งอาจารย์ต้องให้ความสำคัญและให้เวลาในการให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีทักษะในการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ในบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตร รวมทั้งเสริมสร้างแรงจูงใจในการคิดค้นและศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนานวัตกรรมที่มีคุณค่าและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น

3. ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นในฐานะ Tacit knowledge แก่อาจารย์ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่มีสุขภาพ และส่งเสริมการเชื่อมโยงแนวคิดการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางการพยาบาลที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของผู้ป่วยในพื้นที่หรือชุมชนเป้าหมาย โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษาบริบทจริงในพื้นที่เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจสภาพปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังซึ่งเป็นปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศและประชากรโลกเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีศักยภาพในการผลิตและพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของระบบสุขภาพ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หน่วยไตเทียมและแผนกกายภาพบำบัดโรงพยาบาลพระจอมเกล้า เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลธงชัย ผู้ป่วย ญาติผู้ดูแล อาสาสมัครสาธารณสุขและผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนช่วยให้นวัตกรรมสำเร็จได้อย่างดียิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- [1] กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขกระทรวงสาธารณสุข. สถิติสาธารณสุข พ.ศ.2561. [อินเทอร์เน็ต] นนทบุรี: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข [สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2562] เข้าถึงได้จาก http://bps.moph.go.th/new_bps/node/232
- [2] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ผลสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย. [อินเทอร์เน็ต] กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสถิติแห่งชาติ [สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561] เข้าถึงได้จาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/News/2561/N10-07-61.asp>
- [3] ประเสริฐ อัสสันตชัย, บรรณานิการ. ปัญหาสุขภาพที่พบบ่อยในผู้สูงอายุและการป้องกัน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ยูเนียนครีเอชั่น; 2556.
- [4] พรทิพย์ สาริโส, ปิยะภร ไพรสนธิ์ และอโณทัย เฉลิมศรี. ประสิทธิภาพการป้องกันการเกิดแผลกดทับของที่นั่งนอนชนิดไม่มีการเคลื่อนที่ของลมและชนิดที่มีการเคลื่อนที่ของลม. วารสารสภาการพยาบาล 2559; 31(3): 83-96.

- [5] Linton, A.D., & Lach, H.W. (Eds.). Matteson & McConnell's Gerontological Nursing. 3rd ed. St. Louis: Saunders/Elsevier; 2007.
- [6] กระทรวงสาธารณสุข. จำนวนผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบจำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน. [อินเทอร์เน็ต] นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข [สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2562] เข้าถึงได้จาก https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=pformatted/format1.php&cat_id=6966b0664b89805a484d7ac96c6edc48&id=953a2fc648be8ce76a8115fbb955bb51
- [7] สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี. รายงานสถิติภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ พ.ศ. 2560. เพชรบุรี: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี; 2561.
- [8] โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลธงชัย. สถิติข้อมูลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังประจำปี 2560. เพชรบุรี: โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลธงชัย; 2561.
- [9] ประเมษฐ์ ปุริมายะตา, นิสากร วิบูลชัย, ถิตาพร วงษาโฮ และวันเพ็ญ วรามิตร. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมชุดที่นอนลมจากถุงนํ้ายาล้างไตเพื่อป้องกันแผลกดทับในผู้ป่วยกระดูกต้นขาหักที่ได้รับการดัดง้างน้ำหนกที่ขา. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข 2560; 26(3): 104-117.
- [10] ภูติศ สะวิคามิน. ที่นอนลมที่ผลิตจากถุงนํ้ายาล้างไตเพื่อป้องกันแผลกดทับ. วารสารวิชาการสาธารณสุข 2559; 25(3): 456-463.
- [11] มูลนิธิชัยพัฒนา. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. [อินเทอร์เน็ต] กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิชัยพัฒนา. [สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561] เข้าถึงได้จาก http://www.chaipat.or.th/site_content/item/1309-2010-06-03-09-50-07.html
- [12] Johnson, C. N. The benefits of PDCA. Quality Progress 2016; 49(1): 45.
- [13] Gidey, E., Jilcha, K., Beshah, B., & Kitaw, D. The plan-do-check-act cycle of value addition. Industrial Engineering & Management 2014; 3(124): 1-5.
- [14] Sundaresan, S., Ramesh, M., Sabitha, V., Ramesh, M., & Ramesh, V. A detailed analysis on physical and comfort properties of bed linen woven fabrics. International Journal of Advance Research and Innovative Ideas in Education 2016; 2(2): 1649-1658.
- [15] จิณพิชญ์ชา มะมม. บทบาทพยาบาลกับแผลกดทับ: ความท้าทายในการป้องกันและการดูแล. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2555; 20(5): 478-490.
- [16] Guy, H. Pressure ulcer risk assessment. Nurs. Times 2012; 108: 16-20.

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

The Development of Learning Management Plans Using Multimedia Teaching on
Garland Making for Students in Home Economics Education , Faculty of Home
Economics Technology, Rajamangala University of Technology Krungthep

จักรพันธ์ รุปงาม^{1*} และ วิสุทธิ์ แซ่แต้²
Jakkrapan Roopngam^{1*} and Wisut Sae-Tae²

¹สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร 10120

²สาขาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร 10120

¹Home Economics Education Program, Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology
Krungthep, Bangkok, 10120

²Photography and Cinematography Program, Faculty of Science and Technology, Rajamangala University of Technology
Krungthep, Bangkok, 10120

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: jakkrapan.r@mail.rmutk.ac.th

Received: 23 December 2021; Revised: 31 March 2022 ; Accepted: 01 August 2022

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัยของนักศึกษาหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดียรายวิชาการร้อยมาลัย และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ลงทะเบียนรายวิชาการร้อยมาลัย จำนวนทั้งสิ้น 29 คน ซึ่งเรียนในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน รวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง 2) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัย และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 คือ 96.23/93.08 2) ผลการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัยของนักศึกษา โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย พบว่านักศึกษาทุกคน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 108.56 จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : แผนการจัดการเรียนรู้ มัลติมีเดีย การร้อยมาลัย คหกรรมศาสตร์ศึกษา

Abstract

The objectives of this study were to 1) create and optimize learning management plans using multimedia teaching on garland making to meet the efficiency standard criteria of 80/80, 2) develop students' skills of garland making after applying the learning management plans using multimedia teaching on garland making, and 3) examine students' satisfaction towards the use of the learning management plans using multimedia teaching on garland making. Cluster Random Sampling was performed on a total of 29 third year students in Home Economics Education, Faculty of Home

Economics Technology, Rajamangala University of Technology Krungthep, in the first semester of academic year 2020. The study was conducted using the one-group experimental research model before and after the experiment. The tools used to collect data were 1) 6 learning management plans of total 24 hours, 2) assessment forms of garland-making skills, and 3) a 15-item questionnaire with a 5-point scale on students' satisfaction towards the learning management plans using multimedia teaching on garland making. The data were analyzed using descriptive statistics such as percentage, mean, and standard deviation.

The findings research showed that 1) the learning management plans using multimedia teaching on garland making met the efficiency standard criteria of 80/80, showed the efficiency of 96.23/93.08. 2) for the development of students' skills of garland making after applying the learning management plans using multimedia teaching on garland making, all the students passed the exam representing 100 percent, with an average score of 108.56 out of 120 representing 90.46 percent which was more than the specified criteria. 3) the average students' satisfaction towards the use of the learning management plans using multimedia teaching on garland making was at the highest level.

Keywords : Learning Management Plans, Multimedia, Garland Making, Home Economics Education

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มีเจตนารมณ์มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบ การบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ [1] โดยแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ได้กำหนด วิสัยทัศน์(Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของ โลกศตวรรษที่ 21” นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กำหนดให้ การจัดการศึกษาต้องเป็นเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จุดหมายของหลักสูตรเป็นการเน้นการพัฒนาคน มีการปฏิรูป การเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ [2] จะเห็นได้ว่าการศึกษามีการพัฒนาไปตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมปัจจุบัน อย่างมีความสุข ดังนั้นในการพัฒนาคนไทยในยุคใหม่ จึงต้องเตรียมและสร้างความพร้อมต่อการเข้าสู่ยุคแห่งการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ในอนาคต ยุคศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2001-ค.ศ. 2100) ซึ่งจะเห็นว่าการศึกษาไทยได้ให้ความสำคัญต่อแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไปสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียน คือ “กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้” และ “ครูมิใช่ผู้มอบความรู้” แต่เป็น “ผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็กและเยาวชน” ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เน้นภาคปฏิบัติ การลงมือทำ การเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจของผู้เรียน [3] ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับการสอนหรือการถ่ายทอด จึงเปลี่ยนมาเป็น “การเรียนรู้” ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ขึ้นมาด้วยตนเอง โดยอาศัยแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ “สื่อการเรียนรู้” จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากในยุคปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารทำให้ผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนพัฒนาศักยภาพการคิดได้แก่ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ “สื่อการเรียนรู้” ควรเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นการจัดการเรียนรู้อยู่ในยุคศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ [4] ซึ่งการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาหรือผู้ที่สนใจต้องการศึกษาในด้านต่างๆ โดยในปัจจุบันการนำแนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสหวิชาการ เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเชื่อมโยงความรู้กับจินตนาการ เปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนจากรูปแบบที่เป็นนามธรรมไปสู่รูปธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นได้แก่ ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ และตรงต่อความต้องการ [5]

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอน พบว่า ควรเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะมากกว่าการสอนที่มีแต่เนื้อหา เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติมีความจำเป็นและมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในวิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยคิดวางแผนและลงมือปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ผู้เรียนมีการปฏิบัติ ฝึกทักษะ สามารถปฏิบัติเป็นขั้นตอน และสามารถนำไปใช้ได้ ในสถานการณ์

ต่าง ๆ ได้ [6] ทั้งนี้ทักษะปฏิบัติเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างมีขั้นตอน ที่ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้น ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด จะช่วยให้งานนั้นสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ [7]

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการร้อยมาลัย สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นรายวิชา วิชาชีพบังคับของหลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มีคำอธิบายรายวิชาดังนี้ ประวัติความเป็นมาของมาลัย การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการร้อยมาลัย รวมถึงวิธีใช้ที่ถูกต้อง เพื่อความปลอดภัยประเภทและชนิดของอูบะ ส่วนประกอบของมาลัย ประเภท ความหมายและการร้อยมาลัยรูปแบบต่างๆ การนำมาลัยไปใช้ในงานพิธีตามประเพณีแบบโบราณและปัจจุบัน การเก็บรักษาความสดของงานมาลัยให้พร้อมที่จะนำไปใช้ โดยนักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากรายวิชาดังกล่าวเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และยกระดับมาตรฐานของครอบครัว รวมทั้งเป็นวิชาที่ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ในการจัดการเรียนการสอนวิชาคหกรรมศาสตร์ วิชาการร้อยมาลัยเป็นรายวิชาที่ไม่มีมัลติมีเดียใช้ในการเรียนการสอน และรายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชาที่ผู้สอนจะต้องใช้วิธีการสอนแบบบอกขั้นตอนพร้อมการสาธิตวิธีการ นักศึกษาอาจจะมีข้อสงสัยหรือการไม่เข้าใจเกิดขึ้นในกรณีที่นักศึกษาขาดความตั้งใจหรือติดตามขั้นตอนการสาธิตและปฏิบัติตามครูผู้สอนไม่ทันหรือไม่เข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติ ทำให้นักศึกษาประสพปัญหาขึ้นงานไม่ทันตามขั้นตอน โดยประสบการณ์ของผู้สอนพบว่าสาเหตุของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการร้อยมาลัย มักเกิดจากการที่นักศึกษาไม่เข้าใจในขั้นตอนการทำงานจึงทำให้ชิ้นงานไม่สำเร็จหรือสำเร็จไม่ทันเวลา ทำให้มีผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงานยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

จากปัญหาและความสำคัญของปัญหาทำให้นักศึกษาสนใจที่จะพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย เนื่องจากเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ดังกล่าวมีหลายขั้นตอน และมีความซับซ้อน มัลติมีเดียจะเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการช่วยสอน โดยมีลำดับขั้นตอน ภาพพร้อมเสียงในขั้นตอนการปฏิบัติงาน และยังสามารถช่วยให้นักศึกษาที่เรียนไม่ทันในบางเนื้อหาได้ย้อนกลับมาทบทวนเนื้อหาได้ตลอดเวลา ทำให้นักศึกษาที่มีความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น แก้ปัญหาในการเรียนไม่ทันและการส่งงานไม่ทันเวลาของนักศึกษา และนักศึกษามีทักษะการปฏิบัติงานดีขึ้น อีกทั้งยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาในศักยภาพด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ ในด้านต่างๆ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ รวมไปถึงสติปัญญา และในส่วนของผู้สอนจะช่วยในการอำนวยความสะดวกในการสอนในและมีการนำเทคโนโลยีด้านต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ช่วยในการพัฒนาการสอนเป็นแหล่งสำหรับเรียนรู้ให้กับบุคคลอื่นๆ และสามารถพัฒนาหรือประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่นๆ ที่มีเนื้อหารายวิชาใกล้เคียง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัยของนักศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 108 คน ซึ่งลงทะเบียนเรียน ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วยนักศึกษา ห้องที่ 1 จำนวน 29 คน ห้องที่ 2 จำนวน 42 คน และห้องที่ 3 จำนวน 37 คนรวม 108 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ลงทะเบียนรายวิชาการร้อยมาลัย จำนวนทั้งสิ้น 29 คน ซึ่งเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้หน่วยห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีลักษณะภายในกลุ่มที่หลากหลายหรือมีความแตกต่างในทำนองเดียวกัน แต่ระหว่างกลุ่มมีความคล้ายคลึงกัน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 29 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัย ของนักศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย 2) ความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย

3. เนื้อหา

การศึกษากการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา โดยอ้างอิงเนื้อหาในหลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ รายวิชาการร้อยมาลัย ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 6 เรื่อง ได้แก่ มาลัยขำร่วยแบบที่ 1 มาลัยขำร่วยแบบที่ 2 มาลัยขำเดี่ยวแบบง่าย มาลัยขำเดี่ยวแบบยาก มาลัยสองขำแบบง่าย และมาลัยสองขำแบบยาก

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมเวลาทดลอง 24 ชั่วโมง

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย จำนวน 6 แผน จำนวน 24 ชั่วโมง 2) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัย และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาตามหลักสูตร

1.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ และเวลาเรียน รายวิชาการร้อยมาลัย

1.3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย จำนวน 6 แผน 24 ชั่วโมง

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน นำคะแนนที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยภาพรวมพบว่า คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.53

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสร็จสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. สื่อมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหา รายวิชาการร้อยมาลัย จากข้อมูลหลักสูตร ตำรา จากอินเทอร์เน็ตและคู่มือที่เกี่ยวข้องกับงานร้อยมาลัย เพื่อนำข้อมูลและเนื้อหา มาสร้างเป็นสื่อการสอนรูปแบบสื่อมัลติมีเดียประกอบการสอน

2.2 ศึกษาการผลิตมัลติมีเดียประกอบการสอน รายวิชาการร้อยมาลัย ที่ใช้ในการสอนอย่างละเอียด

2.3 ดำเนินการผลิตมัลติมีเดียประกอบการสอน รายวิชาการร้อยมาลัย บันทึกภาพเคลื่อนไหว ประกอบเสียงบรรยายเสียงดนตรี การตัดต่อที่มีความสมบูรณ์แล้วลงในแผ่นบันทึกภาพและเสียง

2.4 นำมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย พร้อมแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน นำคะแนนที่ได้จากการประเมิน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยภาพรวมพบว่า คุณภาพมัลติมีเดียอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25

2.6 นำมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย ที่เสร็จสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ข้อมูลพื้นฐานมัลติมีเดียดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน มัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย

ชื่อตอน	ความยาว(นาที)	ภาพหน้าปก	แหล่งข้อมูล
มาลัยชำร่วยแบบที่ 1	11.13		https://www.youtube.com/watch?v=PUrabcaH8mg&t=2s
มาลัยชำร่วยแบบที่ 2	12.37		https://www.youtube.com/watch?v=XWxoEQ8Ncni&t=114s
มาลัยชายเดี่ยวแบบง่าย	27.08		https://www.youtube.com/watch?v=oBhnC3DgDEQ
มาลัยชายเดี่ยวแบบยาก	23.29		https://www.youtube.com/watch?v=P-zX9fqHCqw
มาลัยสองชายแบบง่าย	20.31		https://www.youtube.com/watch?v=MmwHxBcxlC4
มาลัยสองชายแบบยาก	35.04		https://www.youtube.com/watch?v=qbWP1zWfa4E

3. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน การร้อยมาลัย มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และการสร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานรูปแบบบูรณาการที่ตี มีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ การเขียนข้อสอบ และการวิเคราะห์ข้อสอบจากตำราหรืองานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้รายวิชา สารระการการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และตารางกำหนดเกณฑ์การประเมิน

3.3 สร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน การร้อยมาลัย ให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน ซึ่งมีประเด็นการวัดทักษะการปฏิบัติงานจำนวน 5 ประเด็น ประกอบด้วย 1) การเลือกวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ 2) การใช้เก็บ บำรุงรักษาวัสดุ และเครื่องมือ อุปกรณ์ 3) การปฏิบัติงานตามขั้นตอนและเวลาที่กำหนด 4) การตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขผลงาน และ 5) คุณภาพของผลงานที่สำเร็จ แต่ละประเด็นมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rubric Score 4 ระดับ [8] ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์การให้คะแนน = ดีมาก 3 = ดี 2 = ปานกลาง และ 1 = ปรับปรุง ใช้ประเมินทักษะการปฏิบัติงานที่มีลักษณะเฉพาะในการประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียนหรือประเมินผลผลิต คะแนนรวม 20 คะแนน

3.4 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน การร้อยมาลัย เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเกณฑ์หรือเงื่อนไขการให้คะแนนประเมินทักษะปฏิบัติงาน โดยใช้สูตร IOC [8]

3.5 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติงาน ไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินทักษะปฏิบัติงาน โดยใช้วิธี Item Total Correlation ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.31 ถึง .94 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะปฏิบัติงาน ทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลการวิเคราะห์ได้แบบประเมินทักษะปฏิบัติงาน ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

3.6 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน การร้อยมาลัย ที่เสร็จสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

4.1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามขั้นตอน ดังนี้

4.2 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำราการวัดผลการศึกษา

4.3 วิเคราะห์กำหนดนิยามพฤติกรรมที่ต้องการวัดให้ชัดเจน

4.4 สร้างแบบสอบถามจำนวน 15 ข้อ

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป [9] แล้ววิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามความพึงพอใจกับข้อคำถาม พบว่า ข้อคำถาม 10 ข้อ มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00

4.6 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม โดยวิธีการ Item Total Correlation โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่า ได้ข้อคำถามที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.54-0.75

4.7 หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

4.8 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยใช้รูปแบบวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังทดลอง ผู้วิจัยสอนและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในช่วงการสอน รายวิชาการร้อยมาลัย สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในภาคการศึกษาที่ 1/2563 รายวิชาการร้อยมาลัย ใช้เวลาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง โดยดำเนินขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมสถานที่ในการทดลอง การเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย

2. ก่อนการทดลองผู้วิจัยได้ดำเนินการอัปเดตมัลติมีเดียลงในยูทูป และตรวจสอบการใช้งานของมัลติมีเดีย

3. ผู้วิจัยปฐมนิเทศนักศึกษาในห้องเรียน โดยชี้แจงและทำความเข้าใจให้นักศึกษาทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ในการสอนโดยใช้มัลติมีเดียประกอบการสอน

4. ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบมัลติมีเดีย โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และให้นักศึกษาดูภาพตัวอย่างชิ้นงาน ศึกษาใบงาน จากนั้นเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการร้อยมาลัยช่วยให้นักศึกษาดูพร้อมๆ กัน จากนั้นให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติทำตามขั้นตอนที่ได้ศึกษาจากคลิปวิดีโอ โดยผู้วิจัยจะควบคุมดูแลและชี้แนะถึงวิธีการทำเพื่อให้เกิดความถูกต้อง สวยงามมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยให้เวลานักศึกษาในการทำมาลัย เป็นเวลา 2 ชั่วโมง พร้อมให้นักศึกษาถ่ายรูปชิ้นงานและอธิบายวิธีการทำส่งท้ายชั่วโมงเรียน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยทำการประเมินนักศึกษาจากแบบประเมินทักษะในการปฏิบัติงาน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมใช้การจดบันทึกข้อมูลตามสภาพจริง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา เมื่อเรียนเสร็จแล้วให้นักศึกษาประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย จำนวน 10 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบสื่อมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย โดยใช้ E1/E2

2. ผลการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบสื่อมัลติมีเดีย โดยใช้ร้อยละค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. คะแนนที่ได้จากแบบประเมินวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดียโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

ก่อนเริ่มการวิจัยผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ขั้นตอนและรายละเอียดในการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูลรวมทั้งเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามปัญหาหรือข้อสงสัยต่าง ๆ ก่อนที่จะตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย และอธิบายให้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิในการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้และถ้าหากตัดสินใจเข้าร่วมวิจัยแล้วก็สามารถออกจากการศึกษาได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลต่อกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างใด ข้อมูลรายบุคคลที่ได้จากการศึกษาวิจัยจะถูกเก็บเป็นความลับ ตลอดการวิจัยกลุ่มตัวอย่างสามารถซักถามข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนการตรวจสอบข้อมูลของตนเองที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมไว้ ในการนำเสนอข้อมูลและเขียนรายงานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอในภาพรวมเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาเท่านั้น

ผลการวิจัย

ผลการประเมินประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัยสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ในภาคการศึกษา ที่ 1/2563 พบว่า เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย

ค่าประสิทธิภาพ	จำนวนผู้เรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
กระบวนการ (E ₁)	29	300	288.69	96.23
ผลลัพธ์ (E ₂)	29	60	55.85	93.08
E ₁ /E ₂		96.23/93.08		

จากตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 96.23/93.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

ผลการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย สำหรับนักศึกษา จำนวนทั้งหมด 29 คน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย

ทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัย	จำนวนผู้เรียน	คะแนนเต็ม	เกณฑ์	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1. การเลือกเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์	29	24	19	21.76	90.66	ดีมาก
2. การใช้ การเก็บรักษาเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์	29	24	19	21.52	89.66	ดีมาก
3. การปฏิบัติงานตามขั้นตอน	29	24	19	22.07	91.95	ดีมาก
4. การตรวจสอบ และปรับปรุงผลงาน	29	24	19	21.10	87.93	ดีมาก
5. ผลสำเร็จของงาน	29	24	19	22.10	92.10	ดีมาก
ภาพรวม	29	120	96	108.56	90.46	ดีมาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย สำหรับนักศึกษา จำนวนทั้งหมด 29 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษาทั้งหมด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 108.56 จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยทักษะด้านที่สูงที่สุดคือ ผลสำเร็จของงาน คิดเป็นร้อยละ 92.10 อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือด้านการปฏิบัติงานตามขั้นตอน คิดเป็นร้อยละ 91.95 อยู่ในระดับดีมาก และด้านการเลือกเครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 90.66 อยู่ในระดับดีมาก

ความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย

รายการประเมิน	N = 29		ระดับความพึงพอใจ
	(\bar{X})	S.D.	
1. ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการร้อยมาลัย	4.55	0.69	มากที่สุด
2. ช่วยให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การร้อยมาลัยมากขึ้น	4.53	0.57	มากที่สุด
3. ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.48	0.61	มาก
4. เนื้อหา ทำให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงจนเกิดทักษะความชำนาญ	4.69	0.47	มากที่สุด
5. เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอน มีรูปภาพชัดเจน เข้าใจง่าย	4.40	0.52	มาก
6. กิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัยมีความเหมาะสม	4.54	0.64	มากที่สุด
7. ใบความรู้ ใบงาน และคำสั่ง คำชี้แจงในการปฏิบัติกิจกรรม เป็นขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่ายไม่สับสน ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ	4.51	0.42	มากที่สุด
8. เป็นวิธีการเรียนที่น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ	4.46	0.51	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	N = 29		ระดับ ความพึงพอใจ
	(\bar{X})	S.D.	
9. นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาการร้อยละ	4.54	0.45	มากที่สุด
10. นักศึกษามีอิสระในการเรียนรู้	4.40	0.76	มาก
11. สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้	4.64	0.71	มากที่สุด
12. ประเมินผลการเรียนรู้ได้สอดคล้องเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.52	0.64	มากที่สุด
13. นักศึกษาพึงพอใจต่อเกณฑ์การให้คะแนนของกิจกรรมมากน้อยเพียงใด	4.50	0.61	มาก
14. การทดสอบในแต่ละเรื่องช่วยให้นักศึกษาทราบความก้าวหน้าของตนเอง และนักศึกษาได้ทราบคะแนนจากการปฏิบัติ	4.54	0.69	มากที่สุด
15. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ	4.62	0.64	มากที่สุด
ภาพรวม	4.53	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ มีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53 โดย 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดได้แก่ ด้านเนื้อหา ทำให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงจนเกิดทักษะความชำนาญ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 ด้านสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64 และด้านความพึงพอใจต่อวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.62 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 96.23/93.08

2. ผลการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานการร้อยละของนักศึกษา โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ จำนวนทั้งหมด 29 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษาทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 108.56 จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยทักษะด้านที่สูงที่สุด 3 อันดับคือ ผลสำเร็จของงาน รองลงมาคือด้านการปฏิบัติงานตามขั้นตอน และด้านการเลือกเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์

3. ความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ มีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดย 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดได้แก่ ด้านเนื้อหาทำให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงจนเกิดทักษะความชำนาญ ด้านสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ และด้านความพึงพอใจต่อวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มีประเด็นการอภิปรายต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 96.23/93.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ ได้สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง และจากการสอบถามปัญหาจากอาจารย์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผู้วิจัยนำปัญหาที่พบมาแก้ไข เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหา และการนำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยละ ให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแก้ไข และผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสม และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับมุกดา อามาตย์ [10] ได้ทำการ

พัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียวิชาพื้นฐานงานประดิษฐ์ เรื่อง ดอกไม้ประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลการประเมินระหว่างเรียน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.68 และผลการประเมินหลังเรียน มีค่าประสิทธิภาพเป็น 85.74 สอดคล้องกับ อนุพงษ์ ภูสีเสียว [11] ได้ทำการพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียการปักกลัดดอกไม้บนผลิตภัณฑ์เซมิกลัดติดเสื้อสุภาพสตรีสำหรับนักเรียน วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของสื่อการสอนมัลติมีเดียมีประสิทธิภาพเป็น 80.17 / 87.31 แสดงว่าสื่อการสอนมัลติมีเดียมีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักศึกษา ที่เรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย พบว่า นักศึกษา จำนวนทั้งหมด 28 คน มีทักษะการปฏิบัติงานการร้อยมาลัย ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษาทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 108.56 จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีขั้นตอนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานตามทีละขั้น เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึกทำซ้ำจนเกิดความชำนาญ เมื่อกระทำได้ถูกต้อง ก็จะเกิดความภาคภูมิใจในผลงาน แต่ถ้าทำผิดก็สามารถแก้ไขความเข้าใจได้ด้วยตนเอง จากลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับกฎแห่งการเรียนรู้ของฌ็องฌัก กอแลง [12] ที่กล่าวว่า เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้ว หากได้รับการฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญและเป็นความเคยชินจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ยิ่งฝึกมากเท่าใดก็ยิ่งถูกต้องเท่านั้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมกลุ่มของนักศึกษาแต่ละกลุ่มขณะปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่เรียน พบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้ตามกระบวนการทำงาน ผลงานที่สร้างขึ้น ถูกต้องมีคุณภาพ มีความสวยงามและสามารถปฏิบัติงานตามรายงานประเมินได้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา แคมมณี [13] กล่าวว่า การเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาความรู้ด้วยตนเองจนค้นพบความรู้ และรู้จักสิ่งทีค้นพบ เรียนรู้วิเคราะห์ต่อจนรู้ว่าจริงว่าลึก ๆ แล้วสิ่งนั้นคืออะไร มีความสำคัญมากน้อยเพียงไร และศึกษาค้นคว้าให้ลึกซึ้งลงไปถึงรู้แจ้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรชัย โสภานุบุตร [14] ได้ทำการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียประกอบการสอนรายวิชา ง30275 งานจัดดอกไม้เชิงพาณิชย์หน่วยที่ 6 เรื่องการจัดดอกไม้เบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนไชยฉิมพลีวิทยาคม จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการปฏิบัติชิ้นงานการจัดดอกไม้รูปแบบต่าง ๆ ทั้ง 8 รูปแบบ ตามมัลติมีเดียประกอบการสอนมาทำการวิเคราะห์ตามเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานรูปแบบบูรณศาสตร์อยู่ในระดับดีมาก

3. ความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย มีระดับความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบมัลติมีเดีย รายวิชาการร้อยมาลัย ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับนักศึกษา ที่มีเนื้อหาและขั้นตอนไม่ยากจนเกินไป มีภาพประกอบสวยงาม ชัดเจนตลอดจนหลักการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับทิพภาภรณ์ ทนงค์ [15] ได้ทำการพัฒนามัลติมีเดีย เรื่อง การเย็บตะเข็บผ้าพื้นฐาน วิชาการงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อมัลติมีเดีย เรื่อง การเย็บตะเข็บผ้าพื้นฐาน วิชาการงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศศิณิศา พัชรธนโรจน์และคณะ [16] ได้ทำการพัฒนามัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี อำเภอมะแมง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในภาพรวมของนักเรียนที่มีต่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก สอดคล้องกับพงศ์พิสุทธิ์ นุวัตติวงศ์ [17] ได้ทำการศึกษาการสร้างสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน เรื่อง การประดิษฐ์บายศรีปากชามระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและนักเรียนมีความพึงพอใจในการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ก่อนทำการสอนผู้สอนควรกำชับให้นักศึกษาไปงาน ศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานมาล่วงหน้าก่อน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เข้าใจง่าย ในกรณีทีนักศึกษาไม่เข้าใจและไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ผู้สอนควรให้คำแนะนำและดูแลอย่างใกล้ชิด

1.2 ผู้สอนควรเตรียมความพร้อมก่อนทำการสอนทุกครั้ง เช่น การทบทวนเนื้อหา การปฏิบัติชิ้นงาน การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ สละเวลาเสริมหรือเสริมความรู้ให้นักศึกษาที่ปฏิบัติงานไม่ทันเวลาหรือปฏิบัติงานตามเพื่อนไม่ทันในช่วงเวลาที่เหมาะสม

1.3 ขณะที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ ผู้สอนควรมีการประเมินการปฏิบัติงานเป็นระยะ หรือสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาทำการพัฒนาและปรับปรุงมัลติมีเดียให้มีคุณภาพดีขึ้น

1.4 ผู้สอนควรเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ ดอกไม้ ใบไม้ ให้มีความใกล้เคียงกับตัวอย่างที่นำเสนอในมัลติมีเดีย เพื่อที่จะไม่ทำให้นักศึกษาเกิดความสับสนในเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการปรับใช้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกอบการสอนในรายวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาการแกะสลักผัก ผลไม้ วิชางานใบตอง

2.2 ควรศึกษาวิจัยกับผู้เรียนกลุ่มอื่นๆ เช่น นักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจงานประดิษฐ์ หรือ การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ผลิตภัณฑ์ประกอบการสอน

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เรียบเรียงจากงานวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาวิชาชีพครู และครูสถาบันการอาชีวศึกษา สาขาคหกรรม โดยได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ประจำปีงบประมาณ 2563

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค; 2560.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด; 2553.
- [3] เจมส์ เบลลินกา. ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. (วรวจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, แปล). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ผลิผล การพิมพ์; 2554.
- [4] วิจารย์ พานิช. วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์; 2555.
- [5] ไพฑูรย์ พิมพ์ดี และคณะ. การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 ศตวรรษที่ 21. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม 16(2), 199 –206; 2560.
- [6] ญญา สังข์ภิรมย์ และสุคนธ์ สินธพานนท์. สุดยอดวิธีการสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยีนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์; 2550.
- [7] เดชา จันทัด. เอกสารประกอบการสอน วิชา 0506716 สัมมนาหลักสูตรและการสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2551.
- [8] Mertler, Craig A. Action research : improving school and empowering educator. 5th ed. United States of America. SAGE Publications, Inc.; 2017.
- [9] มาเรียม นิลพันธุ์. วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2558.
- [10] มุกดา อามาศย์. การพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดีย วิชาพื้นฐานงานประดิษฐ์ เรื่องดอกไม้ประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2562.
- [11] อนุพงษ์ ภูสีเชียว. การพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียการปักกลัดดอกไม้บนผลิตภัณฑ์ขนมกลัดติดเสื้อสุภาพสตรีสำหรับนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2563.
- [12] ณัฐกร สงคราม. การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2554.
- [13] ทิศนา แหมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2558.
- [14] พงษ์ โสภานุบุตร. การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียประกอบการสอน รายวิชา ง30275 งานจัดดอกไม้เชิงพาณิชย์ หน่วยที่ 6 เรื่องการจัดดอกไม้เบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนไชยฉิมพลีวิทยาคม จังหวัดกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2562.
- [15] ทิพภรณ์ ทนงค์. การพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เรื่องการเย็บตะเข็บผ้าพื้นฐาน วิชาการงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม). [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2562.
- [16] ศศิณิศา พัชรธนโรจน์, พิมพ์ชนก สุวรรณศรี, และศิริกรณ ก้นขัติ. การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2563;1:116-145.
- [17] พงศ์พิสุทธิ์ นุวัตติวงศ์. การสร้างสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน เรื่อง การประดิษฐ์บายศรีปากชามระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2560.

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอน แบบโครงการสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

Applying of Hi/Scope Method Learning Activities for Project Approach Teaching Skill Development for Students in the Early Childhood Program

พรพรรณ เพ็งผล
Pornpun Pengpol

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: police.teacher10@gmail.com

Received: 15 June 2022; Revised: 01 August 2022; Accepted: 29 August 2022

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่ได้รับจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope และนำไปปรับใช้ในการสอนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 54 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการทดลองเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope แบบวัดประเมินทักษะการสอนแบบโครงการ จำนวน 3 ทักษะ แบบประเมินความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิธีการดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สาเหตุที่ใช้วิธีนี้เนื่องจากนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 จะต้องออกฝึกสอนในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนที่ใช้แนวการสอนแบบโครงการ และการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope จากนั้นศึกษาคู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2560 (3 – 6 ปี) และตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope สร้างแผนการสอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการจำนวน 24 กิจกรรม นำแผนการจัดกิจกรรมการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ตรวจและนำมาแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้ผลการทดสอบการวัดทักษะการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 ทำการดำเนินการทดลองในกิจกรรมการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการ ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน ในวันจันทร์-วันพฤหัสบดี วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้ง 24 กิจกรรม เมื่อดำเนินการทดลองครบ 6 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบทักษะการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 เป็นชุดเดียวกับแบบทดสอบที่ใช้ก่อนการทดลอง นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาปฐมวัยมีทักษะการสอนแบบโครงการสูงขึ้นทั้ง 3 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะการวางแผนการสอน ($\bar{X}=4.33$) สูงกว่าก่อนทำกิจกรรม ($\bar{X}=2.56$), 2) ทักษะการปฏิบัติการสอน ($\bar{X}=4.17$) สูงกว่าก่อนทำกิจกรรม ($\bar{X}=2.61$), 3) ทักษะการทบทวนการสอน ($\bar{X}=4.06$) สูงกว่าก่อนทำกิจกรรม ($\bar{X}=2.39$)

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope ทักษะการสอนแบบโครงการ, นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

Abstract

The objective of this study was to develop the project-approach-teaching method of the students in early childhood education by using and applying the Hi/Scope instructional package to teach 54 preschool children selected by purposive sampling. The experiment was carried out within a period of 8 weeks, with 3 sessions per week, 40 minutes per session, for a total of 24 sessions. The research instruments were the Hi/Scope instructional package, the 3-skill-

project-approach teaching evaluation form, and the preschool children's satisfaction survey for the project-approach teaching method of the students in early childhood education.

Step 1: The researcher selected the field of study, which was composed of senior students from the faculty of early childhood education, by using purposive sampling. As those students are required to complete a teaching internship at schools that use the project approach and the Hi/Scope teaching method for the early childhood curriculum, B.E. 2560 (three to six years old), and an example of an early childhood experience plan, the department of academic affairs, the ministry of education, as well as studying documents, textbooks, and research related to Hi/Scope instructional packages. Then 24 instructional packages are developed for the project approach. Lastly, I presented my work to three professionals for reviews and comments.

Step 2: The researcher improves the project approach teaching skill by using the results of the project approach and Hi/Scope teaching evaluation of senior students from the faculty of early childhood education. It was rehabilitated for six weeks. Monday through Thursday, four days a week. In total, 24 activities pre-post-test evaluation was done after a 6 week experimental period. The data was analyzed to prove the hypothesis.

The results of this study showed that the students in early childhood education have higher skills as follows:

1. Lesson planning skill (\bar{X} =4.33) compared to pre-test (\bar{X} =2.56),
2. Teaching skill (\bar{X} =4.17) compared to pre-test (\bar{X} =2.61),
3. Revising skill (\bar{X} =4.06) compared to pre-test (\bar{X} =2.39)

Keywords : Hi/Scope Instructional Package, Project-Approach Teaching Skill, Students in Early Childhood Education

บทนำ

การจัดการศึกษาปฐมวัยต้องพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี ให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย [1]

การสอนแบบโครงการ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นตัวดำเนินกิจกรรม ซึ่งเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 และด้วยความคิดริเริ่มของ วิลเลียม เฮอร์ด คิลแพทริก (William Heard Kilpatrick) ครูสอนภาษาที่เป็นบุคคลสำคัญในขบวนการพัฒนาการศึกษาในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ซึ่งได้ขยายรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงการนี้ โดยนำแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักปฏิรูปการศึกษาคนสำคัญ ซึ่งให้ความสำคัญกับประสบการณ์ของเด็ก ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกลุ่มปฏิบัติการ ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติอย่างเป็นกระบวนการ และมุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้และเกิดองค์ความรู้ด้วยตัวเอง เข้ามาร่วมด้วย ทำให้กลายเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับความนิยมไปทั่วโลก [2] หลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบโครงการนั้น คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยความลุ่มลึกตามความสนใจ ผ่านกระบวนการคิดและแก้ปัญหาจากตัวของผู้เรียนเอง จนได้คำตอบที่ต้องการเพื่อนำเสนอสิ่งที่เรารู้มาเสนอต่อผู้อื่น โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการเท่ากับปริมาณเนื้อหาและเพียงพอต่อความสนใจของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวก ซึ่งในรายวิชา กระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย 2 ของนักศึกษาสาขารัฐบาลศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย ชั้นปีที่ 4 พบว่า นักศึกษาสาขารัฐบาลศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มีทักษะการจัดการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับพอใช้ นักศึกษายังขาดการวางแผนการสอน การวางแผนการเตรียมอุปกรณ์ ที่เป็นขั้นตอนแบบชัดเจน ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนจึงสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการในระดับนักศึกษาสาขารัฐบาลศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยชั้นปีที่ 4 และได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope มาใช้ในการพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการขึ้น

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น การพัฒนาทักษะการสอนแบบแบบโครงการสำหรับนักศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยนั้นว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการเรียนแบบกลุ่มเล็ก ๆ ฝึกให้นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหา การวางแผนการเรียนการสอนที่ต้องใช้ในห้องเรียนของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/scope ให้ผู้เรียนมีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จของกลุ่มซึ่งการเรียนรู้แบบโครงการโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/scope ผู้สอนจะต้องพยายามใช้กลยุทธ์วิธีให้ผู้เรียนได้ใช้การประมวลสิ่งที่เกิดจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบความรู้เพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ[3]การจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยใช้กระบวนการกลุ่มผู้สอนจะต้องเลือกการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กใน

ระดับปฐมวัย และนักศึกษาจะต้องมีความพร้อมที่จะร่วมกันทำกิจกรรม เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้เมื่อสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายเดียวกัน นั่นคือ การเรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ[4] จากการศึกษาเปรียบเทียบเด็กปฐมวัย 3 กลุ่ม ซึ่งเรียนรู้ตามแนวทางที่แตกต่างกันคือ กลุ่มที่ครูสอนโดยตรง กลุ่มที่อยู่ในเนอร์สเซอร์รี่แบบเดิม และกลุ่มไฮสโคป ติดตามตั้งแต่เล็กจนถึงอายุ 29 ปี ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า เด็กกลุ่มที่เรียนด้วยแนวไฮสโคปนั้นพบปัญหาพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์น้อยกว่า 2 กลุ่มแรก เป็นผลพิสูจน์ว่าการศึกษาตามแนวทางนี้ช่วยป้องกันอาชญากรรม เพิ่มพูนความสำเร็จทั้งการศึกษาและการดำเนินชีวิตได้ [5]

หลักการทั่วไปของการจัดการเรียนรู้แบบ High Scope การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก (Adult-Child interaction) กระบวนการเรียนรู้แบบไฮสโคปในการการวางแผน-ปฏิบัติ-ทบทวน กระบวนการเรียนรู้แบบไฮสโคปเป็นกระบวนการวางแผนการปฏิบัติและทบทวน เป็นการคิดและการทำงานของผู้เรียนตามที่วางแผนเอาไว้ อาจารย์ผู้สอนจะสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนโดยการกระตุ้นความคิดด้วยการตั้งคำถามให้ผู้เรียนคิดและตัดสินใจทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดเพื่อวางแผนปฏิบัติและทบทวนด้วยกันเป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็ก ทำให้ผู้เรียนมั่นใจในตนเองจนสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เป็นผลงานที่ตั้งใจโดยใช้ขั้นตอนการวางแผน (Plan), การปฏิบัติตามแผน (Do), และการทบทวนงาน (Review) ผ่านการกระทำ. การจัดการศึกษาแบบไฮสโคปจะสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ได้ประสบการณ์ที่ดี การคิดเองและตัดสินใจลงมือทำอย่างเป็นอิสระ [6]

ทั้งนี้ในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope จะส่งเสริมให้นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยมีส่วนร่วมหรือดำเนินการในการทำกิจกรรมได้มากที่สุด อาจารย์เป็นผู้แนะนำเนื้อหาและประสบการณ์เพื่อให้นักศึกษาค้นพบความรู้ด้วยตนเอง การที่อาจารย์จะช่วยพัฒนาทักษะที่พึงประสงค์ให้แก่ นักศึกษาทางด้าน การวางแผน การลงมือทำ การทบทวนสิ่งที่ได้ทำไปแล้ว สามารถทำได้โดยการจัดประสบการณ์ด้วยการร่วมกันทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม และการที่นักศึกษาทำร่วมกันเป็นกลุ่ม อาจจะทำงานร่วมกันหรือหรือไม่ทำงานร่วมกันโดยตรง นักศึกษาจะเรียนรู้ทักษะทางสังคมในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ได้รับการถ่ายทอดมารยาทและกติกากฎทางสังคม เกิดความมีวินัยในตนเอง เกิดสำนึกความรับผิดชอบต่อสมาชิกอื่นในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ เพียเจต์ (Piaget) ที่กล่าวว่า การที่ผู้เรียนได้เล่นหรือทำงานร่วมกัน จะทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ผู้เรียนได้มีโอกาสได้เรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจผู้อื่น [7]

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope ให้กับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยนั้น เป็นชุดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เป็นการเน้นการจัดการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านสื่อของจริงที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับหน่วยการจัดประสบการณ์[8] ชุดกิจกรรมเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นหรือจัดทำให้กับผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะ ให้แก่ ผู้เรียน โดยมีโจทย์ ปัญหาและคำชี้แจง ให้แก่ผู้เรียนฝึกทักษะในด้านต่างๆ สามารถจัดกิจกรรมได้หลายกิจกรรมด้วยกัน เช่น การเล่านิทาน การสืบค้นหาข้อมูล การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกลุ่มเล็กและมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบให้กับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยเพราะการเรียนรู้ผ่านชุดกิจกรรมตามแนวคิด Hi/Scope เป็นสิ่งที่ใกล้ชิดของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย [9]

ดังนั้นผู้วิจัยจึงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยให้บรรลุตามเป้าหมาย การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยจึงมีความจำเป็นและต้องส่งเสริมพัฒนาให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้คิดแก้ปัญหา คิดวางแผนในการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กปฐมวัยได้รับความรู้และสนุกสนานกับการเรียนไปพร้อมกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยเพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่เด็กในการพัฒนาความพร้อมทุกๆด้าน และสามารถพัฒนาทักษะการสอนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยที่ได้รับไปต่อยอดในการสอน การจัดการกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยที่ได้รับจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope และนำไปปรับใช้ในการสอนของนักศึกษาเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ภาคการศึกษา 2563 จำนวน 54 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ตัวแปรต้น คือ การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope
2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาในรายวิชา 1074306 กระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย 2

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ในวันจันทร์-วันพุธ วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้ง 24 กิจกรรม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลองของการวิจัย One-Group Pretest-Posttest Design

	การทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรม	การดำเนินใช้ชุดกิจกรรม และการจัดกิจกรรม	การทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรม
	T1	X	T2
เมื่อ	T1 แทน การทดสอบก่อนใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope	X แทน การดำเนินการการใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope และจัดการสอนแบบโครงการ	T2 แทน การทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการ จำนวน 24 แผน ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ในวันจันทร์-วันพุธ วันละ 1 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการสอนแบบโครงการ ดังนี้ ระยะเวลาที่ 1 การเริ่มต้นโครงการ ระยะเวลาที่ 2 ขั้พัฒนาโครงการ ระยะเวลาที่ 3 ขั้สรุป

แผนการจัดการเรียนรู้ได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็น IOC (Index of Item Objective Congruence : IOC) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 3.70- 4.00 อยู่ในระดับมาก

2. แบบวัดทักษะการสอนแบบโครงการ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผน (Plan) / 2) ปฏิบัติ (Do) / 3) การทบทวน (Review) ด้านละ 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 12 ข้อ

แบบวัดทักษะการสอนแบบโครงการได้รับการตรวจสอบความสอดคล้องเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์โดยใช้สูตร IOC แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาปฐมวัยต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการจำนวน 10 ข้อ คำถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาครุศึกษามีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการ ได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็น IOC (Index of Item Objective Congruence : IOC) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 - 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยใช้ผลการทดสอบการวัดทักษะการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4
2. ผู้วิจัยทำการดำเนินการทดลองในกิจกรรมการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการ ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ในวันจันทร์-วันพุธ วันละ 1 ชั่วโมง รวมทั้ง 24 กิจกรรม

- เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้แบบทดสอบทักษะการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 เป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบที่ใช้ก่อนการทดลอง
- นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด นักศึกษามีทักษะการสอนแบบโครงการสูงขึ้นหลังจากใช้ชุดกิจกรรม ทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะการวางแผนการสอน ก่อน (\bar{X} = 2.56) หลัง (\bar{X} = 4.33) / ทักษะการปฏิบัติการสอนก่อน (\bar{X} = 2.61) หลัง (\bar{X} = 4.17) / ทักษะการทบทวนการสอน ก่อน (\bar{X} = 2.39) หลัง (\bar{X} = 4.06) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการสอนแบบโครงการโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม

ทักษะการสอนแบบโครงการ	คะแนนเต็ม	ก่อนใช้ชุดกิจกรรม		หลังใช้ชุดกิจกรรม	
		\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
ทักษะการวางแผนการสอน	5	2.56	.51	4.33	.69
ทักษะการปฏิบัติการสอน	5	2.61	.50	4.17	.71
ทักษะการทบทวนการสอน	5	2.39	.50	4.06	.73
รวม	15	7.56	1.20	12.56	1.40

2. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope

รายการ	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. อาจารย์ชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope	2.78	.43	มาก
2. อาจารย์แบ่งกลุ่มนักศึกษาโดยละเอียดความสามารถอย่างเหมาะสม	2.89	.32	มาก
3. อาจารย์ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักศึกษาในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	2.89	.32	มาก
4. ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา	2.83	.38	มาก
5. เนื้อหา ภาษา รูปแบบตรงกับความสนใจ และความต้องการของนักศึกษา	2.83	.38	มาก
6. เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายากและการจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	2.94	.24	มาก
7. นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและอธิบายความรู้ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง	2.89	.32	มาก
8. นักศึกษาได้ฝึกทักษะ 3 ด้าน คือ การวางแผน, การปฏิบัติ, การทบทวน	2.94	.32	มาก
9. การประเมินผลมีการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคล และกลุ่ม	2.89	.32	มาก
10. มีการประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักศึกษา	2.89	.32	มาก
รวม	2.88	.09	มาก

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี อภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการสอนแบบโครงการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope พบว่า ทักษะการสอนแบบโครงการของนักศึกษาปริญญาตรีหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถอภิปรายผลได้ว่า ทักษะการสอนแบบโครงการสูงขึ้นเนื่องจากการได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการทักษะการวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การทบทวนการสอนให้กับเด็กปริญญาตรีได้อย่างชัดเจน นำไปปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของตนเองให้มีคุณภาพมากขึ้นและนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานในชีวิตจริงได้ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นวางแผนการสอน เป็นขั้นตอนที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกการวางแผนของตนเองในการเตรียมการสอน ได้ใช้ทักษะการคิดเพื่อเตรียมการใช้กิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิดและแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจในการวางแผนงาน โดยนำเสนอการวางแผนของตนเองให้กับคุณครูประจำชั้นและกลุ่มผ่านแผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณาท รักสกุลไทยและคณะ ที่กล่าวว่า ขั้นตอนการวางแผน (Plan) เป็นกระบวนการคิดของผู้เรียนที่กำหนดเป้าหมายของการกระทำ มีความคาดหวังต่อกิจกรรมนั้น โดยการวางแผนขึ้นอยู่กับอายุ ความสามารถในการสื่อสาร การใช้ภาษา การวางแผนเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนความคิด การเลือก และความชัดเจนในการตัดสินใจพร้อมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง เพราะสามารถควบคุมตนเองให้สนใจในกิจกรรมดังที่ตนเองได้วางแผนไว้ [10]

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการปฏิบัติการสอน เป็นขั้นตอนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำอย่างมีจุดมุ่งหมายตามแผนที่วางไว้ และทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการทำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการที่เรียนรู้อย่างลุ่มลึกในเรื่องที่ผู้เรียนให้ความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรี ผลโยธินและคณะ ที่กล่าวว่า ขั้นตอนการปฏิบัติ/การทำงาน (Do/Work) คือ ขั้นตอนการทำงาน เป็นช่วงที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และแก้ปัญหาอย่างมีจุดมุ่งหมาย ตั้งใจและได้เรียนรู้ตามประสบการณ์สำคัญ ช่วงเวลาการทำงาน เป็นช่วงที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ค้นพบสิ่งใหม่ๆ ต้องเลือก และตัดสินใจ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ทำงานอย่างจริงจัง [11]

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นทบทวน เป็นตอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทบทวนผลที่ได้รับจากการลงมือกระทำ ผู้เรียนจะเกิดความรู้สึกภูมิใจในผลงาน ความกล้าแสดงออกที่จะเล่าประสบการณ์ต่างๆ ให้ครูและเพื่อนฟัง ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณาท รักสกุลไทยและคณะ กล่าวว่า ขั้นตอนการทบทวน (Review) คือ ช่วงที่นักศึกษาได้สะท้อนการพูดคุย และการนำเสนอสิ่งที่ผู้เรียนทำ ผู้เรียนได้วางแผนและลงมือปฏิบัติจริงไปเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนสามารถเล่าเรื่องบรรยายส่วนที่สำคัญ และสามารถแสดงความรู้สึกให้ผู้อื่นเห็นได้ ผู้เรียนจะได้คิดย้อนกลับไปถึงอดีต ทบทวนถึงเป้าหมายเดิมที่เราตั้งเป้าหมายไว้ทำให้ผู้เรียนได้มีเวลาพิจารณาสิ่งที่ผู้เรียนคิดไว้ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ถือเป็นทักษะที่สำคัญที่เป็นรากฐานระเบียบวินัยในตนเอง [12]

2. ผลการวิจัยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาครูปฐมวัยที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักศึกษาปฐมวัยหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายากและการจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียนและนักศึกษาได้ฝึกทักษะ 3 ด้าน คือ การวางแผน, การปฏิบัติ, การทบทวน ($\bar{X} = 2.94$) รองลงมาคือ อาจารย์แบ่งกลุ่มนักศึกษาโดยละเอียดความสามารถอย่างเหมาะสม, ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักศึกษาในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง, นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและอธิบายความรู้ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง, การประเมินผลมีการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคล และกลุ่มมีการประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.89$) และนักศึกษาให้คะแนนอาจารย์ในการชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope ค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 2.78$) ซึ่งคะแนนค่าเฉลี่ยที่เกิดขึ้นได้รับการตอบสนองตามที่นักศึกษาต้องการและเกิดความรู้สึกที่ดีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope เพื่อพัฒนาทักษะการสอนแบบโครงการสอดคล้องกับ วัฒนา มัคคสมัน กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบโครงการเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นความสำคัญกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการเลือกเรื่องที่จะเรียน เลือกวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและให้ออกาสผู้เรียนที่จะเรียนรู้ตามความคิดและวิธีการของตนเอง [13] การสอนการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง แสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการกระทำ กิจกรรมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ตนเองสนใจเป็นการฝึก การสังเกตสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว รู้จักแยกแยะสิ่งที่พบเห็นที่พบเห็น จึงเกิดการเรียนรู้และผ่านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้ทั้ง 3 ระยะ ซึ่งสอดคล้องกับ Seefeldt and Babour (1994; อ้างถึงในกุหลาบตันติผลาชีวะ, 2551: 47 [14])

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 พัฒนาชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope ที่ส่งเสริมทักษะการสอนแบบโครงการให้กับนักศึกษาปฐมวัย เป็นการสอนที่อาจารย์ผู้สอนต้องเตรียมการสอน เตรียมสื่อ และวัสดุให้พร้อมก่อนการสอนและต้องทำการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน เป็นเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

1.2 อาจารย์ต้องมีทักษะในการตั้งคำถามและการใช้ภาษาในการสื่อสารให้ความรู้เกี่ยวกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope ที่ส่งเสริมทักษะการสอนแบบโครงการที่ถ่ายทอดความเข้าใจ เพราะการเรียนตามแนวคิดไฮสโคป อาจารย์จะต้อง

คอยกระตุ้นผู้เรียนด้วยคำถาม เพื่อให้ นักศึกษา ได้คิดวางแผนและแก้ปัญหาตลอดการเรียน เพื่อนำไปปรับใช้จริงในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope ที่สามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้การสอนในรูปแบบการสอนอื่นๆได้ เช่น การสอนภาษาธรรมชาติ , การสอนแบบวอลดอร์ฟ,การสอนแบบมอนเตสซอรี เพื่อให้ นักศึกษา ได้รับความรู้และนำไปปรับใช้ให้กับเด็กปฐมวัยในชั้นเรียนได้

2.2 ควรมีการพัฒนาชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Hi/Scope ที่ส่งเสริมทักษะการสอนแบบโครงการ เพื่อนำไปใช้และเผยแพร่ให้กับคุณครูปฐมวัยได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย.กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ; 2560.
- [2] นรรัตน์ ฝั้นเชียร. นวัตกรรมการสอนแบบโครงการ Project Approach.กรุงเทพมหานคร; 2562
- [3] พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์.การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและแนวคิดเทคนิคการสอน2.กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ; 2544.
- [4] สุคนธ์ สิ้นธนานนท์.สุดยอดวิชาการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมนำไปสู่การจัดการเรียนของครูยุคใหม่กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์ ;2550.
- [5] แบลน พอร์ คิตส์. การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.กรุงเทพมหานคร; 2562
- [6] Piaget,J .The moral judgement of the child. New York: Collier Books; 2001.
- [7] พัชรี ผลโยธินและคณะ.การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย: ตามแนวคิดไฮสโคป.กรุงเทพมหานคร; 2560
- [8] เอรารวรรณ ศรีจักร. การพัฒนาทักษะการสอนแบบไฮสโคปของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบชุดฝึกทักษะ.[ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร; 2560.
- [9] นฤมล เนียมหอม. การสอนแบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัย ห้องเรียนครูแมว.กรุงเทพมหานคร: 2562.
- [10] วรนาท รักสกุลไทยและคณะ.เด็กปฐมวัยกับการเรียนรู้แบบโครงการ.นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2550.
- [11] พัชรี ผลโยธินและคณะ.การเรียนรู้ของเด็กไทยตามแนวคิดไฮสโคป.กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง; 2543.
- [12] วรนาท รักสกุลไทยและคณะ.เด็กปฐมวัยกับการเรียนรู้แบบโครงการ.นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2550.
- [13] วัฒนา มัคคสมัน.รูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการสำหรับเด็ก.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา; 2552.
- [14] กุลยา ตันติผลาชีวะ. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค; 2551.

ความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ และความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์ เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (OMNI-CHANNEL) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

Trust Perception Experience Value and Patronage Intention of Herbal Cosmetics Product in Omni-Channel of Consumers in Meaung District, Phitsanulok Province.

พรกนก เพลินสุข*, ลัสดา ยาวิละ และรัตนา สิทธิอ่วม
Pornkanok Ploensuk*, Lasda Yawila and Rattana Sittioum

สาขาวิชาการจัดการประยุกต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก 65000
Applied Management Program, Faculty of Management Science, Phibunsongkhram Rajabhat University, Phitsanulok
65000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: noey.ploensuk@gmail.com

Received: 21 October 2021, Revised: 24 January 2022, Accepted: 24 May 2022

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความไว้วางใจ และการรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ความไว้วางใจด้านความสามารถ (X_1) ความซื่อสัตย์ (X_2) และความเมตตากรุณา (X_3) ส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 79.9 ดังสมการ ความตั้งใจสนับสนุน = $0.235 (X_1) + 0.373 (X_2) + 0.396 (X_3)$ ส่วนการรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ พบว่า คุณค่าทางอารมณ์ (X_1) คุณค่าทางสังคม (X_2) และด้านคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 (X_3) ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 79.7 ดังสมการ ความตั้งใจสนับสนุน = $0.375 + 0.363 (X_1) + 0.142 (X_2) + 0.438 (X_3)$

คำสำคัญ : ความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ ความตั้งใจสนับสนุน ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ

Abstract

The purpose of this study was to study the trust perception and experience value affecting the patronage intention of Herbal Cosmetics Product in Omni-Channel of Consumers in Meaung District, Phitsanulok Province. Data collection was performed using questionnaires in a sample of 385 samples with conveniently randomized sampling. Data analysis were conducted with descriptive statistics, including: frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis. The results showed that: Trust that consisted of competence (X_1), honesty (X_2) and compassion (X_3) all positively affecting the patronage intention of Herbal Cosmetics Product in Omni-Channel of Consumers in Meaung District, Phitsanulok Province, statistically significant that 0.05 can predict 79.9%, as the support intention equation = $0.235 (X_1) + 0.373 (X_2) + 0.396(X_3)$. The perception experience value as well as the perception emotional value (X_1), social value (X_2) and value from the five senses (X_3), all positively affecting the patronage intention of Herbal Cosmetics Product in Omni-Channel of Consumers in Meaung District, Phitsanulok Province, statistically significant that 0.05 can predict 79.7%. as shown in the equation: Supportive intention = $0.375 + 0.363 (X_1) + 0.142 (X_2) + 0.438 (X_3)$.

Keywords : Trust Perception, Experience Value, Patronage Intention, Omni-Channel

บทนำ

ในยุคสังคมดิจิทัลได้มีการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์เข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น ผลการสำรวจผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย พบว่า มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2560 คิดเป็นอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 96.0 นอกจากนี้ยังพบว่า ประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย รวดเร็ว สามารถตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ในทุกความต้องการ ทุกเวลาและทุกสถานที่รวมถึงการที่อุปกรณ์เคลื่อนที่ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์มีราคาถูกลงมาก ทุกเพศทุกวัยสามารถจับจองเป็นเจ้าของได้โดยง่าย [1] การสื่อสารที่มีการพัฒนามากขึ้นนี้ทำให้สื่อออนไลน์ได้กลายมาเป็นหนึ่งในช่องทางในการสื่อสารที่นิยมเป็นอย่างมาก ผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ มีแนวโน้มในการเลือกใช้สื่อรูปแบบนี้มากขึ้นในการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการส่งเสริมทางการตลาด เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้บริโภค ซึ่งในบางธุรกิจสื่อออนไลน์กลายเป็นช่องทางหลักในสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการและผู้บริโภค [2] จึงทำให้เกิดการตลาดดิจิทัล (Digital marketing) ที่ทำให้ผู้บริโภคเข้าถึงได้ง่าย ไม่จำกัดสถานที่และเวลา เป็นทางเลือกหนึ่งในการสร้างการรับรู้ให้เกิดขึ้นกับกลุ่มธุรกิจใหม่ๆ ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากได้โดยตรง ด้านการตลาดแบบช่องทางไร้รอยต่อหรือช่องทางบูรณาการ (Omni-Channel) เป็นการสื่อสารทางการตลาดที่มีการเชื่อมโยงช่องทางต่างๆ ทั้งออนไลน์ (Online) และการขายหน้าร้าน (Offline) รวมให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้าแบบไร้รอยต่อซึ่งเป็นระบบบริหารลูกค้าสัมพันธ์ (Customer Relationship Management: CRM) ในยุคเศรษฐกิจและสังคม 4.0 โดยการบูรณาการดังกล่าวมีนโยบายที่สอดคล้องและส่งเสริมกันและกัน เช่น การลงทะเบียนในสื่อออนไลน์เพื่อรับส่วนลดพิเศษที่หน้าร้าน หรือเรียกว่าออนไลน์ไปสู่นาหน้าร้าน (Online to Offline) หรือการแสดงสินค้าต้นแบบให้ลูกค้าสัมผัสที่โชว์รูมและให้ลูกค้ากลับไปตัดสินใจสั่งซื้อได้ทางเว็บไซต์ หรือเรียกว่าหน้าร้านไปสู่ออนไลน์ (Offline to Online) ซึ่งในประเทศไทยธุรกิจต่างๆ เริ่มให้ความสำคัญกับการบริหารช่องทางบริหารจัดการแบบบูรณาการ (Omni-Channel) มากขึ้น [3]

อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง (Cosmetics Industry) เป็นอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเจริญเติบโตและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูล มูลค่าตลาดเครื่องสำอางโลก RNCOS Business Consultancy Services พบว่า มูลค่าตลาดเครื่องสำอางโลกมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2557 - 2560 มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 6.4 [4] ซึ่งในปัจจุบันผู้บริโภคเริ่มหันมาให้ความสำคัญกับสุขภาพตามวิถีธรรมชาติและบำบัดอาการต่างๆ ด้วยพืชพรรณสมุนไพรทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ไว้วัตถุดิบจากธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องสำอางจากธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์เวชสำอางธรรมชาติ มีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็ว [5] ทั้งนี้ผู้ประกอบการเครื่องสำอางจากธรรมชาติในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก ปัญหาที่สำคัญคือ การยอมรับและความน่าเชื่อถือในผลิตภัณฑ์ซึ่งส่งผลต่อความไว้วางใจและการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพร [4]

รายงานการศึกษาก่อนหน้านี้พบว่า ผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครมีความไว้วางใจต่อการซื้อสินค้าประเภทเครื่องสำอางผ่านทาง Facebook อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [6] โดยความไว้วางใจมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการตั้งใจซื้อสินค้าในสังคมออนไลน์ Facebook และมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้คุณค่าในการซื้อสินค้า ซึ่งการรับรู้คุณค่ามีอิทธิพลต่อการตั้งใจซื้อสินค้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [7] และยังพบว่า ความไว้วางใจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่ความสะอาดผิวหน้าที่มีส่วนผสมจากธรรมชาติผ่านร้านค้าปลีก [8] นอกจากนี้ได้มีการศึกษาที่พบว่า การสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการ (Omni-Channel) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความไว้วางใจในตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของสินค้าโอท็อป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [9] และการรับรู้คุณค่าของสินค้าและบริการมีอิทธิพลต่อความตั้งใจสนับสนุนต่อห้างสรรพสินค้าที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-channel) [10] ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับเครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรนั้น ได้มีผู้ศึกษาไว้ก่อนหน้านี้ พบว่า เครื่องมือสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ (Omni-Channel) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อเครื่องสำอางยี่ห้อ Oriental Princess อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [11] และมีการศึกษาที่มีผู้บริโภคได้ระบุไว้ว่าแหล่งซื้อเครื่องสำอางออร์แกนิกต้องเป็นห้างสรรพสินค้าหรู ทันสมัย มีสถานที่จอดรถสะดวก และติดตามโฆษณาเครื่องสำอางออร์แกนิก ผ่านสื่อโซเชียล เช่น Facebook Line TV เป็นต้น [12] และการศึกษาการตัดสินใจซื้อเครื่องสำอางสมุนไพรในอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก พบว่าช่องทางการจัดจำหน่ายมีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องสำอางสมุนไพรของผู้บริโภคในระดับมาก [13]

เนื่องจากสมุนไพรเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้หลายแสนล้านบาทต่อปี วัตถุดิบจึงเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตเครื่องสำอางเครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพร ข้อมูลจากวิทยาลัยสิรินธรพิษณุโลก พบว่า สมุนไพรพันธุ์หายาก-พันธุ์ที่มีคุณภาพอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลก พบได้ที่ อำเภอนครไทย และอำเภอลำปาง ประกอบกับจังหวัดพิษณุโลกมีสถานที่ทดสอบประสิทธิภาพของสมุนไพรสามารถนำไปขยายยังจังหวัดอื่นๆได้ ทั้งนี้จังหวัดพิษณุโลกได้เป็นส่วนขยายหนึ่งใน 9 จังหวัด เมืองสมุนไพร ในปี พ.ศ.2561 ตามแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560-2564 เรื่อง การพัฒนาเมืองสมุนไพร โดยมีการพัฒนาเมือง

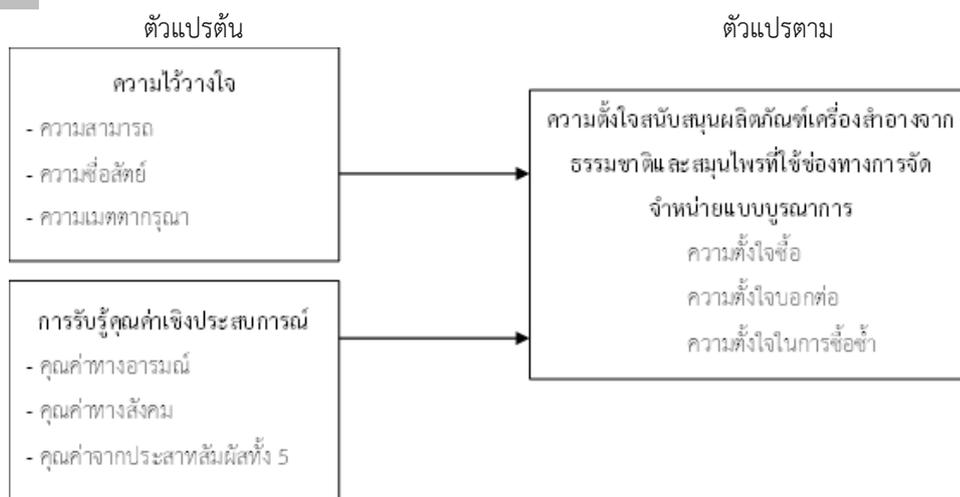
สมุนไพรมตามจุดเน้นยุทธศาสตร์ ได้แก่ เมืองสมุนไพรด้านเกษตรวัตถุพิเศษสมุนไพร เมืองสมุนไพรด้านอุตสาหกรรมสมุนไพร และ เมืองสมุนไพรด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น [14]

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับ ความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์และความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ไม่มากนัก ประกอบกับจังหวัดพิษณุโลกเป็นเมืองที่ได้รับการพัฒนาเป็นเมืองสมุนไพร ที่มีการขายและการผลิตเครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรค่อนข้างมาก และมีช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ในหลายแบรนด์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์และความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ ด้านการวางแผนและกำหนดนโยบาย รวมถึงเป็นแนวทางจัดทำกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในระยะยาว สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางการค้า และขยายช่องทางการตลาดให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความไว้วางใจที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาการรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

กรอบแนวคิด

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ความไว้วางใจส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มุ่งเน้น ศึกษาความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) มาเป็นกรอบในการศึกษา โดยศึกษาตัวแปรความไว้วางใจที่ประกอบด้วยความสามารถ ความซื่อสัตย์ และความเมตตากรุณา การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ ประกอบด้วย คุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางสังคม และคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 และความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ประกอบด้วย ความตั้งใจซื้อ ความตั้งใจบอกต่อ และความตั้งใจในการซื้อซ้ำ

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ กลุ่มผู้บริโภคของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้บริโภคของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Infinite population) ผู้วิจัยจึงได้ใช้สูตรของ W.G. Cochran [15] ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ ความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์การซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการและมูลค่าเฉลี่ยต่อครั้งที่ผู้บริโภคใช้จ่ายผ่านช่องทางเหล่านั้น

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความไว้วางใจในการซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ 3 องค์ประกอบคือ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ และความเมตตากรุณา โดยมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามมาตราส่วนของ Likert Scale

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ 3 องค์ประกอบคือ คุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางสังคม และคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามมาตราส่วนของ Likert Scale

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ 3 องค์ประกอบคือ ความตั้งใจซื้อ ความตั้งใจบอกต่อ และความตั้งใจในการซื้อซ้ำ โดยมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามมาตราส่วนของ Likert Scale

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

5.1 ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์สงคราม จำนวน 3 ท่านพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัด และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะ

5.2 ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้บริโภครวมที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำการวัดความเชื่อมั่น หรือความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่าในการวิจัยนี้มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.923

6. การรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้การเก็บแบบสอบถามในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในกลุ่มผู้บริโภคเครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีเกณฑ์คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ที่เคยมีประสบการณ์ใช้เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel)

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บตัวอย่างได้ครบจำนวน 385 ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่า มีแบบสอบถามเข้าเงื่อนไขการวิจัยจำนวน 360 ฉบับ คิดเป็นอัตราร้อยละ 93.51 (อัตรามากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไปถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี [16] ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 แสดงค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม n=360

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	81	22.50
	หญิง	279	77.50
อายุ	น้อยกว่า 20 ปี	26	7.22
	21-30 ปี	204	56.67
	31-40 ปี	53	14.72
	41-50 ปี	52	14.44
	51-60 ปี	25	6.94
ระดับการศึกษา	ระดับประถมศึกษา	42	11.67
	ระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า	92	25.56
	ระดับปริญญาตรี	205	56.94
	สูงกว่าปริญญาตรี	16	4.44
	อื่นๆ	5	1.39
อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา	59	16.39
	พนักงานเอกชน	91	25.28
	ข้าราชการ/พนักงานราชการ	47	13.06
	ค้าขาย/เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ	107	29.72
	แม่บ้าน/พ่อบ้าน/ไม่ประกอบอาชีพ	39	10.83
	อื่นๆ	17	4.72
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	น้อยกว่า 10,000 บาท	106	29.44
	10,001 - 20,000 บาท	145	40.28
	20,001 - 30,000 บาท	74	20.56
	30,001 - 40,000 บาท	20	5.56
	40,000 บาทขึ้นไป	15	4.17
	รวม	360	100.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคที่เคยซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกจำนวน 360 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 279 คน (ร้อยละ 77.50) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 56.67) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 56.94) ประกอบอาชีพ ค้าขาย/เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ (ร้อยละ 29.72) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท (ร้อยละ 40.28)

2. ประสิทธิภาพการซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพร

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการของกลุ่มตัวอย่าง n=360

ประสิทธิภาพการซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่เคยซื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ผลิตภัณฑ์สำหรับผิวหน้า (Face)	245	68.06
ผลิตภัณฑ์สำหรับผิวกาย (Body)	147	40.83

ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผม (Hair)	160	44.44
ตารางที่ 2 (ต่อ)		
ประสบการณ์การซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผลิตภัณฑ์สำหรับผิวแพ้ง่าย (Sensitive Skin)	59	16.39
มูลค่าเฉลี่ยต่อการซื้อผลิตภัณฑ์		
น้อยกว่า 500 บาท	176	48.89
501 -1,000 บาท	133	36.94
1,001 – 1,500 บาท	38	10.56
1,501 – 2,000 บาท	8	2.22
มากกว่า 2,000 บาท	5	1.39
ความถี่ในการซื้อผลิตภัณฑ์		
น้อยกว่า 1 ครั้ง/เดือน	64	17.78
1 ครั้ง/เดือน	199	55.28
2 ครั้ง/เดือน	68	18.89
3 ครั้ง / เดือน	16	4.44
มากกว่า 3 ครั้ง/เดือน	13	3.61
เหตุผลสำคัญในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัยต่อสุขภาพของท่าน	269	74.72
ผลิตภัณฑ์เป็นที่นิยมใช้กันทั่วไป	43	11.94
ผลิตภัณฑ์สามารถหาซื้อได้ง่าย	64	17.78
ผลิตภัณฑ์มีราคาที่เหมาะสม	108	30.00
เพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิดแนะนำให้ลองใช้ผลิตภัณฑ์	122	33.89

จากตารางที่ 2 พบว่า ประเภทผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างเคยซื้อมากที่สุดคือ ผลิตภัณฑ์สำหรับผิวหน้า (Face) (ร้อยละ 68.06) มูลค่าเฉลี่ยต่อการซื้อผลิตภัณฑ์ น้อยกว่า 500 บาท (ร้อยละ 48.89) ความถี่ในการซื้อผลิตภัณฑ์ 1 ครั้ง/เดือน (ร้อยละ 55.28) เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรมากที่สุดคือ ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัยต่อสุขภาพของท่าน (ร้อยละ 74.72)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์และความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยรวมและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ความไว้วางใจ			
1. ด้านความสามารถ	4.21	0.78	มากที่สุด
2. ด้านความซื่อสัตย์	4.12	0.70	มาก
3. ด้านความเมตตากรุณา	4.31	0.79	มากที่สุด
รวมความไว้วางใจ	4.21	0.71	มากที่สุด
การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์			
1. คุณค่าทางอารมณ์	4.21	0.78	มากที่สุด
2. คุณค่าทางสังคม	3.95	0.71	มาก
3. คุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5	4.19	0.82	มาก
รวมการรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ความตั้งใจสนับสนุน			
1. ความตั้งใจซื้อ	4.27	0.82	มากที่สุด
2. ความตั้งใจบอกต่อ	4.26	0.85	มากที่สุด
3. ความตั้งใจซื้อซ้ำ	4.35	0.83	มากที่สุด
รวมความตั้งใจสนับสนุน	4.30	0.80	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ความไว้วางใจในการซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) โดยมีความไว้วางใจมากที่สุดในด้านความเมตตาการุณา ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ด้านความสามารถ ($\bar{X} = 4.21$) และด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.12$)
2. การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ในการซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) เฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) โดยมีการรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์มากที่สุดในด้านคุณค่าทางอารมณ์ ($\bar{X} = 4.19$) เท่ากับ คุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 รองลงมาคือ คุณค่าทางสังคม ($\bar{X} = 3.95$) ตามลำดับ
3. ความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) โดยมีความตั้งใจสนับสนุนมากที่สุดในด้านความตั้งใจซื้อซ้ำ ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือด้านความตั้งใจซื้อ ($\bar{X} = 4.27$) และ ความตั้งใจบอกต่อ ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของตัวแปรต้นทางต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกโดยรวมโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ โดยทำการตรวจสอบภาวะพหุสัมพันธ์ร่วม (multi-collinearity) ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด พบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ค่า VIF ของตัวแปรอิสระ มีค่าตั้งแต่ 4.270 – 5.692 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มากจนเกินไป ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าไม่เกิดภาวะพหุสัมพันธ์ร่วมระหว่างตัวแปรอิสระ ดังตารางที่ 4

ตาราง 4 การวิเคราะห์ภาวะพหุสัมพันธ์ร่วม (multi-collinearity)

ตัวแปร	ความสามารถ	ความซื่อสัตย์	ความเมตตา การุณา	คุณค่า ทาง อารมณ์	คุณค่า ทาง สังคม	คุณค่าจาก ประสาท สัมผัสทั้ง 5	ความ ตั้งใจ สนับสนุน	VIF
ความสามารถ	1	.825**	.822**	.778**	.675**	.748**	.822**	4.270
ความซื่อสัตย์		1	.831**	.774**	.758**	.796**	.843**	5.239
ความเมตตาการุณา			1	.789**	.692**	.777**	.853**	4.844
คุณค่าทางอารมณ์				1	.773**	.841**	.846**	4.869
คุณค่าทางสังคม					1	.782**	.764**	3.283
คุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5						1	.857**	5.132
ความตั้งใจสนับสนุน							1	5.692

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ความไว้วางใจส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การทดสอบสัมประสิทธิ์การถดถอยระหว่างความไว้วางใจกับความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอย (β)	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.)	สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta)	t	p-value
ค่าคงที่ (a)	.067	.115		.583	.561
1. ด้านความสามารถ (x ₁)	.235	.048	.228	4.888	.000*
2. ด้านความซื่อสัตย์ (x ₂)	.373	.054	.329	6.881	.000*
3. ด้านความเมตตากรุณา (x ₃)	.396	.048	.391	8.252	.000*

R = 0.894, R² = 0.799, SE = 0.3592, F = 471.119, Sig of F = 0.000, P < 0.05

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis พบว่า ค่า F = 471.119, p-value = 0.000 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H₀ แสดงว่ามีตัวแปรอิสระบางตัวที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม เมื่อพิจารณา ค่า p-value ของค่า t ในตารางที่ 3 พบว่า ค่า p-value ของความไว้วางใจด้านความสามารถ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความเมตตากรุณาเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ยอมรับที่ 0.05 แสดงว่า ความไว้วางใจที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก คือ ความไว้วางใจด้านความสามารถ (x₁) (β = 0.235, p-value = 0.000) ด้านความซื่อสัตย์ (x₂) (β = 0.373, p-value = 0.000) และด้านความเมตตากรุณา (x₃) (β = 0.396, p-value = 0.000) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเชิงบวก โดยสามารถพยากรณ์ว่าความไว้วางใจด้านความสามารถ (x₁) ด้านความซื่อสัตย์ (x₂) และด้านความเมตตากรุณา (x₃) ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ร้อยละ 79.9 (R² = 0.799) หมายความว่า ผู้บริโภคมักจะคำนึงถึงความไว้วางใจ ด้านความสามารถ (x₁) ความซื่อสัตย์ (x₂) และความเมตตากรุณา (x₃) ของสินค้าเมื่อต้องการสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพร ดังนั้น เมื่อผู้บริโภคมีความไว้วางใจทั้งสามด้านดังกล่าวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ตัดสินใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ สูงถึงร้อยละ 79.9 โดยเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$Y = 0.067 + 0.235 (x_1) + 0.373 (x_2) + 0.396 (x_3)$$

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การทดสอบสัมประสิทธิ์การถดถอยระหว่างการรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์และความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอย (β)	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.)	สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta)	t	p-value
ค่าคงที่ (a)	.375	.111		3.337	.001*
1. คุณค่าทางอารมณ์ (x ₁)	.363	.046	.377	7.976	.000*
2. คุณค่าทางสังคม (x ₂)	.142	.046	.129	3.147	.002*
3. คุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 (x ₃)	.438	.047	.439	9.135	.000*

R = 0.892, R² = 0.797, SE = 0.3631 F = 464.600, Sig of F = 0.000, P < 0.05

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis พบว่า ค่า F = 464.600, p-value = 0.000 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H₀ แสดงว่ามีตัวแปรอิสระบางตัวที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม

เมื่อพิจารณาค่า p-value ของค่า t ในตารางที่ 4 พบว่า ค่า p-value ของค่าคงที่ เท่ากับ 0.001 คุณค่าทางอารมณ์ เท่ากับ 0.000 คุณค่าทางสังคม เท่ากับ 0.002 และด้านคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ยอมรับที่ 0.05 แสดงว่า การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก คือ คุณค่าทางอารมณ์ (x_1) ($\beta = 0.363$, p-value = 0.000) คุณค่าทางสังคม (x_2) ($\beta = 0.142$, p-value = 0.002) และคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 (x_3) ($\beta = 0.438$, p-value = 0.000) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเชิงบวก โดยสามารถพยากรณ์ว่า การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ คุณค่าทางอารมณ์ (x_1) คุณค่าทางสังคม (x_2) และด้านคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 (x_3) ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ร้อยละ 79.7 ($R^2 = 0.797$) หมายความว่า ผู้บริโภคมักจะคำนึงถึงการรับรู้ประสบการณ์ด้านคุณค่าทางอารมณ์ (x_1) คุณค่าทางสังคม (x_2) และด้านคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 (x_3) ของสินค้าเมื่อต้องการสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพร ดังนั้น เมื่อการรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ทั้งสามด้านดังกล่าวเพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อการตัดสินใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นไปด้วย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพร สูงถึงร้อยละ 79.7 โดยเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$Y = 0.375 + 0.363 (x_1) + 0.142 (x_2) + 0.438 (x_3)$$

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษา สามารถอภิปรายผลการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ความไว้วางใจที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผลการศึกษาพบว่าความไว้วางใจที่ประกอบด้วย ความสามารถ ความซื่อสัตย์ และความเมตตากรุณาของสินค้าส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยเห็นว่าความไว้วางใจที่ผู้บริโภคมีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ทำให้ผู้บริโภคเกิดเป็นความสัมพันธ์อันดีต่อตัวสินค้า ส่งผลให้เกิดการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Moorman, Zaltman, & Deshpande [17] ได้กล่าวไว้ว่า ความไว้วางใจ (Trust) คือ ความเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยนกับคู่ค้าที่มีความน่าเชื่อถือ เมื่อผู้บริโภคมอบความไว้วางใจส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในตราสินค้ามากขึ้น เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้ขายสินค้าหรือบริการในระดับสูง ส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดความตั้งใจซื้อสินค้า ก่อให้เกิดความผูกพันและความซื่อสัตย์ภักดีตามมา จากผลการศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลความไว้วางใจด้านความสามารถ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความเมตตากรุณาของสินค้า ได้ดังนี้

ด้านความสามารถ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความไว้วางใจด้านความสามารถของผลิตภัณฑ์ในระดับมากที่สุด โดยมีมุมมองว่าผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่จัดจำหน่ายแบบบูรณาการมีความปลอดภัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้บริโภค เห็นว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่จัดจำหน่ายแบบบูรณาการเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้เกิดความไว้วางใจในผลิตภัณฑ์ โดยจะเห็นได้ว่า ความไว้วางใจด้านความสามารถส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คล้ายคลึงกับการศึกษาของ เบนญา หวังมหาพรและทิพย์รัตน์ เลาหวีเชียร [7] ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความไว้วางใจด้านความสามารถของสินค้าในสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กในระดับมาก และความไว้วางใจด้านความสามารถมีอิทธิพลต่อการตั้งใจซื้อสินค้าในสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านความซื่อสัตย์ จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความไว้วางใจด้านความซื่อสัตย์ของผลิตภัณฑ์ในระดับมาก โดยมีมุมมองว่า ผู้บริโภคเชื่อว่าผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่จัดจำหน่ายแบบบูรณาการที่ผู้บริโภคใช้บริการ จะให้บริการสินค้าเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของผู้บริโภค และพบว่าความไว้วางใจด้านความซื่อสัตย์ของสินค้าส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ ปาณิศา ศรีละมัยและศุภชาติ เอี่ยมรัตนกุล [8] ที่พบว่า ความไว้วางใจในด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดผิวหน้าที่มีส่วนผสมจากธรรมชาติผ่านร้านค้าปลีกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับการศึกษาของ เบนญา หวังมหาพรและทิพย์รัตน์ เลาหวีเชียร [7] ที่พบว่า ผู้บริโภคให้ความไว้วางใจด้านความซื่อสัตย์ของสินค้าในสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กในระดับมาก และความไว้วางใจด้านความซื่อสัตย์มีอิทธิพลต่อการตั้งใจซื้อสินค้าในสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านความเมตตากรุณา กลุ่มตัวอย่างมีความไว้วางใจด้านความเมตตากรุณาของสินค้าในระดับมากที่สุด โดยเชื่อว่าผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่จัดจำหน่ายแบบบูรณาการมีความใส่ใจในความต้องการของผู้บริโภค และพบว่าความไว้วางใจด้านความเมตตากรุณาส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ ชญานนท์ ไซ่ง่า [18] ที่พบว่า ผู้บริโภคกระเป๋าแบรนด์เนมผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความไว้วางใจด้านความเมตตากรุณาของตราสินค้าอยู่ในระดับมาก และพบว่าความไว้วางใจด้านความเมตตากรุณาของตราสินค้ามีผลต่อการตัดสินใจซื้อกระเป๋าแบรนด์เนมผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

จากผลการศึกษาที่พบว่า การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ที่ประกอบด้วย การรับรู้คุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางสังคม และคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยเห็นว่า การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ที่ผู้บริโภคมีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ทำให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจต่อตัวสินค้า ส่งผลให้เกิดการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับทฤษฎีของ Zarantonello L. Jedidi K. & Schmitt B.H. [19] ที่กล่าวไว้ว่า การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์เป็นประสบการณ์ทางประสาทสัมผัส ประสบการณ์ทางความรู้สึก ประสบการณ์ความคิด ประสบการณ์ทางพฤติกรรม ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องทางสังคม เป็นสิ่งที่ลูกค้าใช้ในการชี้วัดและเปรียบเทียบระหว่างสถานบริการ ซึ่งลูกค้าเคยได้ประสบการณ์จากการบริการมาแล้วโดยกลยุทธ์การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์จะมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ และความภักดีของลูกค้า จากผลการศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลการรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ด้านคุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางสังคม และคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ดังนี้

ด้านคุณค่าทางอารมณ์ จากผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้คุณค่าทางอารมณ์ของผลิตภัณฑ์ในระดับมาก โดยมีมุมมองว่า การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการทำให้อยากจะกลับมาใช้บริการอีก และพบว่า คุณค่าทางอารมณ์ ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ รัตมาวรรณ ละมัยเกศ [20] ที่พบว่า การรับรู้คุณค่าด้านอารมณ์ของช่องทางออนไลน์ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อซ้ำในเว็บไซต์ที่ให้บริการรวมกลุ่มซื้อออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการศึกษาของ นฤมล กิมภากรณ์และคณะ [21] พบว่า คุณค่าด้านอารมณ์มีค่าน้ำหนักในระดับสูงสุดของการรับรู้คุณค่าจากประสบการณ์ที่ผู้บริโภคได้รับจากการบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อความงาม ในประเทศไทย แสดงถึงการรับรู้ในมิติด้านสังคม ซึ่งเป็นมิติด้านอารมณ์ที่ได้รับอิทธิพลจากการยอมรับของสังคม นอกเหนือจากความรู้สึกพอใจ มีความสุขจาก การบริโภคส่วนบุคคล

ด้านคุณค่าทางสังคม จากผลการศึกษาที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้คุณค่าทางสังคมของผลิตภัณฑ์ในระดับมาก โดยรู้สึกว่าการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และพบว่า ด้านคุณค่าทางสังคม ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ อัมพรภักดิ์ งามบุญอนันต์ [10] พบว่า ปัจจัยด้านคุณค่าทางสังคม (Social value) ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนในห้างสรรพสินค้าที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (OMNI-CHANNEL) ของผู้บริโภค เจเนอเรชันวายตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 จากผลการศึกษาที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้คุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในระดับมาก โดยมีมุมมองว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการที่ท่านใช้บริการ มีความน่าดึงดูดใจ ซึ่งเท่ากับกับหัวข้อ ท่านชื่นชอบผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการท่านใช้บริการ และพบว่า ด้านคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของ อัมพรภักดิ์ งามบุญอนันต์ [10] ที่พบว่า ปัจจัยด้านคุณค่าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนในห้างสรรพสินค้าที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (OMNI-CHANNEL) ผู้บริโภคเจเนอเรชันวายตอนต้นและตอนปลาย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้

1.1 ผู้บริโภคมีความไว้วางใจด้านความซื่อสัตย์น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านความสามารถ และด้านความเมตตาากรุณา โดยมีมุมมองว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่จัดจำหน่ายแบบบูรณาการให้ข้อมูลตามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์น้อยที่สุด ดังนั้น ผู้ประกอบการควรให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ไม่โฆษณาเกินจริง เพื่อแสดงความซื่อสัตย์ ความจริงใจ และสร้างความไว้วางใจแก่ผู้บริโภค

1.2 ผู้บริโภคมีการรับรู้คุณค่าทางสังคมน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับคุณค่าทางอารมณ์ และคุณค่าทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยมีมุมมองว่า การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการได้รับการยอมรับจากสังคมน้อยที่สุด หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาสนับสนุนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรโดยใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ ให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างกระแสและการยอมรับในสังคม นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรมีช่องทางรับฟังความคิดเห็นจากผู้บริโภค เพิ่มช่องทางการโฆษณาและรีวิวผลิตภัณฑ์จากผู้บริโภค เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เกี่ยวกับความไว้วางใจ การรับรู้คุณค่าเชิงประสบการณ์ และความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) เพื่อสนับสนุนผลการศึกษานี้ได้อย่างละเอียดมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจ คุณภาพสินค้าและบริการ ความตั้งใจบอกต่อ ตราสินค้า หรือส่วนประสมทางการตลาด ที่ส่งผลต่อความตั้งใจสนับสนุนของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติและสมุนไพรที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ (Omni-Channel) ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ [องค์การมหาชน]. รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี พ.ศ.2561 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม; อินเทอร์เน็ต]. 2562. [เข้าถึงเมื่อ 19 กรกฎาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.etda.or.th/th/NEWS/ETDA-Revealed-Thailand-Internet-User-Behavior-2019.aspx>
- [2] บุญศิริกา ตั้งอุดมศิริ. กลยุทธ์ในการสื่อสารการตลาดดิจิทัลสำหรับธุรกิจ ร้านอาหารเคลื่อนที่ [Food Truck] กรณีศึกษา ร้าน Answer Cheeze [แอนเซอร์ ชีส]. [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต]. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ; 2559.
- [3] สรวดี ศรีเวทย์บดี. การศึกษาการใช้กลยุทธ์การตลาดแบบช่องทางไร้รอยต่อ [Omnichannel] ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย: การศึกษาจากรายงานประจำปีพ.ศ. 2561. วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 2562; 2: 1-11.
- [4] ปาริชาติ เพชรพุก. โอกาสทางการตลาดของเครื่องสำอางสมุนไพรไทยในตลาดโลก.[การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2560. [เข้าถึงเมื่อ 21 กรกฎาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก: http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5902030815_8036_6887.pdf
- [5] สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มอุตสาหกรรมฐานชีวภาพ [Bio-Based Industry]: อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ปณณธร มีเดีย; 2559.
- [6] ขวัญดาว ศรีวิโรจน์วงศ์และปฐมมา สตะเวทิน. ความไว้วางใจต่อการซื้อสินค้าประเภทเครื่องสำอางผ่านทาง Facebook.วารสารรัชตภาคย์ 2562; 13: 98-110.
- [7] เบญญา หวังมหาพร และทิพย์รัตน์ เลหาวิเชียร. ผลของความไว้วางใจและคุณค่าที่รับรู้ต่อการตั้งใจซื้อสินค้าผ่าน ทางสังคมออนไลน์ เพชบุ๊กของผู้ใช้ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2563; 19: 151-163.
- [8] ปาณิศา ศรีละมัย. ความไว้วางใจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดผิวหน้าที่มีส่วนผสมจากธรรมชาติผ่านร้านค้าปลีก. วารสารสหวิทยาการวิจัย 2561; 7: 69-78.
- [9] ปิยพงษ์ สัจจาพิทักษ์. อิทธิพลของการสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการและความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ที่มีต่อความไว้วางใจของผู้บริโภคในตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของสินค้าโอท็อป. [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2560.
- [10] อัมพรภักดิ์ งามบุญอนันต์. ความตั้งใจสนับสนุน [PATRONAGE INTENTION] ต่อห้างสรรพสินค้าที่ใช้ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบูรณาการ [OMNI-CHANNEL] ของผู้บริโภคเจนเนอเรชันวายตอนต้นและเจนเนอเรชันวายตอนปลาย. [การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2561.

- [11] รังสิยา พวงจิตร. เครื่องมือสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อและความภักดีต่อตราสินค้าของเครื่องสำอาง Oriental Princess ของผู้บริโภคเพศหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร. [สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. นครนายก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2555.
- [12] สิริวดี ยูไ้. การวิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อเครื่องสำอางออร์แกนิกของข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย; 2558.
- [13] อุษณีย์ เล็งพานิช. ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องสำอางสมุนไพรของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก. วารสารวิทยาการจัดการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 2562; 1:103-117.
- [14] กองสมุนไพรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. การประชุมคณะกรรมการอำนวยการ โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร. [อินเทอร์เน็ต]. 2563. [เข้าถึงเมื่อ 31 มกราคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: https://www.opsmoac.go.th/sustainable_agri-knowledge-files-431291791815.
- [15] Cochran, W. G. Sampling Techniques. New York: John Wiley & Sons. Inc.; 1953.
- [16] นิตาชล รัตนมณีและประสพชัย พสุนนท์. อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ. [อินเทอร์เน็ต] 2562. [เข้าถึงเมื่อ 19 กรกฎาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก: http://www.thonburi-u.ac.th/journal/Document/13-3/Journal13_3_16.pdf.
- [17] รัชมีลภัส วรเดชนันกุล. ความไว้วางใจ การสื่อสารแบบปากต่อปากเชิงบวก และการรับรู้ถึงประโยชน์ที่มีผลต่อความตั้งใจซื้อแพ็คเกจัวร์ผ่านเว็บไซต์ท่องเที่ยวของผู้บริโภคในจังหวัดระยอง. [อินเทอร์เน็ต]. 2558. [เข้าถึงเมื่อ 19 กรกฎาคม 2563] เข้าถึงได้จาก: http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/2419/1/ratlapat_wora.pdf.
- [18] ชญานนท์ ไซ้สง่า. ปัจจัยความไว้วางใจในตราสินค้า และชุมชนออนไลน์ของตราสินค้าที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อกระเป๋าแบรนด์เนมผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. [การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ; 2559.
- [19] Zarantonello, L., Jedidi, K., & Schmitt, B.H. Function and experiential routes to persuasion: An analysis of advertising on emerging versus developed markets. International Journal of Research in Marketing-Special Issue on Marketing in Emerging Markets 2013, 30(1): 46-56.
- [20] รัชมาวรรณ ละมัยเกศ. การรับรู้คุณค่าของช่องทางออนไลน์และสังคมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจซื้อซ้ำในเว็บไซต์ที่ให้บริการรวมกลุ่มซื้อออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. [การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ; 2558.
- [21] นฤมล กิมภากรณ์ และคณะ. การรับรู้คุณค่าหลายมิติจากประสบการณ์การบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อความงาม. วารสารวิทยาการจัดการ 2562, 36(2) : 1-30.

การวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อผิดพลาดการใช้คำภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ” ในภาษาไทย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

The Analysis and Comparison of Errors in Using Chinese Words that have Common Meanings as the Word ‘Approximately’ (ประมาณ) in Thai Language : A Case Study of Phetchaburi Rajabhat University

พรเพ็ญ จูไรยานนท์ และ ธนัฐา ลากเลิศ

Pornpen Juraiyanon* and Thanuttha Larblerd

สาขาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

Chinese Major, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: wanxichun@hotmail.com

Received: 08 September 2021, Revised: 19 November 2021, Accepted: 19 June 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการใช้คำในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทย” นี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาจีนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบคำกริยาวิเศษณ์ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาไทยและภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 1/2563 จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบเรื่องการใช้คำในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ” ในภาษาไทย

จากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้คำภาษาจีน “大概(dàgài)、左右(zuǒyòu)、前后(qiánhòu)、大约(dàyuē) และ差不多(chàbùduō)” ที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ” ในภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาจีนถูกต้องจำนวน 210 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.73 ของกลุ่มตัวอย่าง และใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาจีนผิดจำนวน 257 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.41 ของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อนำมาเปรียบเทียบในภาษาไทยสามารถมีความหมายถึง 4 ความหมาย คือ คำว่า “โดยประมาณ” “ประมาณ” “ราวๆ” และ “เกือบ” เมื่อนำมาเปรียบเทียบในภาษาจีน มีความหมายถึง 2 ความหมาย คือ คำว่า “大概(dàgài) และ 大约(dàyuē)” ซึ่งเป็นรูปแบบความหมาย 一对多(yīduìduō) จึงมีส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษาต่างประเทศที่ผิดพลาด

สาเหตุในการใช้ผิดพลาดส่วนใหญ่มาจากความผิดพลาดที่ไม่เข้าใจในไวยากรณ์ภาษาจีนกลางของคำว่า “大概(dàgài)、左右(zuǒyòu)、前后(qiánhòu)、大约(dàyuē) และ 差不多(chàbùduō)” จึงส่งผลทำให้เลือกใช้ไม่ถูกต้อง ดังนั้นควรจะเรียนรู้หลักไวยากรณ์ภาษาจีนกลาง เพื่อที่จะช่วยในการหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดดังกล่าวได้

คำสำคัญ : ข้อผิดพลาด ประมาณ การวิเคราะห์และเปรียบเทียบ

Abstract

This research entitled “Analysis and Comparison of Errors in the Use of Chinese Words with Meanings of Estimate in Thai” aimed to 1. analyze the characteristics of using adverbs showing intonation 语气副词 (Yǔqì fùcí) meaning “approximately” in Chinese for 3rd-year students, Department of Chinese Language, Phetchaburi Rajabhat University and 2. compare the adverbs which means “about” in Thai and Chinese, the sample group of this research was 3rd-year students, Department of Chinese Language, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University, Academic Year 1/2020. The sample group consisted of 22 people. The research tool was a test of the use of words in Chinese that have a common meaning as the word “about” in Thai.

The analysis of errors in the usage of Chinese words “大概(dàgài)、左右(zuǒyòu)、前后(qiánhòu)、大约(dàyuē) and 差不多(chàbùduō)” which literally means “about” in Thai showed that the samples used

the adverb which pronounced 语气副词 (Yǔqì fùcí) meaning "approximately" in Chinese correctly 210 times, representing 47.73% of the sample and using the adverb which pronounced 语气副词 (Yǔqì fùcí) meaning "approximately" in Chinese incorrectly 257 times, representing 58.41% of the sample, when compared with Thai, it can have 4 meanings: “โดยประมาณ” which means approximately, “ประมาณ” which also means approximately, “ราวๆ” which means around and “เกือบ” which means almost. When comparing with Chinese, It has two meanings, “大概 (dàgài) and 大约 (dàyuē)”, which is a form of 一对多 (yīduìduō). Therefore it often affects foreign language misuse. The most common misuse was the misunderstanding of the Mandarin grammar of “大概 (dàgài)、左右 (zuǒyòu)、前后 (qiánhòu)、大约 (dàyuē) and 差不多 (chàbùduō)” resulted in the incorrect selection, so learning Mandarin Chinese grammar will help to avoid such mistakes.

Keywords : Error, Approximation, Analysis and Comparison

บทนำ

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีจำนวนประชากรประมาณ 1,350 ล้านคน หรือ 1 ใน 5 ของโลก (Population Reference Bureau, 2013, p.2) [1] ปัจจุบันทั่วโลกจึงตื่นตัวและให้ความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีน รวมถึงประเทศไทยที่มีการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลาย รัฐบาลให้ความสนใจในด้านการศึกษภาษาจีนเป็นอย่างมาก ต้องการส่งเสริมสมรรถนะและความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศที่สองอย่างภาษาจีน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญภาษาหนึ่ง มีผู้ใช้เป็นลำดับสองรองจากภาษาอังกฤษ (Internet World Stats Usage and Population Statistics, 2013, December 31) [2] และเป็นภาษาหนึ่งขององค์การสหประชาชาติ [3]

ฉะนั้นเมื่อภาษาจีนเข้ามามีบทบาทดังกล่าว รัฐบาลจึงต้องการบรรจุวิชาภาษาจีนกลางเป็นหนึ่งในหลักสูตรการเรียนการสอน และมีนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและศักยภาพของผู้เรียนให้เข้มแข็ง โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ให้สถานศึกษาทุกสังกัดที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตามมาตรฐานทั้ง 6 มาตรฐาน โดยเริ่มในปีการศึกษา 2557 ที่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 และใช้ครบทุกระดับในปีการศึกษา 2560 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2557) [4]

ในระหว่างการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ผู้วิจัยพบว่า ความหมายของคำศัพท์ภาษาจีนส่วนใหญ่มีคำแปลภาษาไทยที่เหมือนกัน เช่น คำกริยาวิเศษณ์ “大概 (dàgài)” และ “大约 (dàyuē)” ทั้งสองคำดังกล่าวมีความหมายภาษาไทยที่เหมือนกัน คือ “ประมาณ” ดังนั้นนักศึกษาอาจเกิดความสับสนในการใช้ นอกจากนี้ยังมีคำกริยาวิเศษณ์ภาษาจีนอื่นๆ ที่พบว่า นักศึกษามีการใช้ผิดเป็นจำนวนมาก เช่น “大概 (dàgài)、左右 (zuǒyòu)、前后 (qiánhòu) และ 差不多 (chàbùduō)” เนื่องจากว่า คำศัพท์ดังกล่าวมีการแปลความหมายภาษาไทยเช่นเดียวกัน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนและใช้ผิดได้บ่อยครั้ง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการใช้คำในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ” ในภาษาไทย เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาจีนและเพื่อเปรียบเทียบคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาไทยและภาษาจีน

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาจีนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาไทยและภาษาจีน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการใช้คำกริยาวิเศษณ์ ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาจีนและภาษาไทย คือ “大概 (dàgài)、左右 (zuǒyòu)、前后 (qiánhòu) และ 差不多 (chàbùduō)”
2. ขอบเขตด้านประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 22 คน

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ประจำปีการศึกษา 1/2563 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นจำนวน 22 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยหรือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคำในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ” ในภาษาไทย และนำข้อมูลมาสร้างเครื่องมือ

2. สร้างแบบทดสอบเรื่องการใช้อำนาจในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ” ในภาษาไทย โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบเครื่องมือจากอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

3. ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเรื่องการใช้อำนาจในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ” ในภาษาไทย จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบทดสอบ ได้แก่ เพศ อายุ พื้นฐานในการเรียนภาษาจีน ระยะเวลาในการเรียนภาษาจีน

ส่วนที่ 2 คือ แบบทดสอบ โดยเลือกคำมาเติมในประโยคให้ถูกต้อง จำนวน 20 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทย

2. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามการใช้อำนาจในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทย จากหนังสือ 《1700 对近义词语用法对比》 การเปรียบเทียบการใช้อำนาจของความหมาย 1700 คำ [5]

3. วางแผนการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทย

4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทย

5. เอาแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทย

6. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทยที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try - out)

7. วิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทย

8. จัดพิมพ์และนำไปใช้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อหัวหน้าห้องชั้นปีที่ 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ติดต่อกับกลุ่มตัวอย่าง นัดวัน เวลา เพื่อดำเนินการทดสอบ

3. เตรียมแบบทดสอบและแบบวัดให้พร้อมที่จะทำการทดสอบแต่ละครั้ง

4. อธิบายให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจในวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบทดสอบ และแบบวัด

5. อธิบายวิธีการทำแบบทดสอบ และแบบวัดให้เข้าใจก่อนลงมือทำ

6. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 24 กันยายน 2563 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2563

7. นำผลที่ได้จากการทดสอบและแบบวัดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแล้วจึงนำไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ นำข้อมูลที่ได้บันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์การทำแบบทดสอบเพื่อหาข้อผิดพลาดในการใช้คำในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทย โดยวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นประกอบด้วยสถิติ 2 กลุ่มด้วยกันคือ 1) การหาความสอดคล้องและเหมาะสม IOC ของเครื่องมือ 2) สถิติค่าเฉลี่ยหรือร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการใช้คำภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ” ในภาษาไทย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตัวอย่างมาได้จำนวน 22 ชุด ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาจีนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ” ในภาษาไทยและภาษาจีน สามารถวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นประเด็น ดังนี้

1. การวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำกริยาวิเศษณ์ในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ”

1.1 การวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ”

1) ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำว่า “左右 (zuǒyòu)”

ผลสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เลือกใช้คำที่ไม่ใช่ “左右 (zuǒyòu)” อยู่ 4 คำ ได้แก่ “大概 (dàgài)”、大约 (dàyuē)、前后 (qiánhòu) และ 差不多 (chàbùduō)” ซึ่งเป็นการเลือกใช้ที่ผิด โดยใช้ “前后 (qiánhòu)” จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.89 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “大约 (dàyuē)” จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.89 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “大概 (dàgài)” จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.22 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “差不多 (chàbùduō)” จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.00 ของกลุ่มตัวอย่าง สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

① ลักษณะการผิดพลาดในการใช้ “左右 (zuǒyòu)” กับ “前后 (qiánhòu)”

ตัวอย่างที่ 1 A: 你觉得从碧武里到曼谷交通的时间花几个小时?

*B: 我觉得从碧武里到曼谷交通的时间花三个小时前后。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “左右 (zuǒyòu)” เพราะว่า “左右 (zuǒyòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ และสามารถใช้กับตัวเลขประมาณการได้ เช่น “四个小时左右, 六个月左右, 五十岁左右, 身高 1.80 米左右” เป็นต้น ไม่สามารถใช้ “前后 (qiánhòu)” แทนที่ได้ เพราะว่า “前后 (qiánhòu)” ถึงแม้จะสามารถวางไว้หลังคำนามได้เหมือนกัน แต่ต้องใช้กับจุดเวลาเท่านั้น เช่น “十点前后, 四月前后, 春节前后。” เป็นต้น

② ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “左右 (zuǒyòu)” กับ “大约 (dàyuē)”

ตัวอย่างที่ 2 A: 你觉得从碧武里到曼谷交通的时间花几个小时?

*B: 我觉得从碧武里到曼谷交通的时间花三个小时大约。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “左右 (zuǒyòu)” เพราะว่า “左右 (zuǒyòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ ไม่สามารถใช้คำว่า “大约 (dàyuē)” แทนได้ เพราะว่า “大约 (dàyuē)” คือคำกริยาวิเศษณ์ที่ต้องอยู่หน้าคำกริยาเท่านั้น

③ ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “左右 (zuǒyòu)” กับ “大概 (dàgài)”

ตัวอย่างที่ 3 A: 你猜猜我今年几岁?

*B: 我猜猜你今年三十岁大概。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “左右 (zuǒyòu)” เพราะว่า “左右 (zuǒyòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ ไม่สามารถใช้คำว่า “大概 (dàgài)” แทนได้ เพราะว่า “大概 (dàgài)” คือคำกริยาวิเศษณ์ต้องอยู่หน้าคำกริยาเท่านั้น

④ ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “左右(zuǒyòu)” กับ

ตัวอย่างที่ 4 *我们学校的学生大约在一万差不多。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “左右(zuǒyòu)” เพราะ “左右(zuǒyòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ ไม่สามารถใช้คำว่า “差不多(chàbùduō)” แทนได้ เพราะ “差不多(chàbùduō)” คือคำกริยาวิเศษณ์ต้องอยู่หน้าคำกริยาเท่านั้น

2) ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำว่า “前后(qiánhòu)”

ผลสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เลือกใช้คำที่ไม่ใช่ “前后(qiánhòu)” อยู่ 4 คำ ได้แก่ “大概(dàgài)、大约(dàyuē)、前后(qiánhòu) และ 差不多(chàbùduō)” จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.00 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “大约(dàyuē)” จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.00 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “大概(dàgài)” จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.00 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “差不多(chàbùduō)” จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.00 ของกลุ่มตัวอย่าง สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

① ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “前后(qiánhòu)” กับ “左右(zuǒyòu)”

ตัวอย่างที่ 5 *到了劳动节左右，樱桃树上结满了果实。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “前后(qiánhòu)” เพราะ “前后(qiánhòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ และต้องใช้กับจุดเวลาเท่านั้น เช่น 十点前后，四月前后，春节前后。 เป็นต้น ไม่สามารถตอบ “左右(zuǒyòu)” แทนได้ เพราะถึงแม้ว่า “左右(zuǒyòu)” จะวางไว้หลังคำนามเหมือนกัน แต่ต้องใช้กับตัวเลขประมาณการเท่านั้น เช่น “四个小时左右，六个月左右，五十岁左右，身高 1.80 米左右。” เป็นต้น

② ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “前后(qiánhòu)” กับ “大约(dàyuē)”

ตัวอย่างที่ 6 *到了劳动节大约，樱桃树上结满了果实。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “前后(qiánhòu)” เพราะ “前后(qiánhòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ และต้องใช้กับจุดเวลาเท่านั้น เช่น “十点前后，四月前后，春节前后。” เป็นต้น ไม่สามารถใช้คำว่า “大约(dàyuē)” ได้ เพราะ “大约(dàyuē)” คือคำกริยาวิเศษณ์ต้องอยู่หน้าคำกริยาเท่านั้น

③ ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “前后(qiánhòu)” กับ “大概(dàgài)”

ตัวอย่างที่ 7 * A: 你昨天几点睡觉?

B: 我昨天晚上十一点大概睡觉。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “前后(qiánhòu)” เพราะ “前后(qiánhòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ และต้องใช้กับจุดเวลาเท่านั้น เช่น “十点前后，四月前后，春节前后。” เป็นต้น ไม่สามารถใช้คำว่า “大概(dàgài)” แทนได้ เพราะคำว่า “大概(dàgài)” คือคำกริยาวิเศษณ์ต้องอยู่หน้าคำกริยาเท่านั้น

④ ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “前后(qiánhòu)” กับ “差不多(chàbùduō)”

ตัวอย่างที่ 8 *学生：老师的课程什么时候考试?

老师：老师的课程是五月差不多考试。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “前后(qiánhòu)” เพราะ “前后(qiánhòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ และต้องใช้กับจุดเวลาเท่านั้น เช่น “十点前后，四月前后，春节前后。” เป็นต้น ไม่สามารถใช้คำว่า “差不多(chàbùduō)” ได้ เพราะ “差不多(chàbùduō)” คือคำกริยาวิเศษณ์ต้องอยู่หน้าคำกริยาเท่านั้น

3) ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “大约(dàyuē)”

ผลสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เลือกใช้คำกริยาวิเศษณ์ที่ไม่ใช่ “大约(dàyuē)” อยู่ 3 คำ ได้แก่ “左右(zuǒyòu)、前后(qiánhòu) และ 差不多(chàbùduō)” ซึ่งเป็นการเลือกใช้ที่ผิด โดยใช้ “左右(zuǒyòu)” จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 64.29 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “前后(qiánhòu)” จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “差不多(chàbùduō)” จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.71 ของกลุ่มตัวอย่าง สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

① ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “大约 (dàyuē)” กับ “左右(zuǒyòu)”

ตัวอย่างที่ 9 *昨天参加宴会的左右有一百多人。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “大约 (dàyuē)” เพราะ “大约 (dàyuē)” คือคำกริยาวิเศษณ์ต้องอยู่หน้าคำกริยาเท่านั้น ไม่สามารถใช้ “左右(zuǒyòu)” ได้ เพราะ “左右(zuǒyòu)” จะวางไว้หลังคำนาม เช่น “四个小时左右, 六个月左右, 五十岁左右, 身高 1.80 米左右。” เป็นต้น

② ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “大约 (dàyuē)” กับ “前后(qiánhòu)”

ตัวอย่างที่ 10 *A: 他什么时候能回来?

B: 前后下个星期能回来。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “大约 (dàyuē)” เพราะ “大约 (dàyuē)” สามารถใช้ในบริบทที่ใช้ขยายจำนวนที่ไม่ระบุแน่ชัดและสามารถวางหน้าตัวเลขได้ ไม่สามารถตอบ “前后(qiánhòu)” ได้ เพราะ “前后(qiánhòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ และต้องใช้กับจุดเวลาเท่านั้น เช่น “十点前后, 四月前后, 春节前后。” เป็นต้น

③ ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “大约 (dàyuē)” กับ “差不多(chàbùduō)”

ตัวอย่างที่ 11 *你说这件皮大衣差不多得多少钱?

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “大约 (dàyuē)” เพราะ “大约 (dàyuē)” สามารถใช้ในการคาดการณ์จำนวนหรือปริมาณได้ จากประโยคสามารถแปลได้ว่าคุณพูดว่าเสื้อหนังตัวนี้ราคาประมาณเท่าไร ซึ่งผู้ถามกำลังคาดการณ์จำนวนเงินว่าเสื้อหนังตัวนี้ราคาประมาณเท่าไร ดังนั้นตัวอย่างนี้จึงตอบ “大约 (dàyuē)” ไม่สามารถตอบ “差不多(chàbùduō)” ได้ เพราะ “差不多(chàbùduō)” ไม่มีกฎเกณฑ์นี้

4) ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “大概(dàgài)”

ผลสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เลือกใช้คำกริยาวิเศษณ์ที่ไม่ใช่ “大概(dàgài)” อยู่ 4 คำ ได้แก่ “左右(zuǒyòu)、前后(qiánhòu)、大约(dàyuē)、差不多(chàbùduō)” ซึ่งเป็นการเลือกใช้ที่ผิด โดยใช้ “左右(zuǒyòu)” จำนวน 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.19 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “前后(qiánhòu)” จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.44 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “大约(dàyuē)” จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.74 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “差不多(chàbùduō)” จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.63 ของกลุ่มตัวอย่าง สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

① ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “大概(dàgài)” กับ “左右(zuǒyòu)”

ตัวอย่างที่ 12 *这件事儿我只知道个左右。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “大概(dàgài)” เพราะ “大概(dàgài)” นอกจากสามารถเป็นคำกริยาวิเศษณ์แล้ว ยังสามารถเป็นคำนามได้อีกด้วย จากประโยคข้างต้นควรเติมคำนาม เพราะ “左右” จะ เป็นคำนามเสมอ ไม่สามารถตอบ “左右(zuǒyòu)” ได้ เพราะ “左右(zuǒyòu)” จะวางไว้หลังคำนาม เช่น “四个小时左右, 六个月左右, 五十岁左右, 身高 1.80 米左右。” เป็นต้น

② ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “大概(dàgài)” กับ “前后(qiánhòu)”

ตัวอย่างที่ 13 *A: 我忘带表了, 现在几点了?

B: 我也没带, 前后六点多了吧。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “大概(dàgài)” เพราะ “大概(dàgài)” สามารถใช้ในบริบทที่ใช้ขยายจำนวนที่ไม่ระบุแน่ชัดและสามารถวางหน้าตัวเลขได้ ไม่สามารถตอบ “前后(qiánhòu)” ได้ เพราะ “前后(qiánhòu)” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ และต้องใช้กับจุดเวลาเท่านั้น เช่น “十点前后, 四月前后, 春节前后。” เป็นต้น

③ ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “大概(dàgài)” กับ “大约(dàyuē)”

ตัวอย่างที่ 14 *请你把这个学校大约的情况给我介绍一下。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “大概(dàgài)” เพราะ “大概(dàgài)” นอกจากสามารถเป็นคำกริยาวิเศษณ์แล้ว ยังสามารถเป็นคำนามได้อีกด้วย

④ ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “大概(dàgài)” กับ “差不多(chàbùduō)”

ตัวอย่างที่ 15 *昨天参加宴会的差不多有一百多人。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “大概(dàgài)” เพราะว่า “大概(dàgài)” เป็นคำกริยาวิเศษณ์ จะอยู่หน้าคำกริยา จากประโยคคำกริยาคือคำว่า 有 ไม่สามารถตอบ “差不多(chàbùduō)” ได้ เพราะว่า ถ้าตอบ “差不多(chàbùduō)” รูปแบบของประโยคจะเปลี่ยนไป คือ “昨天参加宴会的人, 差不多一百多人。”

5) ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “差不多(chàbùduō)”

ผลสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เลือกใช้คำกริยาวิเศษณ์ที่ไม่ใช่ “差不多(chàbùduō)” อยู่ 4 คำ ได้แก่ “左右(zuǒyòu)、前后(qiánhòu)、大约(dàyuē) และ 大概(dàgài)” ซึ่งเป็นการเลือกใช้ที่ผิด โดยใช้ “左右(zuǒyòu)” จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.59 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “前后(qiánhòu)” จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.47 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “大约(dàyuē)” จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.59 ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ “大概” จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.35 ของกลุ่มตัวอย่าง สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

① ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “差不多(chàbùduō)” กับ “左右(zuǒyòu)”

ตัวอย่างที่ 16 *菜左右做好了。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “差不多(chàbùduō)” เพราะว่า “差不多(chàbùduō)” นอกจากจะมีความหมายว่า ประมาณแล้ว ยังมีความหมายอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ใกล้จะ เกือบจะ เป็นต้น จากประโยคข้างต้น สามารถแปลได้ว่า กับข้าวใกล้จะทำเสร็จแล้ว ดังนั้นประโยคนี้ควรตอบ “差不多(chàbùduō)” ไม่สามารถตอบ “左右(zuǒyòu)” ได้ เพราะว่า “左右(zuǒyòu)” มีความหมายว่า ประมาณเพียงอย่างเดียวและจะวางไว้หลังคำนาม เช่น “四个小时左右, 六个月左右, 五十岁左右, 身高 1.80 米左右。” เป็นต้น

② ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “差不多(chàbùduō)” กับ “前后(qiánhòu)”

ตัวอย่างที่ 17 A: 你快点吃饭, 现在早上七点五十九分了, 快要上课了。

*B: 好的, 我前后吃完了。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “差不多(chàbùduō)” เพราะว่า “差不多(chàbùduō)” นอกจากจะมีความหมายว่า ประมาณแล้ว ยังมีความหมายอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ใกล้จะ เกือบจะ เป็นต้น จากประโยคข้างต้น สามารถแปลได้ว่า A พูดว่า คุณกินข้าวเร็วๆ น้อย ตอนนี้ 7 โมง 59 นาทีแล้ว ใกล้จะเข้าเรียนแล้ว B ตอบกลับไปว่า โอเค ฉันใกล้จะกินเสร็จแล้ว ดังนั้นประโยคนี้ควรตอบ “差不多(chàbùduō)” ไม่สามารถตอบ “前后(qiánhòu)” ได้ เพราะว่า “前后(qiánhòu)” มีความหมายว่าประมาณเพียงอย่างเดียวและจะวางไว้หลังคำนาม เช่น “十点前后, 四月前后, 春节前后。” เป็นต้น

③ ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “差不多(chàbùduō)” กับ “大约(dàyuē)”

ตัวอย่างที่ 18 *你大约猜对了。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “差不多(chàbùduō)” เพราะว่า “差不多(chàbùduō)” นอกจากจะมีความหมายว่า ประมาณแล้ว ยังมีความหมายอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ใกล้จะ เกือบจะ เป็นต้น จากประโยคข้างต้น สามารถแปลได้ว่า คุณเกือบจะทายถูกแล้ว ดังนั้นประโยคนี้ควรตอบ “差不多(chàbùduō)” ไม่สามารถตอบ “大约(dàyuē)” ได้ เพราะว่า “大约(dàyuē)” มีความหมายว่า ประมาณ ถ้าตอบ “大约(dàyuē)” จะแปลว่าคุณประมาณทายถูกแล้ว จากการแปลประโยคดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความหมายที่แปลแล้วจะมีลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับบริบทและไม่ถูกต้องตามรูปประโยค

④ ลักษณะการผิดพลาดในการใช้คำกริยาวิเศษณ์ “差不多(chàbùduō)” กับ “大概(dàgài)”

ตัวอย่างที่ 19 *你大概猜对了。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “差不多(chàbùduō)” เพราะว่า “差不多(chàbùduō)” นอกจากจะมีความหมายว่า ประมาณแล้ว ยังมีความหมายอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น ใกล้จะ เกือบจะ เป็นต้น จากประโยคข้างต้น สามารถแปลได้ว่า คุณเกือบจะทายถูกแล้ว ดังนั้นประโยคนี้ควรตอบ “差不多(chàbùduō)” ไม่สามารถตอบ “大概(dàgài)” ได้ เพราะว่า “大概(dàgài)” มีความหมายว่า “ประมาณ” ถ้าใช้คำว่า “大概(dàgài)” มาแทนที่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยจะได้ความหมายที่ไม่สอดคล้องกับประโยค คือ “คุณประมาณทายถูกแล้ว” จากการแปลประโยคดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความหมายที่แปลแล้วจะมีลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับบริบทและไม่ถูกต้องตามรูปประโยค

2. การเปรียบเทียบความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí)

2.1 ความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ในภาษาไทย

ขอบเขตทางความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ในภาษาไทย สามารถสรุปได้ดังนี้ ความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ในภาษาจีน เมื่อนำมาเปรียบเทียบในภาษาไทย สามารถมีความหมายถึง 4 ความหมาย คือ คำว่า “โดยประมาณ”, “ประมาณ”, “ราวๆ” และ “เกือบ”

2.2 ความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ในภาษาจีน

1) ความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí)

ขอบเขตทางความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ในภาษาจีน สามารถสรุปได้ดังนี้ความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ในภาษาไทย เมื่อนำมาเปรียบเทียบในภาษาจีนสามารถมีความหมายถึง 2 ความหมาย คือ คำว่า “大概(dàgài) และ 大约 (dàyuē) ”

2) ลักษณะการใช้คำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ที่มีความหมายเชิง “ประมาณ”

ที่ถูกต้อง

① ลักษณะการใช้ 左右 (zuǒyòu) ที่ถูกต้อง

左右 (zuǒyòu) สามารถใช้บอกตัวเลขประมาณการได้ โดยบอกได้ทั้งระยะเวลา (กี่ชั่วโมง, กี่เดือน, กี่ปี) และจุดเวลา (กี่โมง) แต่จุดเวลาที่จำเป็นต้องเป็นตัวเลขเท่านั้น ไม่สามารถเป็นคำนาม เช่น ชื่อวันสำคัญหรือชื่อเทศกาล เป็นต้น และยังสามารถใช้บอกอายุ ความยาว ความสูง และน้ำหนักได้

ใช้บอกเวลา

จุดเวลา (ตัวเลข): 十点左右

ระยะเวลา: 三个小时左右/三十分分钟左右/六个月左右

ใช้บอกอายุ ความยาว ความสูง และน้ำหนัก

อายุ: 五十岁左右

ความยาว: 长三米左右

ความสูง: 身高一点八米左右

น้ำหนัก: 体重六十公斤左右

② ลักษณะการใช้ “前后 (qiánhòu)” ที่ถูกต้อง

“前后 (qiánhòu)” สามารถใช้บอกชื่อวันสำคัญ ชื่อเทศกาล จุดเวลา (กี่โมง) เท่านั้น ไม่สามารถบอกระยะเวลา อายุ ความยาว ความสูง และน้ำหนักได้

จุดเวลา (ตัวเลข): 十点前后

จุดเวลา (คำนาม): 五月前后/春节前后/毕业前后

③ ลักษณะการใช้ “大概(dàgài)、大约 (dàyuē) และ 差不多 (chàbùduō)” ที่ถูกต้อง

คำว่า “大概(dàgài)、大约 (dàyuē) และ 差不多 (chàbùduō)” สามคำนี้เป็นคำกริยาวิเศษณ์(副词) ทั้งหมด แต่ “大概(dàgài)” สามารถเป็นคำนามได้ “大概(dàgài)” และ “大约 (dàyuē)” แปลว่า “โดยประมาณ”, “ประมาณ”, “ราวๆ” และ “เกือบ” “大概(dàgài)” ถ้าเป็นคำนามแปลว่า “คร่าวๆ” ส่วน “差不多 (chàbùduō)” แปลว่า “ประมาณ”, “เกือบจะ” และ “ใกล้จะ”

ข้อแตกต่างระหว่าง “大概(dàgài)” และ “大约 (dàyuē) ”

“大概(dàgài)” เป็นได้ทั้งคำกริยาวิเศษณ์และคำนาม ส่วน “大约 (dàyuē)” เป็นคำกริยาวิเศษณ์ได้อย่างเดียว “大概(dàgài)” สามารถเป็นบทเสริมกริยาและบทขยายนามได้ “大约 (dàyuē)” ไม่สามารถเป็นบทเสริมกริยาและบทขยายนามได้

“差不多 (chàbùduō)” สามารถใช้ได้หลายสถานการณ์

1. “差不多 (chàbùduō)” สามารถแปลว่า ประมาณและราวๆได้

เช่น 这家公司差不多有五十个职员。บริษัทแห่งนี้มีพนักงานประมาณ 50 คน

2. “差不多 (chàbùduō)” สามารถแปลว่า เกือบจะและใกล้จะ

เช่น 菜差不多做好了。กับข้าวเกือบจะทำเสร็จแล้ว

2.3 การเปรียบเทียบความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ในภาษาไทยและภาษาจีน

ขอบเขตทางความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ในภาษาไทยและจีน สามารถสรุปได้ดังนี้ ความหมายของคำกริยาวิเศษณ์แสดงน้ำเสียง 语气副词 (Yǔqì fùcí) ในภาษาจีน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับภาษาไทยสามารถมีความหมายถึง 4 ความหมาย คือ คำว่า “โดยประมาณ”, “ประมาณ”, “ราวๆ” และ “เกือบ” เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับภาษาจีนสามารถมีความหมายถึง 2 ความหมาย คือ คำว่า “大概(dàgài)” และ “大约(dàyuē)” ซึ่งเป็นรูปแบบความหมายแบบ 一对多 จึงมักส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษาต่างประเทศที่ผิดพลาด

① ลักษณะการใช้ “左右(zuǒyòu)” ที่ถูกต้อง

“左右(zuǒyòu)” สามารถใช้บอกตัวเลขประมาณการได้ โดยบอกได้ทั้งระยะเวลา (กี่ชั่วโมง, กี่เดือน, กี่ปี) และจุดเวลา (กี่โมง) แต่จุดเวลาที่จำเป็นต้องเป็นตัวเลขเท่านั้น ไม่สามารถเป็นคำนาม เช่น ชื่อวันสำคัญหรือชื่อเทศกาล เป็นต้น และยังสามารถใช้บอกอายุ ความยาว ความสูง และน้ำหนักได้

ใช้บอกเวลา

จุดเวลา (ตัวเลข): 十点左右

ระยะเวลา: 三个小时左右/三十分钟左右/六个月左右

ใช้บอกอายุ ความยาว ความสูง และน้ำหนัก

อายุ: 五十岁左右

ความยาว: 长三米左右

ความสูง: 身高一点八米左右

น้ำหนัก: 体重六十公斤左右

② ลักษณะการใช้ “前后(qiánhòu)” ที่ถูกต้อง

“前后(qiánhòu)” สามารถใช้บอกชื่อวันสำคัญ ชื่อเทศกาล จุดเวลา (กี่โมง) เท่านั้น ไม่สามารถบอกระยะเวลา อายุ ความยาว ความสูง และน้ำหนักได้

จุดเวลา (ตัวเลข): 十点前后

จุดเวลา (คำนาม): 五月前后/春节前后/毕业前后

③ ลักษณะการใช้ “大概(dàgài)”, “大约(dàyuē)” และ “差不多(chàbùduō)” ที่ถูกต้อง

คำว่า “大概(dàgài)”, “大约(dàyuē)” และ “差不多(chàbùduō)” สามคำนี้เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ทั้งหมด แต่ “大概(dàgài)” สามารถเป็นคำนามได้ “大概(dàgài)” และ “大约(dàyuē)” แปลว่า โดยประมาณ ประมาณ ราวๆ และเกือบ “大概(dàgài)” ถ้าเป็นคำนามแปลว่าคร่าวๆ ส่วน “差不多(chàbùduō)” แปลว่าประมาณ เกือบจะ และใกล้จะ

ข้อแตกต่างระหว่าง “大概(dàgài)” กับ “大约(dàyuē)”

“大约(dàyuē)” เป็นได้ทั้งคำกริยาวิเศษณ์และคำนาม ส่วน “大约(dàyuē)” เป็นคำกริยาวิเศษณ์ได้โดยตรง “大概(dàgài)” สามารถเป็นบทเสริมกริยาและบทขยายนามได้ “大约(dàyuē)” ไม่สามารถเป็นบทเสริมกริยาและบทขยายนามได้

“差不多(chàbùduō)” สามารถใช้ได้หลายสถานการณ์

1. “差不多(chàbùduō)” สามารถแปลว่า ประมาณและราวๆได้ เช่น 这家公司差不多有五十个职员。บริษัทแห่งนี้มีพนักงานประมาณ 50 คน

2. “差不多(chàbùduō)” สามารถแปลว่า เกือบจะและใกล้จะได้ เช่น 菜差不多做好了。กับข้าวเกือบจะทำเสร็จแล้ว

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการใช้คำภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ประมาณ” ในภาษาไทย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” โดยวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้คำในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทย คำว่า “大概(dàgài)、左右(zuǒyòu)、前后(qiánhòu)、大约(dàyuē)”

และ 差不多 (chàbùduō) ” จากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดดังกล่าวพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ “大概(dàgài)、左右(zuǒyòu)、前后(qiánhòu)、大约(dàyuē) และ 差不多(chàbùduō) ” ผิดตำแหน่งเป็นจำนวนมาก ดังตัวอย่างเช่น

ตัวอย่าง A: 你猜猜我今年几岁?

*B: 我猜猜你今年三十岁大约。

ประโยคข้างต้นตามหลักไวยากรณ์ควรเลือกใช้ “左右(zuǒyòu) ” เพราะ “左右(zuǒyòu) ” จะวางไว้หลังคำนามเสมอ ไม่สามารถตอบ “大约(dàyuē) ” ได้ เพราะ “大约(dàyuē) ” คือคำกริยาวิเศษณ์ต้องอยู่หน้าคำกริยาเท่านั้น ซึ่งความผิดพลาดดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของดารณี มณีลาภ[6] คือ ความผิดพลาดการวางตำแหน่งคำไว้ว่าความผิดพลาดโดยการวางคำนาม หมายถึง นิสิตมีความผิดพลาดโดยการวางคำนามในประโยค เช่น “我上课八点半。” นักศึกษามีความผิดพลาดโดยการวางคำนาม “八点半” ในประโยค จากประโยคข้างต้นแสดงให้เห็นว่านิสิตมีการนำเอาไวยากรณ์ในภาษาแม่มาใช้ในไวยากรณ์ภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬาลักษณ์ โพธิ์พา [7] และทิฆัมพร ออมสิน [8] แสดงให้เห็นว่าภาษาแม่มีอิทธิพลต่อข้อผิดพลาดประเภทนี้ ดังนั้นการเรียนการสอนควรให้ความสำคัญกับประเภทของคำโดยเฉพาะคำพ้องความหมายให้มากยิ่งขึ้น และเรียนรู้หลักไวยากรณ์ภาษาจีนกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภชัย แจ่มใจ [9] ที่กล่าวว่า การอธิบายความแตกต่างของคำพ้องความทำได้โดยการประยุกต์ใช้วิธีวิเคราะห์ต่างๆ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้คำศัพท์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมในที่สุดและหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดต่างๆที่เกิดขึ้นได้

จากการที่ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบเรื่องการใช้คำในภาษาจีนที่มีความหมายตรงกับคำว่าประมาณในภาษาไทยให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 1/2563 จำนวน 22 คนทำ พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่สอบผ่าน HSK ระดับ 2 ระดับ 3 และระดับ 4 ทำแบบทดสอบที่แจกให้ไปผิดเป็นจำนวนมาก ซึ่งสาเหตุของการผิดพลาดคือ คำศัพท์ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในการสอบวัดระดับภาษาจีนระดับ 4 (HSK4) เช่นคำว่า “大概(dàgài) ” และ “大约(dàyuē) ” จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนระดับ 2 (HSK2) และระดับ 3 (HSK3) อาจจะไม่รู้ว่าความหมายและการใช้ของคำว่า “大概(dàgài) ” และ “大约(dàyuē) ” จึงส่งผลทำให้เลือกใช้คำผิด ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าความรู้ด้านการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) มีผลต่อการใช้คำกริยาวิเศษณ์ในภาษาจีนที่มีความหมายเชิง “ประมาณ”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 อาจารย์ผู้สอนสามารถศึกษาสภาพ และปัญหา รวมถึงแนวทางแก้ไขปัญหาที่ค้นพบในการวิจัยนี้ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

1.2 สถานศึกษาสามารถศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาปรับใช้กับกระบวนการส่งเสริมการเรียนการสอนด้านไวยากรณ์ภาษาจีน เพื่อพัฒนาทั้งทางด้านผู้เรียนและผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 การเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนที่สำคัญและผู้เรียนชาวไทยนิยมใช้ยังมีอีกหลายเรื่องที่น่าสนใจ ดังนั้นผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีน ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนชาวไทยต่อไป เพื่อลดปัญหาการใช้ไวยากรณ์ที่ผิดพลาดให้น้อยลง

2.2 งานวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างจำกัดอยู่ในระดับอุดมศึกษา ยังขาดการวิจัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงรูปแบบการศึกษาอื่นๆ ดังนั้นจึงเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่จะดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในการศึกษาภาษาจีนสำหรับกลุ่มผู้สอนและผู้เรียนในการศึกษาระดับอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] Population Reference Bureau. 2013 World Population Data Sheet. Washington DC: Centennial Group; 2013
- [2] Internet World Stats Usage and Population Statistics. Case Study: Top Ten Languages in the Internet 2013- in millions of users. [Internet]. 2013 [cited 2020 September 18]. Available from <http://www.internetworldstats.com/stats7.htm>.
- [3] Humphrey Tonkin. Language and The United Nations: A Preliminary Review. Léger 2011; 1(1): 2-5.
- [4] กระทรวงศึกษาธิการ. นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีน. ประกาศ; 2557.
- [5] 杨寄洲 และ 贾永芬. 《1700 对近义词语用法对比》 การเปรียบเทียบการใช้คำพ้องความหมาย 1700 คำ. 北京. 北京语言大学出版社 ;2550

- [6] ดารณี มณีลาภ. การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาจีนของนิสิตเอกภาษาจีน มหาวิทยาลัยบูรพา. [อินเทอร์เน็ต]. ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา; 2555 [เข้าถึงเมื่อ 21 สิงหาคม 2563] เข้าถึงได้จาก: <http://dspace.lib.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/1294>
- [7] จุฬาลักษณ์ โปธิ์พา. การศึกษาปัญหาการใช้คำกริยาวิเศษณ์คำว่า“又”และ“再” ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. [อินเทอร์เน็ต]. อุบลราชธานี: คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี; 2555 [เข้าถึงเมื่อ 21 สิงหาคม 2563] เข้าถึงได้จาก: <http://ubulachinese.blogspot.com/2012/03/4.html>
- [8] ทิฆัมพร ออมสิน. (2558). การศึกษาการใช้คำกริยาภาษาจีนที่มีความหมายใกล้เคียงกันของนักศึกษาไทย.[อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; [เข้าถึงเมื่อ 20 สิงหาคม 2563] เข้าถึงได้จาก: <https://www.car.chula.ac.th/display7.php?bib=b2140145>
- [9] ศุภชัย แจ่มใจ. การวิเคราะห์ความแตกต่างของคำพ้องความภาษาจีน สำหรับผู้เรียนชาวไทย. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 2552;15(6):1032.

การศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยาน
ซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ก่อนทำการบิน และระหว่างทำการบิน
ที่ส่งผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย

A Study of the Relationship between Legal Recognition of Unmanned Aerial
Vehicle: Weight Less than 3 Kg before the Flight and During the Flight that Affect
the Compliance trend of the Controllers in Thailand

ปริญญา บรรจงมณี

Parinya Bunjongmanee

ภาควิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด จังหวัดเพชรบุรี 76120

Business Administration Program, Faculty of Graduate Studies, Stamford International University, Phetchaburi 76120

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: parinya.bunjongmanee@stamford.edu

Received: 18 August 2021 , Revised: 31 October 2021, Accepted: 29 August 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาเงื่อนไขกฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม (2) การรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม (3) เงื่อนไขการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย (4) ความสัมพันธ์การรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ซึ่งจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และการรับรู้และเงื่อนไขกฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ข้อมูลจากประชากรที่ปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินในประเทศไทย 384 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าโคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้เงื่อนไขกฎหมายอยู่ระดับมาก มีการรับรู้กฎหมายอยู่ระดับปานกลาง ด้านเงื่อนไขของการปฏิบัติตามอยู่ระดับมาก โดยปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม โดยที่เงื่อนไขและการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ไม่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย

คำสำคัญ : การรับรู้กฎหมาย การปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ผู้บังคับในประเทศไทย

Abstract

This research aimed to study (1) Legal conditions of enforcement or launching of Unmanned Aerial Vehicle weight less than 2 kg. (Drone) (2) Legal recognitions of Unmanned Aerial Vehicle weight less than 2 kg. (Drone) (3) Conditions of compliance of controllers in Thailand (4) Statistical Analysis of legal recognition of enforcement or launching of Unmanned Aerial Vehicle weight less than 2 kg. (Drone) influence on the compliance trend of the controllers in Thailand classified by personal factors of consumers. Sample was person who enforced or launched Unmanned Aerial Vehicle in Thailand for 384 people by accidental sampling. Data were collected using questionnaires, analyzing data using statistics were frequency, percentage, average, standard deviation. Inferential statistics were Chi-Square Test Analysis. The result showed that: Overall, legal conditions were at high level, Overall, legal recognition were at medium level, Overall, condition of compliance was at high level. Statistical relationship with legal recognition of enforcement or launching of Unmanned Aerial Vehicle weight was less than 2 kg and Legal recognition and conditions of Unmanned Aerial Vehicle weight less than 2 kg. (Drone) did not affect the compliance trend of controllers in Thailand.

Keywords : Recognition Legal, Unmanned Aerial Vehicle: Weight Less Than 2 Kg, The Controllers In Thailand.

บทนำ

อากาศยานไม่มีนักบิน หรือ โดรน (Drone) หรือ ยูเอวี (Unmanned Aerial Vehicles; UAVs) เป็นนวัตกรรมใหม่หรือเทคโนโลยี มีการทำหน้าที่ในการบังคับเครื่องบินแทนมนุษย์ ซึ่งบทบาทของโดรน หรือเรียกอีกอย่างว่า อากาศยานไร้คนขับได้เข้ามามีอิทธิพลต่อรูปแบบการทำธุรกิจในปัจจุบัน ซึ่งต่างจากอดีตที่โดรนถูกนำไปใช้ในการทหารและภารกิจป้องกันประเทศเป็นหลัก ซึ่งโดรนยังมีความสามารถในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ภาพหรือข้อมูลนั้น ๆ เช่น วิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (Environmental impacts) ในบริเวณนั้น ๆ และยังวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ประโยชน์ของโดรนที่มีมากมาย ทำให้ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วโลกนำโดรนมาใช้งานในรูปแบบต่าง ๆ โดรนจัดเป็นเทคโนโลยีสุดล้ำ แต่การออกกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้โดรน ในเรื่องของขนาดของตัวเครื่อง การบังคับการบิน ใบอนุญาตนักบิน การประกันภัยส่งผลถึงปัจจุบัน ในการที่บริษัทผู้ประกอบการหลายรายที่ต้องการจะทดสอบและนำโดรนไปใช้กับธุรกิจ และใช้เล่นแบบส่วนตัว แต่ยังคงมีความกังวลในเรื่องของตัวบทกฎหมาย ฉะนั้น กฎระเบียบข้อบังคับจะเป็นหนึ่งในกุญแจสำคัญในการควบคุมดูแลโดรนที่จะถูกนำมาใช้งานกับธุรกิจ ใช้งานแบบส่วนตัว และผลักดันให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมใหม่ ๆ ในอนาคตได้รวดเร็วยิ่งขึ้น” ในประเทศไทยโดรนถูกนำมาใช้เฉพาะในหน่วยงานภาครัฐเพื่อการทหารและการป้องกันประเทศ และเริ่มมีการนำมาใช้งานกับธุรกิจและแบบส่วนตัวมากขึ้น การที่หน่วยงานภาครัฐออกกฎหมายควบคุมการใช้งานโดรนถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี ที่จะช่วยจัดระเบียบการใช้งานที่เหมาะสมของโดรนแต่ละประเภท รวมทั้งคุณสมบัติของผู้บังคับการบินและข้อบังคับการบิน ซึ่งน่าจะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุทางร่างกายและทรัพย์สิน ที่รบกวนความสงบสุขของบุคคลอื่น ข้อห้ามในด้านต่าง ๆ ที่จะสร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองรวมทั้งกับบุคคลอื่นได้ และทำให้ตลาดโดรนในเมืองไทยขยายตัวอย่างรวดเร็วในอนาคต ผู้วิจัยต้องการศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ก่อนทำการบิน และระหว่างทำการบินที่ส่งผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับประเทศไทย เพื่อจะได้ทราบว่ากลุ่มเป้าหมายมีการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ซึ่งมีการนำกฎหมายมาใช้ปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการวางกลยุทธ์การบริหารระเบียบของการจัดการคมนาคมภายในประเทศ และทางด้านการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและต่อผู้จำหน่ายที่สามารถปรับตัวได้ในการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับอากาศยานไร้คนขับ หรือไร้นักบิน ให้ประสบผลสำเร็จได้

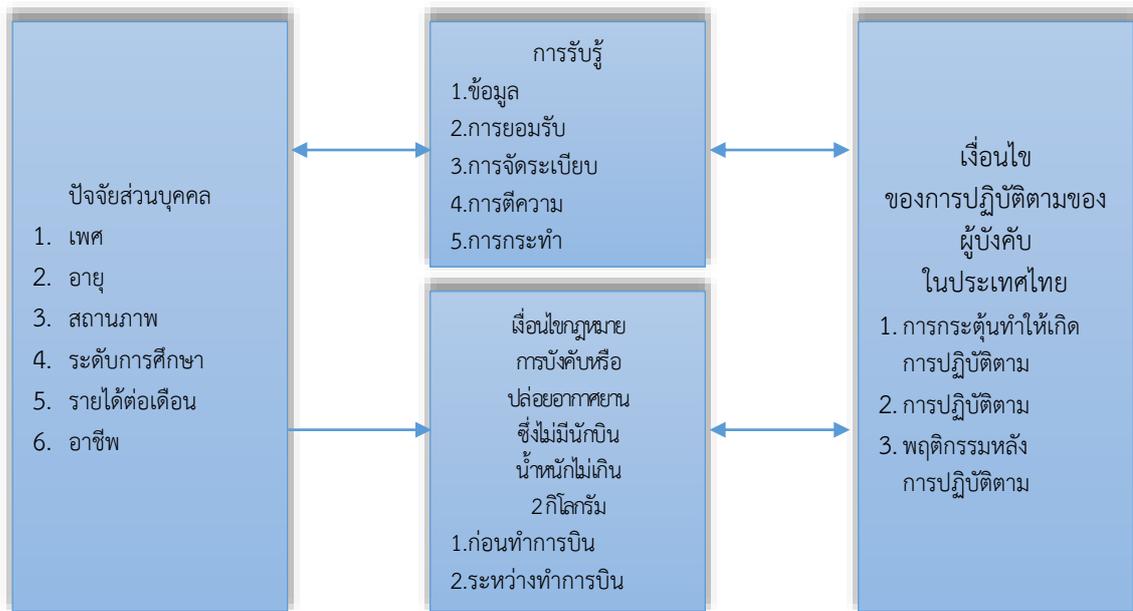
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ก่อนทำการบิน และระหว่างทำการบิน ที่ส่งผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลและได้รวบรวมทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และ อาชีพ ด้านการรับรู้ ประกอบด้วยข้อมูล การยอมรับ การจัดระเบียบ การตีความ การกระทำ และประเด็นเงื่อนไขกฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ก่อนทำการบิน และระหว่างทำการบิน และตัวแปรตาม ได้แก่ เงื่อนไขของการปฏิบัติตามของผู้บังคับตามกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. การรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้ม การปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ซึ่งจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภคไม่มีความแตกต่างกัน
2. ในด้านการรับรู้และเงื่อนไขกฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทยไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มประชากรที่มีการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินในประเทศไทย ผู้วิจัยจึง ใช้สูตรของ Cochran [1] โดยกำหนดระดับค่า ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คนด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเงื่อนไขของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย [2] ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย และตอนที่ 4 แบบสอบถามเงื่อนไขของการกระทำในการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ลักษณะคำถามของแบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert scale โดยมี 5 ระดับ การกำหนดเกณฑ์เช่นนี้ยึดหลักว่า ให้ช่วงห่างหรือพิสัยของคะแนนทุกระดับเท่ากัน ซึ่งเมื่อกำหนดน้ำหนักคะแนนระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด เป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ พิสัยเป็น $5-1 = 4$ เฉลี่ยแต่ละช่วงห่างกัน $4/5 = 0.8$

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (IOC) อยู่ที่ 1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำไปวิเคราะห์ที่ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ ดังนี้ (1) ค่าเฉลี่ย 4.21–5.00 หมายถึง มีระดับมากที่สุด (2)

ค่าเฉลี่ย 3.41–4.20 หมายถึง มีระดับมาก (3) ค่าเฉลี่ย 2.61–3.40 หมายถึง มีระดับปานกลาง (4) ค่าเฉลี่ย 1.81–2.60 หมายถึง มีระดับน้อย และ (5) ค่าเฉลี่ย 1.00–1.80 หมายถึง มีระดับน้อยที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ผู้วิจัยใช้การทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ของการรับรู้ของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตาม ของผู้บังคับในประเทศไทยซึ่งจำแนกตามปัจจัยส่วนของผู้บริโภค โดยใช้ค่าทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ได้แก่ ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล เจื่อนใจของการ ปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย และการรับรู้ มาประยุกต์ใช้ตัวแปรตามจากทฤษฎีปัจจัยการปฏิบัติตาม ในด้านของขอบเขต ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่มีการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินใน ประเทศไทย ด้านพื้นที่ในการศึกษา คือ ประเทศไทย ประกอบด้วย 77 จังหวัด แบ่งเป็น 6 ภูมิภาค และและขอบเขตด้านระยะเวลา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 6 เดือน

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ก่อนทำการบิน และระหว่างทำการบิน ที่ส่งผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ข้อมูลและได้รวบรวมทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การรับรู้ เจื่อนใจกฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ก่อนทำการบินและหลังทำการบิน [2] และแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการรับรู้มาประยุกต์ใช้เป็นตัวแปรต้นในการศึกษาวิจัย และในส่วนของตัวแปรตามได้มีการประยุกต์แนวคิดปัจจัยการปฏิบัติตามดังมีรายละเอียดดังนี้

การรับรู้เป็นกระบวนการที่แสดงถึงความสลับซับซ้อนและธรรมชาติของการกระทำตอบโต้ในการรับรู้ แบ่งกระบวนการย่อยได้ เป็น 5 ขั้นตอน คือ กระบวนการของการรับรู้เป็นการแสดงถึงความสลับซับซ้อนและธรรมชาติของการกระทำตอบโต้ในการรับรู้ แบ่งกระบวนการย่อยได้เป็น 5 ขั้นตอน [3] คือ ข้อมูล การที่บุคคลได้รับความและตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดขึ้น การรับรู้แบ่งได้เป็น 2 กิจกรรม คือ การรับข้อมูลและการแปลข้อมูลให้เป็นข้อความตามความเข้าใจ การรับรู้จะต้องคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในข้อมูลข่าวสาร ความสนใจและประสบการณ์จึงสามารถทำให้แปลความถูกต้อง การยอมรับเป็นพฤติกรรมที่แสดงความพร้อมของบุคคลที่จะตอบสนอง (Readiness to Respond) หรือแนวโน้มที่จะแสดงออก (Tendency to Act) ต่อเป้าหมายของทัศนคติที่มีการประมวลความรู้ และ ประเมินค่าความรู้สึกต่อสิ่งนั้นแล้ว โดยพฤติกรรม จะแสดงออกได้สองลักษณะ ได้แก่ การยอมรับ สนับสนุน เข้าใกล้ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และพฤติกรรมทางลบ ได้แก่ การทำลาย ขัดขืน ต่อสู้ ถอยหนี ฯลฯ การจัดระเบียบ เมื่อบุคคลได้คัดเลือกรับรู้สิ่งเร้าในสภาพแวดล้อม ภายนอกแล้ว ก็จะเกิดการจัดระเบียบของการเรียนรู้ (Perceptual Organization) ทั้งนี้เพื่อจะเป็นการปูทางให้ขั้นตอนที่จะเกิดขึ้นต่อไป แม้บุคคลแต่ละคนจะมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว อันทำให้เขาแตกต่างไปจากบุคคลอื่นอย่างมากก็ตามแต่ก็มีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพล ต่อตัวการจัดระเบียบของการรับรู้ในสิ่งเร้าของบุคคลโดยทั่วไปปัจจัยเหล่านั้นได้แก่ความคล้ายคลึงกัน (Similarity) เช่น ความคล้ายคลึงกันในเรื่องสี ขนาด หรือลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้เห็นความแตกต่างทางกายภาพ นอกจากนั้นระยะใกล้ไกล (Proximity in Space) ความเร็วช้า (Proximity in Time) ของสิ่งเร้าหรือสิ่งที่ถูกรับรู้ก็มีอิทธิพลต่อการจัดระเบียบของการรับรู้ด้วยเช่นกัน นั่นก็คือสิ่งที่อยู่ใกล้ๆ กัน หรือเคลื่อนไหวด้วยความเร็วช้าพๆ กัน จะถูกรับรู้ว่ามีอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และการตีความ (Interpretation) ขั้นตอนการตีความ (Interpretation) นี้ เป็นขั้นตอนของการตีความในสิ่งเร้าที่รับเข้ามาในตัวบุคคลและได้จัดระเบียบไว้แล้ว การตีความนี้ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในบรรดาขั้นตอนทั้งหลาย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตีความ ก็คือ ลักษณะของสิ่งเร้าและลักษณะส่วนตัวของบุคคลผู้นั้นตั้ง จะกล่าวต่อไป นอกจากนั้นยังมีปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อการตีความ ได้แก่ Stereotype และ Halo Effect เป็นต้น

กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม โดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ให้รายละเอียดข้อกำหนดกฎหมายใช้โดรนในไทยตามประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตและเงื่อนไขในการ บังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. 2558 [2] กำหนดว่าอากาศยานที่ ควบคุมการบินจากภายนอกประเภทที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการเล่นเปนนางนอดิเรก เพื่อความบันเทิง หรือเพื่อการกีฬา มีน้ำหนักไม่ เกิน 2 กิโลกรัม โดยให้ผู้บังคับหรือปล่อยอากาศยานต้องมีอายุมากกว่า 18 ปี หรือมีผู้แทนโดยชอบธรรมควบคุมดูแล ซึ่งอากาศยาน ในข้อนี้ กระทรวงคมนาคมอนุญาตให้ทำการบินได้ โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

(1) ก่อนทำการบิน

(ก) ตรวจสอบว่าอากาศยานอยู่ในสภาพที่สามารถทำการบินได้อย่างปลอดภัย ซึ่งรวมถึงตัวอากาศยานและระบบควบคุมอากาศยาน (ข) ได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่ที่จะทำการบิน (ค) ทำการศึกษาพื้นที่และชั้นของห้วงอากาศที่จะทำการบิน (ง) มีแผนฉุกเฉิน รวมถึงแผนสำหรับกรณีเกิดอุบัติเหตุ การรักษาพยาบาล และการแก้ปัญหากรณีไม่สามารถบังคับอากาศยานได้

(2) ระหว่างทำการบิน

(ก) ห้ามทำการบินในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และรบกวนความสงบสุขของบุคคลอื่น (ข) ห้ามทำการบินเข้าไปในบริเวณเขตห้าม เขตจำกัด และเขตอันตรายตามที่ประกาศใน เอกสารแถลงข่าวการบินของประเทศไทย (Aeronautical Information Publication – Thailand หรือ AIP-Thailand) รวมทั้ง สถานที่ราชการ หน่วยงานของรัฐ โรงพยาบาล เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ (ค) แนวการบินขึ้นลงของอากาศยานจะต้องไม่มีสิ่งกีดขวาง (ง) ผู้บังคับหรือปล่อยอากาศยานต้องสามารถมองเห็นอากาศยานได้ตลอดเวลาที่ทำการบินและห้ามทำการบังคับอากาศยานโดยอาศัยชุดกล้องบนอากาศยานหรืออุปกรณ์อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียง (จ) ต้องทำการบินในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ซึ่งสามารถมองเห็นอากาศยานได้อย่างชัดเจน (ฉ) ห้ามทำการบินเข้าใกล้หรือเข้าไปในเมฆ (ช) ห้ามทำการบินภายในระยะเก้ากิโลเมตร (ห้าไมล์ทะเล) จากสนามบินหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาต (ซ) ห้ามทำการบินโดยใช้ความสูงเกิน 90 เมตร (300 ฟุต) เหนือพื้นดิน (ฅ) ห้ามทำการบินเหนือเมือง หมู่บ้าน ชุมชน หรือพื้นที่ที่มีคนมาชุมนุมอยู่ (ฉ) ห้ามบังคับอากาศยานเข้าใกล้อากาศยานซึ่งมีนักบิน (ฎ) ห้ามทำการบินละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น (ฏ) ห้ามทำการบินโดยก่อให้เกิดความเดือดร้อน ความรำคาญ แก่ผู้อื่น (ฐ) ห้ามส่งหรือพาวัตถุอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรืออุปกรณ์ปล่อยแสงเลเซอร์ติดไปกับอากาศยาน และ (ฑ) ห้ามทำการบินโดยมีระยะห่างในแนวราบกับบุคคล ยานพาหนะ สิ่งก่อสร้าง หรืออาคาร น้อยกว่า 30 เมตร (100 ฟุต) [4] กล่าวถึง กระบวนการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาเบื้องต้นในการตีความสิ่งเร้าที่สัมผัสต่าง ๆ เพื่อสร้างประสบการณ์ที่มีความสำคัญสำหรับผู้รู้ การรับรู้เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันเมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้าก็จะประมวลสิ่งรับรู้เป็นประสบการณ์ที่มีความหมายเฉพาะตนเอง โดยมีกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ข้อมูล การยอมรับ การจัดระเบียบ การตีความและการกระทำ

Skinner มีความคิดว่าทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของ Pavlov นั้น จำกัอยู่กับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนน้อยของมนุษย์ พฤติกรรมส่วนใหญ่แล้วมนุษย์จะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเอง ไม่ใช่เกิดจากการจับคู่ระหว่างสิ่งเร้าใหม่กับสิ่งเร้าเก่า โดยสกินเนอร์ได้อธิบาย คำว่า “พฤติกรรม” ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ตัว คือ ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ตัว [5] คือ

1. Antecedents คือ เงื่อนไขหรือสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม (สิ่งที่ก่อให้เกิดขึ้นก่อน) ทุกพฤติกรรมต้องมีเงื่อนไข นำ เช่น วันนี้ต้องเข้าเรียนบ่ายโมง พฤติกรรมเรถูกกำหนดด้วยเวลา

2. Behavior คือ พฤติกรรมที่แสดงออก

3. Consequences หรือผลกรรม เกิดขึ้นหลังการทำพฤติกรรม

ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ และทัศนคติ มีดังนี้ ทิววรรณ ปิ่นสุวรรณ [6] ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้การเปลี่ยนแปลงองค์การกับขวัญในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานของพนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานของบริษัท บางชื่อโรงสีไฟเจียเม้ง จำกัด พบว่าพนักงานมีการรับรู้การเปลี่ยนแปลงองค์การอยู่ในระดับสูง มีขวัญในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีพอใช้ และณัฐยา จันทร์คง [7] ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้สิทธิแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่านักศึกษามีการรับรู้สิทธิแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ด้านเวลาการทำงานเกี่ยวกับเวลาทำงานปกติ ค่าจ้างขั้นต่ำ สวัสดิการ และค่าชดเชย ส่วนสิทธิแรงงานเกี่ยวกับค่าล่วงเวลา สัญญาจ้าง และ กฎระเบียบต่าง ๆ มีการรับรู้เป็นส่วนน้อย กรณีที่รับรู้สิทธิแรงงาน พบว่านักศึกษารับรู้ผ่านสื่อบุคคล โดยเฉพาะครู อาจารย์ และจากสื่อโทรทัศน์ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีการรับรู้สิทธิแรงงานแตกต่างกัน ในเกือบทุกด้านของสิทธิแรงงาน นอกจากนั้น เนตรนภา ชินะสกุลชัย [8] ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้กับการรับรู้คุณค่าตราสินค้าโทรศัพท์มือถือยี่ห้อไอโฟนของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโทรศัพท์มือถือยี่ห้อไอโฟน ด้านการรู้จักตราสินค้า ด้านคุณภาพที่รับรู้ ด้านความสัมพันธ์กับตราสินค้า และด้านความภักดีต่อตราสินค้า ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับการรับรู้คุณค่าตราสินค้าในระดับมาก ส่วนณัฐณม เฒ่าพันธุ์ และธัญพร ตรีธนาวัตร [9] ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้และทัศนคติของผู้ใช้บริการสายการบินภายในกรุงเทพมหานครที่มีต่อข่าวสารการตรวจสอบมาตรฐานการบินของไทยขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ พบว่าการรับรู้ข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเรื่องผลการตรวจสอบมาตรฐานการบินของไทยขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศไม่มีผลต่อทัศนคติด้านความปลอดภัย ความน่าเชื่อถือและการให้บริการ และ สุชีรา พระมาลากัลยกร ศรีภักดี และมนไท ประมูลจกโก [10] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำตามพระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษา:อำเภอเมืองอุบลราชธานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้เนื้อหาสาระของ พ.ร.บ. และความเข้าใจต่อการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ในระดับปานกลาง แต่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมตามกรอบของ พ.ร.บ. ในระดับมาก นอกจากนี้ เอกรินทร์ จงเสรีเจริญ [11] ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ของข้าราชการทหารต่อพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457 กรณีศึกษา กองพันทหารราบในกองพลทหารราบที่ 9 พบว่า การรับรู้พระราชบัญญัติกฏอัยการศึกของข้าราชการทหารฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย

1. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ จำนวนอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินมีน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม และยี่ห้ออากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 84.00 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 16.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ปีคิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 มีอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.00 และมีอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 64.00 รองลงมาคือสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 27.00 และมีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย คิดเป็นร้อยละ 9.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.00 รองลงมาคือระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 18.00 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.00 และมีระดับการศึกษาปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 3.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 45,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.00 รองลงมาคือมีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.00 มีรายได้ 25,001-35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.00 มีรายได้ 15,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.00 และมีรายได้ 35,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 24.00 รองลงมาคืออาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 23.00 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 21.00 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 16.00 และอาชีพเจ้าของธุรกิจ/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 16.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินมีน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม 1 ลำ คิดเป็นร้อยละ 80.00 มี 2 ลำ คิดเป็นร้อยละ 16.00 และมี 3 ลำ คิดเป็นร้อยละ 4.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ยี่ห้ออากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม DJI คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมาคือใช้ยี่ห้อ Xiaomi คิดเป็นร้อยละ 20.00 ใช้ยี่ห้อ Go Pro คิดเป็นร้อยละ 13.00 ใช้ยี่ห้อ Xiro คิดเป็นร้อยละ 7.00 และใช้ยี่ห้อ Parrot คิดเป็นร้อยละ 2.00 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (400)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	336	84.00
หญิง	64	16.00
รวม	400	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	36	9.00
21-30 ปี	192	48.00
31-40 ปี	120	30.00
41 ปี ขึ้นไป	52	13.00
รวม	400	100.00
สถานภาพ		
โสด	256	64.00
สมรส	108	27.00
หย่าร้าง/หม้าย	36	9.00
รวม	400	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (400)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	52	13.00
ปริญญาตรี	264	66.00
สูงกว่าปริญญาตรี	72	18.00
ปริญญาเอก	12	3.00
รวม	400	100.00
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	88	22.00
15,000-25,000 บาท	76	19.00
25,001-35,000 บาท	80	20.00
35,000-40,000 บาท	60	15.00
45,000 บาทขึ้นไป	96	24.00
รวม	400	100.00
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	96	24.00
เจ้าของธุรกิจ/ค้าขาย	64	16.00
ผู้บริหาร/บริษัทเอกชน	84	21.00
ข้าราชการ/ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ	64	16.00
อาชีพอิสระ	92	23.00
รวม	400	100.00
จำนวนอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินมีน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม		
1 ลำ	320	80.00
2 ลำ	64	16.00
3 ลำ	16	4.00
รวม	400	100.00
ยี่ห้ออากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม		
DJI	232	58.00
Go Pro	52	13.00
Xiro	28	7.00
Xiaomi	80	20.00
Parrot	8	2.00
รวม	400	100.00

2. เจื่อนไขกฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโนม้การปฏิบัติ ตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เจื่อนไขกฎหมายของการบังคับหรือ ปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโนม้การปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยใน ภาพรวม อันดับแรก คือ เจื่อนไขกฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัมในระหว่างทำ การบิน มากกว่าเจื่อนไขกฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัมก่อนทำการบิน

3. การรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโนม้การปฏิบัติ ตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการรับรู้ กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม โดยภาพรวม อันดับแรก คือ ด้านการกระทำ รองลงมา คือ ด้านการยอมรับ ด้านการตีความ และด้านข้อมูล

4. เจื่อนใจของการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญของเจื่อนใจของการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยภาพรวม อันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติตาม รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรมหลังการปฏิบัติตาม และด้านการกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติตาม

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์การรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ซึ่งจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภคดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 ตารางความสัมพันธ์การรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ซึ่งจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภค

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภค	การรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน		ผลการทดสอบ
	Chi-Square	Sig.	
1. เพศ	1.644	0.000*	มีความสัมพันธ์กัน
2. อายุ	5.663	0.000*	มีความสัมพันธ์กัน
3. สถานภาพ	4.910	0.000*	มีความสัมพันธ์กัน
4. ระดับการศึกษา	6.028	0.000*	มีความสัมพันธ์กัน
5. รายได้ต่อเดือน	7.370	0.000*	มีความสัมพันธ์กัน
6. อาชีพ	7.873	0.000*	มีความสัมพันธ์กัน
7. จำนวนอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน	4.828	0.000*	มีความสัมพันธ์กัน
8. ยี่ห้ออากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน	6.234	0.000*	มีความสัมพันธ์กัน

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์การรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทยซึ่งจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภค พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภคมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภค มีความสัมพันธ์กับการรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทยมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

6. การวิเคราะห์การรับรู้และเจื่อนใจกฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย พบว่า เจื่อนใจและการรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ไม่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย

อภิปรายผลและสรุปผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีความสำคัญต่อเจื่อนใจและการรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยมีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์การรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัมที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีเจื่อนใจกฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัมในระหว่างทำการบิน มากกว่าเจื่อนใจกฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัมก่อนทำการบิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรนภา ชินะสกุลชัย [7] ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้กับการรับรู้คุณค่าตราสินค้าโทรศัพท์มือถือยี่ห้อไอโฟนของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโทรศัพท์มือถือยี่ห้อไอโฟน ด้านการรู้จักตราสินค้า ด้านคุณภาพที่รับรู้ ด้านความสัมพันธ์กับตราสินค้า และด้านความภักดีต่อตราสินค้า ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับการรับรู้คุณค่าตราสินค้าในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิวาวรรณ ปิ่นสุวรรณ [5] ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้การเปลี่ยนแปลงองค์การกับขวัญในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานของพนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานของบริษัท บางชื่อโรงสีไฟเจียเม้ง จำกัด พบว่าพนักงานมีการรับรู้การเปลี่ยนแปลงองค์การอยู่ในระดับสูง มีขวัญ ในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีพอใช้

2. การรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัมที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการรับรู้

กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม โดยภาพรวมอันดับแรก คือ ด้านการกระทำ รongลงมา คือ ด้านการยอมรับ ด้านการตีความ ด้านการตีความ และด้านข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกกรินทร์ จงเสรีเจริญ [10] ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ของข้าราชการทหารต่อพระราชบัญญัติกฎหมายการศึกษา พ.ศ. 2457 กรณีศึกษา กองพันทหารราบ ในกองพลทหารราบที่ 9 พบว่า การรับรู้พระราชบัญญัติกฎหมายการศึกษาของข้าราชการทหารฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. เจื่อนใจของการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญของเจื่อนใจของการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย โดยภาพรวม อันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติตาม รongลงมา คือ ด้านพฤติกรรมหลังการปฏิบัติตาม และด้านการกระตุ้นทำให้เกิดการปฏิบัติตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชีรา พระมาลา, กัลยกร ศรีภักดี และมนไท ประมูลจกโก [9] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษา:อำเภอเมือง อุบลราชธานี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้เนื้อหาสาระของ พ.ร.บ. และความเข้าใจต่อการกระทำผิดตาม พ.ร.บ. ในระดับปานกลาง แต่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมตามกรอบของ พ.ร.บ. ในระดับมาก

4. การหาความสัมพันธ์การรับรู้กฎหมายการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อ แนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ซึ่งจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อ เดือน อาชีพจำนวนอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน มีน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม และยี่ห้ออากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม พบว่า มีความสัมพันธ์กับการรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อ แนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ในด้านภาพรวม โดยมีระดับนัยสำคัญ $P \leq .001$ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐยา จันทรคง [6] ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้สิทธิแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ของรัฐ พบว่า นักศึกษามีการรับรู้สิทธิ แรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ด้านเวลาการทำงานเกี่ยวกับเวลาทำงาน ปกติ ค่าจ้างขั้นต่ำ สวัสดิการ และค่าชดเชย ส่วนสิทธิแรงงานเกี่ยวกับค่าล่วงเวลา สัญญาจ้าง และ กฎระเบียบต่าง ๆ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้และเจื่อนใจกฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ที่น้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม ที่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทยพบว่า เจื่อนใจและการรับรู้กฎหมายของการบังคับหรือปล่อย อากาศยานไม่มีผลต่อแนวโน้มการปฏิบัติตามของผู้บังคับในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐกมล เม่าพันธ์ และธัญพร ตีรณานวัตร [8] ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้และทัศนคติของผู้ใช้บริการสายการบินภายในกรุงเทพมหานครที่มีต่อข่าวสารการตรวจสอบ มาตรฐานการบินของไทยขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ พบว่าการรับรู้ข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเรื่องผลการ ตรวจสอบมาตรฐานการบินของไทยขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศไม่มีผลต่อทัศนคติด้านความปลอดภัย ความน่าเชื่อถือและการให้บริการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 เพื่อนำมาใช้พัฒนา ปรับปรุง และเป็นแนวทางในการดำเนินการ โดยผู้ประกอบการ ควรให้ความสำคัญกับการ รับรู้และเจื่อนใจของ พ.ร.บ. การบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน เนื่องจากปัจจัยต่างๆ นี้มีความสำคัญกับการดำเนินการ ปฏิบัติต่อผู้ที่ต้องการซื้อสินค้าไปใช้งาน

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญแก่ประชาสัมพันธ์ โดยการควรปรับกลยุทธ์ช่องทางการสื่อสาร การขาย ข้อมูลต่างๆ ด้าน จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ของการปฏิบัติและบทลงโทษให้มากขึ้น โดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต และสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มช่องทางการรับรู้ให้กับผู้บริโภค

1.3 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญการรับรู้ของเจื่อนใจของ ของ พ.ร.บ. การบังคับหรือปล่อยอากาศยาน ซึ่งไม่มีนักบิน ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการวิจัยแล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งานให้ชัดเจนและ ทัวถึงมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสัมภาษณ์เจาะลึกควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคที่ซื้อและใช้งาน อากาศ ซึ่งไม่มีนักบินได้ใช้สิทธิในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะทำให้ได้รับข้อมูลในการนำไปบริหารจัดการองค์การ

2.2 ควรศึกษาประสิทธิผลการประยุกต์ พ.ร.บ. การบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ในการสร้างการปฏิบัติ ให้กับผู้ใช้งานได้ตระหนักถึงในการใช้งานให้ถูกต้อง

2.3 แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตามกฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานมีน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม
ซึ่งไม่มีนักบินของผู้บังคับในประเทศไทย เพื่อการบังคับใช้ พ.ร.บ. ให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 แรงจูงใจในการสร้างการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.กฎหมายของการบังคับหรือปล่อยอากาศยานมีน้ำหนักไม่เกิน 2 กิโลกรัม
ซึ่งไม่มีนักบินของผู้บังคับในประเทศไทย เพื่อกระตุ้นในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ที่ได้กำหนดไว้แล้ว

เอกสารอ้างอิง

- [1] Cochran, WG. Sampling techniques. New York: John Wiley & Sons; 1953.
- [2] สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย. กฎหมายนำรู้เกี่ยวกับ Unmanned Aerial Vehicle (UAV). [อินเทอร์เน็ต]. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2561]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.caat.or.th/th/archives/31657>.
- [3] สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. พฤติกรรมองค์กร : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2541.
- [4] The Civil Aviation Authority of Thailand. Laws of Attraction about Unmanned Aerial Vehicle (UAV). [Internet]. 2014 [cited 2021 April 22]. Available from: <https://www.caat.or.th/>
- [5] Alavosius, M, Herbst, S, Dagen, J, Rafacz, S. Beyond the Skinner Box”: Expanding Behavior Systems Analyses. Journal of Organizational Behavior Management, 2014; 4. [Internet]. 2014 [cited 2021 April 22]. Available from: <https://doi.org/10.1080/01608061.2014.973633>
- [6] ทิววรรณ ปิ่นสุวรรณ. การรับรู้การเปลี่ยนแปลงองค์การกับขวัญในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานของ พนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานของบริษัท บางซื่อโรสไฟไฟเจียแม็ง จำกัด. [สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ; 2550.
- [7] ณิชญา จันทร์คง. การรับรู้สิทธิแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. [สารนิพนธ์พัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2553.
- [8] Schermerhorn, JR., Hunt, JG., Richard, ON. Managing organizational behavior. New York: John Wiley; 1982.
- [9] เนตรนภา ชินะสกุลชัย. พฤติกรรมการใช้กับการรับรู้คุณค่าตราสินค้าโทรศัพท์มือถือยี่ห้อไอโฟน ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย; 2553.
- [10] ณิชฎมน เผ่าพันธุ์ และฉันทพร ตีรณานูวัตร. การรับรู้และทัศนคติของผู้ใช้บริการสายการบินภายในกรุงเทพมหานครที่มีต่อข่าวสารการตรวจสอบมาตรฐานการบินของไทยขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต; 2558.
- [11] สุชีรา พระมาลา, กัลยกร ศรีภักดี, มนไท ประมูลจักโก. การรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษา: อำเภอเมืองอุบลราชธานี. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์และพัฒนา เพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2; 18-19 มิถุนายน 2558 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา: 2558. 651-658.
- [12] เอกรินทร์ จงเสรีเจริญ. การรับรู้ของข้าราชการทหารต่อพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ.2457 กรณีศึกษา กองพันทหารราบในกองพลทหารราบที่ 9. [วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล; 2558.

การสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์การอ่านเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี

Using Reading Strategy-based Instruction to Promote EFL Undergraduates' Reading Ability

บุษราคัม อินทสุก*
Busarakham Intasuk*

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จังหวัดลำปาง 52100
English Program, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University, Lampang 52100

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: busaka.buss@gmail.com

Received: 19 October 2021, Revised: 03 January 2022, Accepted: 24 May 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาปริญญาตรีโดยใช้การสอนอ่านที่เน้นกลยุทธ์การอ่าน และเพื่อหากลยุทธ์การอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จำนวน 30 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการสอนที่เน้นกลยุทธ์การอ่าน 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลัง 3) แบบสำรวจกลยุทธ์การอ่าน และ 4) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบที

ผลการวิจัย ดังนี้ 1) คะแนนทดสอบหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสำรวจกลยุทธ์การอ่านที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ ก่อนอ่านใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีทำความเข้าใจบทอ่าน ($\bar{x}=1.93$, S.D.=0.50) ระหว่างอ่านใช้การอ่านคร่าว ๆ ($\bar{x}=1.93$, S.D.=0.58) และหลังอ่านใช้การตรวจสอบเวลาที่ใช้ในการอ่าน ($\bar{x}=1.96$, S.D.=0.41) ตามลำดับ ผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างพบว่ากลยุทธ์การอ่านช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียน งานวิจัยนี้ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการพัฒนาอาชีพของผู้เรียน และผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียน

คำสำคัญ : การอ่านเพื่อความเข้าใจ การสอนอ่านโดยใช้กลยุทธ์การอ่าน กลยุทธ์การอ่าน ความสามารถในการอ่าน

Abstract

The objectives of this research were to compare the reading ability of the undergraduates before and after using a strategy-based instruction and to find out the undergraduates' reading strategies. The samples were 30 fourth year English major students studying at Lampang Rajabhat University in the first semester, 2020 academic year, selected by using simple random technique. Instruments used in this study were: 1) a strategy-based instruction lesson plan, 2) a reading comprehension pretest and posttest, 3) a reading strategy survey, and 4) a structural interview. The data was analyzed by using mean, standard deviation, and t-test.

Findings revealed that: 1) the students' posttest reading comprehension scores were significantly higher than their pretest scores at alpha level of .05, and 2) the students' reading strategy were using background knowledge ($\bar{x}=1.93$, S.D.=0.50) for pre-reading, skimming for the key point ($\bar{x}=1.93$, S.D.=0.58) for while-reading, and checking reading time ($\bar{x}=1.96$, S.D.=0.41) for post-reading respectively. The structural interview confirmed that the strategy-based reading instruction helped improve their reading ability. This research helps students in empowering their reading comprehension and their future career development. Teacher can also use it as a guideline to improve students' reading ability.

Keywords : Reading Comprehension, Strategy-based Instruction, Reading Strategies, Reading Ability

Introduction

Reading strategy practice is one of the essential trainings for students who use English as foreign language (EFL) to accomplish their English competency. It is also important for EFL undergraduates to prepare themselves for their future career. According to the 20-year National Education Plan (2017 – 2036) focusing on the learner aspiration target, Thai government has a plan to develop Thai students' reading competency in order to solve students' low reading rate problem [1]. However, empirical studies showed that Thai FFL undergraduates still need more opportunities to practice their reading comprehension. Studies on EFL reading pedagogy found that Thai university teachers focused on the bottom-up reading approach which emphasizing their teaching on grammar, vocabulary, and translation. Teachers also provided less opportunity for their students to practice their reading comprehension in the top-down approach which focusing on skimming for topic and main idea out of their classrooms. Focusing on students, they also had their basic problems in vocabulary recognition, sentence structure recognition, and using reading comprehension strategies to understand the reading text contents. As students had less opportunity in reading comprehension strategies practice, they failed to accomplish their reading goal effectively [2][3][4][5]. According to the preliminary survey, Thai EFL English major undergraduates in Lampang Rajabhat University gained lower scores from their reading comprehension quizzes in their classroom practice. The informal survey results indicated that they had less opportunity to practice reading comprehension, especially, reading strategies.

Reading comprehension is a key concept to improve EFL undergraduates' reading ability for their learning and their future career development. According to Miller [6], reading comprehension needs strategic reading to understand the text more than words and sentence structures recognition as it relates to reader's behavior and thinking process while reading. Whereas, Day and Park [7] emphasize that reading comprehension is an interactive reading process, especially it needs reader's strategic reading to understand the text clearly through sharing opinions, summarizing, and related tasks.

To empower EFL students' reading comprehension, the processing reading is one of the effective ways to understand the text, especially, the top-down and the interactive reading process according to Kintch and van Dijk [8]. Grabe [9] also pointed out that it is essential for teachers to encourage reading strategies through three steps in teaching reading comprehension: pre-reading, while-reading, and post-reading. In the pre-reading step, planning, setting goal, predicting, and using reader's background knowledge are suggested to activate students' reading strategies. For the while-reading step, the following active reading techniques are recommended: detecting meanings from context clues, understanding text structures, inferring, summarizing, and evaluating. To encourage students' better text understanding, techniques of summarizing, inferring, problem-solving, giving feedback, and evaluating the text are also emphasized in the post-reading step. Teacher's role also plays important part in supporting students' reading ability by demonstrating reading strategies, activating students' reading strategies, and doing the follow-up on how the strategies work in students' reading ability improvement through observations, language diaries, questionnaires, interviews, or others [10]. Consequently, strategy-based instruction supports students to learn how to improve their reading strategies and find how to solve their reading problem by themselves.

Reading ability can be indicated students' reading comprehension task accomplishment by considering their reading comprehension test scores. A number of studies showed how strategy-based instruction worked effectively on students' reading comprehension. For instance, Hatami & Asl [11] and Par [12] found that explicit reading strategic instruction encouraged students to achieve their reading task targets. Amir [13] also found that students' strategic reading accomplishment related students' speed reading ability.

In addition, empirical studies revealed that students gained benefits from attending the explicit strategic reading comprehension training. For example, students developed their reading strategy awareness during strategic reading training, they learned how to solve their own reading problems, they gained positive attitudes

toward reading according to Lee [14] and Akkakoson and Setobol [15], and they became independent readers [16]. Strategic reading promoted students' better memory retention [17]. Moreover, they used their reading strategies in their other extensive reading tasks [18].

To sum up, the strategy-based instruction not only encourages students' reading comprehension ability to accomplish their reading task, but also promotes them to find how to solve their reading problems independently. The explicit strategic reading training would succeed under the teacher's role in modeling reading strategies, encouraging students to use their strategies, and doing the follow-up of students' reading strategies results.

Research Objectives

The research objectives were:

- 1) to compare students' reading comprehension ability before and after using the strategy-based instruction, and
- 2) to find out the strategies students used in their reading process.

Methodology

A one group pretest-posttest experimental design was organized to find the results of the effects of using reading strategy-based instruction on the students' reading ability. The overall design and process was illustrated in Figure 1.

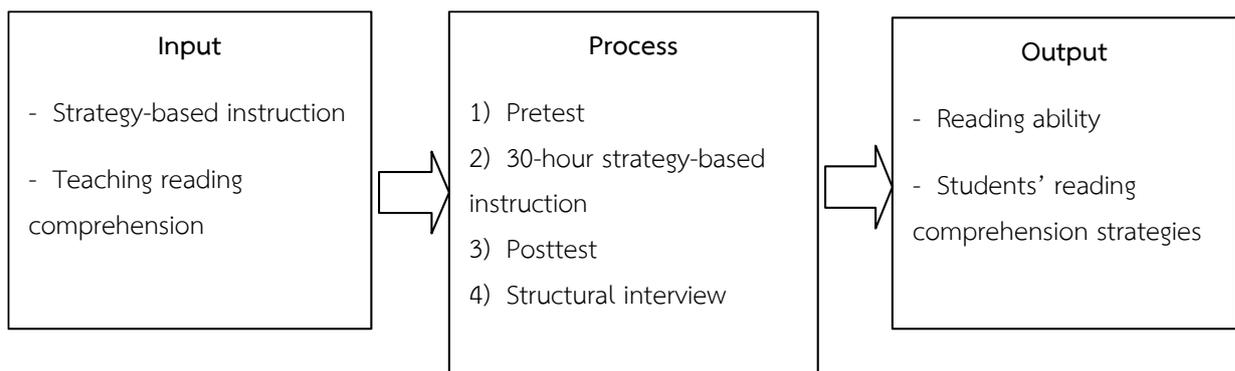

Figure 1: Research method and process

The research participants were thirty fourth year students studying in the English major, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University. The samples were selected by using the simple random technique. The research experiment started from May and finished in September 2020.

Four research instruments in this study were: 1) a 30-hour strategy-based instruction lesson plan, 2) a 60-item reading comprehension pretest and posttest, 3) a reading strategy survey, and 4) a structural interview.

The strategy-based instruction was conducted in 5 steps procedure as following

- 1) Analyzed documents and research studies focusing on strategy-based instruction for reading comprehension.

- 2) Analyzed students' needs to improve their reading ability and analyzed the university curriculum.

- 3) Conducted lesson plans and classroom activities according to Brown [19] and Harmer [20] focusing on: teaching materials, reading texts, activities, and the teacher's role. The lesson plan contents consisted of reading strategies practice in recognizing meaning from context clues, reading for topic and main idea, reading for details, inferring and recognizing pronoun references.

- 4) Examined the lesson plans validity by 3 experts in the field of reading instruction, curriculum and instruction, and assessment and evaluation, respectively. The results came with the validity values of 0.78. The lesson plans were adjusted according to the experts' suggestion and then the implementation was made.

5) The 30-hour intervention was conducted during August and September 2020. The class meeting was arranged on Wednesday and Friday afternoon and students spent 3 hours for each class meeting.

The teacher-made pretest and posttest were designed based on the 2016 Faculty of Education bachelor degree curriculum and the tests were relevant to the TOEFL ITP standardized test in the CEFR scope. Each test consisted of 60-item multiple-choice questions focusing on vocabulary, topic, main idea, inferring, summarizing, and references. Both pretest and posttest were checked for the content validity values by 3 experts in the field of reading instruction, curriculum and instruction, and assessment and evaluation, respectively. The value came out with 0.78 for the pretest, and 0.80 for the posttest.

The reading strategy survey focused on reading strategy behaviors which students used in three reading steps: pre-reading, while-reading, and post-reading adapted from Lee [14], Akkakoson and Setobol [15], and Hung and Ngan [21]. The survey consisted of 3-level scales of reading strategies behavior which students used in their reading comprehension: level 1 for seldom use, level 2 for moderate use, and level 3 for most use. The reading strategy survey was examined by 3 experts in the field of reading instruction, curriculum and instruction, and assessment and evaluation respectively and gained the content validity values of 0.90. This survey was used after students finished their reading exercises in order to make them familiar with the survey format. It was also used again after students finished their posttest.

The structural interview was conducted to explore students' opinions toward the strategy-based instruction. The interview topics included students' opinions in 5 topics: 1) the strategy-based instruction activities, 2) text contents, 3) teaching materials, 4) tests, and 5) the instruction usefulness. The interview contents were based on the reading strategy-based instruction usefulness for both teacher and students according to Lee [14], Huang & Ngan [20] and Kucukoglu [22]. The validity values were inspected by 3 experts in reading instruction, curriculum and instruction, and assessment and evaluation, respectively. The validity value was 0.86.

The primary data was collected in August 2020 by using a 60-item pretest with 30 samples, followed by the 30-hour intervention focusing on reading strategies training. The procedures were as followed:

1) At the beginning of the study, teacher made the orientation by informing the course objectives. Students then did the 60-item pretest in 1 hour 20 minutes.

2) Students attended a 30-hour strategy-based instruction focusing on reading comprehension. In each reading class meeting, teacher informed the unit objectives and demonstrated reading strategies.

3) Students practice their assignment focusing on using reading strategies. Then they completed the reading strategy survey.

4) When students completed the 30-hour strategy-base instruction intervention in September 2020, they did the 60-item posttest in 1 hour 20 minutes again. After they finished their posttest, they were asked to complete the reading strategy survey.

In order to explore students' opinions toward the intervention, three students who gained top scores were invited for the structural interview focusing on 5 topics: the strategy-based instruction, the text contents, teaching materials, tests, and the instruction usefulness.

Research Results

The mean difference, standard deviation, and paired sample t-test were used in the pretest and posttest comparison analysis. The research results considered 3 findings as follows: 1) the pretest and posttest comparison, 2) students' reading strategy, and 3) the structural interview.

Focusing on the pretest and posttest comparison, t-test results showed that 30 students' posttest scores were significantly higher than pretest scores at the alpha values of .05, according to the table 1

Table 1: The pretest and posttest scores

Test	Total Scores	Test Scores \bar{x}	S.D.	Mean Differences	Standard Deviation Differences	t	Sig (one-tailed)
Pretest	60	26.43	7.94	5.87	4.32	7.44	0.025
Posttest	60	32.30	6.59				

* $p < .05$

After 30 students finished their posttest consisted of 3 parts: pre-reading, while-reading and post-reading. It was analyzed by using mean, standard deviation and ranking. The results revealed pre-reading strategies which 30 students used as following: 1) using background knowledge to understand the text ($\bar{x}=1.93$, S.D.=0.50), 2) predicting ($\bar{x}=1.90$, S.D.=0.53), 3) setting purpose ($\bar{x}=1.83$, S.D.=0.59), and 4) surveying ($\bar{x}=1.70$, S.D.=0.63), respectively. The survey results were shown in Table 2

Table 2: Pre-reading strategy survey

Pre-reading strategies	\bar{x}	S.D.	Rank
I use my background knowledge to understand the text.	1.93	0.50	1
I predict the content before reading.	1.90	0.53	2
I set my purpose for reading.	1.83	0.59	3
I survey before reading.	1.70	0.63	4

The While-reading strategy which 30 students used were as following: 1) skimming to find the key concept of the text ($\bar{x}=1.93$, S.D.=0.58), 2) using their imagination to understand the text ($\bar{x}=1.86$, S.D.=0.50), and 3) guessing for the meanings by using context clues ($\bar{x}=1.83$, S.D.=0.59), 4) reducing reading speed when they don't understand the text ($\bar{x}=1.76$, S.D.=0.56), 5) using dictionary to find the vocabulary meaning ($\bar{x}=1.66$, S.D.=0.47), 6) taking note for clearer understanding ($\bar{x}=1.63$, S.D.=0.66), 7) reading aloud when they don't understand ($\bar{x}=1.60$, S.D. =0.56), 8) reading the text again when they don't understand the text ($\bar{x}=1.43$, S.D.=0.50), 9) reading the text again to find the answer for their questions ($\bar{x}=1.40$, S.D. =0.49), and 10) trying to find the key points and read them carefully ($\bar{x}=1.26$, S.D.=0.44), respectively. The results were shown in Table 3.

Table 3: While-reading strategy behaviors survey

While-reading strategies	\bar{x}	S.D.	Rank
I skim the reading to find the key concept of the text	1.93	0.58	1
I use my imagination to understand the text while reading.	1.86	0.50	2
I guess for the meaning by using context clues.	1.83	0.59	3
I reduce my reading speed when I don't understand the text.	1.76	0.56	4
I use dictionary or other materials to find the vocabulary meanings.	1.66	0.47	5
I take notes for my clearer understanding.	1.63	0.66	6
I read aloud when I don't understand the text.	1.60	0.56	7
I read the text again when I don't understand the text.	1.43	0.50	8
I read the text again to find the answer for my questions.	1.40	0.49	9
I try to find the key points and read them carefully.	1.26	0.44	10

The strategy which 30 students used in their post-reading were: 1) checking their reading time ($\bar{x}=1.96$, S.D.=0.41), taking notes after reading ($\bar{x}=1.56$, S.D.=0.52), and 3) summarizing the text according to their understanding ($\bar{x}=1.53$, S.D.=0.50), respectively. The results were shown in the Table 4.

Table 4: Post-reading strategy behaviors survey

Post-reading strategies	\bar{x}	S.D.	Rank
I check my reading time I spend in my reading task.	1.96	0.41	1
I take note after my reading.	1.56	0.52	2
I summarize the text according to my understanding.	1.53	0.50	3

The structural interview was made after the students’ posttest to extend the results of using strategy-based instruction by inviting the three-top score students from the posttest to the interview. The interview topics considered the following lists: 1) the strategy-based instruction, 2) text contents, 3) teaching materials, 4) tests, and 5) instructional benefits. The interview results were synthesized and summarized as following:

- 1) The strategy-based instruction provided guidelines for students to reach their reading task targets. It helped students to improve their reading abilities.
- 2) Text contents encouraged students’ confidence to practice their reading tasks, especially the texts made them familiar with the variety of reading types with clear explanation.
- 3) Teaching materials including classroom materials and video clips were helpful for students to study and to use in their self-study practice.
- 4) Both pretest and posttest were varied in the test contents.
- 5) The instruction was useful for students to improve their reading ability and they were able to practice their reading independently.

Discussion

This study aimed to investigate fourth year English major students studying in the Faculty of Education, Lampang Rajabhat University in order to find the answers for two research questions: 1) After the strategy-based instruction, are the students’ posttest scores higher than the pretest scores? 2) What reading strategies did students’ use in their reading task? The results obviously showed effects of strategic reading toward students’ reading ability as discussed below:

1. There was an obvious result that after the 30-hour intervention, students’ posttest reading scores were significantly higher than their pretest scores. The finding revealed the correlation between the strategy-based instruction and students’ reading ability. It indicated that during the explicit reading comprehension training students were encouraged to use interactive reading approach according to Grabe [9]. Teacher’s role also supported students to achieve their reading task efficiently according to Akkason & Setobol [15], Chumworatoyee [16], and Par [17].
2. The research revealed that the most strategy used in their pre-reading was using background knowledge, the while-reading was skimming, and the post-reading was checking reading time. According to Miller [6] strategic reading was necessary for students to improve the reading comprehension. Students’ background knowledge was an essential strategy for students to understand the text effectively, according to De Debat [10]. Helping students to find their appropriate strategies also supported them to understand the text effectively and it could help them solve their reading problem on their own [13].
3. The structural interview results confirmed that strategy-based instruction supported students to complete their reading goal. The variety of reading exercise encouraged them to practice reading and promoted students’ reading strategy awareness when they encountered their reading problem according to Akkason & Setobol [15], Hatami&Asi [11], and Par[12]. Moreover, teaching strategic reading activities, materials, and doing the follow-up also played important role to improve students’ reading performance according to Simpson [18].

Conclusions

This study focuses on the effects of EFL reading comprehension teaching by using 30-hour strategy-based instruction. The results clearly reveal that explicit strategy-based instruction promotes not only students' reading ability but also students' awareness in reading strategy techniques. Generally, the posttest results indicate that the students' reading scores were significantly higher than the pretest scores at the statistical level of .05. The reading strategy survey encourages students to realize that they use their reading strategies in pre-reading, while-reading, and post-reading stages to complete their reading achievement. The structural interview also confirms that during the strategic reading intervention students have gradually improved their reading abilities, and this intervention encourages students' awareness to solve their reading problems by themselves.

Recommendations

This study highlights the effects of using strategy-based instruction to improve EFL reading comprehension ability. Generally speaking, two suggestions for conducting a reading comprehension classroom are:

First, reading instruction needs to prepare reading passage step-by-step, from basic to more complex step. In reading strategy practice, it should include speeded reading practice for students to do at the same time in order to make them familiar with the reading strategies and the speed reading practice.

Second, it is suggested for the future research that reading strategy-based instruction should be conducted among first year EFL students in order to prepare them for their future reading competency test. The speed reading practice preparation should be organized among the first year students for their fundamental reading competency preparation.

Reference

- [1] Office of the Education Council. Ministry of Education. National Education Plan (2017-2036). Bangkok: Prigwan Graphic; 2017.
- [2] Jaengsangthong, W. Metacognitive Reading Strategies Used by Thai EFL University Students. *Journal of Graduate Studies in Northern Rajabhat Universities* 2016; 11:1-13.
- [3] Narkprom, N., Phusiripinyo, W., and Saito, S. An Investigation of English Reading Problems of the 4th Year English Major Students, Faculty of Education, Phetchbun Rajabhat University. In Petchbun Rajabhat University 3rd National Conference, "Research of Rural Development", July 22, 2016, Phetchbun Rajabhat University; 2016. 116-185.
- [4] Duangloy, M. Factors Affecting English Reading Problems of Students in Rajamangala University of Technology Krungthep. *Journal of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi* 2015;1:153-67.
- [5] Saengpakdeejit, R. & Intaraprasert, C. Reading Strategies in Foreign Language Academic Reading: A Qualitative Investigation. *Theory and Practice in Language Studies* 2014;12: 2599-2608.
- [6] Miller, J. W. Teaching Language Clues to Reading Comprehension. *Reading Horizons: A Journal of Literacy and Language Arts* 1977;1: 23-5.
- [7] Day, R. and Park, J. Developing Reading Comprehension Questions. *Reading in a Foreign Language* 2005;1: 60-73.
- [8] Kintch, W. and van Dijk, T. A. Toward a Model of Text Comprehension and Production. *Psychological Review* 1978;5: 363-94.
- [9] Grabe, W. *Reading in a Second Language: Moving from theory to practice*. New York: Cambridge University Press; 2009.
- [10] De Debat, E. Applying Current Approaches to the Teaching of Reading. *English Teaching Forum* 2006;1: 8-15.
- [11] Hatami, M. and Asl, H. The Reading Strategies Used by EFL Students: A case of Iranian Advanced English Language Learners. *Journal of Language Teaching and Research* 2017; 6: 1223-28.
- [12] Par, L. The Relationship between Reading Strategies and Reading Achievement of the EFL Students. *International Journal of Instruction* 2020;2: 223-38.
- [13] Amir, A. The Effects of Reading Strategies and Speed Reading on Students' Reading Comprehension Skill in Higher Education. In *Advances in Social Science, Education and Humanities Research Series, Seventh International Conference on Language and Arts*. Dordrecht, The Netherlands: Atlantis Press 2018: 409-12.

- [14] Lee, H. Effectiveness of Reading Strategy Instruction for Korean EFL College Students. [dissertation]. Bloomington, IN: Indiana University; 2015.
- [15] Akkakoson, S. and Setobol, B. Thai EFL Students' Use of Strategies English Texts. The Journal of KMUTNB 2009;3: 329- 42.
- [16] Chumworatayee, T. The Effect of Reading Strategy Instruction on Thai EFL Adult Learners' Reading Strategy Awareness. LEARN Journal 2017;1:135-148.
- [17] Wang, M. Effects of Metacognitive Reading Strategies Instruction on EFL High School Students' Reading Comprehension, Reading strategies Awareness, and Reading Motivation. [dissertation]. Gainesville, FL: University of Florida; 2009.
- [18] Simpson, J. Perception of EFL Learners' Use of Reading Strategies: A Case Study. Veridian E-Journal 2018;4:730-44.
- [19] Brown, H. Principles of Language Learning and Teaching: a course in second language acquisition. 6th Edition. New York: Pearson Education, Inc; 2014.
- [20] Harmer, J. The Practice of English Language Teaching. 11th ed. London: Pearson Education Ltd; 2015.
- [21] Hung, D. and Ngan, V. Investigating Reading Strategies Used by EFL Students at Dong Thap University. Multidisciplinary Journals, Asian Journal of Education Research 2015;4:10-20.
- [22] Kucukoglu, H. Improving Reading Skills through Effective Reading Strategies. Procedia-Social and Behavioral Sciences 2013;2013:709-14.

แนวทางการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโควิด-19 สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

The Practice Guideline to Enhance Self- Management of People with Diabetes Mellitus During the COVID-19 Pandemic for Healthcare Providers

กัณฑ์ณ เชื้อฮ้อ

Kantaphon Chueahor

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก จังหวัดราชบุรี 70000

Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute, Ratchaburi 70000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: Kantaphon.chu@bcnr.ac.th

Received: 21 January 2022; Revised: 05 May 2022; Accepted: 15 June 2022

บทคัดย่อ

การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อระบบบริการสุขภาพทั่วโลก เนื่องจากจำเป็นต้องจำกัดการเข้าถึงบริการสุขภาพตามมาตรการปิดเมืองหรือการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล ส่งผลให้ประชาชนที่เจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยโรคเบาหวานไม่สามารถเข้ารับการรักษาติดตามอาการอย่างต่อเนื่องได้ตามปกติ จากเหตุผลดังกล่าวจึงอาจทำให้ผู้ป่วยได้รับผลกระทบโดยตรงต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในกระแสเลือดในระยะยาวซึ่งอาจก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวานในอนาคตได้ บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองที่เหมาะสม ได้แก่ การเจาะตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง การรับประทานอาหาร และการออกกำลังกาย เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานสามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้อย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางการแพร่ระบาดของโควิด-19

คำสำคัญ : การจัดการสุขภาพตนเอง เบาหวาน โควิด-19

Abstract

The ongoing social distancing and lockdown policy during the COVID-19 pandemic has negatively impacted access to health care services among patients with Non-Communicable Diseases, particularly diabetes mellitus. Lack of receiving consecutive care and self-management of those patients could directly result in controlling blood glucose, leading to diabetes complications in the future. This article provides the practice guideline for healthcare providers to enhance diabetes patients with self-monitoring blood glucose (SMBG), diet, and physical activity. Such enhancement maybe potential to support patients with diabetes to control their blood glucose level during the ongoing COVID-19 pandemic.

Keywords : Self-Management, Diabetes Mellitus, COVID-19

บทนำ

โรคเบาหวานเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Disease) ที่มีอุบัติการณ์และความชุกที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทย โดยพบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 มากกว่าร้อยละ 90 จากจำนวนผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานทั้งหมด [1] ซึ่งจุดมุ่งหมายหลักที่สำคัญของการรักษาพยาบาลโรคเบาหวานคือการควบคุมระดับน้ำตาลในกระแสเลือดให้อยู่ในระดับที่ปกติเนื่องจากอาจช่วยชะลอการเกิดภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากโรคเบาหวานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะแทรกซ้อนทางตา ไต และเท้า [2]

การจัดการสุขภาพตนเอง (Self-management) ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เช่น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และการรับประทานยาอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ อย่างไรก็ตามความสำเร็จในการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องอาศัยความร่วมมือเป็นอย่างดีระหว่างผู้ป่วยและผู้มีส่วนได้เสียในการให้บริการทางสุขภาพ เช่น แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขผู้ปฏิบัติงานใน

สถานบริการสุขภาพ ที่ล้วนแต่จำเป็นต้องมีความรอบรู้ทางสุขภาพรอบด้านในการส่งเสริมต่อการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เพื่อกำหนดรูปแบบกลยุทธ์ในการให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสุขภาพของตนเองแก่ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ตัวอย่างเช่น ปัจจัยระดับบุคคลของผู้ป่วยที่จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจติดตามระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง เพื่อการจัดการสุขภาพของตนเอง ในขณะที่ผู้มีส่วนได้เสียในการให้บริการทางสุขภาพถือเป็นปัจจัยสำคัญในระดับสังคมที่ต้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ และมีส่วนร่วมในการจัดบริการสุขภาพ [3] เป็นต้น

นับตั้งแต่เกิดการระบาดของโคโรนาไวรัส (โควิด-19) ทั่วโลกระหว่างปีพุทธศักราช 2563 จนกระทั่งปัจจุบัน พบว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของดังกล่าวส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง พฤติกรรมด้านการรับประทานอาหาร พฤติกรรมด้านการออกกำลังกาย และด้านการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับมุมมองของพยาบาลจำนวน 1,829 รายที่ทำงานด้านโรคเบาหวานใน 27 ประเทศแถบยุโรป โดยแบบสำรวจทางออนไลน์ที่ถูกแปลเป็นภาษาต่างประเทศ 17 ภาษา พบว่าการระบาดของโคโรนาไวรัส (COVID-19) ส่งผลต่อร่างกายและจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวานโดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อทางจิตใจที่พบว่ามีความวิตกกังวลของผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 82 มีภาวะซึมเศร้าร้อยละ 49 ภาวะน้ำตาลในเลือดสูงเฉียบพลันร้อยละ 39 และมีภาวะแทรกซ้อนเท้าจากโรคเบาหวานร้อยละ 18 [14] ซึ่งสัมพันธ์กับการให้การดูแลและการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองแก่ผู้ป่วยโดยผู้ให้บริการทางสุขภาพที่จำเป็นต้องลดน้อยลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมการระบาดของโรคที่ทำให้การเข้ารับบริการแบบเผชิญหน้า (Face to Face) เป็นไปอย่างลำบากมากขึ้น พยาบาลผู้ป่วยเบาหวานแถบยุโรป 27 ประเทศต่างเห็นพ้องต้องกันว่าผลกระทบของโคโรนาไวรัส (COVID-19) ทำให้การส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเอง การให้สุศึกษาและการช่วยเหลือเยียวยาจิตใจแก่ผู้ป่วยโรคเบาหวานลดลงร้อยละ 31, 63 และ 34 ตามลำดับ [14] นอกจากนี้มาตรการจำกัดการเคลื่อนย้ายบุคคล (Lockdown) ส่งผลทำให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานจำเป็นต้องอยู่ในพื้นที่จำกัดของบริเวณที่อยู่อาศัยซึ่งอาจส่งผลให้การจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานมีประสิทธิภาพน้อยลงจนเกิดภาวะพฤติกรรมเนือยนิ่ง (Sedentary lifestyle)

ดังนั้น ขอบเขตเนื้อหาของบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางปฏิบัติเชิงประจักษ์ในการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองผู้ป่วยโรคเบาหวานที่บ้านท่ามกลางการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีแนวทางปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานเพื่อให้สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในกระแสเลือดได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดการสุขภาพตนเอง

แนวคิดของการจัดการสุขภาพตนเองได้รับการอธิบายและถูกนำมาใช้ครั้งแรกมากกว่า 40 ปีโดย โทมัส เครีย (Thomas Creer) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยกระตือรือร้นต่อการรักษาที่ตนเองได้รับ (Active participants) ปัจจุบันแม้จะมีการใช้คำอื่นเทียบเคียง เช่น การดูแลตนเอง (Self-care) การจัดการตนเอง (Self-regulation) หรือแม้แต่การให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วย (Patient counselling) แต่คำว่าจัดการสุขภาพตนเองในเชิงปฏิบัตินั้นครอบคลุมมากกว่าการให้ข้อมูลหรือการเพิ่มความรู้แก่ผู้ป่วย โดยกระบวนการหลักของการจัดการสุขภาพตนเองประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญคือ การค้นหาอธิบายปัญหา (Problem solving) การตัดสินใจในการแก้ปัญหา (Decision making) การใช้แหล่งทรัพยากรที่เหมาะสม (Resource utilisation) การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขผู้ให้บริการสุขภาพ (Partnership with healthcare providers) และการลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ (Taking action) [15]

นอกจากนี้การจัดการสุขภาพตนเองยังเป็นส่วนหนึ่งของ 6 องค์ประกอบสำคัญของแนวคิดการดูแลโรคเรื้อรัง (Chronic Care Model) เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวมุ่งเน้นระบบการจัดการปัญหาสุขภาพเรื้อรังที่เกิดจากมีปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างผู้ป่วยและผู้ให้บริการสุขภาพ [15] ดังนั้นการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานท่ามกลางสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือผู้ให้บริการสุขภาพควรมีแนวทางในการดำเนินงานเพื่อช่วยให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีความสามารถที่จะดูแลสุขภาพตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมการตรวจติดตามระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง

การตรวจติดตามระดับน้ำตาลในเลือด (Blood glucose Monitoring) คือ กระบวนการตรวจสอบวัดค่าระดับความเข้มข้นของระดับน้ำตาลในกระแสเลือด ซึ่งปกติผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยด้วยโรคเบาหวานทุกรายจะต้องได้รับการตรวจจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ให้บริการในหน่วยบริการทางสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ เช่น การตรวจเจาะน้ำตาลจากเส้นเลือดฝอยปลายนิ้ว (Fasting Capillary Glucose) หรือแม้แต่การตรวจติดตามโดยการเจาะเลือดประจำปีเพื่อตรวจระดับน้ำตาลเฉลี่ยในกระแสเลือด (HbA1c) เพื่อประเมินสมรรถนะของร่างกายต่อการใช้อินซูลินในการควบคุมระดับน้ำตาลในกระแสเลือด แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาด

ของโรคโควิด-19 เป็นเหตุทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถเดินทางไปรับบริการในสถานพยาบาลได้ ซึ่งอาจส่งผลทำให้แพทย์ผู้ทำการรักษาหรือแม้แต่ตัวผู้ป่วยเองไม่ทราบการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำตาลในกระแสเลือดอย่างต่อเนื่อง

แต่ในทางกลับกันพบว่าปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการสุขภาพของตนเองในผู้ป่วยโรคเบาหวานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ผู้ป่วยจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องทราบค่าการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำตาลในเลือดในแต่ละวันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการสุขภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม [2] จึงสะท้อนให้เห็นได้ว่าการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง (Self-Monitoring Blood Glucose: SMBG) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่เหมาะสมและส่งเสริมให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องที่บ้านด้วยตนเองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยควรได้รับการอบรมในการใช้งานอุปกรณ์ ช่วงระยะเวลาในการเจาะ และการบันทึกผลเบื้องต้น

ดังนั้น การส่งเสริมการตรวจติดตามระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองร่วมกับการให้บริการทางสุขภาพในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมระดับน้ำตาลเฉลี่ยในกระแสเลือดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้ป่วยควรต้องได้รับการสนับสนุนชุดอุปกรณ์ที่พร้อมใช้ เช่น อุปกรณ์วัดค่าชนิดพกพา กลูโคมิเตอร์ (Glucometer) เข็มเจาะปลายนิ้ว สำลีแอลกอฮอล์ ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถจัดหาเองได้ อาจจำเป็นต้องใช้การยืมอุปกรณ์ดังกล่าวจากสถานบริการในพื้นที่เพื่อส่งเสริมการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองแก่ผู้ป่วยโรคเบาหวาน [7] เนื่องจากพบว่าอุปกรณ์สำคัญที่ส่งผลการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องของผู้ป่วยโรคเบาหวานคือ การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้สัมพันธ์กับเศรษฐกิจของผู้ป่วยที่ไม่เพียงพอต่อการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าว [6]

2. ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลควรได้รับการฝึกฝนทักษะในการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการอบรมแบบเผชิญหน้า (Face to Face) หรือผ่านระบบปฏิบัติการออนไลน์ (Online platform) เพื่อสร้างความมั่นใจและติดตามความถูกต้อง อีกทั้งประสิทธิภาพของการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง [7]

3. ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลควรมีอิสระในการตัดสินใจเลือกเวลาในการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอด้วยความสมัครใจ (Individual's Goal Setting) เช่น ก่อนมื้ออาหารสามเวลา หรือ หลังมื้ออาหารสามเวลา เพื่อให้เกิดการยอมรับต่อการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง [7, 8] อย่างไรก็ตามพบว่า การตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองระยะสั้นอย่างต่อเนื่องแบบเข้มข้น คือ การตรวจก่อนอาหาร หลังอาหารและก่อนนอน อย่างน้อย 7 วัน จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วยอย่างยิ่งในการเห็นรูปแบบระดับน้ำตาลในเลือดของตนเองเพื่อที่จะวางแผนการจัดการสุขภาพด้านอื่นๆร่วมกัน [5]

4. การทำบันทึกผลการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเอง (SMBG Record) เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองแก่ผู้ป่วยโรคเบาหวาน การบันทึกผลควรแสดงเป็นแผนภูมิเส้น (Line Graph) เนื่องจากผู้ป่วยจะเห็นแนวโน้มของระดับน้ำตาลในกระแสเลือดจากการตรวจหาด้วยตนเอง และเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองดังที่ได้กล่าวในหัวข้อต่อไป

การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหาร

จากที่ได้กล่าวมาในประเด็นแรกหากสามารถส่งเสริมการตรวจติดตามระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถช่วยให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานสามารถเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการสุขภาพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการควบคุมอาหาร [9] เช่น การงดอาหารที่มีรสหวานเมื่อทราบวาระดับน้ำตาลสูงและลดการดื่มเครื่องดื่มที่มีรสหวานหลังจากการแนะนำให้ทำ SMBG [10] จึงจะเห็นได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหารท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 นั้นมีความเกี่ยวข้องกับการทราบค่าระดับน้ำตาลในกระแสเลือดเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากผู้ป่วยไม่สามารถบริโภคอาหารได้อย่างเหมาะสมอันเนื่องมาจากความยากลำบากในการจัดหาอาหารจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อาจส่งผลให้เกิดภาวะน้ำตาลในกระแสเลือดต่ำ (Hypoglycemia) ดังนั้นแนวทางการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหารของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่บ้านท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ควรดำเนินการดังนี้

1. การวางแผนมื้ออาหารให้ครบทุกมื้ออย่างสมดุล (Balanced Meal Planning) ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลควรจัดอาหารให้สามารถมีรับประทานได้ครบทั้ง 3 มื้อ แม้จำเป็นต้องอยู่ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 เนื่องจากหากมีการอดอาหารหรือปรับลด/เพิ่มมื้ออาหารอาจส่งผลต่อการเผาผลาญพลังงานของร่างกายเป็นเหตุให้ระดับน้ำตาลในกระแสเลือดไม่คงที่ โดยพบว่าผู้ป่วยโรคเบาหวานมีแนวโน้มในการเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหารโดยลดปริมาณการรับประทานอาหารเช้าไปจนถึงลดลง เพิ่มการรับประทานอาหารเช้าประเภทแป้งมากขึ้น [11, 12] ซึ่งควรสมดุลปริมาณมื้ออาหารให้เหมาะสมกับผู้ป่วยโรคเบาหวานโดยเฉพาะ

อย่างยิ่งการลดปริมาณคาร์โบไฮเดรต (อาหารจำพวกแป้ง น้ำตาล) เพิ่มปริมาณโปรตีนและกากใยอาหารในสัดส่วนที่พอๆกันต่อมื้ออาหาร [13] นอกจากนี้ยังควรลดปริมาณการรับประทานอาหารที่มีการเติมน้ำตาลหรือมีรสหวานแม้ว่าจะเป็นอาหารแลกเปลี่ยนหรืออาหารสุขภาพทางเลือกก็ตาม [13]

2. บันทึกอาหารที่รับประทาน (Food Record) นอกเหนือจากการสมมูลอาหารตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว การส่งเสริมให้ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลทำการบันทึกอาหารที่รับประทานยังเป็นอีกหนึ่งวิธีการที่ช่วยให้ผู้ป่วยสามารถประเมินผลติดตามการจัดการสุขภาพตนเองที่สัมพันธ์กับน้ำตาลในกระแสเลือดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประโยชน์สำคัญของการบันทึกการรับประทานอาหารที่รับประทานของผู้ป่วยโรคเบาหวาน คือ การแสดงให้เห็นภาพรวมของตนเองแล้วสะท้อนคิดแก่ผู้ป่วยจากรายการที่บันทึกว่าผู้ป่วยควรปรับปรุงพฤติกรรมรับประทานในแต่ละมื้อ แต่ละวันอย่างไร รวมถึงลักษณะคุณภาพอาหารที่ผู้ป่วยจะเลือกรับประทานอีกด้วย

3. หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากพบว่ามีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บ้านมากขึ้นขณะมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งหากผู้ป่วยโรคเบาหวานดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อควบคุมระดับน้ำตาลในกระแสเลือดเนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นประกอบด้วยสารอาหารประเภทคาร์โบไฮเดรตและน้ำตาลเป็นหลัก นอกจากนี้การดื่มแอลกอฮอล์ยังส่งเสริมทำให้เกิดความอยากอาหารที่มากขึ้น เช่น พฤติกรรมการรับประทานกับแอลกอฮอล์กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น [11]

การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมออกกำลังกาย

นอกเหนือจากการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรับประทานของผู้ป่วยโรคเบาหวานแล้ว การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมออกกำลังกายยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ควรได้รับการส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลสำคัญต่อการจำกัดการเคลื่อนย้ายพื้นที่ของผู้คน ส่งผลให้การมีกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางกายในพื้นที่สาธารณะถูกจำกัดไปด้วย ดังนั้นเพื่อให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานยังคงสามารถมีกิจกรรมทางกายในการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมออกกำลังกายของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่บ้านท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ดังนี้

1. แนะนำกิจกรรมการออกกำลังกายที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากผู้ป่วยโรคเบาหวานแต่ละคนอาจมีลักษณะทางชีวภาพ รูปร่าง พฤติกรรมชีวิต ลักษณะทางกายภาพของสิ่งแวดล้อมรอบบ้านที่แตกต่างกัน ดังนั้น รูปแบบการออกกำลังกายที่บ้านที่จะส่งเสริมให้ผู้ผู้ป่วยปฏิบัติควรเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกันออกไป [12] เช่น ผู้ป่วยที่มีน้ำหนักร่างกายมากอาจแนะนำเพียงการเดินช้ารอบบ้าน ในขณะที่ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีสมรรถภาพทางกายแข็งแรง ไม่มีภาวะแทรกซ้อนควรออกกำลังกายที่เน้นการใช้ของใช้เงินมากขึ้น ได้แก่ การวิ่งเหยาะ การเดินแอโรบิก หรือในทางตรงข้ามกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานที่เป็นผู้สูงอายุอาจจำเป็นต้องเลือกการออกกำลังกายที่ง่ายสะดวกมากขึ้น เช่น การแกว่งแขน แต่ระยะเวลาและจำนวนวันในการเดินควรให้ผู้ผู้ป่วยกำหนดด้วยตนเอง (Individual's Goal Setting) เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถประเมินสมรรถนะตนเองเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างต่อเนื่อง [8]

2. ทำบันทึกการออกกำลังกายรายสัปดาห์ (Weekly Physical Activity Record) เช่นเดียวกับการบันทึกการรับประทานอาหารที่รับประทาน จะช่วยให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานสามารถประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกายที่บ้าน และสามารถกำหนดแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมออกกำลังกายได้อย่างเหมาะสม เช่น ผู้ป่วยที่มีน้ำหนักร่างกายมากกำหนดการเดินช้ารอบบ้าน เป็นเวลา 30 นาที จำนวน 2 วันในสัปดาห์แรก แล้วพบว่าตนเองสามารถทำได้ตามแผนที่วางไว้ จึงปรับเพิ่มขึ้นเป็น 3 วัน หรือปรับลดระยะเวลาลงเหลือ 20 นาที ในสัปดาห์ต่อมาเนื่องจากมีอาการปวดเข่า เป็นต้น

บทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

นอกเหนือจากผู้ป่วยและผู้ดูแลจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานในประเด็นของการตรวจหาระดับน้ำตาลในกระแสเลือดด้วยตนเอง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรับประทานและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมออกกำลังกายให้ประสบผลสำเร็จแล้ว ผู้ป่วยยังจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือผู้ให้บริการทางสุขภาพ (Healthcare Providers) ในการแสดงบทบาทของตนเองเพื่อช่วยส่งเสริมการจัดการสุขภาพของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ดังนี้

1. บทบาทของการเป็นผู้ให้ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Educator) เป็นบทบาทสำคัญอันดับแรกที่ยังคงมีอยู่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือผู้ให้บริการทางสุขภาพต่อการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับความรู้ที่ชัดเจนภายใต้หลักฐานเชิงประจักษ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของการตรวจหาระดับน้ำตาลในกระแสเลือด ลักษณะอาหารที่รับประทาน หรือลักษณะการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้ป่วย ดังนั้น ทีมสหวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล นักโภชนาการ นักกายภาพบำบัด ควรดำเนินการในการจัดระบบปฏิบัติการผ่านช่องทางออนไลน์ที่ง่ายต่อการให้

ข้อมูลแก่ผู้ป่วยในช่วงของการแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น การทำกลุ่มไลน์ทีมสหวิชาชีพ (Line application) หรือการจัดทำวิดีโอสำเร็จรูป เพื่อการให้ความรู้การจัดการสุขภาพในประเด็นต่างๆแก่ผู้ป่วย เป็นต้น [12]

2. บทบาทของการเป็นผู้ประสานความร่วมมือ (Collaborator) เป็นบทบาทที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือผู้ให้บริการทางสุขภาพควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการแสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย เช่น ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อมาสนับสนุนให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานสามารถจัดการสุขภาพตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น การเขียนโครงการขอรับการสนับสนุนเครื่องเจาะตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดด้วยตนเองแก่ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่บ้าน เป็นต้น [6] การแสดงบทบาทด้านนี้นอกจากจะส่งผลดีต่อผู้ป่วยแล้วอาจจะเป็นการช่วยให้เกิดกระบวนการทางสังคมในการส่งเสริมสุขภาพของชุมชนอีกด้วย

3. บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) เป็นอีกบทบาทสำคัญของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือผู้ให้บริการทางสุขภาพที่จะส่งผลให้การส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดอันเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหารและการออกกำลังกาย อีกทั้งความต่อเนื่องถูกต้องในการบันทึกข้อมูลผลลัพธ์และคุณภาพของอุปกรณ์ที่ใช้งาน ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้บริการทางสุขภาพควรจัดตารางกิจกรรมการติดตามผลการจัดการสุขภาพตนเองที่บ้านผ่านระบบออนไลน์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาประเมินความต้องการของตัวผู้ป่วย และ/หรือผู้ดูแลเพิ่มเติมตามแนวทางการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองทั้ง 3 ประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น [6] นอกจากนี้การติดตามให้คำปรึกษาดังกล่าวยังเป็นประโยชน์ในการช่วยเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) แก่ผู้ป่วย และ/หรือผู้ดูแลผู้ป่วยรวมถึงครอบครัวในการมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการสุขภาพของตนเองอีกด้วย[4]

สรุป

การส่งเสริมการจัดการสุขภาพตนเองแก่ผู้ป่วยโรคเบาหวานเพื่อให้การควบคุมระดับน้ำตาลในกระแสเลือดมีประสิทธิภาพท่ามกลางสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของโควิด-19 นั้น ผู้ให้บริการทางสุขภาพควรแสดงบทบาทของตนเองในการเป็นผู้ให้ความรู้เป็นผู้ประสานความร่วมมือและเป็นผู้ให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานสามารถวางแผนเป้าหมายส่วนบุคคล ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหาร การออกกำลังกายโดยใช้ผลจากการตรวจหาระดับน้ำตาลในกระแสเลือดด้วยตนเอง อีกทั้งเสริมพลังอำนาจแก่ผู้ป่วยในการจัดการสุขภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการประเมินติดตามผลการจัดการสุขภาพของผู้ป่วยผ่านช่องทางระบบปฏิบัติการออนไลน์ที่ง่ายต่อการเข้าถึง ซึ่งหากทั้งผู้ป่วย ผู้ดูแลและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางสุขภาพสามารถประสานความร่วมมือกันตามแนวทางที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพการจัดการสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานประสบผลสำเร็จได้แม้จะมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อใดๆเกิดขึ้นก็ตาม

เอกสารอ้างอิง

- [1] International Diabetes Federation. IDF Diabetes Atlas - 2019. International Diabetes Federation: 2019. 1–144 p.
- [2] Leelawattana R, Pratipanawatr T, Bunnag P, Kosachunhanun N, Suwanwalaikorn S, Krittiyawong S, et al. Thailand Diabetes Registry Project: Prevalence of vascular complications in long-standing type 2 diabetes. J Med Assoc Thai. 2006; Aug;89 Suppl 1:S54-9. PMID: 17717878.
- [3] Aschner P. New IDF clinical practice recommendations for managing type 2 diabetes in primary care. Diabetes Research and Clinical Practice; 2017.
- [4] Choeisuwat V. Health Literacy : Concept and Application for Nursing Practice. R Thai Navy Med J 2017;44(3):183–97.
- [5] Cefalu W. Self-Monitoring of Blood Glucose in Noninsulin-Using Type 2 Diabetic Patients. Diabetes Care. 2013; Jan;36(1):176-8. doi: 10.2337/dc12-0831. PMID: 23264289; PMCID: PMC3526213.
- [6] Chueahor K, Arayajaru P. The Essential Roles of Nurse Practitioners to Promote Self-monitoring Blood Glucose of Thais Diagnosed with Type 2 Diabetes Mellitus in Sub-district Health Promotional Hospitals by Using the 4M ' s Concept. R Thai Navy Med J 2021;48(2):447–57.
- [7] Kirk JK, Stegner J. Self-monitoring of blood glucose: Practical aspects. J Diabetes Sci Technol 2010;4(2):435–9.
- [8] Jiang X, Wang J, Lu Y, Jiang H, Li M. Self-efficacy-focused education in persons with diabetes: A systematic review and meta-analysis. Psychology Research and Behavior Management 2019;12: 67–79.
- [9] American Diabetes Association. Glycemic Targets: Standards of Medical Care in Diabetes—2019. Diabetes Care [Internet]. 2019 Jan;42(Supplement 1):S61–70. Available from: <http://care.diabetesjournals.org/lookup/doi/10.2337/dc19-S006>

- [10] Bukhsh A, Goh BH, Zimbudzi E, Lo C, Zoungas S, Chan KG, et al. Type 2 Diabetes Patients' Perspectives, Experiences, and Barriers Toward Diabetes-Related Self-Care: A Qualitative Study From Pakistan. *Front Endocrinol (Lausanne)* 2020;11(November):1–13.
- [11] Vetrani C, Calabrese I, Di Rienzo S, Pagliuca M, Riviaccio A, De Angelis R, et al. Dietary Changes During COVID-19 Lockdown in Adults With Type 1 Diabetes on a Hybrid Artificial Pancreas. *Front Public Heal* 2021;9(October):1–7.
- [12] Cuschieri S, Grech S. COVID-19 and diabetes: The why, the what and the how. *J Diabetes Complications* [Internet]. 2020;34(9):107637. Available from: <https://doi.org/10.1016/j.jdiacomp.2020.107637>
- [13] Mahluji S, Jalili M, Ostadrahimi A, Hallajzadeh J, Ebrahimzadeh-Attari V, Saghafi-Asl M. Nutritional management of diabetes mellitus during the pandemic of COVID-19: a comprehensive narrative review. *J Diabetes Metab Disord* 2021;20(1):963–72.
- [14] Forde R, Arente L, Ausili D, De Backer K, Due-Christensen M, Epps A, et al. The impact of the COVID-19 pandemic on people with diabetes and diabetes services: A pan-European survey of diabetes specialist nurses undertaken by the Foundation of European Nurses in Diabetes survey consortium. *Diabet Med* 2021;38(5):1–10.
- [15] Grady PA, Gough LL. Self-management: A comprehensive approach to management of chronic conditions. *Am J Public Health* 2018;108(8):S430–6.

วิเคราะห์สาเหตุแห่งผลกรรมที่ทำให้เกิดเป็นสัตว์นรก ในวรรณกรรมกลอนสวด เรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี

An Analysis Cause of Result of Karma in Klon-Suat Literature Entitled Phra Malai Phetchapuri Version

ณัฐวุฒิ คล้ายสุวรรณ¹ และ กรกมล ธนะโรจน์รุ่งเรือง²
Natawut Klaisuwan¹ and Kornkamon Thanarotrungreang²

¹สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม 73170

¹Teaching Thai Language Program, Faculty of Education Mahamakut Buddhist University, Nakorn Pathom 73170

²สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

²Chinese Language Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: natawut.kla@mbu.ac.th

Received: 28 January 2022; Revised: 24 May 2022; Accepted: 21 August 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์สาเหตุแห่งการเกิดเป็นสัตว์นรกตามที่ปรากฏในวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรีที่ชำระและปริวรรตโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทร์ศิริ แทนมณี ว่ามีสาเหตุมาจากผลกรรมใด ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวคิดทางพระพุทธศาสนาเรื่องกรรมและนรก ผลการศึกษาพบว่านรกเป็นสถานที่สำหรับลงโทษสัตว์นรกหรือผู้กระทำความผิดหนักเมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่บนโลกมนุษย์ ทั้งนี้สาเหตุแห่งการเกิดเป็นสัตว์นรกที่ปรากฏในวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรีมีอยู่ด้วยกัน 8 ประการ คือ 1) โลก เบียดเบียน ช่มเหง รังแกผู้อื่น 2) เบียดเบียนพระสงฆ์และแม่ชีให้ได้รับความเดือดร้อน 3) ด่าตี พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พระสงฆ์ สามเณร 4) ตัดสินความ ไม่ยุติธรรม 5) เป็นชู้กับเมียผู้อื่น 6) หลงมกมากในกามคุณ ทำเสน่ห์ยาแฝด 7) เป็นผู้ใหญ่ช่มเหงผู้น้อย และ 8) ดื่มสุรา

คำสำคัญ : สาเหตุแห่งผลกรรม, วรรณกรรมกลอนสวด, พระมาลัยฉบับเพชรบุรี

Abstract

The purpose of this research article was to analyze the causes of being naraka as depicted in Klon-Suat literature entitle “the Phra Malai Petchaburi Version”. Paid and examined by Asst. Prof. Jansiri Thanmani. The results showed that Naraka was the place for punishing naraka-beings or heavy papa doers when they still lived in the human world. The causes were as follows: 1) having greed, violence, ill-treat, 2) being violent for monks and nuns, 3) disdainning ancestor, monks, and novices, 4) judging with injustice, 5) sexual misconduct, 6) incontinence, using love potion, 7) persecution, and 8) intoxicants.

Keywords : Cause of Result of Karma, Klon-Suat Literature Entitled, Phra Malai Phetchapuri Version

บทนำ

พระพุทธเจ้าทรงตรัสเทศนาเรื่องบุญและบาปเอาไว้ตอนหนึ่งว่า “หากบุรุษพึงทำบาปไปไซ้ ไม่พึงทำบาปนั้นบ่อยๆ ไม่พึงทำ ความพอใจในบาปนั้น เพราะการสั่งสมบาปนำความทุกข์มาให้” [1] และจะเป็นกรรมที่ติดตัวไปอยู่มีรูปร่าง

คำว่า กรรม เป็นคำศักดิ์สิทธิ์ ในทางพุทธศาสนาเปรียบได้กับพระอิศวรที่ตกลงบันดาลให้มนุษย์หรือสัตว์ทั้งหลาย ประสบกับ สิ่งดีหรือสิ่งเลวร้าย นอกจากนี้คำว่า กรรม ในทางพุทธศาสนายังถือเป็นมูลรากสำคัญที่หมั่นเวียนมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายในโลกนี้ให้ ดำเนินสภาวะที่แปลกอย่างต่างกัน [2]

กรรม ตามความเข้าใจทั่วไป หมายถึง การกระทำที่ส่งผลร้ายมาในปัจจุบัน หรือซึ่งจะส่งผลร้ายต่อไปในอนาคต แต่ความหมายในทางพุทธศาสนานั้น หมายถึง การกระทำที่ประกอบด้วยเจตนา คือ ทำด้วยความจงใจหรือจงใจทำ ทั้งดีและชั่ว เช่น

การชุดหลุมพรางดักคนหรือสัตว์ให้ตกลงไปตายเป็นกรรม แต่หากชุดบ่อน้ำไว้กินไว้ใช้แล้วมีสัตว์ตกลงไปตายไม่ถือเป็นกรรม แต่ถ้ารู้แก่ใจว่าบ่อน้ำที่ตนชุดไว้อยู่ในที่ซึ่งคนจะพลัดตกได้ง่าย แล้วปล่อยปละละเลยจนมีผู้ตกลงไปตายก็นับว่าเป็นกรรม การกระทำที่ดีเรียกว่า กรรมดี การกระทำที่ชั่วเรียกว่า กรรมชั่ว [3]

กรรมในทางพุทธศาสนาจึงต้องมีเจตนาเป็นสำคัญ และกรรมเป็นเรื่องของเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของมนุษย์ นอกจากนี้พระพุทธเจ้ายังทรงสั่งสอนให้มนุษย์คำนึงถึงเรื่องกรรมเอาไว้อย่างสม่ำเสมอ ดังพระพุทธพจน์ว่า “สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงต้องตายเพราะชีวิตมีความตายเป็นที่สุด สัตว์ทั้งหลายจักไปตามกรรม เข้าถึงผลแห่งบุญและบาป คือ ผู้มีกรรมเป็นบาปจักไปสู่นรก ส่วนผู้มีกรรมเป็นบุญจักไปสู่สุคติ เพราะฉะนั้นพึงทำกรรมงามอันจะนำไปสู่สัมปรายภพสิ่งสมไว้ บุญทั้งหลายย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งหลายในโลก” [4]

ความจากพระพุทธพจน์ข้างต้นนี้ ทำให้เกิดเป็นความเชื่อของคนไทยที่เชื่อถือต่อกันมาว่าหากทำกรรมดีเอาไว้มาก เมื่อตายไปก็จะได้ไปเกิดบนสวรรค์ หากทำกรรมชั่วเอาไว้มากเมื่อตายไปก็จะได้ตกนรก

นรกภูมินั้นประกอบไปด้วย มหานรก นรกบัว ยมโลกนรก และโลกันตนรก มีลักษณะเป็นขุม (หลุม) นรกขุมใหญ่จะซ้อนหลั่นเรียงกันไปในแนวตั้งตามลำดับชั้น แต่ละชั้นจะมีนรกบัวและยมโลกเป็นนรกขุมย่อยรายล้อมลงไปอีกทุกแดน

แกนกลางของนรกภูมิเรียกว่ามหานรกหรือนรกใหญ่ มีอยู่ด้วยกัน 8 ขุม คือ สัญชีพนรก ภาพสุตตนรก สังฆาตตนรก โรจนะนรก มหาโรจนะนรก ตาปนรก มหาตาปนรก และอเวจีมหานรก นรกทั้ง 8 ขุม จะอยู่เรียงกันเป็นลำดับลงไป ชั้นบนสุดที่อยู่ใกล้พื้นพิภพ คือ สัญชีพนรก ส่วนที่อยู่ลึกที่สุด คือ อเวจีมหานรก สัตว์นรกที่บังเกิดขึ้นในแต่ละขุมจะต้องทนทุกข์ทรมานแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลกรรมที่เคยทำไว้ ในนรกนี้ไม่มีที่ว่างเปล่า หากเต็มไปด้วยฝูงสัตว์นรกที่ยัดเยียดเบียดเสียดกันอยู่ทั้งไฟนรกก็ลุกโชนตลอดเวลา ไม่เคยดับลงซ้ำกับปีซ้ำกับปี [5]

ตามประวัติวรรณคดีไทย มีวรรณคดีหลายเรื่องที่มีเนื้อหากล่าวถึงนรก แต่ที่มีความโดดเด่นและเป็นที่ยึดมั่นกันในกลุ่มคนทั่วไปมีอยู่ 2 เรื่อง คือ ไตรภูมิพระร่วงและพระมาลัย ซึ่งเรื่องพระมาลัยนั้นได้เน้นให้เห็นผลของการกระทำกรรมดีแล้ว จะได้รับความสุขบนสวรรค์ จึงมีบทพรรณนาให้เห็นถึงความรื่นรมย์ของสวรรค์อย่างละเอียด เพื่อชักชวนให้กระทำความดี ต่างจากไตรภูมิพระร่วงที่เน้นให้คนเกรงกลัวบาป จึงพรรณนาให้เห็นถึงการรับโทษทัณฑ์อย่างละเอียด [6] ทั้งนี้เรื่องพระมาลัย ยังสนับสนุนความเชื่อในเรื่องโลกนี้และโลกหน้าว่า หากทำบุญทำกุศลสะสมไว้มากในโลกนี้ ครั้นตายไปก็จะได้ไปเกิดในยุคของพระศรีอารีย อันเป็นโลกหน้าที่มีแต่ความสุขปราศจากความทุกข์ทั้งปวง

ในสังคมปัจจุบัน ผู้คนส่วนใหญ่ห่างเหินจากการเข้าวัด ทำให้เกิดการละเลยในการปฏิบัติตนตามครรลองแห่งธรรมะ ไม่เกรงกลัวบาป เพราะไม่มีตัวอย่างให้เห็นว่าทำบาปทำกรรมอย่างไรจึงทำให้ตกนรก ส่งผลให้สังคมเกิดปัญหาตามมามากมาย ผู้วิจัยเห็นว่าหากนำวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรีที่ชำระและปริวรรตโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทร์ศิริ แทนมณี มาศึกษาให้เห็นถึงสาเหตุแห่งผลกรรมที่ทำให้เกิดเป็นสัตว์นรก และนำผลการวิจัยไปใช้ในการอบรมธรรมะแก่เยาวชนและคนในสังคม อาจทำให้ทุกคนเกรงกลัวบาปและไม่อยากเกิดเป็นสัตว์นรก เพราะต้องไปขุดใช้กรรมได้รับทุกข์ทรมาน เมื่อคนในสังคมเกรงกลัวบาปก็จะปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ช่วยให้สังคมเกิดความสงบสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์สาเหตุแห่งการเกิดเป็นสัตว์นรกตามที่ปรากฏในวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากพระมาลัยกลอนสวดฉบับเพชรบุรี ซึ่งเป็นฉบับที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทร์ศิริ แทนมณี อดีตอาจารย์สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้ตรวจสอบชำระและปริวรรตจากอักษรขอม เมื่อปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นฉบับสำหรับการวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเรื่องกรรม

แนวคิดเรื่องกรรมเป็นหลักธรรมที่สำคัญในพระพุทธศาสนา คำว่า กรรม มาจากภาษาสันสกฤตว่า กฤ มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า กम्म คำว่า กรรม แปลตามศัพท์ว่า การกระทำ

ตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนา กรรม หมายถึง การกระทำที่ประกอบด้วยเจตนา หากกระทำไปโดยไม่ประกอบด้วยเจตนา ก็ไม่เรียกการกระทำนั้นว่า กรรม เมื่อพิจารณาแยกแยะความหมายให้ชัดเจนกว่านี้ สามารถแยกแยะความหมายของ คำว่า กรรม ได้ดังนี้

1. กรรม หมายถึง เจตนา ได้แก่ เจตจำนง ความจงใจ ความมีเสรีภาพในการกระทำ ซึ่งเป็นเครื่องกำหนดทิศทางการกระทำของมนุษย์ ดังปรากฏจากพุทธพจน์ที่ว่า “เจตนาหํ ภิกขเว กมมัตถมาหิ เจตยิตฺวา กมมํ กโรตฺติ กาเยน วาจาเยน มนสา” แปลว่า ภิกษุทั้งหลายเรากล่าวเจตนาว่าเป็นกรรม บุคคลจงใจแล้วจึงกระทำด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ

2. กรรม หมายถึง กระบวนการแห่งชีวิตของปัจเจกบุคคลที่ปรุงแต่งโครงสร้างวิถีชีวิต ได้แก่ สังขาร ที่แปลว่า สภาพที่ปรุงแต่งจิต คือ ปรุงแต่งจิตให้เป็นกุศล อกุศล หรืออภัยกถัต โดยมีเจตนาเป็นตัวนำ จึงสามารถรวมความได้ว่า สังขารก็คือเจตนาทั้งหลาย

3. กรรม หมายถึง การกระทำที่เป็นสมบัติส่วนบุคคล กล่าวคือ การพูด การคิด การแสดงออกทางกาย ทางวาจา หรือทางความประพฤติต่างๆ ที่มีผลอันบุคคลพึงได้รับทั้งในปัจจุบัน อดีต และอนาคต

4. กรรม หมายถึง กิจกรรมของมนุษย์ ได้แก่ การประกอบอาชีพการงาน การดำเนินชีวิต การดำเนินกิจกรรมต่างๆ อันเป็นผลมาจากเจตจำนงเสรี การคิดปรุงแต่ง ทำให้เกิดความเป็นไปในสังคม

ความหมายของกรรมทั้ง 4 ประการที่กล่าวมาข้างต้น คือ กรรมตามหลักพระพุทธศาสนา ได้แก่ เจตจำนงหรือเจตนา ซึ่งเป็นที่มาและแกนพฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์

กรรม แปลตามศัพท์ว่า การงานหรือการกระทำ แต่ในทางธรรมต้องจำกัดความลงไปว่า กรรม คือ การกระทำที่ประกอบด้วยเจตนาหรือการกระทำที่เป็นไปด้วยความจงใจ ถ้าเป็นการกระทำที่ไม่มีเจตนาหรือมีความจงใจยังไม่เรียกว่ากรรมในความหมายทางธรรม [3]

การจัดแบ่งประเภทของ กรรม สามารถแบ่งได้หลายประเภท ในที่นี้จัดแบ่งประเภทของกรรมตามระดับความแรงในการให้ผล ซึ่งแบ่งออกได้ 4 ระดับ คือ [7]

1. ครุกรรม คือ กรรมหนัก เป็นกรรมที่มีกำลังมาก จะให้ผลต่อกรรมอื่นๆ ทั้งหมด กรรมหนักในฝ่ายกุศล คือ สมบัติ 8 ส่วนกรรมหนักในฝ่ายอกุศล คือ อนันตริยกรรม ได้แก่ ฆ่าบิดา ฆ่ามารดา ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงห้อพระโลหิต และสังฆเภท คือ การทำให้สังฆแตกความสามัคคีกัน

2. พหุลกรรม หรือ อาจิณกรรม เป็นกรรมที่ทำมาก หรือทำเป็นอาจิณ คือ ทำไว้นานขึ้น เนื่องจากเป็นกรรมที่มีมาก จึงมีกำลังในการให้ผลแรงรองลงมาจากครุกรรม หากบุคคลใดไม่มีครุกรรม พหุลกรรมก็จะให้ผลก่อนกรรมอื่นๆ ทั้งหมด

3. อาสันนกรรม คือ กรรมใกล้ตายหรือกรรมจวนเจียน กรรมใกล้ดับจิต โดยหน้าที่สำคัญของอาสันนกรรม คือ นำผู้ที่ตายแล้วนั้นไปเกิด กล่าวคือ ถ้าอาสันนกรรมเป็นอกุศลกรรมก็จะนำผู้ผู้นั้นไปเกิดในทุกคติ คือ เป็นสัตว์เดรัจฉาน เปรต อสุรกาย หรือสัตว์นรก แต่ถ้าอาสันนกรรมเป็นกุศลธรรมก็จะนำผู้นั้นไปเกิดในสุคติ คือ เกิดเป็นมนุษย์ เทวดา หรือ พรหม

4. กัตตกรรม คือ กรรมสักแต่ว่ากระทำ เป็นกรรมที่ทำด้วยเจตนาอันอ่อน จึงเป็นกรรมที่มีกำลังอ่อน จะให้ผลก็ต่อเมื่อไม่มีกรรมอื่นที่มีกำลังแรงกว่าให้ผลอยู่ก่อนแล้ว

2. แนวคิดเรื่องนรก

พุทธศาสนาได้กล่าวถึงนรกไว้ว่าเป็นที่อยู่ของผู้เสียชีวิตจากโลกมนุษย์ ซึ่งจะได้รับผลกรรมตามที่ตนเองได้ก่อไว้ โดยการถูกลงโทษ แนวคิดเรื่องนรกเป็นสิ่งยืนยันถึงความเชื่อเกี่ยวกับความมีอยู่ของนรกและสัตว์ที่ตกนรก คำว่า นรก เมื่อวิเคราะห์โดยศัพท์แล้วจะเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีว่า นิริยะ แปลว่า สภาพที่ปราศจากความเจริญ สภาพที่ปราศจาก ความสุข เป็นที่เสวยทุกข์ ซึ่งเป็นผลมาจากการทำบาปหรือความชั่วที่ได้กระทำไว้ เป็นสภาพที่มีแต่ความเร่าร้อน เต็มไปด้วย ความทุกข์ เป็นแหวงแห่งความทุกข์อันไม่มีความสุขความเจริญ ภาวะเร่าร้อน กระวนกระวาย ที่ไปเกิดและเสวยความทุกข์ของสัตว์ผู้ทำบาป หรือภูมิที่เสวยทุกข์ของคนที่ทำบาปตายแล้วไปเกิด [8] คำจำกัดความที่กล่าวนี้สอดคล้องกับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ที่ให้ความหมายไว้ว่า นรก หมายถึง แดนหรือภูมิที่เชื่อกันว่าผู้ทำบาปจะต้องไปเกิดและถูกลงโทษโดยปริยายหมายถึง แดนที่มีแต่ความทุกข์ทรมาน [9]

3. พระมัลลยกลอนสวดฉบับเพชรบุรี

พระมัลลยกลอนสวดฉบับเพชรบุรีมีหลายฉบับ กระจัดกระจายอยู่ตามวัดต่างๆ บางฉบับเก่าถึงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา พระมัลลยกลอนสวดฉบับเพชรบุรีมีอยู่ด้วยกัน 14 ฉบับ คือ [10]

1. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดเกาะ พระมัลลยกลอนสวดฉบับนี้ ไม่ได้บอกศักราชว่าสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ใด แต่พอสันนิษฐานได้ว่า น่าจะสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เพราะตัวอักษรที่ใช้เขียนมีลักษณะคล้ายกับตัวอักษรที่นิยมใช้เขียนในสมัยนั้น ความตอนท้ายขาดหายไปเนื่องจากต้นฉบับอยู่ในสภาพที่ชำรุด

2. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดลาด พระมัลลยกลอนสวดฉบับนี้สันนิษฐานว่า น่าจะมีอายุเก่าแก่ถึงสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เพราะสังเกตจากตัวอักษรโดยเป็นอักษรที่ใช้เขียนในปลายสมัยอยุธยา พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดลาดนี้อยู่ในสภาพ ชำรุดเสียหายมาก เนื้อความขาดเป็นท่อนๆ เนื้อเรื่องจึงไม่ต่อกัน

3. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดชีว้ประเสริฐ พระมัลลยกลอนสวดฉบับนี้มีความสมบูรณ์ที่สุด และคงจะมีอายุอยู่ในราวสมัยรัตนโกสินทร์

4. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดพระรูป มีอยู่ด้วยกัน 3 ฉบับ

- ฉบับที่ 1 อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ทำให้เก็บความได้ไม่ตลอด เนื้อหาไม่เพียงภาคอิทธิธรรมและภาคนรก ในเรื่องอายุของพระมัลลยกลอนสวดฉบับนี้ คาดว่าคงจะมีอายุอยู่ในราวปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา

- ฉบับที่ 2 ต้นฉบับอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ความตอนท้ายกล่าวถึงผู้สร้างพระมัลลยกลอนสวดฉบับนี้ว่า สีกาจันท์ เป็นผู้สร้างเพื่ออุทิศถวายประสกเกิด แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2363 ตรงกับรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

- ฉบับที่ 3 เป็นฉบับที่คัดลอกรูปภาพมาจากฉบับของวัดชีว้ประเสริฐและวัดลาด ความตอนท้ายบอกว่าพ่อหนูวัดพระรูป และพ่อแก้วบ้านไร่อ้อย มีจิตศรัทธาสร้างขึ้นจนสำเร็จในวันที่ 1 ธันวาคม 2464 ตรงกับรัชกาลที่ 6 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

5. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดบันไดทอง พระมัลลยฉบับนี้เป็นฉบับที่สวยงามและมีความสมบูรณ์มากอีกฉบับหนึ่ง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 เพราะภาพจิตรกรรมบนหนังสือพระมัลลย รูปหนึ่งมีรูปคนธรรม์ยืนถือธงที่เขียนด้วยอักษรอริยกะ ซึ่งเป็นตัวอักษรที่เกิดขึ้นในสมัยของพระองค์

6. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดขุนตรา ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่หอสมุดแห่งชาติสาขาพระนครศรีอยุธยา ต้นฉบับสมบูรณ์ น่าจะสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 ระยะเวลาใกล้เคียงกับฉบับวัดบันไดทอง เพราะมีรูปคนธรรม์ถือธงที่เขียนด้วยอักษรอริยกะเหมือนกัน

7. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดมหาธาตุวรวิหาร มีอยู่ด้วยกัน 2 ฉบับ ฉบับแรกเก็บรักษาไว้ที่วัดมหาธาตุวรวิหาร ต้นฉบับอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ฉบับที่ 2 ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่ห้องหนังสือหายากและเอกสารโบราณ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ต้นฉบับไม่สมบูรณ์ ความตอนกลางขาดหายไปเป็นบางส่วน

8. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดไตรโลก ต้นฉบับอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ความตอนท้ายกล่าวถึงผู้เขียนว่า ล. เพ็ชรพิทยากุล เขียน สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2468 ตรงกับรัชกาลที่ 6 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

9. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดโพธิ์ทิมณี ต้นฉบับมีความสวยงามและอยู่ในสภาพสมบูรณ์ สันนิษฐานว่าคงจะสร้าง ในราวรัชกาลที่ 4-5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

10. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดเทพประชุมมิตร เป็นหนังสือพระมัลลยรุ่นใหม่ ดังนั้นต้นฉบับจึงอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ความตอนต้นมีคำอุทิศเขียนไว้ว่า นางพวง อุทิศให้นายอิม โคว์เพ็ชร

11. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดจันทาราม พระมัลลยกลอนสวดฉบับนี้มีสำนวนโวหารที่แตกต่างไปจากฉบับของวัดอื่นๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะมีการแต่งเติมเนื้อหาเข้าไปใหม่ แต่ยังคงรักษาเค้าเรื่องเดิมไว้ ความตอนท้ายกล่าวถึงผู้สร้างว่า พ่อทับ แม่พูน เป็นผู้สร้าง

12. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดใหม่ภูมิเจริญ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2478 ตรงกับรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระครูสีลวัชรคุณ อดีตเจ้าอาวาสเป็นผู้สร้าง

13. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดกุฎีดาว เป็นฉบับที่แปลกที่สุด คือ ไม่มีรูปจิตรกรรม

14. พระมัลลยกลอนสวดฉบับวัดพรหมวิหาร พระมัลลยกลอนสวดฉบับนี้มีสำนวนโวหารเหมือนกับฉบับวัดไตรโลกทุกประการ

พระมัลลยกลอนสวดฉบับเพชรบุรีทั้ง 14 ฉบับ จารด้วยตัวอักษรขอม ต่อมา พ.ศ. 2534 ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทร์ศิริ แทนมณี อดีตอาจารย์สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้นำต้นฉบับพระมัลลยกลอนสวดทั้ง 14 ฉบับ มาตรวจสอบชำระและปริวรรตเป็นภาษาไทยและอักษรไทยปัจจุบัน ซึ่งงานวิจัยนี้จะใช้วรรณกรรม กลอนสวดเรื่องพระมัลลยฉบับที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทร์ศิริ แทนมณี ปริวรรตเป็นภาษาไทยและอักษรไทยปัจจุบัน เป็นต้นฉบับในการวิจัย

เนื้อความในพระมัลลยกลอนสวดฉบับเพชรบุรี เหมือนกับพระมัลลยฉบับอื่นๆ ที่ปรากฏในประเทศไทย คือ กล่าวถึงพระอรหันต์รูปหนึ่งชื่อว่าพระมัลลย มีอิทธิฤทธิ์เสมอด้วยพระมหาโมคคัลลาน์ เป็นผู้เมตตากรุณามากไปโปรดสัตว์นรกอยู่เสมอ และได้นำเรื่องความทุกข์ทรมานของเหล่าสัตว์นรกมาเล่าให้ญาติๆ ฟัง เพื่อให้ทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ ต่อมาท่านได้เหาะขึ้นไปบนสวรรค์ ได้สนทนากับพระอินทร์ และได้พบพระศรีอารียะ ซึ่งพระศรีอารียะได้เทศนาให้พระมัลลยฟังว่าพระองค์จะเสด็จมาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า หลังจากศาสนาของพระสมณโคตมสิ้นสุดเมื่อมีอายุได้ 5000 ปี มนุษย์ผู้ใดประสงค์จะเกิดทันศาสนาของพระองค์ก็ให้เร่งทำบุญต่างๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดเรื่องกรรม แนวคิดเรื่องนรก และภูมิหลังของวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี ที่ชำระและปริวรรตโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทร์ศิริ แทนมณี ทั้ง 14 ฉบับไว้
3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิเคราะห์สาเหตุแห่งผลกระทบที่ทำให้เกิดเป็นสัตว์นรกจากกลุ่มตัวอย่างตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่กำหนดไว้ สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย
4. ขั้นนำเสนอผลการวิจัย นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการเขียนแบบพรรณนาวิเคราะห์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบสาเหตุแห่งการเกิดเป็นสัตว์นรกตามที่ปรากฏในวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี ทั้งนี้ อาจนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปสอนเยาวชนรุ่นหลังให้ตระหนักในการทำความดี ละเว้นความชั่ว หรือนำไปใช้สอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี ทำให้ทราบว่าผู้ที่เกิดเป็นสัตว์นรกนั้น เพราะกระทำความบาปต่างๆ อย่างร้ายแรงเมื่อครั้งเป็นมนุษย์ บาบต่างๆ ที่ปรากฏมี 8 ประการ ดังนี้

1. โลก เบียดเบียน ช่มเหง รังแกผู้อื่น เปรียบเทียบได้กับศีลข้อที่ 1 คือ ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ซึ่งสอนให้เว้นจากการฆ่า การเบียดเบียน [7]

ความจากวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี กล่าวถึงผลกระทบที่ทำให้ตนรกข้อนี้ไว้ว่า หญิงชายทั้งหลายเมื่อเป็นมนุษย์ หากมีความโลภ เบียดเบียน ช่มเหงผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน ครั้นตายไปย่อมไปเกิดในนรก ทนทุกข์ทรมานด้วยการถูกไฟเผา ความว่า

หญิงชายทั้งหลายใด	ใจโลภล้นพันคณนา
เบียดเบียนแลบีฑา	ช่มเหงท่านให้ทรพล
ผู้นั้นครั้นไปล่ปลิด	สิ้นชีวิตจากเมืองคน
ตกรรทไฟเผาตน	เจ็บปวดร้อนใช้สามานย์

2. เบียดเบียนพระสงฆ์และแม่ชี ให้ได้รับความเดือดร้อน เปรียบเทียบได้กับศีลข้อที่ 1 คือ ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ซึ่งสอนให้เว้นจากการฆ่า การเบียดเบียน [7]

ความจากวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี กล่าวถึงผลกระทบที่ทำให้ตนรกข้อนี้ไว้ว่า ผู้ใดเป็นผู้อุปถัมภ์ให้ข้าวให้น้ำแต่พระสงฆ์ แต่กลับใช้พระสงฆ์ไปทำเรือกสวนไร่นา บงการพระสงฆ์ให้ไปหลอกล่อเอาทรัพย์ของผู้อื่น มาเป็นของตน ใช้พระสงฆ์ให้ไปดูแลสถานที่ ใช้แม่ชีจนเสียกิจพระวินัย ครั้นตายไปก็จะไปเกิดในโลหภูมิในนรก ทนทุกข์ทรมานด้วยการถูกต้มในหม้อเหล็กเป็นเวลาแปดหมื่นปี ดังความว่า

ผู้ใดเป็นผู้อุปถัมภ์	ให้เข้าน้ำแก่เจ้าไทยพลัน
ครั้นแล้วใช้เจ้าไทยนั้น	ทำเรือกสวนแลไร่นา
เป็นกำลังแก่เจ้าไทย	ให้เจ้าไทยไปรับพา
ล่อลวงเอาทรัพย์เขามา	เอามากินเป็นอาหาร
ให้เข้าน้ำแก่เจ้าไทย	ใช้เจ้าไทยไปทำการ
ให้ทำกุฎิแลสถาน	แล้วกลับใช้เจ้าไทย
ใช้ชีมิจฉาจิต	ให้เสียกิจพระวินัย
ผู้นั้นครั้นตายไป	ตกรรทโลหภูมิ
หม้อเหล็กเคี่ยวต้มอยู่	ยืนเท่าถึงแปดหมื่นปี
บาปตนอันใช้ชี	ให้กินแล้วแลใช้สงฆ์

3. คำตีพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พระสงฆ์ สามเณร เปรียบเทียบได้กับศีลข้อที่ 4 คือ มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ซึ่งสอนให้เว้นจากการพูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดเพ้อเจ้อ [7]

ความจากรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี กล่าวถึงผลกรรมที่ทำให้ตนรกข้อนี้ไว้ว่า ผู้ใดคำตีพ่อ แม่ ตลอดจน ปู่ ย่า ตา ยาย รวมถึงพระภิกษุ สามเณร ครั้นผู้นั้นตายไปก็จะต้องไปเกิดเป็นสัตว์นรก ขาดใช้บาปกรรมด้วยการถูก กงจักร พัดอยู่บนหัว ทนทุกข์ทรมานปางตายจนกว่าจะสิ้นพุทธรัตนศกัปปหนึ่ง ดังความว่า

ผู้ใดตีพ่อแม่	ปู่ย่าแก่แลตายาย
ตีคำสงฆ์ทั้งหลาย	ตีภิกษุแลเจ้าเณร
ผู้นั้นครั้นตายไป	ด้วยบาปกรรมแลนายเวร
บาปตีแม่แลตีเจ้าเณร	ให้ล้มลุกเป็นฉกรรจ์
กงจักรพัดหัวอยู่	สิ้นพุทธรัตนศกัปป
เพราะบาปใจอาธรรม์	ตีพ่อแม่แลตีสงฆ์

4. ตัดสินความไม่ยุติธรรม เปรียบเทียบได้กับศีลข้อที่ 2 คือ อทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ซึ่งสอนให้เว้นจากการลักทรัพย์ การฉ้อโกง [7]

ความจากรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี กล่าวถึงผลกรรมที่ทำให้ตนรกข้อนี้ไว้ว่า ผู้ใดตัดสินความด้วยใจไม่เป็นธรรม รับสินบน กลับคดีแพ้ให้ชนะ ที่ควรชนะกลับให้เป็นแพ้ ช่มชู้ลูกความให้เกรงกลัว ผู้นั้นครั้นตายไป ก็จะต้องตนรกรับผลกรรมที่ก่อไว้ โดยถูกกงจักรพัดหัวชั่วพุทธรัตนศกัปปหนึ่ง ต่อเมื่อพระพุทธรูปเจ้าเสด็จมาบังเกิดขึ้นบนโลก จึงพ้นจากผลกรรมที่ก่อไว้ ดังความว่า

ผู้ใดแลลับลับ	บังคับความมิเที่ยงตรง
ใจอาธรรม์มีดำรง	ทั้งสองข้างอันเขาผูกกัน
ได้สินจ้างยกชูไว้	ที่มีได้ให้ตกต่ำ
บังคับความมิเที่ยงธรรม์	กงจักรผันอยู่ทุกวัน
เลือดไหลออกซบซาบ	อาบเลือดอยู่ทั่วทั้งตน
เลือดไหลออกทุกเส้นขน	เพราะบาปบังคับความมิเที่ยงตรง
เลือดนั้นเนาเป็นหนอง	เนื้อพองทั้งตัวนั้น
บังคับความมิเที่ยงธรรม์	กินเนื้อเนาหนองตนเอง
กงจักรพัดหัวไว้	อดมิได้ร้องครางเครง
บังคับความลำเอียงเอง	กงจักรกรดพัดในหัว
มิแพ้ทำให้แพ้	ชุกค้ำรามข่มให้กลัว
กงจักรพัดในหัว	เพราะบังคับความมิเที่ยงธรรม์
กงจักรพัดหัวไว้	สิ้นพุทธรัตนศกัปป
มีตัวตีนมีอสัง	อยู่ระเริ่มยืนมิตรง
เมื่อใดถึงกำเนิด	พระเจ้าเกิดแต่ละองค์
บังคับความมิเที่ยงตรง	คราที่นั้นจึงจะหาย

5. เป็นชู้กับเมียผู้อื่น เปรียบเทียบได้กับศีลข้อที่ 3 คือ กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทังสะมาทิยามิ ซึ่งสอนให้เว้นจากการประพฤติผิดในการล่วงเกินภรรยาสามีของผู้อื่น [7]

ความจากรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี กล่าวถึงผลกรรมที่ทำให้ตนรกข้อนี้ไว้ว่า ชายทั้งหลาย ผู้มากด้วยตัณหาราคะ เห็นภรรยาผู้อื่นรูปทรงงโสภา แล้วใช้เล่ห์กลล่อลวงมาเป็นชู้ตน ครั้นชายผู้นั้นตายไปจะต้องไปเกิดในนรกทนทุกข์ทรมานด้วยการปีนต้นจิว และขาดใช้กรรมเป็นเวลาหนึ่งพันปี ดังความว่า

ผู้ใดใครทั้งหลาย	เป็นผู้ชายอันโสภา
มักมากด้วยตัณหา	ใจโลกลิ้นพันประมาณ
เมียว่านหน้าชุ่มซ้อย	หน้าแง่น้อยงามนงคราญ
ใจร้ายไปเบียนผลาญ	ยุยงเอาด้วยเล่ห์กล
ผู้นั้นครั้นไปปล่ปลิด	สิ้นชีวิตจากเมืองคน

ไปขึ้นจิวัดเดียดล
 นามจิวัดคยักรด
 มักเมียวานหนอมันว่าดี

ในไม่จิวกว่าพันปี
 โดยโสฬสลีบหงองคูลี
 นามจิวัยออกทั่วทั้งตน

6. หญิงมักมากในกามคุณ ทำเสน่ห์ยาแฝด เปรียบเทียบได้กับศีลข้อที่ 1 คือ ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ซึ่งสอนให้เว้นจากการฆ่า การเบียดเบียน และยังเปรียบเทียบได้กับศีลข้อที่ 3 คือ กามเมสุมิจจาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ซึ่งสอนให้เว้นจากการประพฤติดีในการล่วงเกินภรรยาสามีของผู้อื่น [7]

ความจากวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี กล่าวถึงผลกรรมที่ทำให้ตกนรกข้อนี้ไว้ว่า หญิงมักมากราดตัณหา ทำเสน่ห์ยาแฝดให้ผัวรักผัวหลง หรือแอบเล่นชู้กับผู้อื่น แต่งตัวสวยงามเพื่อให้ชายหลงใหล ต่อหน้าสามีทำตนเป็นมิตร ที่ดีลับหลังเป็นศัตรู เสแสร้งแกล้งมารยา คำว่าผัวเพื่อให้ผัวลูแก่อำนาจ หญิงดังนี้ครั้นตายไปก็จะต้องตกนรกรับผลกรรมตามที่ ตนก่อไว้ โดยจะต้องปีนต้นจิวและถูกยมบาลนำตัวไปแขวนห้อยหัวไว้ จากนั้นยมบาลก็จะเอาหอกแหลมทิ่มแทง แล้วเอาหอก ร้อยปาก ดังความว่า

หญิงใดใจมักมาก
 ทำยาแฝดแล้วเรียนมนต์
 พรางตัวมิให้รู้
 แต่งตัวให้งามโสกา
 ต่อหน้าผัวกระทำเป็นมิตร
 แต่งแ้งให้ชายอื่นดู
 ทำรักแล้วทำโกรธกริ้ว
 แสร้งให้แสร้งแกล้งทำ
 หญิงนั้นครั้นวอดวาย
 ขึ้นจิวยมบาลมา
 ผูกแขวนเอาหัวลง
 ยมบาลเอาหอกแทง
 ต่อคำต่อตัดพ้อ
 งอหมัดขึ้นเหนือหัว
 ทำเคียดอยู่งังงก
 แปรปรวนผวนไปมา
 ยมบาลเอาหอกแทง
 บาบทำยาแฝดแลเรียนมนต์
 เขาจึงเอาหอกร้อยปาก
 เอาหอกปักอกลง

มักเล่นราคด้วยตัณหา
 ให้ผัวตนเมาตัณหา
 ลักเล่นชู้เสพกามา
 เพื่อจะให้ชายอื่นดู
 ลับหลังคิดเป็นศัตรู
 ลักเล่นชู้ซ่อนเงื้อง่า
 ชักหน้านิ้วให้ผัวยำ
 ทำกลทกพกมารยา
 หายชีวิตจากโลกา
 รุมเอาหอกไล่ทิ่มแทง
 เพราะหญิงนั้นมันใจแข็ง
 เพราะบาบใจแข็งเล่นชู้เหนือผัว
 บมียอโทษบมียากแล้ว
 ยืนสูงชะเง้อมพันเกศา
 ทำกลทกพกมารยา
 ให้ผัวลูอำนาจตน
 บาบใจแข็งเล่นแสนกล
 เขาจึงถูกเอาหัวลง
 เพราะบาบมากมีชื่อตรง
 เพราะใจร้ายซ่อนหลายใจ

7. เป็นผู้ใหญ่ข่มเหงผู้น้อย เปรียบเทียบได้กับศีลข้อที่ 1 คือ ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ซึ่งสอนให้เว้นจากการฆ่า การเบียดเบียน [7]

ความจากวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี กล่าวถึงผลกรรมที่ทำให้ตกนรกข้อนี้ไว้ว่า ผู้ใดเป็นผู้ใหญ่ปกครองผู้น้อย แล้วข่มเหงผู้น้อยให้เป็นทุกข์ เดือดร้อน หรือเป็นนายอำเภอโงกโงกที่ตื้น เบียดเบียนทรัพย์สินของผู้น้อยมาเป็นของตน ครั้นผู้นั้นตายไปก็จะต้องไปเกิดในนรก ทนทุกข์ทรมานด้วยการถูกแผ่นดินอันเป็นแผ่นดินเหล็ก มีไฟลุกโชนเผาไหม้เข้าไปในท้อง จนดับ ไตไส้พุงขาดทะลักออกมา ดังความว่า

ผู้ใดเป็นผู้ใหญ่
 ข่มเหงฝูงประชา
 วัตไร้นำให้ล้าเลอ
 บ่เอาแต่ย้อมเยา
 ผู้นั้นครั้นตายไป
 บาบข่มเหงฝูงประชา

เป็นนายไรแลนายนา
 ผู้บุญน้อยให้อับเฉา
 เจ้าอำเภอข่มเหงเอา
 ผิดระบอบพระบัญชา
 พิราลัยจากโลกา
 แผ่นดินนั้นกลับเป็นไฟ

8. ตีมสุรา เปรียบเทียบได้กับศีลข้อที่ 5 คือ สุราเมระยะมัชชะ ปะมาทัฏฐานา เวระมะณี ลิกขาปะทัง สะมาทิยามิ ซึ่งสอนให้เว้นจากการเสพสุรา สิ่งเสพติด [7]

ความจากรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี กล่าวถึงผลกรรมที่ทำให้ตนรกข้อนี้ไว้ว่า ผู้ใดตีมสุราเนื่องนิตย ไม่สนใจในพระธรรมคำสอน ครั้นตายไปก็จะถูกยมบาลนำเอาน้ำแสบร้อนเทลงไปในคอจนไหม้เป็นรูทะลุออกมา ครั้นน้ำลงไปถึงอก ท้อง ไล่ และดับ อวัยวะดังกล่าวก็เปื่อยยุ่ยพังลง ดังความว่า

สัตว์หนึ่งใจทรุโหด	ใจเขลาโหดกินแต่น้ำเมา
บได้จะจำเอา	ธรรมพระเจ้าสั่งสอนใจ
ยมบาลเอาน้ำแสบ	อันเคี้ยวพลาญในกลางไฟ
เทลงกระบัดใจ	ปากนั้นก็เปื่อยพัง
น้ำแสบตกถึงคอ	คอไหม้พองเป็นมันยัง
ถึงอกอกเปื่อยพัง	เป็นรูทะลุปรุออกมา
บาปเมื่ออยู่เป็นคน	ได้กินเหล้าแลเมาสุรา
อกทะลุปรุออกมา	เพราะบาปกินเหล้าแลเมามาย
น้ำแสบลงถึงไล่	ไล่นั้นขาดกระจัดกระจาย
ดับพุงเปื่อยทะลาย	เพราะบาปกรรมกินสุรา

อภิปรายและสรุปผล

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สาเหตุแห่งการเกิดเป็นสัตว์นรก ตามที่ปรากฏในวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรีว่ามีสาเหตุมาจากผลกรรมใด ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุแห่งการเกิดเป็นสัตว์นรกมีทั้งหมด 8 ประการ คือ 1) โลก เบียดเบียน ช่มเหง รังแกผู้อื่น 2) เบียดเบียนพระสงฆ์และแม่ชี ให้ได้รับความเดือดร้อน 3) ด่าตี พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พระสงฆ์ สามเณร 4) ตัดสินความไม่ยุติธรรม 5) เป็นชู้กับเมียผู้อื่น 6) หลงมกมากในกามคุณ ทำเสน่ห์ยาแฝด 7) เป็นผู้ใหญ่ช่มเหงผู้น้อย และ 8) ตีมสุรา ทั้งนี้จากการเปรียบเทียบกับศีล 5 ทำให้เห็นว่าผู้ที่เกิดเป็นสัตว์นรกนั้น คือ ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามศีล 5

จากการศึกษาเรื่องผลกรรมที่ทำให้เกิดเป็นสัตว์นรก ตามที่ปรากฏในวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรี ผลที่ปรากฏออกมาเห็นได้ว่า ในตัวบทกล่าวถึงลักษณะของกรรมชั่วที่ทำให้เกิดเป็นสัตว์นรกไว้หลายประการ ซึ่งผลแห่งการทำชั่วก็มีทั้งการกระทำชั่วทางกาย วาจา และใจ นอกจากนี้ในตัวบทยังกล่าวเน้นย้ำให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความน่ากลัว ความน่าสยดสยองของสัตว์นรกที่ได้รับโทษทัณฑ์ เหตุที่ต้องพรมนาในลักษณะนี้ นอกจากจะมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเห็นความทุกข์ทรมานอันมีอยู่ในอบายภูมิเป็นสำคัญแล้ว ยังมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเห็นว่าเมื่อยังมีชีวิตอยู่ก็ควรหมั่นสร้างบุญสร้างกุศล สวดมนต์ไหว้พระ เข้าถึงพระรัตนตรัย มุ่งกระทำความดี ไม่ลุ่มหลงอยู่ในความประมาท รู้จักให้ทานเนื่องนิตย [11] เมื่อทุกคนตั้งอยู่ในความไม่ประมาท มุ่งทำความดีเพราะตระหนักถึงผลแห่งการทำความชั่วว่าจะติดตามไปอีกหลายกัปหลายกัลป์ จึงส่งผลให้สังคมมีความสงบสุข [6] ทั้งนี้หากจะจัดระดับของกรรมที่ปรากฏจากตัวบทก็สามารถจัดได้ว่าเป็นกรรมในระดับอาสันนกรรม คือ กรรมใกล้ตายหรือกรรมจวนเจียน กรรมใกล้ดับจิต โดยหน้าที่สำคัญของอาสันนกรรม คือ นำผู้ที่ตายแล้วนั้นไปเกิด กล่าวคือ ถ้าอาสันนกรรมเป็นอกุศลกรรมก็จะนำผู้นั้นไปเกิดในทุกคติ คือ เป็นสัตว์เดรัจฉาน เปรต อสุรกาย หรือสัตว์นรก ถ้าอาสันนกรรมเป็นกุศลธรรมก็จะนำผู้นั้นไปเกิดในสุคติ คือ เกิดเป็นมนุษย์ เทวดา หรือ พรหม [7]

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวรรณกรรมกลอนสวดเรื่องพระมาลัยฉบับเพชรบุรีในหัวข้อผลบุญที่ทำให้ได้ขึ้นสวรรค์
2. ควรมีการศึกษาเรื่องการเมืองการปกครองท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องพระมาลัย โดยใช้สำนวนต่างๆ ที่มีในท้องถิ่นเป็นตัวบทในการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] นางเยาว์ ชาญณรงค์. วัฒนธรรมและศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2553.
- [2] สนิท ตั้งทวี. วรรณคดีและวรรณกรรมพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์; 2527.
- [3] พระราชวรมณี (ประยูร ปยุตโต). พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์; 2527.
- [4] ชัยวัฒน์ อุตพัฒน์ และทวี ผลสมภพ. หลักพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2550.
- [5] น้อมนิง วงศ์สุทธิธรรม. วรรณคดีสุโขทัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2549.

- [6] รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. อธิปถวรรณกรรมต่างประเทศที่มีต่อวรรณกรรมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2559.
- [7] ลักษณะวัด ปาละรัตน์. พระพุทธศาสนาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2560.
- [8] พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). กรรมและนรกสวรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพุทธธรรม; 2538.
- [9] ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด; 2556.
- [10] จันทร์ศิริ แทนมณี, ผู้ปริวรรต. พระมาลัยกลอนสวดฉบับเพชรบุรี. เพชรบุรี: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี; 2534.
- [11] อุดมพร คัมภีรานนท์. การศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในเรื่องพระมาลัยคำหลวง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; 2551.

การพัฒนาหนังสือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

The Development of Books to Enhance Early Childhood Development

ชนาธิป บุปพมาศ

Chanatip Bubpamas

สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

Early Childhood, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: chanatip.bub@mail.pbru.ac.th

Received: 18 October 2021, Revised: 23 December 2021, Accepted: 03 April 2022

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาหนังสือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งหนังสือ นับเป็นสื่อการเรียนรู้ชนิดหนึ่งที่เด็กชื่นชอบ ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน โดย บทความนี้จะนำเสนอสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสือ ได้แก่ 1) ความหมายของหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย 2) ประโยชน์ของหนังสือ สำหรับเด็กปฐมวัย 3) หนังสือกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และ 4) การพัฒนาหนังสือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยใช้ กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งแสดงรายละเอียดของการส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้านด้วยหนังสือต่าง ๆ รวมทั้งยกตัวอย่างงานวิจัยและหนังสือที่นำมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในแต่ละด้าน นอกเหนือจากนั้น บทความวิชาการนี้ยังได้นำเสนอถึงการพัฒนาหนังสือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยนำกระบวนการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน มาใช้ในการพัฒนาหนังสือเพื่อ ช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเหมาะสม สอดคล้องตามความต้องการของเด็กปฐมวัย บทความนี้จะเสนอประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่สนใจในการนำแนวคิดที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาหนังสือตามหลักการวิจัยและพัฒนาอันจะช่วยให้ได้สื่อการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพในการนำไปใช้ส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างสมบูรณ์

คำสำคัญ : หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย การพัฒนาหนังสือ ส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัย

Abstract

The purpose of this academic article was to present the main point of the development of books to enhance early childhood development, which books were considered the favorite learning materials for early childhood, helping early childhood to have fun and enjoy and enhance early childhood development in all four areas. In addition, this academic article presents the development of books, such as 1) the meaning of books for early childhood, 2) benefits of books for early childhood, 3) books for early childhood development, and 4) developing books to enhance early childhood development by using research and development processes, which shows the details of enhancing early childhood development in all 4 areas with various books, including examples of research and books used to enhance early childhood development in each aspect. Moreover, this academic article presents the development of books to enhance early childhood development by applying a 4-step research and development process to develop quality and effective books that are appropriate in accordance with the needs of early childhood. This article will be useful to teachers, parents, and anyone interested in applying the ideas gained in the development of books according to research and development principles, which will help to get effective learning materials that can be used to enhance and develop early childhood completely.

Keywords : The Books for Early Childhood , The Development of Books , Enhance Development , Early Childhood

บทนำ

เด็กปฐมวัยในช่วงอายุระหว่าง 0 – 6 ปี ถือว่าเป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้ ในวัยนี้สมองเติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยสร้างเสริมให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทั้งนี้การวางรากฐานของพัฒนาการทุกด้านควรเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพราะการปูพื้นฐานให้

เด็กมีความพร้อมนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของเด็กตั้งแต่เยาว์วัย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการพัฒนาเด็ก จึงควรให้เด็กได้เรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น และกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และจริยธรรม ดังนั้น ครูและผู้ปกครองจึงควรส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมผ่านกระบวนการที่หลากหลายอันเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็กปฐมวัย ไม่ว่าจะเป็น การให้เด็กได้เคลื่อนไหว ออกกำลังกาย ปีน ป่าย อ่านหนังสือ เล่นเกมการศึกษา ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ตามพัฒนาการและความสนใจของเด็ก โดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และมีความหลากหลาย เหมาะสมตามวัยและวุฒิภาวะของเด็กมาใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งหนังสือถือเป็นสื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่เด็กชื่นชอบ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ ตอบสนองความต้องการ และช่วยส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านให้กับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

“หนังสือเป็นการสะสมความรู้และทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ได้สร้างมา ทำมาคิดมาแต่โบราณกาลจนทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เป็นคล้าย ๆ ธนาครความรู้และเป็นอมสิน เป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์ก้าวหน้าได้โดยแท้” พระบรมราชาบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้ทรงพระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2514 จะเห็นได้ว่าหนังสือมีความสำคัญกับคนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัย เนื่องจากหนังสือคือคลังความรู้ เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน ส่งเสริมจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สมาธิ สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม และทักษะการแก้ไขปัญหา นอกเหนือจากนั้น เด็กยังได้รับความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลินกับเรื่องราวที่สอดแทรกมาในหนังสือ ทำให้เด็กกล้าแสดงออก และยังช่วยส่งเสริมความอบอุ่นให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็ต้องอาศัยผู้ใหญ่ในการพิจารณาเลือกหนังสือที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับเด็กให้มากที่สุด

ดังนั้น หนังสือที่นำมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยจะต้องเป็นหนังสือที่มีคุณภาพ ตอบสนองต่อความสนใจ และเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งขั้นตอนในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาหนังสือได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ความหมายของหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย

“หนังสือ” ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 [1] หมายถึง เครื่องหมายใช้ขีดเขียนแทนเสียงหรือคำพูด เช่น อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ ภายหลังอักษร เช่น ขอให้เขียนเป็นหนังสือไว้ด้วย จดหมายที่มีไปมา เช่น หนังสือราชการ เอกสาร บทประพันธ์ ข้อความที่พิมพ์หรือเขียน เป็นต้น แล้วรวมเป็นเล่ม มุ่งให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมจินตนาการ สติปัญญา และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมีหลายรูปแบบ และมีวิธีการเขียนที่แตกต่างจากหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ [2] เขียนขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนอ่านโดยเฉพาะ หรือถ้าเด็กยังเล็กอาจให้ผู้ใหญ่อ่านให้เด็กฟัง โดยมุ่งเน้นที่จะให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมจินตนาการโดยสอดแทรกเนื้อหาสาระด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน จัดอยู่ในประเภทหนังสืออ่านเพิ่มเติม และหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีทั้งหนังสือบันเทิงคดี และหนังสือสารคดี [3] สอดคล้องกับวิจารณ์ สำเภาทอง [4] ที่ได้ให้ความหมายของหนังสือสำหรับเด็กว่า หมายถึง หนังสือที่เขียนให้เด็กและเยาวชนอ่านโดยเฉพาะ หรืออาจให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังก็ได้ถ้าเด็กยังเล็ก โดยมุ่งเน้นที่จะให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อให้ความรู้ เพื่อใช้ประกอบการศึกษา ทำให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน บันเทิง อาจเป็นนิยาย นิทาน วรรณคดีประเภทต่าง ๆ ที่สามารถปลูกฝังให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ฉลาด และรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม คุณนิสสัย การศึกษา และทรศนะต่าง ๆ อันแตกต่างไปจากหนังสือแบบเรียน อีกทั้งยังเพิ่มพูนความสามารถในการอ่าน และเข้าใจภาษาจนเกิดนิสัยรักการอ่านหนังสือ เด็กได้เลือกอ่าน มีเนื้อหาสาระและใช้ภาษาที่ง่ายและเหมาะสมกับวัยของเด็ก จัดทำขึ้นสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี หนังสือที่จัดทำเป็นสมุดภาพประกอบคำ โดยมีคำบรรยายเป็นประโยคสั้น ๆ ใต้ภาพหรือรวมทั้งมีภาพ ไม่มีคำประกอบ ทำให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน บันเทิง อาจเป็นนิยาย นิทาน วรรณคดีประเภทต่าง ๆ สามารถปลูกฝังให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ฉลาด และรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งให้ความเพลิดเพลิน เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะนิสัย การศึกษา และทรศนะต่าง ๆ อันแตกต่างไปจากหนังสือแบบเรียน [5]

สรุปได้ว่า หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้นมาเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ด้วยการดูจากรูปภาพ หรือฟังจากเรื่องราวที่ผู้ใหญ่เล่า โดยมีเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็ก มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้และคุณธรรมที่แฝงไปด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ส่งเสริมจินตนาการ และทักษะต่าง ๆ ให้กับเด็ก โดยเนื้อหาในหนังสืออาจมีคำบรรยายหรือไม่มีคำบรรยายก็ได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการทั้ง 4 ด้านอย่างสมบูรณ์ นอกจากสภาพแวดล้อม การได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ และการจัดประสบการณ์จากครูแล้ว หนังสือยังเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านให้แก่เด็กเป็นอย่างดี หนังสือไม่เพียงแต่ให้ความบันเทิง แต่ยังให้สาระความรู้ ประสบการณ์อันมีค่ากับตัวเด็กอีกมากมายนานัปการ ดังนั้นพ่อแม่ ครู ผู้ปกครอง จึงควรส่งเสริมให้เด็กได้อ่านหนังสือตั้งแต่วัยเยาว์ ซึ่งหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยมีประโยชน์มากมายดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย ให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายในขณะที่ทำท่าทางประกอบการฟังนิทาน รวมทั้งรู้จักการดูแลรักษาสุขอนามัยจากเรื่องราวของตัวละครในนิทาน

2. ส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ เปิดโอกาสให้เด็กได้หัวเราะร่วมกับเพื่อน ทำให้เด็กมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน และช่วยพัฒนาความเจริญงอกงามทางจิตใจของเด็กด้วย

3. ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม หนังสือสำหรับเด็กช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกัน รู้จักที่จะปฏิบัติตนอย่างไรต่อผู้อื่น เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ช่วยให้เด็กตัดสินใจได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ และควรปฏิบัติในสังคม

4. ส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดและสติปัญญาให้กับเด็กปฐมวัยหลากหลายด้าน ทั้งช่วยฝึกทักษะการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม การสรุปความ อีกทั้งยังช่วยขยายประสบการณ์และความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลให้กับเด็กปฐมวัย เริ่มต้นตั้งแต่การเริ่มเปิดหนังสือ ไปจนถึงการเริ่มอ่าน ลำดับภาพ ตัวหนังสือ กระทั่งคิดหาเหตุผลจากเรื่องราวในหนังสือที่อ่านได้

5. ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นองค์รวม ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเด็กจะเรียนรู้จากสัญลักษณ์และตัวหนังสือจากการอ่าน

6. ส่งเสริมทักษะการฟังจับใจความและการคิดวิเคราะห์ให้กับเด็ก การเล่าเรื่องซ้ำ ๆ ให้เด็กฟัง จะทำให้เด็กจำได้ทั้งเรื่อง เด็กจะมองภาพรวมของเรื่องทั้งหมดออก ทำให้เด็กรู้จักจับใจความ กลายเป็นคนที่จับใจความได้เก่ง ย่อความเก่ง รู้จักมองสรรพสิ่งเป็นระบบ ตีประเด็นแตก เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้เร็วขึ้น

7. ส่งเสริมพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เด็กจะได้เรียนรู้อารมณ์ ความรู้สึก และการควบคุมอารมณ์ต่าง ๆ ไปพร้อมกันตัวละครในหนังสือ ทำให้เด็กได้พัฒนาบุคลิกภาพของตน ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่น และรู้จักที่จะยอมรับและนับถือผู้อื่น

8. ส่งเสริมจินตนาการให้เด็กกล้าคิด กล้าฝัน เกิดเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัย

9. ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เมื่อเด็กได้เลือกและได้อ่านหนังสือที่มีเรื่องราวที่สนุกสนานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อาจเกิดนิสัยรักการอ่านซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ควรติดตัวเด็กไปเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น หรือวัยผู้ใหญ่

10. ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาให้กับเด็กปฐมวัย โดยเมื่อเด็กฟังนิทานหรือเรื่องราว เด็กจะสมมติตัวเองเข้าเป็นตัวละคร และจะคอยคิดว่าตัวละครแก้ปัญหาอย่างไร เขาจะได้อาศัยวิธีนั้นแก้ปัญหาของเขาด้วย

11. ส่งเสริมสมาธิให้กับเด็ก ในขณะที่ฟังนิทานเด็กมักจะฟังอย่างตั้งใจ จดจ่อ เด็กจะเข้าใจและอยากรู้อาจะเกิดอะไรขึ้น เป็นการสร้างสมาธิให้กับเด็ก

12. ส่งเสริมคุณธรรมแก่เด็ก หนังสือสำหรับเด็กจำนวนมากแต่งขึ้นเพื่อสอดแทรกคุณธรรม ทักษะชีวิต หรือข้อคิดต่าง ๆ เป็นอุทาหรณ์ให้ผู้รับฟังได้ตระหนักไว้ เช่น เรื่องราชสีห์กับหนู สอนถึงการรู้จักช่วยเหลือ และทดแทนบุญคุณของผู้อื่น หรือนิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ สอนให้ลูกเป็นคนที่ไม่พูดโกหก ซึ่งคุณธรรมทั้งหลายที่ลูกได้ฟังตั้งแต่วัยเด็กจะจำฝังอยู่ในตัวเด็กและนำไปใช้ในวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ได้

สรุปได้ว่า หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีประโยชน์อย่างมากมาย ไม่เพียงแต่ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ในขณะที่ฟังนิทาน แต่ยังช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ไม่ว่าจะด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นอกเหนือจากนั้นยังช่วยสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ สมาธิ ทำให้เด็กกล้าแสดงออก และยังช่วยส่งเสริมความอบอุ่นให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็ต้องอาศัยผู้ใหญ่ในการพิจารณาเลือกหนังสือที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับเด็กให้มากที่สุด

หนังสือกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

พัฒนาการ คือ การเปลี่ยนแปลงความสามารถและพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่แรกเกิดจนโต สามารถแบ่งพัฒนาการได้เป็น 4 ด้าน คือ พัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ พัฒนาการทางสังคม และพัฒนาการทางสติปัญญา เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการผ่านสิ่งแวดล้อม การเลี้ยงดู และการได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายอย่างเหมาะสมตามวัยของเด็ก ซึ่งการส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการทั้ง 4 ด้านอย่างสมบูรณ์นั้น นอกจากสภาพแวดล้อม

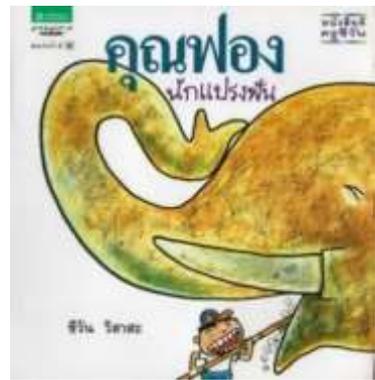
การได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ และการจัดประสบการณ์จากครูแล้ว หนังสือฉบับนี้เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน ดังนี้

พัฒนาการทางร่างกาย

มีหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยหลายเล่มที่สามารถนำไปพัฒนาร่างกายของเด็กปฐมวัย เช่น เรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาตนทางร่างกาย การรักษาตนให้ปลอดภัย การบำรุงรักษาร่างกาย การออกกกำลังกาย หนังสือฝึกระบายสีเป็นการฝึกข้อมือ หนังสือจำพวกให้ผูกเชือกทรงเท้า ตีกระทบตุ้ม เป็นการฝึกความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และยังสามารถนำหนังสือประเภทต่าง ๆ มาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก ดังเช่นงานวิจัยของ อังคณา กวีวัฒนถาวร [6] ที่ได้ทำการศึกษาผลการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ด้วยกิจกรรมเล่นนิทานประกอบการพับกระดาษ ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานประสานสัมพันธ์กันระหว่างมือกับตา ด้านการทำงานด้วยกล้ามเนื้อมัดเล็ก ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กช่วยเหลือตนเอง และด้านการใช้อุปกรณ์ในการเขียน อยู่ในระดับปานกลาง หลังการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบการพับกระดาษ เด็กมีคะแนนการประเมินเชิงปฏิบัติการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และจากการประเมินเชิงปฏิบัติการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กโดยรวมหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบการพับกระดาษสูงกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพรรณ พนมสวรรค์ [7] ที่ได้ทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ร่วมกับนิทานเสริมจินตนาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและความคิดสร้างสรรค์หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ร่วมกับนิทานเสริมจินตนาการสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งครูหรือผู้ปกครองสามารถใช้หนังสือเพื่อพัฒนาร่างกายให้แก่เด็กปฐมวัยได้ดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือที่มีเรื่องเกี่ยวกับสุขอนามัยต่าง ๆ มาสอนให้เด็กเห็นความสำคัญของการบำรุงรักษาความสะอาดร่างกายจากนั้นให้เด็กสนทนาร่วมกันว่าจะช่วยให้อวัยวะแข็งแรงได้อย่างไร
2. นำหนังสือที่มีรูปภาพประกอบมาเล่าเรื่องให้เด็กฟัง แล้วให้เด็กทำท่าประกอบเพื่อฝึกกล้ามเนื้อใหญ่ในท่ากบกระโดด กระต่ายกระโดด ปลาว่ายน้ำ หรือทำท่าประกอบเพื่อฝึกกล้ามเนื้อเล็ก เช่น หนอนคลาน นกร้อง ฝึกล้อป็น

ตัวอย่างหนังสือที่ใช้พัฒนาร่างกายของเด็กปฐมวัย ดังรูปที่ 1

	<p>หนังสือนิทาน เรื่อง คุณฟอง นักแปรงฟัน เรื่องและภาพโดย ชิววัน วิสาสะ สำนักพิมพ์ แพรวเพื่อนเด็ก เหมาะสมกับเด็กอายุ 3 – 5 ปี</p> <p>หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของฟัน ซึ่งเด็กปฐมวัยต้องรู้จักวิธีการแปรงฟันที่ถูกต้อง และการดูแลช่องปากให้สะอาด นอกจากนี้หนังสือเล่มนี้ยังสอนให้เด็กปฐมวัยได้แสดงออกถึงความมั่นใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนจากสิ่งที่ทำให้กับผู้อื่น</p>
---	--

รูปที่ 1 หนังสือนิทาน เรื่อง คุณฟอง นักแปรงฟัน [8]

พัฒนาการทางอารมณ์

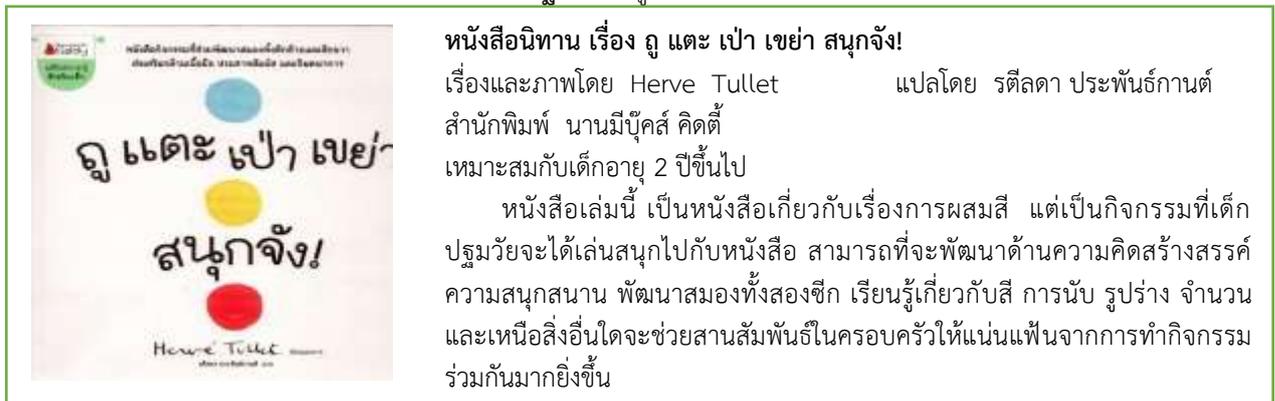
ในขณะที่พัฒนาการทางร่างกายเติบโต พัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยก็จะแสดงออกได้ชัดเจนขึ้นเช่นกัน เด็กจะมีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ก่อนข้างสั้น เวลาที่แสดงออกทางอารมณ์จะแสดงอารมณ์ออกมาอย่างเต็มที่ เช่น หากเด็กมีอาการโกรธก็จะแสดงที่ทำบึ้งตึง ซึ่งขง โวยวาย ไปจนถึงก้าวร้าว ทำลายข้าวของ หากมีอาการเสียใจก็จะแสดงออกทางอารมณ์ถึงการร้องไห้ งอแงเสียงดัง อารมณ์ที่เกิดกับเด็กปฐมวัยจะมีทั้งอารมณ์ด้านบวก ได้แก่ อารมณ์รัก อารมณ์ดีใจ และอารมณ์ด้านลบ คือ อารมณ์โกรธ อารมณ์กลัว อารมณ์เสียใจ อารมณ์อิจฉา ซึ่งหนังสือมีส่วนช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ เมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วนั้น จะช่วยให้เด็กรู้จักจัดการอารมณ์เมื่อพบเจอปัญหา รู้จักควบคุมอารมณ์ด้านต่าง ๆ ของเด็กได้ดี สามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อโกรธ หรือเสียใจ เข้าใจในอารมณ์ของผู้อื่น ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ดังเช่นงานวิจัยของ จุไรรัตน์ มณีฉาย [9] ที่ได้ทำการศึกษาการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ประกอบกิจกรรมการ

เล่านิทานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า หลังจากการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัยมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึกโกรธได้ สามารถแสดงความรู้สึกดีใจ ชอบใจที่ได้ทำกิจกรรมที่ตนเองต้องการ สามารถเรียนรู้แบบอย่างที่ดีจากนิทานอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งครูหรือผู้ปกครองสามารถใช้หนังสือเพื่อพัฒนาอารมณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยได้ดังต่อไปนี้

1. ชวนเด็กร่วมพูดคุยถึงอารมณ์ของตัวละครในหนังสือ เพื่อให้เด็กรู้จักและเข้าใจในการจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก
2. แสดงหุ่น อาจจะใช้หุ่นนิ้วมือ หุ่นที่ตัดจากโฆษณา รวมทั้งหุ่นที่ครูทำขึ้น เมื่อแสดงแล้วก็ให้เด็กมาสัมผัสหุ่น และให้เขา

ลองแสดงเองบ้าง

ตัวอย่างหนังสือที่ใช้พัฒนาอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ดังรูปที่ 2

หนังสือนิทาน เรื่อง ภู และ เป่า เขย่า สนุกจัง!

เรื่องและภาพโดย Herve Tullet แปลโดย รติลดา ประพันธ์กานต์

สำนักพิมพ์ นานมีบุ๊คส์ คิดดี

เหมาะกับเด็กอายุ 2 ปีขึ้นไป

หนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือเกี่ยวกับเรื่องการผสมสี แต่เป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยจะได้เล่นสนุกไปกับหนังสือ สามารถที่จะพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ ความสนุกสนาน พัฒนาสมองทั้งสองซีก เรียนรู้เกี่ยวกับสี การนับ รูปร่าง จำนวน และเหนือสิ่งอื่นใดจะช่วยสานสัมพันธ์ในครอบครัวให้แน่นแฟ้นจากการทำกิจกรรมร่วมกันมากยิ่งขึ้น

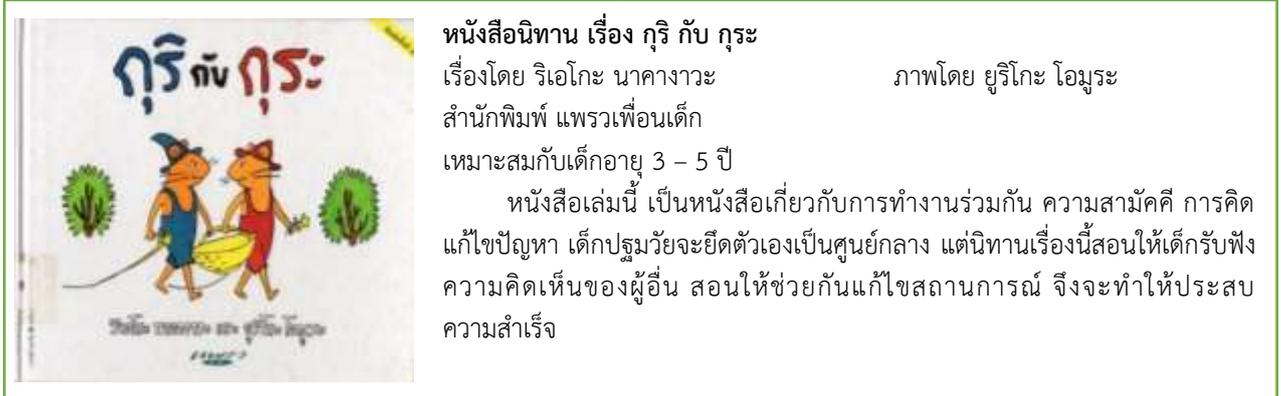
รูปที่ 2 หนังสือนิทาน เรื่อง ภู และ เป่า เขย่า สนุกจัง [10]

พัฒนาการทางสังคม

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง มักให้ความสนใจในตนเองมากกว่าสนใจผู้อื่น มักคิดว่าสิ่งของรอบตัวเป็นของตนเอง และไม่แบ่งปันให้กับผู้อื่น ซึ่งการปูพื้นฐานพัฒนาการทางสังคมในช่วงปฐมวัยจะส่งผลไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ หากเด็กปฐมวัยได้รับการปลูกฝังทางด้านคุณธรรม การแบ่งปัน ความเสียสละ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในอนาคตก็จะเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรม มีน้ำใจ อันจะทำให้สังคมมีความน่าอยู่ยิ่งขึ้น ดังนั้น ครูและผู้ปกครองจึงควรส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมให้กับเด็กปฐมวัย โดยการให้เด็กได้อ่านหรือรับฟังเรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดีงามทางสังคม สนทนาพูดคุยแลกเปลี่ยนจากนิทานที่ฟัง เมื่อเด็กฟังเรื่องราวในหนังสือแล้วนั้น เด็กจะพยายามเลียนแบบตัวละครในเรื่องที่เขาเห็นว่าดีเป็นต้นแบบ ทั้งนี้ครูและพ่อแม่ก็ต้องคอยย้ำเตือนอยู่เสมอจนกระทั่งเด็กได้พัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเขาขึ้น ดังเช่นงานวิจัยของนฤมล จิวแพ [11] ที่ได้ทำการศึกษาผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทานประกอบภาพมีพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของอริสา โสคำภา [12] ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งครูหรือผู้ปกครองสามารถใช้หนังสือเพื่อพัฒนาสังคมให้แก่เด็กปฐมวัยได้ดังต่อไปนี้

1. เล่านิทานที่มีเรื่องเกี่ยวกับบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ให้เด็กฟัง หลังจากนั้นให้เด็กทำท่าทางเป็นบุคคลในอาชีพหนึ่งแล้วให้เพื่อนทาย
2. ให้เด็กเล่าถึงครอบครัวของตนเองว่ามีสมาชิกในครอบครัวกี่คน แต่ละคนมีภาระหน้าที่อะไร หลังจากนั้น ครูเล่านิทานเรื่องเกี่ยวกับบ้านหรือครอบครัวให้เด็กฟัง
3. ให้เด็กแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่าเรื่อง หรือพูดคุยกันถึงวิธีการที่จะทำให้เพื่อนๆ รัก
4. เล่านิทานเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน การอยู่ร่วมกันในสังคม แล้วชวนเด็กพูดคุยถึงตัวละครในนิทาน และลองเปรียบเทียบว่า หากเด็กเป็นตัวละครในนิทานเด็กจะอย่างไร

ตัวอย่างหนังสือที่ใช้พัฒนาสังคมของเด็กปฐมวัย ดังรูปที่ 3

หนังสือนิทาน เรื่อง กริ กับ กุระ

เรื่องโดย ริเอโกะ นาคางาวะ

ภาพโดย ยูริโกะ โอมูระ

สำนักพิมพ์ แพรวเพื่อนเด็ก

เหมาะสมกับเด็กอายุ 3 – 5 ปี

หนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน ความสามัคคี การคิดแก้ไขปัญหา เด็กปฐมวัยจะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง แต่นิทานเรื่องนี้สอนให้เด็กรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สอนให้ช่วยกันแก้ไขปัญหาการงาน จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จ

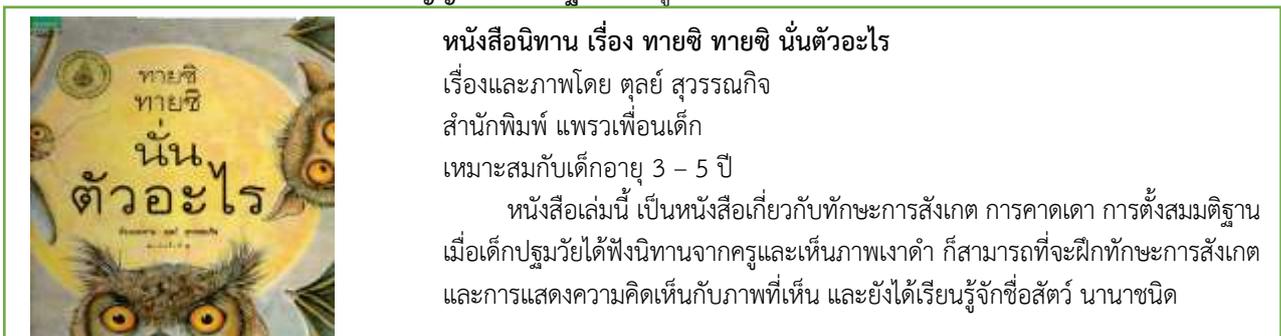
รูปที่ 3 หนังสือนิทาน เรื่อง กริ กับ กุระ [13]

พัฒนาการทางสติปัญญา

พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยจะเจริญขึ้นอย่างองกวม ตั้งแต่เริ่มเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ผ่านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว ด้วยการฟังเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และเมื่อเริ่มโตขึ้นก็จะเริ่มเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น เริ่มใช้คำพูดในการบอกความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวได้มากขึ้น เรียกชื่อได้อย่างถูกต้อง บอกความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ได้ ซึ่งพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กจะพัฒนาขึ้นได้นั้น จะต้องอาศัยการจัดประสบการณ์ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันประกอบด้วย รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส โดยมีกิจกรรมตัวอย่างดังนี้ การทายปัญหา การเล่นเกม การเล่าเรื่อง การเล่นบทบาทสมมติ การฟังนิทาน การอ่านหนังสือ เป็นต้น ซึ่งหนังสือจะช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการทางสติปัญญาด้านภาษา จากการที่เด็กได้ฟังนิทาน อ่านภาพประกอบเรื่อง พุดเล่าเรื่อง รวมไปถึงการเขียนภาพหรือวาดภาพตามจินตนาการที่ได้รับจากหนังสือ สอดคล้องกับงานวิจัยของอ้อมใจ วนาศิริ [14] ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยจากการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่ มีคะแนนการประเมินความสามารถด้านการฟังจากแบบสังเกตพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 และมีความสามารถด้านการพูดโดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 แสดงให้เห็นว่าการใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่สามารถพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัยให้ดีขึ้น ซึ่งหนังสือไม่เพียงแต่ช่วยเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาให้กับเด็กปฐมวัยเท่านั้น หนังสือยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาด้านการคิดให้กับเด็กปฐมวัย ดังเช่นงานวิจัยของชนาธิป บุปผามาศ [15] ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสปประกอบคำถาม ผลการวิจัยพบว่า หลังจากที่ได้เด็กปฐมวัยได้รับฟังนิทานอีสปประกอบคำถาม เด็กปฐมวัยเกิดการพัฒนาการคิดเชิงเหตุผลสูงขึ้น ซึ่งครูหรือผู้ปกครองสามารถใช้หนังสือเพื่อพัฒนาสติปัญญาให้แก่เด็กปฐมวัยได้ดังต่อไปนี้

1. ให้เด็กเล่าเรื่องจากหนังสือนิทานภาพที่ไม่มีคำบรรยายตามจินตนาการของเด็ก หรือเล่านิทานไม่จบเรื่อง และให้เด็กเล่าต่อจนจบก็ได้
2. เล่านิทานจากหนังสือภาพ แล้วซักถามความเข้าใจของเด็กเกี่ยวกับนิทาน สอบถามความคิดเห็น หรืออาจให้เด็กร่วมกันแก้ไขปัญหาจากเรื่องราวในนิทาน
3. ใช้หนังสือที่มีโมโนมิติ เช่น ใหญ่-เล็ก สูง-เตี้ย บน-ล่าง ประกอบการสอนเกี่ยวกับมโนมิติ
4. ทำหนังสือที่เด็กสามารถสัมผัสได้ ให้เด็กลูบคลำ เพื่อศึกษาความหยาบ - ละเอียด แข็ง - นุ่ม

ตัวอย่างหนังสือที่ใช้พัฒนาสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ดังรูปที่ 4

หนังสือนิทาน เรื่อง ทนายชิ ทนายชิ นันตัวอะไร

เรื่องและภาพโดย ตูลย์ สุวรรณกิจ

สำนักพิมพ์ แพรวเพื่อนเด็ก

เหมาะสมกับเด็กอายุ 3 – 5 ปี

หนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือเกี่ยวกับทักษะการสังเกต การคาดเดา การตั้งสมมติฐาน เมื่อเด็กปฐมวัยได้ฟังนิทานจากครูและเห็นภาพเงาดำ ก็สามารถที่จะฝึกทักษะการสังเกตและการแสดงความคิดเห็นกับภาพที่เห็น และยังได้เรียนรู้จักชื่อสัตว์ นานาชนิด

รูปที่ 4 หนังสือนิทาน เรื่อง ทนายชิ ทนายชิ นันตัวอะไร [16]

การพัฒนาหนังสือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

การพัฒนาหนังสือเพื่อใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยนั้น ผู้พัฒนาควรต้องศึกษาลักษณะสำคัญของหนังสือ วิธีการจัดทำ รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาหนังสือ เพื่อให้ได้หนังสือที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการ และสามารถส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัยได้โดยแท้จริง ซึ่งขั้นตอนในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างหนังสือที่มีคุณภาพ เหมาะสม สอดคล้องตามความต้องการ และช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยได้ เนื่องจากการวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ ศึกษาค้นคว้า ประดิษฐ์คิดค้น นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ โดยกระทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สร้างสรรค์และพัฒนาขึ้นให้เป็นสิ่งใหม่โดยการศึกษา ข้อมูลความต้องการจากผู้ใช้ ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เพื่อนำผลมาพัฒนานวัตกรรมแล้วนำไปใช้ และมีการประเมินผลที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ [17] โดยขั้นตอนการพัฒนาหนังสือตามหลักการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) ในขั้นนี้เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหนังสือ (Analysis : A) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหนังสือ โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

1) ศึกษาจากแหล่งข้อมูลเอกสารทางด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ความหมายของหนังสือ ประเภทของหนังสือ หนังสือที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงวัย ตลอดจนหนังสือที่ได้รับรางวัลจากการประกวด การศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตรดังกล่าว ต้องอาศัยการวิเคราะห์ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และผลกระทบที่มีต่อกัน นำไปสู่การตัดสินใจหรือสังเคราะห์งานที่จะนำไปสู่การวางแผนและเตรียมการเพื่อสร้างต้นฉบับหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

2) ศึกษาจากแหล่งข้อมูลบุคคล โดยสอบถามความต้องการของเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัย ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งพิจารณาความรู้ ความสามารถ ธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนเตรียมการในการสร้างต้นฉบับหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Develop: D1) คือ การออกแบบและพัฒนาหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย โดยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 (R1) มาใช้ในการพัฒนาหนังสือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จากนั้นนำไปตรวจสอบคุณภาพ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินคุณภาพของหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย มีรายละเอียดการพัฒนาหนังสือ ดังนี้

1) นำแนวคิดที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์ความต้องการในขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการพัฒนาหนังสือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดทำขอบข่ายเนื้อหาที่เหมาะสมกับอายุของผู้อ่าน และดำเนินการพัฒนาหนังสือดังนี้

1.1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือว่าสร้างเพื่อวัตถุประสงค์อะไร จะสอนเรื่องใดกับเด็ก

1.2) กำหนดรูปแบบของหนังสือ ตลอดจนเนื้อหาสาระของหนังสือ เพื่อเป็นการวางแผนว่าหนังสือที่จะพัฒนานั้น มีแก่นเรื่อง การดำเนินเรื่อง การเปิดและปิดเรื่อง ตัวละคร ภาษา ท่วงทำนองการเขียน ทิศนะ ความยาวของเรื่อง ชื่อเรื่อง และฉากของเรื่อง นั้นมีลักษณะอย่างไร

1.3) ตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ น่าตื่นเต้น และสามารถคาดเดาได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดยพิจารณาจากจุดเด่นของเรื่องนั้น ๆ เช่น ตัวเอกของเรื่อง จำนวนตัวละคร สถานที่ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย

1.4) เขียนเค้าโครงเรื่อง โดยกำหนดเรื่องย่อ ๆ เพื่อให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร นำเสนอตอนต้น ตอนกลาง และตอนจบของเรื่อง

1.5) เขียนบทสคริปต์ โดยวาดภาพและเขียนคำบรรยายตั้งแต่หน้าปกถึงหน้าสุดท้าย (หากเป็นหนังสือภาพที่ไม่มีตัวหนังสือให้ใช้การวาดภาพร่าง โดยไม่ต้องมีคำบรรยาย) เพื่อแสดงรายละเอียดของเรื่อง

1.6) จัดทำรูปเล่มจำลองหรือดัมมี่ คือ การเขียนหนังสือจำลองขึ้นมา ซึ่งอาจจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก โดยวาดภาพและเขียนเนื้อเรื่องไปในแต่ละหน้า เพื่อให้ผู้เขียนเห็นความชัดเจนของหนังสือที่เขียนมากขึ้น

1.7) จัดทำรูปเล่มหนังสือฉบับจริง โดยนำรูปเล่มจำลองหรือดัมมี่ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วมาจัดทำให้เป็นฉบับสมบูรณ์

2) สร้างคู่มือการใช้หนังสือ เพื่อประกอบการใช้หนังสือที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเมื่อผู้อื่นนำหนังสือไปใช้ จะสามารถใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และประโยชน์ของหนังสือ อันจะส่งผลให้การใช้นี้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยนั้น เป็นไปอย่างราบรื่นและตรงตามวัตถุประสงค์ของหนังสือที่กำหนดไว้

3) นำหนังสือและคู่มือการใช้หนังสือที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

4) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหนังสือและคู่มือการใช้หนังสือ จากนั้นหาประสิทธิภาพของหนังสือกับเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย แต่มีสภาพบริบทที่ใกล้เคียงกัน ดังนี้

4.1) หาประสิทธิภาพของหนังสือแบบรายบุคคล (Individual Tryout) โดยนำนวัตกรรมไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยจำนวน 3 คน ที่มีระดับความสามารถแก่ ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน แล้วทำการสังเกตพัฒนาการและความสนใจของเด็กปฐมวัยในด้านที่ต้องการศึกษาในขณะที่ทำกิจกรรมโดยใช้หนังสือ พร้อมทั้งสังเกตข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หนังสือเพื่อนำข้อบกพร่องนั้นไปปรับปรุงต่อไป

4.2) หาประสิทธิภาพของหนังสือแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) โดยนำนวัตกรรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยจำนวน 9 คน ที่มีระดับความสามารถที่ต่างกัน แล้วทำการสังเกตพัฒนาการและความสนใจของเด็กปฐมวัยในด้านที่ต้องการศึกษาในขณะที่ทำกิจกรรมโดยใช้หนังสือ พร้อมทั้งสังเกตข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หนังสือเพื่อนำข้อบกพร่องนั้นไปปรับปรุงต่อไป

4.3) หาประสิทธิภาพของหนังสือแบบภาคสนาม (Field Tryout) โดยนำนวัตกรรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยจำนวน 1 ห้องเรียน แล้วทำการสังเกตพัฒนาการและความสนใจของเด็กปฐมวัยในด้านที่ต้องการศึกษาในขณะที่ทำกิจกรรมโดยใช้หนังสือ พร้อมทั้งสังเกตข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หนังสือเพื่อนำข้อบกพร่องนั้นไปปรับปรุงต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (R2) คือ การนำหนังสือที่ผ่านการหาคุณภาพและประสิทธิภาพที่พัฒนาเสร็จสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย โดยออกแบบใช้แบบแผนการทดลอง (Experimental Design) ประกอบกับเทคนิคการสอนโดยใช้หนังสือ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้หนังสือเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (D2) คือ การประเมินผลการใช้หนังสือ โดยทำการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยและผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการใช้หนังสือ จากนั้นนำผลการประเมินมาปรับปรุงการพัฒนาหนังสือโดยการพิจารณาและรับรองจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ หรือนำไปขยายผลกับผู้ใช้กลุ่มอื่นที่มีลักษณะไม่แตกต่างกันกับเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย (ในขั้นตอนที่ 3) เพื่อให้ได้หนังสือที่มีทั้งคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพื่อนำไปใช้ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

สรุป

การพัฒนาหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับสาระความรู้ ความบันเทิง ความสนุกสนาน ต่อยอดจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่งเสริมทักษะทางภาษา พัฒนาระบวนการคิด และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจากการที่เด็กได้เล่น หยิบ จับ หรืออ่านหนังสือที่เด็กชื่นชอบ ดังนั้น ในการพัฒนาหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้พัฒนาควรศึกษาระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาหนังสือตามหลักกระบวนการวิจัยและพัฒนา ซึ่งหากการพัฒนาหนังสือเป็นไปตามกระบวนการที่เป็นระบบและเป็นขั้นตอน ก็จะทำให้ได้หนังสือที่มีทั้งคุณภาพ และประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการและความสนใจของเด็กปฐมวัย สามารถนำไปใช้ในการเติมเต็มสาระความรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยและวุฒิภาวะของเด็กปฐมวัย อันจะทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย พร้อมทั้งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน; 2556.
- [2] จรรย์วรรณ เทพศรีเมือง. การทำหนังสือสำหรับเด็ก. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี; 2560.
- [3] ถวัลย์ มาศจรัส และวรรณมา มังป่วน. นวัตกรรมการศึกษา ชุด แผนการจัดกิจกรรมการใช้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย (อนุบาล). กรุงเทพฯ: ธารอักษร; 2555.
- [4] วิภารัตน์ สำเภทอง. ความสนใจในหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 2 [การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2553.
- [5] เบญจมาส แสงโยมณี. การศึกษาพัฒนาการของภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่าน 3 – 5 ปี ที่ชนะการประกวดตั้งแต่ พ.ศ. 2515 – พ.ศ.2548 [ปริญญาโทปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2549.
- [6] อังคณา กวีวัฒนถาวร. ผลการพัฒนาคลังเนื้อเรื่องสำหรับเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ด้วยกิจกรรมเล่านิทานประกอบการพับกระดาษ. [อินเทอร์เน็ต]. 2559 [เข้าถึงเมื่อ 29 ธันวาคม 2564] เข้าถึงได้จาก: https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=146287&bcid_id=16

- [7] สิริพรรณ พนมสุวรรณค์. ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ร่วมกับนิทานเสริมจินตนาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1. [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 29 ธันวาคม 2564] เข้าถึงได้จาก: <https://www.cpn1.go.th/2021/?p=8984>
- [8] ชีวัน วิสาสะ. คุณพองนักแปร่งฟัน. กรุงเทพฯ: แพรวเพื่อนเด็ก; 2560.
- [9] จุไรรัตน์ มณีฉาย. รายงานผลการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ประกอบกิจกรรมการเล่านิทานของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3. [อินเทอร์เน็ต]. 2558 [เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564] เข้าถึงได้จาก: <https://www.tungsong.com/abstract/abstract14/complete.pdf>
- [10] รติลดา ประพันธ์กานต์. ภู แตะ เป่า เขย่า สนุกจัง. กรุงเทพฯ: นานามีบุ๊กส์ คิดดี; 2560.
- [11] นฤมล จิวแพ. ผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย. [ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2549.
- [12] อริสา โสคำภา. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง. [ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2551.
- [13] รือโกะ นาคางาวะ. กุริ กับ กุระ. กรุงเทพฯ: แพรวเพื่อนเด็ก; 2560.
- [14] อ้อมใจ วนาศิริ. การใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดของเด็กปฐมวัย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่; 2556.
- [15] ชนาธิป บุปผามาศ. การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสปประกอบคำถาม. [ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2553.
- [16] ดุลย์ สุวรรณกิจ. ทายซิ ทายซิ นั่นตัวอะไร. กรุงเทพฯ: แพรวเพื่อนเด็ก; 2555.
- [17] มาเรียม นิลพันธุ์. วิจัยวิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2558.

คำแนะนำ

การส่งบทความต้นฉบับเพื่อการตีพิมพ์ ของวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นวารสารด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่บทความ จะได้รับการ
เผยแพร่ต้องได้รับการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (peer review) ในสาขาวิชานั้นๆ อย่างน้อย 3 ท่านต่อ 1
บทความในรูปแบบผู้พิจารณาไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และ ผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้พิจารณา (Double-blind peer review)
โดยบทความวิจัยที่ได้รับการพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ถือเป็น
กรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ห้ามนำข้อความทั้งหมดหรือบางส่วนไปพิมพ์ซ้ำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต
จากมหาวิทยาลัยเป็นลายลักษณ์อักษร หรือมีการอ้างอิงอย่างเหมาะสม โดยเนื้อหาต้นฉบับที่ปรากฏในวารสารฯ
เป็นความรับผิดชอบของผู้นิพนธ์บทความหรือนักวิจัยผู้เขียนบทความ ทั้งนี้ไม่รวมความผิดพลาดอันเกิดจากเทคนิค
การพิมพ์กองบรรณาธิการฯ

วัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นวารสารกลุ่ม *สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*
เปิดรับบทความวิชาการ (review article) และบทความวิจัย (research article) ของทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ
อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีประสบการณ์หรือมุมมองทางด้านงานวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
แบบบูรณาการที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาสังคมและประเทศชาติอย่างกว้างขวาง โดยบทความ
ดังกล่าวต้องนำเสนอองค์ความรู้หรือแนวคิดใหม่ที่ได้มาจากการศึกษาค้นคว้า การวิจัยที่ลุ่มลึก และไม่เคยถูกนำไป
ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่นในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมาก่อน

กำหนดพิมพ์เผยแพร่

วารสารมีกำหนดพิมพ์เผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม

ข้อกำหนดของบทความต้นฉบับ

ต้นฉบับต้องพิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด (Microsoft Word) เวอร์ชัน 2010 ขึ้นไป หน้ากระดาษ A4 ความ
ยาวไม่เกิน 8-10 หน้ากระดาษ รวมตาราง รูปภาพ และเอกสารอ้างอิง ด้านบนและด้านในเว้นห่างจากขอบกระดาษ

-Academic Journal of Phetchaburi Rajabhat University-

2.7 เซนติเมตร ด้านล่างและด้านนอกเว้นห่างจากขอบกระดาษ 1.5 เซนติเมตร มีเลขหน้ากำกับทุกหน้า ที่ด้านบนขวาของเอกสาร บทความต้องมีลักษณะดังนี้

- **ชื่อเรื่องภาษาไทย** พิมพ์ด้วยตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนาขนาด 20 pt จัดกลางหน้า
- **ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ** พิมพ์ด้วยตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 20 pt จัดกลางหน้า
- **ชื่อผู้เขียนภาษาไทย** พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวปกติ ขนาด 16 pt จัดกลางหน้า เว้นห่างจากชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ 1 บรรทัด
- **ชื่อผู้เขียนภาษาอังกฤษ** พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวปกติ ขนาด 16 pt จัดกลางหน้า เว้นห่างจากผู้เขียนภาษาไทย 1 บรรทัด
- **หน่วยงาน สถานที่ทำงาน หรืออีเมลของผู้เขียน** พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวปกติ ขนาด 16 pt จัดกลางหน้า
- **บทคัดย่อ** พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาด 16 pt เนื้อหาในบทคัดย่อ พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวปกติ ขนาด 14 pt ความยาวไม่เกิน 300 คำ ซึ่งควรประกอบด้วยรายละเอียดโดยสรุปของวัตถุประสงค์การวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัยและผลของการวิจัยเป็นต้น
- **คำสำคัญ** 3-5 คำ พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวปกติ ขนาด 14 pt ไม่ต้องคั่นด้วยเครื่องหมาย comma โดยเว้นห่างจากบทคัดย่อ 1 บรรทัด
- **Abstract** พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาด 16 pt เนื้อหาใน Abstract พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวปกติ ขนาด 14 pt ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับบทคัดย่อและการเขียนถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ด้านภาษา
- **Keywords** มี 3-5 คำ พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวปกติ ขนาด 14 pt เว้นห่างจาก abstract 1 บรรทัด
- **บทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ** ให้เรียงลำดับเหมือนกันดังนี้ คือ ชื่อเรื่อง, ชื่อผู้เขียน, หน่วยงาน, บทคัดย่อ, คำสำคัญ, Abstract และ Keywords จากนั้นจึงตามด้วยเนื้อเรื่อง
- **เนื้อเรื่องภาษาไทย หรือ เนื้อเรื่องภาษาอังกฤษ** พิมพ์ด้วย TH SarabunPSK ตัวปกติ ขนาด 14 pt จัดกระจายแบบไทย และจัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ ควรประกอบด้วย บทนำ (Introduction) วัตถุประสงค์ (Objectives) ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) ผลการวิจัย (Results) หรือ ผลและวิจารณ์ผลหรืออภิปรายผล (Result & Discussion) สรุปผลการวิจัย (Conclusion) และ ข้อเสนอแนะ (Suggestion)
- **ตารางและภาพประกอบ**

ตาราง

ให้ระบุชื่อตารางที่กระชับและสื่อถึงเนื้อหาในตารางโดยพิมพ์เหนือตาราง (ชิดซ้าย) และเรียงลำดับตารางด้วยตัวเลขอารบิกจากน้อยไปมากตามลำดับ (ตารางที่ 1 ตารางที่ 2, Table 1, Table 2) ซึ่งในตารางอาจใช้ตัวย่อได้ แต่ต้องอธิบายเพิ่มเติมใต้ตารางแบบเชิงอรรถ (footnote) ให้ชัดเจน หากจำเป็นต้องระบุที่มาของตารางให้ระบุในรูปแบบของการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (ดูหลักการเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหา)

ภาพประกอบ

ให้ระบุชื่อภาพประกอบให้ระบุที่มาไว้ใต้รูปภาพ (จัดกลาง) กรณีที่มีรูปภาพหลายภาพ ให้ระบุลำดับของรูปภาพ (รูปที่ 1 รูปที่ 2, Figure 1, Figure 2) หากจำเป็นต้องระบุที่มาของรูปภาพให้ระบุในรูปแบบของการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (ดูหลักการเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหา) และหากเป็นรูปภาพที่ผู้เขียนจัดทำหรือถ่ายรูปขึ้นเองให้ระบุหลังจากชื่อภาพหรือคำอธิบายใต้ภาพด้วยความดังนี้ “(ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย)” แนบไฟล์ภาพประกอบที่ใช้ใน

บทความโดยบันทึกแต่ละไฟล์ในรูปแบบ .JPG หรือ .PNG หรือ .PDF ภาพต้องคมชัดและมีขนาดที่สามารถเห็นรายละเอียดได้อย่างครบถ้วน

- เอกสารอ้างอิง ให้เรียงเอกสารที่ใช้อ้างอิงทั้งหมดตามลำดับตัวอักษรตัวแรกของรายการที่อ้างอิง โดยยึดวิธีการเรียงตามพจนานุกรม และใช้วิธีการอ้างอิงรูปแบบแวนคูเวอร์ (Vancouver)

การเขียนเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิงทุกฉบับต้องมีการอ้างหรือถูกกล่าวในบทความ การเขียนเอกสารอ้างอิงใช้รูปแบบแวนคูเวอร์โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การอ้างอิงแทรกในเนื้อเรื่อง

เมื่อสิ้นสุดข้อความที่ต้องการอ้างอิง ใส่หมายเลขอ้างอิงไว้ในวงเล็บใหญ่ โดยใช้เลขอารบิก เช่น [1] หรือ [1, 5] หรือ [1-3]

2. การอ้างอิงท้ายบทความ

2.1 วารสาร

ชื่อผู้เขียน. ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร ปีที่พิมพ์; เล่มที่: หน้าแรก-หน้าสุดท้าย. เช่น

[1] นวลจันทร์ วันเพ็ญผ่อง. การบูรณาการข้อมูลประชากร. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 2554;3:20-29.

[2] จิราภรณ์ จันทร์จร. การใช้โปรแกรม EndNote: จัดการเอกสารอ้างอิงทางการแพทย์. จุฬาลงกรณ์เวชสาร 2551; 52:241-53.

[3] Kane RA, Kane RL. Effect of genetic for risk of Alzheimer's disease. N Engl J Med 2009;361:298-9.

หากเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ชื่อสกุลก่อน ตามด้วยอักษรย่อตัวหน้าตัวเดียวของชื่อตัวและชื่อรอง กรณีมีผู้นิพนธ์มากกว่า 6 คน ให้ใส่ชื่อเพียง 6 คนแรก และคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (comma-) แล้วตามด้วย et al. (ในภาษาอังกฤษ) หรือ และคณะ (ในภาษาไทย).

[1] Mitchell SL, Teno JM, Kiely DK, Shaffer ML, Jone RN, Prigerson HG, et al. The clinical course of advanced dementia. N Engl J Med 2009; 361:1529-38.

[2] จิรียา เลิศอรธมยณีนี, เอมอร รักษมณีนี, อนุพันธ์ ตันติวงศ์, กรุณา บุญสุข, อิงอร นิลประดับ, พุฒติ พรรณี วรกิจโกคาทร, และคณะ. ความเสี่ยงและประสิทธิผลของการผ่าตัดต่อมลูกหมาก. จดหมายเหตุทางแพทย์ 2545;85:1288-95.

2.2 วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้เขียน. ชื่อเรื่อง [ประเภท/ระดับปริญญา]. เมืองที่พิมพ์: มหาวิทยาลัย; ปีที่ได้ปริญญา. เช่น

[1] เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2540.

[2] Kaplan SJ. Post-hospital home health care: the elderly's access and utilization [dissertation]. St. Louis, MO: Washington University; 1995.

2.3 หนังสือ

ชื่อผู้เขียน. ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์. เมืองที่พิมพ์. สำนักพิมพ์; ปีที่พิมพ์. เช่น

[1] น้ำทิพย์ วิภาวิน และนางเยาว์ เปรมกมลเนตร. นวัตกรรมห้องสมุดและการจัดการความรู้. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ซีเอที โซลูชั่น; 2551.

[2] Janeway CA, Travers P, Walport M, Shlomchick M. Immunobiology. 5th ed. New York: Garland Publishing; 2001.

หนังสือที่ผู้แต่งเป็นบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม

[3] ภาณุมาศ ทักษณา, บรรณาธิการ. รอยยิ้มของในหลวง. พิมพ์ครั้งที่ 2. ลำพูน: อนุรักษ์การพิมพ์; 2553.

[4] Norman IJ, Redfern SJ, editors. Mental health care for elderly people. New York: Churchill Livingstone; 1996.

2.4 อินเทอร์เน็ต

ชื่อผู้เขียน. ชื่อเรื่อง. [ประเภทของสื่อ/วัสดุ]. ปีที่พิมพ์ [เข้าถึงเมื่อ ปี เดือน วันที่]. เข้าถึงได้จาก URL address เช่น

[1] จิราภรณ์ จันทจร. การเขียนรายงานการอ้างอิงในเอกสารวิชาการทางการแพทย์. [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551[เข้าถึงเมื่อ 18 ตุลาคม 2554]. เข้าถึงได้จาก: <http://lib.med.psu.ac.th/libmed2557/images/Libservice/van1nov1.pdf>

[2] Greenly W, Sandeman-Craik C, Otero Y, and Streit J. Case Study: Contextual Search for Volkswagen and the Automotive Industry. [Internet]. 2011 [cited 2011 November 22]. Available from:<http://www.w3.org/2001/sw/sweo/public/UseCases/Volkswagen/>

2.5 รายงานการประชุม (conference proceeding)

ชื่อผู้เขียน. ชื่อเรื่อง. ชื่อการประชุม;วัน เดือน ปีที่ประชุม; สถานที่จัดประชุม. เมืองที่พิมพ์: ปีที่พิมพ์. หน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

[1] จิตติพรรณ บรรลือทรัพย์, ปัญญา ทองนิล, กาญจนา บุญส่ง. การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 ทำเรื่อน้ำลึกทวายเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษต่อการเปลี่ยนแปลงกาญจนบุรี; 7 กันยายน 2561; มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. จังหวัดกาญจนบุรี: 2561. 220-231.

การส่งต้นฉบับ

ส่ง “ไฟล์ต้นฉบับ” พร้อมทั้ง “แบบฟอร์มการส่งต้นฉบับเพื่อพิจารณาลงวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” ผ่านทางระบบ THAIJO 2.0 หรือผ่านทาง <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/ajpbru/>

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี หรือ E-mail: acad@mail.pbru.ac.th

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประเมินบทความ (Peer Review) ประจำปี

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
รองศาสตราจารย์ ดร.สุติเทพ ศิริพิพัฒนกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุคนธา สุคนธ์ธारा	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ วัชรราษฎร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงจันทร์ เตียววิไล	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เกษภูาลักษณ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทนายวุฒิ โพธิ์ทองแสงอรุณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภภาพร กล่ำสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขศิริ ประสมสุข	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาพันธ์ รัฐศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินจง โพชารี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินทร์ ลัดดาภิบาล บุญเชิดชู	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคมล สุวรรณศรี	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ จันทะหิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญนันท์ บุญอยู่	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตชน วงศ์รัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ ศรีปัญญา	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวงศ์ ไชยฤกษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา ใจมโน	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาทีณี สุนทรธา	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภัทลยา คงประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัทมา พุพะเนียด	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทรี คนเที่ยง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ดร.นิธิตา สุทะพันธ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.อังคาร คชะวักศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.ธรรมรัตน์ จังศิริวัฒนา	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
ดร.นवल แก้วสุวรรณ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ดร.จิรพล จิรไกรศิริ	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.วรมพาณ อินทรางกูร ณ อยุธยา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร.ธีระวัฒน์ อัจจุรงค์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
ดร.สุศักดิ์ แจ่มเจริญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.สาวิตรี ราญมีชัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ดร.กานตภณ เชื้อฮ้อ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
ดร.นงนภัทร รุ่งเนย	วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
ดร.ภัทรภา ท่องแห่งใหญ่	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ดร.กิติญา ชูวิทย์เจริญกิจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ดร.พิมพ์ร วัฒนาภมกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ดร.วรรณวิรัตน์ ตุงคะเวทย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย